הארץ

1.30 ש"ח יום ד', ה' בניסן תשמ"ח, 23 במרס 1988 VOL.69/20945 MARCH 23 1988

ארוחות עסקים החל מ-10 ש"ח

עלהאש על הכיפאק

• מבחר בשרים על האש
• כל יום ספציאליטה אחר: טבעות עגל, שוק אווז ברוטב תפוחים, בקר בעטיפה.

דרך פ"ת 158 (הכניסה מכביש השירות)

ראש הממשלה מכנס היום את הקבינט – אך לא צפויה כל החלטה

שולץ ושוורדנדזה דנים היום באפשרות לכנס ועידה בינ"ל

חוסיין הבטיח לחביב: לא אני אגרום לגניזת תכנית השלום האמריקאית • שמיר: לא קיים מועד שבו יש חובה להשיב לשולץ • שולץ אמור לבוא לאזור ב־3 באפריל • מקורות סובייטיים: סוריה לא תתנגד להשתתפות ירדן בוועידה בינלאומית • "ניו־יורק טיימס" מביע תמיכה מסויגת בעמדתו של שמיר: אין ספק ששמיר זכה לטווח קצר בעימות המדיני

מאת עקיבא אלדר, עודד זראי, שלמה שמיר ויואב קרני, סופרי "הארץ" וסוכנויות הידיעות

המזרח התיכון יהיה נושא מרכזי בשיחה שיקיימו היום בוואשינגטון שר החוץ ג'ורג' שולץ עם עמיתו הסובייטי אדוארד שווארדנדזה. השניים ידונו גם ביוזמה האמריקאית והדרכים לקידום כינוס ועידה בין לאומית. (בזכור העלו הערכות בשבוע הבא כי שולץ ינסה לשכנע את שווארדנדזה לפנות יחד למזכ"ל או"ם ולהציע לו לשגר הזמנות לפתיחת ועידה בינ"ל על המזרח התיכון). במקביל תערך היום פגישה עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי וראש אגף המזה"ת במשרד החוץ הסובייטי ולדימיר פוליאקוב. השניים ידונו בהבטים השונים של תוכנית השלום האמריקאית. משקיפים בוואשינגטון הביעו אתמול הערכות כי ברית"מ לא תיתן תשובה שלילית או חיובית לתוכנית השלום של שולץ אלא תוסיף לאחוז בחיוב כלפי היוזמה.

(סוף בעמוד 7)

רבין: גם מתנחל רשאי לירות בזורק בקבוק תבערה

משרד הבטחון הבהיר: רק בסכנת חיים

מאת דן מרגלית מסופר הפרלמנטרי של "הארץ"

שר הבטחון יצחק רבין הבהיר אתמול, לפניית ח"כ חיים דרוקמן (מפד"ל), כי הרשות הנתונה לחיילים המתגוננים על נפשם לירות במיידי בקבוקי תבערה – שהם נשק קטלני – שמורה גם למתנחלים. רבין דיבר בנושא זה בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת. הוא אמר כי הנהגת המתנחלים מגלה אחריות רבה יותר מאשר גורמים שוליים בציבור זה הפועלים בשטח.

בעקבות דבריו אלה של רבין בוועדת החוץ והבטחון, פרסם אמש דובר משרד הבטחון הבהרה: "כדי למנוע אי הבנות – אזרחים מותקפים רשאים לירות אך ורק במקרה סכנת חיים וכל עוד מתקיימת סכנה זו. מדובר באמת כי אם קיימת אפשרות להיחלץ מהסכנה, או עם שוך הסכנה – פוקע ההיתר".

(דברי רבין בוועדת החוץ והבטחון – ראה עמוד 4).

ההרוג ה־100 בשטחים: חיכמת ד'ראמה (26) מהכפר טובאס

כוחות הבטחון עורכים מסע מעצרים רחב היקף בשטחים

מצוד אחר שני צעירים שהרגו ביריות מתוך מכונית תושב האן יונס

מאת אורי ניר ואיתן רבין סופרי "הארץ"

לפי נתונים רשמיים של מערכת הביטחון, מאה ערבים תושבי השטחים נהרגו במהומות בשטחים מה־9 בדצמבר אשתקד. נתונים אלה כוללים פלשתינים שנורו בידי כוחות הביטחון ובידי אזרחים ישראלים בשטחים. מקורות ערביים מצביעים על מספר גבוה יותר – כ־130. מספר גבוה זה כולל גם תושבים שלטענת המקורות בתקשורת הערבית נפגעו מגז מדמיע או הוכו למוות.

ההרוג המאה בשטחים הוא חיכמת ד'ראמה (26) מהכפר טובאס שליד ג'נין. מקורות ערביים מסרו כי הצעיר הוא סטודנט לרפואת שיניים באוניברסיטה ברומניה, ששהה באיזור בחופשה. נסיבות מותו אינן ברורות.

מקורות צבאיים מסרו כי בכפר טובאס היתה שלשום בערב הפגנה אלימה, וכוח של צה"ל הותקף באבנים ובמוטות ברזל. החיילים ירו "קליעי גומי". [illegible] של ד'ראמה נמצא בבוקר אחרי ההתקפה. חלק גדול מהתקריות האלימות בגדה המערבית מתקיימות בעת האחרונה בשעות הערב או הלילה. תקריות רבות מתרחשות על רקע של מסעות מעצרים רחבי היקף שכוחות הביטחון מקיימים בימים האחרונים. כיום עצורים כ־3,000 תושבים מהשטחים, כאלף אחרים נעצרו ושוחררו.

תושב האן יונס נרצח

ברצועת עזה עורכים מצוד אחר שני צעירים שהגיעו במכונית פיג'ו מודל 87 אשר רצחו אתמול בבוקר תושב האן יונס. הנרצח נסע בכביש העוקף ברצועת עזה בצומת גורים כאשר לפתע הותקף ביריות מהמכונית ונהרג במקום. למקום הגיעו כוחות הבטחון שסגרו מיד את האיזור ופתחו במרדף אחר הרוצחים.

על פי הערכה הרוצחים היו ערבים והמשטרה בודקת אם מדובר ברצח פלילי.

אתמול שרר שקט יחסי בגדה המערבית וברצועת עזה. [illegible] אבנים, אך לא נמסר על תקריות רבות.

ליד מחנה הפליטים בלאטה ירה נהג ישראלי כמה יריות לאחר שמכוניתו נרגמה באבנים. לא נודע על נפגעים. בכפר דורא שליד חברון הוטל בבוקר עוצר לזמן קצר, ומעל 30 תושבים נעצרו. מעצרים רבים התקיימו בימים האחרונים בכפרים רבים בגדה המערבית. לדברי תושבים ערביים, בכפרים המונים 4,000–5,000 איש, נעצרו לעיתים 50–60 איש.

בחאן יונס תקף צעיר במוט ברזל איש משמר הגבול שהיה בסיור שיגרתי במקום. איש המג"ב נאלץ לירות בתושב ופצע אותו. אלוף פיקוד הדרום הורה להטיל עוצר על חאן יונס. שביתת מיסחר התקיימה בכל ערי הרצועה וכן נרשמו מיספר הפרות סדר בבתי ספר על ידי תלמידים.

אנשי כך מתנכלים

בגדה המערבית נמשך הדיון [illegible] על זהות בעלויות ערבית. אנשי הועד לשמירת הביטחון בכבישים של קריית־ארבע [illegible] עם תנועת "כך", ממשיכים להתנכל למכוניות של ערביים הבאים להצטייד בדלק במקום.

מחר הכרעת הדין במשפטו של ואנונו

מאת איתן רבין

בבית המשפט המחוזי בירושלים תינתן מחר בבוקר הכרעת הדין במשפטו של מרדכי ואנונו. אם יורשע מחר ואנונו יינתנו מותחים גזר הדין.

עורך הדין אביגדור פלדמן יבקש מחר משלושת השופטים המחוזיים לאפשר את כניסתם לאולם המשפט של האם והאח של ואנונו.

ואנונו הועמד לדין בישראל לאחר שחשף לעיתון הלונדוני "סנדיי טיימס" סודות אטום של ישראל.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: איציק קל, מנהל ג.ג. אולפני ישראל
על: שידורי טלוויזיה מבריטניה באמצעות לוויין מ־1 באפריל (עמ' 2)

*

מיטראן רץ לתקופת כהונה שניה (עמ' 2)

*

מלחמת המיכליות גרמה לעליית מחירי הנפט (עמ' 4)

*

האוצר תובע את עיריית תל־אביב על העלאות שכר חריגות (עמ' 5)

*

מאיימים בשיבוש אספקת הדלק (עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האויר

התחזית: מעונן חלקית. מחר: בהיר עם עליה נוספת בטמפרטורות.
● ירושלים: 5–13.
● תל־אביב: 10–19.
● חיפה: 12–19.
● באר־שבע: 7–18.
הגולן 5–13, טבריה 8–20, שומרון 6–15, נתב"ג 7–19, עזה 12–19, אילת 11–24.

זכו בלוטו

בהגרלה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 15, 24, 32, 33, 34, 38. המספר הנוסף 12.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5765	−0.0018
נוסעים	1.5738	−0.0022
שחור	1.6700	−0.0100

שער הסל

יציג	1.7167	−0.0029

בגליון זה 16 עמודים

עורך את העמוד: [illegible]

היום הצבעה על התקציב לאחר שהובטח לדון בנפרד בתק"ם

זעם באוצר על קבלת חוק חיילים משוחררים בעת שמרבית ח"כי הליכוד יצאו לקבל פני שמיר • נסים: בסכום המוצע להעניק למשתחררים ניתן לפתור את בעיות הבריאות, החינוך וקיצבאות הילדים

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הסיוע לקיבוצי התק"ם יידון בנפרד מתקציב המדינה, לאחר שתקציב המדינה יאושר היום במליאת הכנסת. סיכום זה, שהושג אמש לאחר חצות בין יו"ר ועדת הכספים, שר האוצר ומרכזי הסיעות בוועדת

(סוף בעמוד 7)

שרי החוץ של ארה"ב וברית"מ ג'ורג' שולץ ואדוארד שווארדנאדזה מחליפים חיוכים בתום שיחותיהם אתמול בוואשינגטון. היום יוקדשו השיחות למזרח התיכון. (תצלום אי.פי.)

הגבלות על תנועת חלפנים בשטחים במאמץ לבלום הזרמת כספים לאש"ף

גורמים כלכליים בירושלים צופים עליה בשער של הדולר השחור בטווח הקצר

מאת אורי ניר ודן סגיר

ההגבלות שהוטלו על תושבי השטחים בתחום העברות חד־צדדיות של כספים לשטחים, והאיסור שהוטל על חלפני הכספים וסוחריהם לצאת לירדן במשך חודש, עלולים בטווח הקצר לגרום לעלייה מסוימת בשער של הדולר השחור בישראל. כך העריכו אתמול גורמים כלכליים בירושלים. אולם הם הוסיפו, שמאחר שרוב הדולרים בשוק הישראלי בא מתיירים, ולא מהשטחים, לא תהיה להגבלות על תושבי השטחים השפעה משמעותית על שער הדולר השחור בישראל בטווח הבינוני והארוך.

אותם גורמים העריכו, שצעדים אלה יגרמו לייקור מסוים בשער הדינר הירדני, מטבע המשמש הליך חוקי בשטחים. אתמול כבר דיווחו חלפני כספים בגדה, על עלייה של ממש בשער החליפין של הדינר הירדני. ביריחו עלה השער ל־5.2 שקל לדינר, לעומת כ־4.8 בשבוע שעבר.

מבחינת השפעות לטווח הארוך יותר, מציינים גורמים כלכליים שבניסיון לסגירת הברזים הכספיים מחו"ל לתושבי השטחים תיפגע בסופו של דבר הפעילות הכלכלית שלהם מול השוק הישראלי.

ההגבלות על תנועת הכספים של תושבי הגדה והרצועה, עזה הן חלק ממסכת צעדים כלכליים הננקטים בד בבד עם אמצעים צבאיים ומינהליים, בניסיון לדכא את המהומות בשטחים.

לפני כשלושה שבועות הוחלט להגביל את הסכומים אותם רשאים תושבי השטחים להכניס ממקורות

(סוף בעמוד 7)

בצו מינהלי ייעצרו 300 מסיתים ל־6 חודשים

כיום כבר עצורים ללא משפט עוד כ־300 איש • כ־3,000 עצורים מאז דצמבר

מאת דן סגיר

בעקבות השינוי שערך צה"ל בנוסח צווי המעצר המינהלי בסוף השבוע שעבר, מתכוונת הפרקליטות הצבאית להוציא בימים הקרובים צווי מעצר מינהלי לתקופה של שישה חודשים נגד כ־300 עצורים מהשטחים מתוך כ־600 שנעצרו בשבוע האחרון. אלה חשודים כי הסיתו לפעולות נגד הסדר הציבורי, והם מנהיגים מקומיים באזורים השונים או שהשתתפו בפועל במהומות, ולצה"ל אין עניין להעמידם לדין.

תוספת של עוד 300 עצורים מינהליים, הנבדל בין לילה את

(סוף בעמוד 7)

סקר בארה"ב: ככל שעולה ההשכלה וההכנסה גוברת האהדה לפלשתינאים

בין בעלי התארים האקדמאים, אמרו 50% שהם אוהדים יותר את הפלשתינאים — 34% בלבד הביעו אהדה לישראל

וושינגטון, (עסט"א). ישראל מוסיפה לזכות בתמיכה יציבה בקרב האמריקאים בכלל, אולם בקרב קבוצות אוכלוסיה בעלות השכלה גבוהה והכנסה גבוהה, גוברת האהדה לפלשתינאים – עובדות אלה עולות מסקר דעת קהל, אשר תוצאותיו פורסמו על ידי "קבוצת וורתלין".

קבוצת וורתלין, שבראשה עומד ריצ'רד וורתלין, מומחה לסקרי דעת קהל המקורב לנשיא רייגן – ערכה את הסקר בקרב אלף בוגרים בין ה־9 במארס וה־11 בו.

אחת השאלות שהופנתה אל משתתפי הסקר היתה: "כשאתה מודע לסכסוכים האחרונים בין ישראל והפלשתינאים, וביחוד למהומות ולמחאות בשטחים הכבושים – האם אהדתך נתונה יותר לישראל או לפלשתינאים?"

האמריקאים בכללם הביעו אהדה לישראל יותר מאשר לפלשתינאים בשיעור של ארבעים ושלושה אחוז לעומת עשרים וששה. בוגרי קולג'ים היו חלוקים בדעתם: 39 אחוז הביעו תמיכה בישראל, ו־39 אחוז בפלשתינאים. אולם בקרב בעלי תוארים אקדמאים, אמרו חמישים אחוז כי הם אוהדים יותר את הפלשתינאים, ואילו 34 אחוז בלבד הביעו אהדה לישראל.

(סוף בעמוד 7)

האיגודים במיגזר הממשלתי והציבורי: ללא הסכם שכר חדש נפתח בעיצומים

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

מזכירי האיגודים המקצועיים במיגזר הממשלתי והציבורי החליטו אתמול לפתוח מראשית החודש הבא בדיונים ישירים עם מעסיקיהם על הסכם שכר חדש לשנתיים הבאות וכן להיערך לעיצומים אם תביעתם לא תענה. חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בוועד הפועל, סבור שהעיצומים כמעט בלתי נמנעים.

הברפלד אמר אמש כי במיגזר הציבורי השכר נמוך עדיין בכ־4% לעומת רמתו ערב תכנית החירום הכלכלית ב־84–85 ולכן יש להוסיף גם את העליה בתפוקה. "אנחנו בהחלט רוצים גם בהסכם הקרוב תוספת שכר ריאלית לבד מהתקדמות בקיצור ימי העבודה ושעות העבודה השבועיות", אמר אמש.

בהסתדרות מעריכים ששעת האמת ביחס להסכם הקרוב תגיע אחרי פסח, שכן בימים הקרובים האוצר יהיה עדיין עסוק בחוק התקציב. בינתיים ממתינים גם לפרסום מסקנות ועדת זוסמן לרפורמה במבנה השכר בשרות הציבורי ככל הנראה בשבוע הראשון של אפריל.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמור היה אתמול לשוב מאוסטרליה, כך שבוועד הפועל רווחת הסברה שאחרי פסח יעשו צעדים לקדם את הדיונים עם המעסיקים הציבוריים והפרטיים כאחד.

ראשי ההסתדרות ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים יחדשו בשבוע הבא את השיחות על שינויים בהסכם תוספת היוקר.

ח"כ מאיר שיטרית יהיה גזבר הסוכנות

מאת נדב שרגאי כותב "הארץ"

ועדת ההתייעצות, וההסכמה של חבר הנאמנים בסוכנות היהודית אישרה את מועמדותו של ח"כ מאיר שיטרית לתפקיד גזבר הסוכנות היהודית מטעם הליכוד. שיטרית הופיע בפני הוועדה שהתכנסה בביתו של אחד מחבריה בפאלם ביץ', פלורידה. האישור התקבל פה אחד.

שיטרית אמור עתה להיבחר באופן פורמלי, על ידי מוסדות [illegible], וקודם שייכנס לתפקידו, יצטרך אחד משלושת אנשי חרות בהנהלה להתפטר מתפקידו, כדי לאפשר לשיטרית לקבל את תיק הגזברות.

שלושת חברי חרות בהנהלת הסוכנות היהודית הינם: מתי דרובלס, שלמה גרביץ וחיים אהרון. ההערכה בחרות היא כי מעמדו של אהרון הוא הרופף מבין השלושה ולכן הוא יהיה זה שיתפטר.

בעבר פסל חבר הנאמנים של הסוכנות שלושה מועמדי הליכוד לתפקיד גזבר הסוכנות – חיים קאופמן, גדעון גדות ומתי דרובלס.

קציני משטרה בכירים זומנו לחקירה בפרשת הדלפת דו"ח המבקר הפנימי

מאת ראובן שפירא כותב "הארץ"

אחדים מבכירי משרד מבקר המשטרה וכמה קציני משטרה בכירים, זומנו אתמול לחקירה אצל הצוות המיוחד של המשטרה ומשרד המשטרה, החוקר את ההדלפה לעיתונות של הדו"ח הפנימי של מבקר משרד המשטרה, אברהם אגן, על החקירות הפליליות נגד שוטרים. בצוות החקירה המיוחד משתתפים ניצב בדימוס בנימין גלעד (עוזר לתפקידים מיוחדים לשר המשטרה), נצ"מ אלכס אישׁשלום (המיועד להיות סגן ראש אגף החקירות במשטרה) ותנ"צ בדימוס ראובן מינקובסקי (לשעבר מפקד היחידה הארצית לחקירות פשעים). לפי ההערכה, ייחקרו בפרשה עשרות אנשים, ביניהם קציני משטרה בכירים ובעלי תפקידים בכירים במשרד המשטרה.

חברי צוות החקירה גיבשו רשימה מצומצמת של חשודים בהדלפה, ביניהם לפחות קצין משטרה בכיר אחד וכן גורם המקורב למשרד מבקר המשטרה. החשודים האלה יתבקשו להסכים להיחקר במכונת אמת.

בהתייחסות פומבית ראשונה שלו לעימות בין מבקר משרד המשטרה לבין צמרת המשטרה, אמר מנכ"ל משרד המשטרה, גד אבנר, כי "הפרשה יצאה מפרופורציה כתוצאה מתהליך שבו גם למבקר (אגן) וגם למבוקר (המשטרה) יש חלק. אין מודעות מספיקה במשטרה למה שדורש תהליך ביקורת מסודר מהמבוקר, ולעומת זה אין מודעות של המבקר לרגישות הרבה ולאיזון הנדרש ממבקר העוסק בביקורת במערכת מהסוג הזה."

בתשובה לשאלה אמר המנכ"ל אבנר, כי נראה לו שהדרך הנכונה לטפל בבעיה שנוצרה היא "להוריד [illegible] ופרופיל של הטיפול. יש לגבש מחדש נהלי עבודה שיבטיחו את זרימת המידע, ההסברים, הטענות והמימצאים, בין המבקר למבוקר, באופן שיאפשר ביקורת מדויקת ונבונה, שניתן יהיה ליישם את מסקנותיה."

"מתוך הדיונים הפנימיים שהיו במשרד, הסתבר שתהליך הביקורת מבחינת עבודת המטה, התיאומים והדיונים בין המבקר למבוקר, לא היה תקין ומושלם. יש מעט מאוד הידברות ובהירות בין הצדדים, תוך ריכוז המימצאים. צריך לגבש ולעגן את נהלי הקשר ושיתוף הפעולה בין המשטרה למבקר. ההתייחסות המפורטת של המשטרה למימצאי המבקר (בעניין החקירות הפנימיות נגד שוטרים) הועברה רק בימים האחרונים, אף שהמימצאים המפורטים הועברו למשטרה להתייחסות מזמן. על בסיסה יקיים דיון שתוכנן מראש לסיכום הנושא."

מירון: אין למדינה אומץ להודות במישגה

מאת צבי הראל כותב "הארץ"

התכתבות עם ראשי התביעה בישראל – ביניהם היועץ המשפטי הקודם לממשלה פרופ' יצחק זמיר ופרקליט המדינה עוה"ד יונה בלטמן – נחשפים בכתב התביעה שהגיש עוה"ד אליהו מירון נגד המדינה. במסגרת תביעה זו ("הארץ" מאתמול) מבקש מירון שבית המשפט יקבע כי לא היה כל יסוד לפתוח נגדו בחקירה שנגעה לחשד [illegible] יהושע בר־ציון בהעלמת נכסים. אם תתקבל תביעה זו מתכוון להגיש עוה"ד מירון תביעת פיצויים נגד המדינה. כזכור הגישה המדינה כתב הגנה רק באחרונה, באיחור של למעלה משנתיים ובהסכמתו של עו"ד מירון. בכתב ההגנה מגלה המדינה את כיווני החקירה בפרשה.

אחד המכתבים הגלויים לכתב התביעה של מירון הוא מכתב שכתב פרקליטו לפרופ' זמיר שבועות מספר לפני הגשת התביעה. במכתב זה כתב הפרקליט כי מתקבל הרושם כי החקירה המתמשכת היא רצון עז להראות כי החקירה לא היתה עקרה והמדובר בחוסר אומץ ציבורי של רשויות המדינה לעמוד בפני ביקורת ציבורית בפרשה זו. עוד כתב פרקליטו של מירון לזמיר כי מעטים הם מקרי הרצח האמנם שזכו לטיפול כל כך מסור כמו מצד הרשויות המטפלות על חקירה זו. (החקירה הגלויה בפרשה זו נפתחה באמצע 1983 ועד עצם היום הזה לא מסרה המדינה תשובה רשמית לחוקרים).

אם מהכותרת לידיעה אתמול ב"הארץ" משתמע כאילו המדינה היא התובעת – הרי לא כך הדבר, והדברים שצוטטו בכותרת היו דברים שטענה המדינה בכתב הגנה כנגד תביעתו הקשה של מירון.

שוק ההון

נטיה לעליות בבורסה

מאת יהודה שרוני

שערי המניות הרגילות בבורסה נטו אתמול ברוב כלל לעלות במחזורי מסחר מצומצמים שהסתכמו בכ־6 מליון שקל. באפיקי ההשקעה הצמודים נטו ברוב כלל לעלות, וזאת נוכח התעצמות ונבנית של החששות מפני פיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר. הבנקים נטו להוריד את ריבית הזכות על פקדונות שיקליים.

מנתוני בנק ישראל בנושא עלות האשראי* מתברר כי בחודש ינואר 88', היתה העלות הממוצעת של האשראי בשקלים לא צמודים בבנק לאומי, נמוכה מזו שבשאר המערכת הבנקאית.

ינואר	העלות הממוצעת בבנק לאומי היתה נמוכה בשיעור של:
	11%

החישוב מבוסס על היחס שבין העלות הממוצעת הנ"ל בבנק לאומי ובין העלות הממוצעת הנ"ל בשאר המערכת.

* כולל ריבית בסיסית, מרווח סיכון וריבית חריגה. בעו"ש ובחח"ד גם עמלות שונות.

בנק לאומי - רווח יומי

هكذا عن الاصل

هكذا عن الأصل

ראיתי שמעתי

בחורות יותר צעירים מאשר בעבודה

ביוזמת מכון ירושלים לחקר ישראל, ערכו אלן צוקרמן, מיכל שמיר והנה הרצוג מחקר לבחינת המאפיינים התרבותיים של הצירים שנבחרו לועידות השונות של שתי המפלגות הגדולות באביב 1986.

מהמחקר עולה שצירי תנועת החרות צעירים יותר מצירי מפלגת העבודה. קבוצת הצעירים (שטרם מלאו להם 39 שנה) של חרות מהווה 34.6 אחוז מכלל הצירים, ואילו בעבודה רק 18.2 אחוז. המחקר, המבוסס על ראיונות בקרב מדגם של 200 מצירי חרות ו–199 מצירי העבודה, מגלה גם כי נשים מיוצגות יותר בעבודה (17 אחוז) מאשר בחרות (10.9 אחוז).

לגבי המוצא העדתי, נמצא כי 52 אחוז מצירי חרות הם יוצאי אסיה-אפריקה, ואילו בעבודה רק 32 אחוז מהצירים. יוצאי אירופה-אמריקה בעבודה מהווים 57 אחוז ובחרות 34 אחוז.

ג.ארם

לא הכל שטחים

בשגרירות ישראל בקטמנדו, נפאל, צוין שלשום ברוב עם מלאת 40 שנה למדינת ישראל. אורחים רבים הגיעו לאחד ממלונות העיר, צפו בתערוכת ירושלים ולחצו את ידו של השגריר ברוך גלעד. הטלוויזיה הממלכתית של נפאל הקצתה ארבע דקות לחגיגה, מבלי להזכיר ולו במלה אחת את האירועים בשטחים. במשרד החוץ רואים בכך נחמה פורתא.

א. לם

שלושה מול אחד

אתמול שב ארצה יועץ שר החוץ לתפוצות אברהם בורג, לאחר מסע הרצאות ארוך בקהילות יהודיות מטעם בני ברית. בורג היה אמור להופיע מול ח"כ דן מרידור, אך זה נאלץ ברגע האחרון לבטל את השתתפותו. במקומו גויסו שלושה, שהתמודדו מולו לסירוגין: חברת הכנסת שרה דורון ושני שליחי בית"ר בארה"ב. הנושא שעמד במרכז הויכוחים שני הלו בניני השמאל והימין היה, כמובן, יוזמת השלום של מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ.

א. לם

ה"נשיונל" לישראל

התיאטרון הלאומי האנגלי מגיע להופעות בישראל. אמנם לא הדבר האמיתי עצמו, אלא הפקה של המחלקה החינוכית של התיאטרון, המגיעה לארץ במסגרת סיור של המועצה הבריטית. תשעה שחקנים יביאו את המחזה "פנשן" מאת דייוויד הייר, המבוסס על ספרו של ויליאם הינטון ומבוסס על שהייה ב־1948 בכפר ליד פקין, כחלק מקבוצת עבודה שנשלחה לשם על-ידי המפלגה הקומוניסטית.

המחזה עצמו, המחייב את השחקנים להחליף דמויות (במחזה יש 33 תפקידים), ובוחן את יחסי הקבוצה והמנהיג בתהליך חברתי מהפכני, הוצג בארץ בזמנו על-ידי תיאטרון החאן הירושלמי.

ההצגות יתקיימו בסוף אפריל בתיאטרון העירוני חיפה ובתל אביב, באולם "מסקין" של "הבימה".

ב.ש.

"דלק" העניקה יותר מ–200 מילגות

206 מילגות לסטודנטים ד מעניקי מחקר בסכום כולל של 360 אלף שקל חילקה קרן "דלק" למדע, לחינוך ולתרבות שבראשה עומד משה בגיצור. הטקס התקיים בנוכחות ראשי המוסדות להשכלה גבוהה, אישי ציבור ומנהלי חברת "דלק".

בעשר השנים האחרונות מעניקה הקרן את כל המילגות באוניברסיטאות לסטודנטים התורמים מזמנם ומיכולתם לטעוני טיפוח. בין התלמידים הנעזרים בסטודנטים, גם נערים שעלו מאתיופיה.

מאז הקמתה, תרמה הקרן כשני מיליון דולר.

בוב הופ נותח

הבדרן האמריקאי הקשיש בוב הופ (84), נותח שלשום בלוס אנג'לס בבלוטת הערמונית. בשבת עוד הופיע בטקס חלוקת פרסים בבוורלי הילס, קליפורניה, שופע בריאות כרגיל.

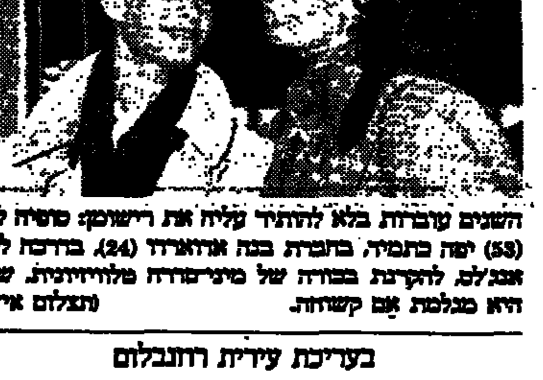

השנים עוברות בלא להותיר עליה את רישומן: סופיה לורן (53) יפה כתמיד, בחברת בנה אדוארדו (24), בדרכה ללוס אנג'לס, להקרנת בכורה של מיני-סדרה טלוויזיונית, שבה היא מגלמת אם קשוחה. (תצלום אי-פי)

בעריכת עידית רוזנבלום

ראש הממשלה התקבל בטקס ממלכתי בנמל התעופה ובעצרת המונים בכניסה לירושלים

שמיר: לא דיברתי בארה"ב בשם עצמי או בשם חלק מהעם אלא בשם רוב העם

יצחק שמיר מתקבל אמש בירושלים בהפגנת-תמיכה של "המחנה הלאומי". (תצלום אי.פי)

(ע). הברכות שליוו אותי בבואי לארה"ב, נתנו לי כוח, עודדו וחיזקו אותי וגם אמרו לכל בני-שיח בארה"ב שאינני מדבר בשם עצמי, לא בשם מפלגה, לא בשם חלק מהעם — אלא בשם רובו של העם. כך אמר ראש הממשלה יצחק שמיר בקבלת הפנים שערכו לו אמש אלפי אנשים ממחנה הימין בירושלים עם שובו מביקורו בארה"ב.

מקבלי פניו של שמיר התאספו ברחבה שליד אנדרטת "יזכור", מול בנייני האומה בירושלים, שעה ארוכה לפני הגיעו של שמיר למקום, וביניתיים שרו ורקדו. על בימת הכבוד ישבו מספר חברי כנסת מסיעות הליכוד, אגודת-ישראל ומפד"ל. משתתפים רבים בעצרת נשאו כרזות עליהן נכתב: "ברוך הבא בלי ועידה", "שמיר — גרש אלף משליכי אבנים ומסיתים", "שמיר הישאר חזק". מאחורי הבמה נישאו כרזות עליהן נכתב: "עפרה וביתאל רצועת הבטחון של ירושלים", "יהודה ושומרון — רצועת הבטחון של חדרה וגדרה".

בעצרת נאמו ח"כ רוני מילוא, דב שילנסקי, יואל כהן, שרה דורון ומנחם פרוש. בסיומה יצאו מאות מהמשתתפים לצעדת תמיכה בשמיר, מבנייני האומה אל כיכר ציון שברחוב ולגן העצמאות.

בחוזרו אמש מארה"ב התקבל שמיר בנתב"ג בטקס ממלכתי מלא על ידי שרי הממשלה, וביניהם פרס, רבין ונבון מהמערך ולוי, הורביץ, קצב, פת ושרון מהליכוד, וכן יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ונציגי הסגל הדיפלומטי והעדות הלא-יהודיות. הוא סיכם שם את מסעו באומרו: "אני מרוצה". לדברי שמיר, כל שיחותיו עם מנהיגי ארה"ב ומדינאיה התנהלו בכנות וברוח של הבנה וידידות. מארחיו האמריקאים הדגישו, שהידידות, הברית ושיתוף הפעולה, על כל מרכיביהם, נשארים איתנים ובלתי ניתנים לערעור.

שיחת היום / אורית גלילי

עם: איציק קול, מנכ"ל ג.ג. אולפני ישראל
על: שידורי טלוויזיה מבריטניה באמצעות לוויין מ־1 באפריל

אם החלל לא יתמלא בעוד ערוצים הוא יתמלא בשידורים פיראטיים

אתה חושב באמת, שבתוך כמה ימים נוכל לקלוט כאן שידורי טלוויזיה מבריטניה?

למי שתהיה צלחת בקוטר 2.60 מטר ויידע לכוון אותה, יוכל לקלוט. כבר היום קיימות צלחות לסיראן וללוקסמבורג ואין כל סיבה שאם הבי-בי-סי יעלה לשידור, לא יוכלו לקלוט את שידוריו אנשים בבית משותף שירכשו צלחת תמורת 3,000 דולר. כל העניין הוא בהישג יד. אבל עדיין לא ידוע באיזה לוויין ישתמשו היזמים שהודיעו על השידורים, ולכן זה בוודאי לא יהיה מהיום למחר.

ומה עם הודעת השר גד יעקבי כי יכשיל את היוזמה באמצעות חקיקה?

אם יחוקקו חוק שההוצאה של חברות מסחריות לפרסום בערוץ הזה, לא תוכר לצורכי מס, אז השידורים כמובן לא יוכלו להתקיים, כי היזמים לא יוכלו להתפרנס. מדינת ישראל יכולה גם להתלונן ברשות השידור האירופית, ואז בריטניה לא תאפשר להעביר את השידורים מתחומה. בזמנו, כשביקשתי לשדר מקפריסין, הרשויות שם הודיעו לי שמדינת ישראל מתנגדת ולא היו מוכנים לתת לי רישיון.

"שמיים פתוחים" לכל שידור.

זה דבר טוב או מסוכן?

מדינת ישראל צריכה להבין, שאם היא לא תמלא את החלל בערוצים נוספים, הוא יתמלא בשידורים פיראטיים מכל הסוגים. הפוליטיקאים צריכים להפסיק עם הרעיון של מניעה ע"י חקיקות מכל הסוגים. הם כל הזמן רבים, מי ינהל ומי יפקח על הערוץ השני, ואיך הם ייראו בפנים. זה כל מה שמעניין אותם. בינתיים יגיעו הנה שידורים במימון כל עולמי של חברות כמו פיצה, מישלין, או קוקה-קולה.

לא מפריע לך שתהיה חשיפה כזו לשידורי הסתה או תעמולה ללא פיקוח?

אני לא נגד פיקוח. אפשר להחליט שאוסרים שידורי פורנוגרפיה, הסתה או תעמולה פוליטית. אבל לשם מה כל המאמץ הזה — למנוע? צריך לתת רשיונות לכבלים ורשיונות לתחנות רדיו ולערוצי טלוויזיה נוספים. באנגליה פותחים כבר את הערוץ החמישי. התחרות הזאת טובה לציבור. אצלנו רשות השידור יושבת על התחנות ולא איכפת לה מתי, מה, כמה ולמה היא משדרת.

מה מניע יזמים כאלה: טובת הציבור? אינטרס מקצועי?

כסף. תקציב הפרסום במדינת ישראל עומד על ה–400 מיליון דולר. אם הם מסתפקים בעשרה אחוז, או כבר יש להם יותר מ–30 מיליון דולר. כל תקציב רשות השידור הוא 50 מיליון דולר. השוק צמא לתוכניות. כל יום צומחות על גגות הבתים צלחות חדשות. על מכשיר הטלוויזיה יש המון כפתורים והאנשים רוצים המון אפשרויות לקלוט. מכריחים אותם להיצמד לרשות השידור ולא נותנים להם ברירה אחרת.

משאל פור"י — מיוחד ל"הארץ"

האם הממשלה יכולה לפתור בעיית השטחים? — 45%: כן; 33%: לא

10% אמרו שהדבר "תלוי בצד השני" ● 12% הנותרים "אינם יודעים"

הציבור חלוק בדעותיו אם הממשלה מסוגלת לפתור את הבעיה של השטחים ומי יכול לפתור יותר טוב את המצב בשטחים, יצחק שמיר או שמעון פרס — כך עולה מסקר דעת קהל הכל ארצי של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ" במלאות שלושה חודשים למהומות בשטחים.

לשאלה "האם אתה מאמין שהממשלה יכולה או לא יכולה לפתור את הבעיה של השטחים?" ענו 45 אחוזים בחיוב לעומת 33 אחוזים שענו בשלילה.

10 אחוזים אמרו שהדבר לא תלוי בממשלה אלא "בצד השני" ומידת נכונותם של הערבים לעשות שלום.

12 אחוזים הנותרים "אינם יודעים" אם הממשלה יכולה או לא יכולה לפתור את הבעיה של השטחים.

לשאלה נוספת "מי יכול לפתור טוב יותר את המצב בשטחים, יצחק שמיר או שמעון פרס?" הצביעו 24 אחוזים על יצחק שמיר ו־27 על שמעון פרס.

10 אחוזים אמרו ששני האישים יכולים לפתור את הבעיה באותה מידה, בעוד ש־22 אחוזים אמרו ששני האישים, גם יצחק שמיר וגם שמעון פרס, אינם יכולים לפתור את הבעיה.

4 אחוזים אמרו שאת בעיית המהומות בשטחים יכולים לפתור רק אנשים כאריק שרון ומאיר כהנא.

13 האחוזים הנותרים "אינם יודעים" מי האיש היכול לפתור את הבעיה בשטחים.

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, שרואיינו בראיונות אישיים בבתיהם בכל רחבי הארץ.

פרס סייר ברצועה ונפגש עם מנהיגים, פליטים וחיילים

פרס: סתם ככה לעזוב את עזה — שערוריה ושגיאה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"סתם ככה, לקום ולעזוב את עזה, זו תהיה שערוריה ושגיאה. זה ייצור מצב של תוהו ובוהו ולבנון. אני לא מציע לעשות את זה, אבל אם אפשר להגיע או להסדר של אוטונומיה או להסדר עם ירדן אשר יאפשר לנו לחיות בתנאי ביטחון עם עזה, אני בעד זה". אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בסיור מקיף שערך ברצועת עזה. במהלך הסיור נפגש עם מנהיגים מקומיים, ביקר במחנות פליטים ושוחח עם חיילים.

פרס אמר: "אני בעד להחזיר את עזה בתנאי שלא יהיה כאן צבא זר, שמישהו ינהל את העניינים במקומנו, שצה"ל יהיה ערוך בגבול בדרום, בים וביבשה".

עוד אמר פרס: "בהעדר תהליך של שלום, אם תיכשל היוזמה האמריקאית, תהיה הידרדרות במצב במזרח התיכון".

בהתייחסו לביקור ראש הממשלה שמיר בארה"ב אמר פרס, כי הביקור לא שינה דבר.

פרס הגיע לרצועה בשעות הבוקר ושמע סקירות על המצב. כעבור שעה ומחצה הגיע לבניין הממשל הצבאי ראש עיריית עזה לשעבר, רשאד א-שווא, שהוא מהמנהיגים המתונים באזור.

פרס שאל את א-שווא מה, לדעתו, צריך לעשות במצב הנוכחי. א-שווא אמר: "תנו לנו זיק של תקווה".

פרס נפגש עם רופא מעזה המייצג את הצד הסוציאלי. לאחר מכן ערך ביקור במחנה הפליטים ג'יבליה. תושבים בג'יבליה הביעו את שמחתם על הביקור. האחרים אמרו: "בכלל שפרס פה, שקט היום בג'יבליה".

שר החוץ נפגש גם עם נציגי של המתנחלים היהודיים בגוש קטיף. הבהיר להם כי פיתוח הנגב והגליל עדיף על הקמת יישובים נוספים באזור.

ראובן רוזנבלט, מראשי המיתנחלים, אמר ל"הארץ" כי הוא אינו מרוצה מתשובתו של פרס.

מנהיג הקונגרס היהודי האמריקאי: לכונן קונגרס ציוני עולמי חדש

הנרי סיגמן: יש לדחות את הציונות "המחנה הלאומי" ולאמץ "חזון חדש של ציונות שתהיה מזמינה ואוניברסאלית" ● לא רק אלה השייכים לליכוד — לחמו ונפלו למען הגנת ישראל

מאת יואב קרני

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). באחת ההצהרות הפולמוסיות החריפות ביותר בתולדות היחסים בין ישראל ליהודי ארה"ב, קרא אתמול מנהיג הקונגרס היהודי האמריקאי לכינוס קונגרס ציוני עולמי חדש, שידחה את הציונות של "זה המכונה המחנה הלאומי", ויאמץ "חזון חדש של ציונות, שתהיה מזמינה ואוניברסאלית".

בנאום לפני 350 צירי הוועידה הדו-שנתית של ארגונו, בפילדלפיה, הבהיר אתמול הנרי סיגמן, המנהל האקזקוטיווי של הקונגרס היהודי האמריקאי, כי "על יהודי הגולה מוטלת האחריות להשמיע את דעותיהם על ביטחון ישראל, אפילו אין הדעות האלה מתיישבות עם השקפותיה של אחת המפלגות המרכזיות בישראל".

נאומו של סיגמן התפתח לכלל התרסות אישית קשות כלפי ראש הממשלה יצחק שמיר. סיגמן אמר, שאי-הסכמה עם שמיר "אינה הופכת אותנו למשתפי פעולה עם חזית לא יהודית המכוונת נגד ישראל". כדברים האלה אמר ראש הממשלה באוזני משלחת של מנהיגים יהודיים בירושלים, בתחילת החודש.

"ההבדל בין השקפותיו של ראש ממשלת ישראל ובין השקפותיה של מחצית האוכלוסיה הישראלית, החולקת עליו, הוצג באופן כוזב. כמו היה הבדל בין אלה החרדים לביטחונה הפיסי של ישראל ובין אלה החרדים לנשמתה", אמר סיגמן. "שני הצדדים חרדים לשרידה הפיסי של ישראל ולביטחונה, וילדי שני הצדדים — לא רק של אלה השייכים לליכוד — לחמו ונפלו למען הגנת ישראל".

לכל יהודי הזכות להשמיע קול

סיגמן ערך הבחנה עקרונית בין עמדותיו של שמיר. לדבריו, יש ביניהם המזלזלים בערכי הדמוקרטיה ובשיקולים הומניטאריים. "ספקולאציות על טרנספר של המונים עברו מן השוליים של כהנא אל גורמים מרכזיים יותר בקואליציה התומכת בשמיר", אמר סיגמן. הוא גינה מגמות דתיות, "תולדה חשובה בהתנגדות הנחרצת לפשרה טריטוריאלית", הטוענות בגלוי בזכות עליונותם של חוקים דתיים על פני ערכים דמוקרטיים".

סיגמן הטעים, כי "גם אם בסופו של דבר אזרחי ישראל הם אלה שיקבלו את ההחלטות, שבהן תלוי ביטחונם", עדיין לכל יהודי יש "הזכות להשמיע את קולו, כשהוא מאמין שמדיניות מסוימת סותרת מורשת השייכת לכל העם היהודי", אמר סיגמן.

סיגמן הזכיר, כי אפשר שהפלשתינים לא יהיו מוכנים לעשות שלום עם ישראל. "אפשר שלא רק יהיו [illegible] פשרה טריטוריאלית, אלא יותרו לפירוק ישראל. זה בדיוק הטעם שעמדותיו הנוקשות של הליכוד הן כה מבצעות", אמר. "[illegible] העולם מן הסרבנות הפלשתינית".

סיגמן קרא לצירי הוועידה לאמץ ציונות חדשה. [illegible] בעשור הבא, הוא הציע, ש"בימים הבאים, הקונגרס היהודי האמריקאי יפעל לשכת כינוס מחודש של הקונגרס הציוני העולמי, שלא יהיה רק תשובה הולמת להחלטת האו"ם הידועה לשימצה על ציונות כגזענות, אלא גם יגבש חזון חדש של ציונות, שתהיה מזמינה ואוניברסאלית".

ציונות של עם חופשי

סיגמן קרא לדחות אותה ציונות "המבחינה אפילו בתוך ישראל בין זה המכונה המחנה הלאומי, ובין מפלגות פוליטיות המוכפשות כיום כבוגדניות". הציונות הזו מרחיקה לדבריו את יהודי ישראל מיהודי הגולה, כאשר היא מעוררת את הרושם "שהבעת ביקורת כמוה כעשיית יד אחת עם אנטישמים".

הציונות, שהוא מציע לדחות, רואה את העולם הלא-יהודי "כמיקשה אחת הדבקה ברעיון של השמדת היהודים". בעיניה, "הציונות של הגלות היא מחלתם של אנשים חסרי ביטחון [illegible]".

סיגמן קרא לצירי הקונגרס "להקדיש את עצמם לציונות חדשה, שתאחד ולא תפלג, שתשקף את האופטימיות, את הביטחון ואת הפתיחות של עם חופשי באמת".

הקונגרס היהודי האמריקאי נוסד לפני 70 שנה, והוא אחד משלושת הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב (50 אלף חברים משלמים). יש לו 16 סניפים בארה"ב ומשרד בירושלים.

חשדנות הדדית. טירפדה הסדר מערך-ליכוד למינוי מנכ"ל, יו"ר ומוסדות לרשות השידור

הרדיו והטלוויזיה עלולים להיסגר באפריל אם לא תאושר היום האגרה

מודעי: נבון ניסה לאנוס את פורת להגיש את התפטרותו לפני שובו של ראש הממשלה ● נסים: שוב הוכיח הליכוד שאינו מכבד הסכמים ואין בדעתו להביא להבראת המצב ברשות

מאת לילי גלילי

שידורי הרדיו והטלוויזיה עלולים להיפסק בעוד כשבוע אם לא תשלים הכנסת עוד היום את אישור אגרת רשות השידור והתקציב לשנת הכספים 89–88.

במברק ששלח אתמול אורי פורת ליו"ר הכנסת, שלמה הלל ולכל שרי הממשלה, התריע המנכ"ל על העובדה כי ענין האגרה והתקציב של רשות השידור מונח על שולחן הכנסת למעלה מחודש ימים, ואם לא יאושר עוד היום, לפני צאת הכנסת לפגרה, עלול להיווצר מצב בו החל ה־1.4, תיפסק פעילותה של רשות השידור לבלתי חוקית על פי חוק יסודות התקציב, ועל פי חוק רשות השידור. כדי להימנע מפעילות בלתי חוקית, תיאלץ הנהלת הרשות להימנע מלשלם משכורות לעובדיה, למנן הפקות, לבצע התקשרויות עם גורמי חוץ, ותאלץ לבטל הסכמים חתומים מן העבר. מיליוני שקלים, שכבר הושקעו בהפקות הקשורות בחגיגות ה־40 למדינה, ירדו לטמיון. כזכור, עוכב אישור התקציב תחילה על ידי הליכוד, ואחר כך על ידי השר נבון, במסגרת הלחצים הפוליטיים שהפעילו המפלגות זו על זו.

ההסכם ברשות — פוצץ

אתמול הגיע לפיצוץ ההסכם, שהושג בין הליכוד למערך בענין מינוי מנכ"ל מן המערך, יו"ר מהליכוד ומוסדות חדשים לרשות השידור. השר יצחק מודעי, שהיה שותף להסכם, אמר אתמול: "השר נבון טירפד הסכם שהושג בעמל רב להקמת מוסדות חדשים לרשות השידור. למרות שהוסכם אתו על לוח זמנים שבמסגרתו טיפל בו זמני בנושא הוועד המנהל ובנושא המנכ"ל, לא עמד בו. נבון ניסה להכתיב לוח זמנים משלו, מתוך כוונה לרכוש את יתרונותיו בהסדר המוצע, ולמנוע אותם מהליכוד".

עוד טען מודעי, כי נבון ניסה לאנוס את פורת להגיש את התפטרותו לפני שובו של ראש הממשלה מארה"ב. לדעת מודעי, אלה מהלכים טיפוסיים של נבון, שנועדו להקנות שליטה ברשות השידור, ו"הליכוד ימנע ממנו להשיג מימושה".

הליכוד חשש בעיקר, שאם יתפטר פורת מתפקידו כעת, שהיה הכרחי לקידום ההסכם, יקשיא נבון את ההסדר כולו, לא ימונה מנכ"ל, אלא ישים במקומו מי מטעמו, כממלא מקום. הליכוד חשש כי בצורה זו הוא עלול לאבד כל שליטה ברשות השידור סמוך לבחירות, והביא לפיצוצו של ההסדר כולו. עתה נראה, כי יקשה על שני הצדדים להגיע להסדר כלשהו לפני הבחירות, והמצב ישאר כפי שהוא עכשיו.

מלשכת שר החינוך נמסר בתגובה על המהלך כולו, כי "שוב הוכיח הליכוד שאין הוא מכבד הסכמים, וכי אין בדעתו להביא להבראת המצב ברשות השידור. גם במחיר, אי כיבוד החלטות ממשלה מחייבות בענין הקמת המוסדות החדשים של הרשות, כפי שהתקבלו בשבוע שעבר גם על דעתו".

שר המשפטים הגרמני: לעם המתגורר בחברון ושכם מגיעה הגדרה עצמית

אמר: השוואה בין מעשי הנאצים והתנהגות ישראל בשטחים היא טעות

(ע). כל השוואה בין מעשי הנאצים והתנהגות ישראל בשטחים, כפי שבא הדבר לידי ביטוי בכלי תקשורת מסויימים, היא טעות — כך אמר אמש שר המשפטים המערב גרמני הנס אנגלהארד במסיבת עתונאים שהתקיימה במלון "לרום" בירושלים, בהשתתפות שר המשפטים אברהם שריר.

האורח אמר, כי על ישראל להבין שלעם הגר בחברון, שכם ורמאללה, זכאי להגדרה עצמית לצד ישראל.

בהתייחסו לאלימות בשטחים אמר השר, כי הוא יודע מכלי התקשורת שנעשים מעשים חריגים, אך אין הוא יכול להביע את דעתו, כיוון שלא ראה את הדברים מקרוב.

בתשובה לשאלה אם עושה גרמניה מאמצים להסגרת הפושע הנאצי ברונר הנמצא בסוריה אמר השר, כי אם מדינה הנותנת מחסה לפושע קשה מאוד להגיע להסכם הסגרה, אך גרמניה עושה כל שביכולתה להגיע לסיכום העניין.

שר המשפטים אברהם שריר קיבל בברכה את האורח וציין, כי זהו הביקור הראשון של שר משפטים גרמני בישראל.

כמו כן הודה על הסיוע שהגישה גרמניה לישראל בכל הקשור למשפט הפושע הנאצי ג'ון דמיאניוק. עוד סיפר, כי בין שתי המדינות מתנהלות שיחות בעניינים משפטיים שונים, כגון הבטחת זכויות יוצרים, המלחמה בסמים ובטרור.

שר המשפטים הגרמני הזמין את נשיא בית המשפט העליון ועמיתו לביקור בגרמניה, לצורך חילופי ידע עם מערכת המשפט הגרמנית.

נער יהודי נדקר בידי ערבי בירושלים — אך הצליח לחטוף הסכין ולדקור את תוקפו

(ע). נער יהודי בן 15 נדקר על ידי צעיר ערבי בן 24 ברחוב הנגפלד בשכונת "בית ישראל" בירושלים, ותוך כדי מאבק הצליח הנער לדקור את הצעיר הערבי.

עדי ראייה מסרו, כי הצעיר הערבי ארב אתמול אחה"צ לנער היהודי, ולפתע דקר אותו. נראה, כי הנער הצליח לחטוף את הסכין מידיו, ובה דקר אותו.

מיד לאחר התקרית נמלט הצעיר הערבי מהמקום, ברחוב שבטי ישראל, המרוחק כחצי ק"מ ממקום האירוע, נתפס על ידי עוברים ושבים.

שני הפצועים [illegible]. מצבו של הנער היהודי הוגדר כבינוני עד קשה, אך יציב. הוא הועבר לבית החולים "ביקור חולים" והוכנס לחדר הניתוחים.

הצעיר הערבי הועבר לבי"ח "שערי צדק" ומצבו הוגדר כבינוני. גם הוא הוכנס לניתוח.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מיתאר מקומית
[illegible]

עורך את העמוד: בועז שמירא

שמיר: ישראל בוחנת כיצד לטפל בנושא הטילים הסיניים בסעודיה

ארה"ב מתחה ביקורת על פקינג ● סין: סעודיה תשתמש רק להגנה

(ע). ישראל מתייחסת בחומרה רבה לידיעות על הצבת טילים מתוצרת סין בסעודיה, אמר אמש ראש הממשלה יצחק שמיר בחוזרו מארה"ב.

"אנחנו חושבים שזו התפתחות חמורה מאד ואנחנו פועלים יחד עם ארה"ב, כדי לבחון כיצד לטפל בעניין", הוסיף. "החלפנו דברים בנושא זה עם אנשי הממשל בארה"ב. ישראל וארה"ב מתייחסים בחומרה רבה לתופעה של הצבת טילים ארוכי טווח במזרח התיכון. אנו נעשה מאמצים כדי להתמודד עם בעייה זו", אמר ראש הממשלה.

(עי'ח). לדברי דיפלומטים בפקינג הטילים קרקע-קרקע שסופקו לסעודיה הם המשוכללים ביותר שמכרה אי פעם פקינג, והדבר מאשר כי סין היא אחת מספקיות הנשק הגדולות בעולם. סין אישרה ביום שני כי מכרה טילים לסעודיה, אך ציינה כי הם נועדו להגנה בלבד וכי מדובר בטילים לא-גרעיניים.

מקורות [illegible] כי הטילים שנמכרו לסעודיה הם מדגם סי-אס-אס-2, שיכלול של הטיל הסיני "בצורה ארוכה-1", שיש לו טווח של 3200 ק"מ, אך הוא אינו בעל ראש קרב. טילים מדגם זה מצויידים בסין בראש נפץ גרעיני. מומחה מערבי אמר כי טיל זה יכול לשאת גם ראש נפץ כימי. הוא הוסיף כי טילים כאלה, שאינם מדוייקים במיוחד, נועדו להתקפות על ערים, מתוך תקווה לפגוע בהן.

ארה"ב מתחה ביקורת על העיסקה, ואילו משרד החוץ הסיני העיר: "אנו סומכים על ממשלת סעודיה, שהתחייבה להשתמש בכלי נשק אלו רק למטרות הגנה."

(ע"מ). עתוני סעודיה משבחים את החלטת ההנהגה לרכישת טילים מסין ומציינים כי סעודיה זכאית לרכוש נשק מבלי שגורם כל שהוא יכפה עליה את תנאיו. העתונים אומרים, כי הטילים נרכשו לצורכי הגנה וכי סעודיה תהלום בכל מי שינסה לפגוע במקומות הקודשים לאיסלם.

גם עתוני ירדן כתבו אתמול, כי ירדן תעמוד לימין סעודיה אם תנסה ישראל לפגוע בה בפרשת הטילים הסיניים.

מיטראן רץ לכהונה שניה

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). פראנסואה מיטראן הכריז אמש רשמית על התייצבותו פעם נוספת למרוץ בבחירות לנשיאות צרפת. בכך שם מיטראן קץ להשערות ול"מסתורין" בדבר כוונתו להתמודד על תקופת כהונה שניה, בת שבע שנים, בארמון האליזה.

המבצע הנשיאותי של מיטראן עתיד להסתיים בעוד כשישה שבועות. סיבוב ההצבעה הראשון בבחירות לנשיאות ייערך ב־24 באפריל.

המעלות של
אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	11	גשם	8	10
אתונה	13	18	גשם קל	6	15
בוקרשט	10	16	מעונן	4	10
בזיל	6	10	גשם קל	6	9
וינה	6	11	גשם	7	10
ז'נבה	7	12	גשם קל	6	10
לונדון	7	11	גשם קל	8	11
ליסבון	13	18	מעונן	10	15
מדריד	10	17	מעונן	6	14
ניו-יורק	−2	4	בהיר	0	6
פאריס	7	12	מעונן	7	12
פרנקפורט	4	8	גשם	6	10
ציריך	5	11	גשם	6	9
קהיר	14	21	מעונן	11	20
קופנהאגן	2	6	מעונן	5	6
רומא	9	14	גשם	12	16
שטוקהולם	−4	1	שלג	−2	3

EL AL

משפט דמיאניוק

שפטל הציג את עדות האוקראיני דלייצ'נקו:

דמיאניוק לא הפעיל תאי גזים — רק "צד" יהודים

הסניגוריה: בין אם הודעתו של האיש ששהה בסוביבור מזוייפת או לא — היא סותרת את מסמך טרוניקי ● באפריל כנראה הכרעת הדין

מאת יעקב שליש
כתב עתי"ם

אין ספק שבהודעתו של האוקראיני דלייצ'נקו, כפי שעולה מהמסמך החדש שהוגש לבית המשפט, בין שהיא מזוייפת או לא, כדי לסתור את מסמך טרוניקי – טען אתמול הסניגור יורם שפטל, בסכמו את דבריו בדיון המיוחד שנערך במשפטו של איוואן־ג'ון דמיאניוק.

שלשום התכנס בית המשפט המיוחד הדן את דמיאניוק, לישיבה שלא מן המניין, כדי לשמוע את נימוקי הצדדים לגבי הדו"חות החדשים שהוגשו ע"י הסניגוריה. דו"חות אלה כללו עדויות של ניצולים ממחנה טרבלינקה, וניצולי מחנות אחרים, שלטענת התביעה, איש מהם לא זיהה את הנאשם דמיאניוק בתמונות שהוצגו לפניהם. ביחד עם הדו"חות הללו, הובא מסמך הכולל עדותו של דלייצ'נקו כפי שנמסרה בשעתו לשלטונות המשפט בבריה"מ והועברה לארה"ב.

הסניגור טען כי "מסמך דלייצ'נקו" זוייף ע"י ק.ג.ב ומהווה חלק מהקשר הסובייטי נגד הנאשם. מסמך זה מראה על האחידות והשיטתיות במלאכת הזיופים הסובייטית, בראשותו של ראש מחלקת החקירות דאז, רודיינקו, שכללה הוצאת הודעות בכוח מאנשים, וביניהם דלייצ'נקו.

"עסק רק בצייד יהודים"

לדברי הסניגור, ברור מהודעת דלייצ'נקו, כי הוא הגיע למחנה ההשמדה סוביבור בסוף מארס 1943, וראה שם את דמיאניוק. אוקראיני זה מעיד, כי שהה בחברת דמיאניוק עד אפריל 1945, וכי הנאשם לא הפעיל שם את תאי־הגזים, אלא עסק ב"צייד יהודים" מהגיטאות שבסביבה והבאתם למחנה.

הסניגור טען כי התיאוריה של התובע, בדבר "רוטציה" של הנאשם בין מחנות־ההשמדה השונים, וכי ייתכן בהחלט שדמיאניוק שהה חודשים מספר במחנה זה וזמן נוסף במחנה שני – אין לה אחיזה במציאות.

בתום הדיון הודיע אב בית־הדין, השופט דב לוין, כי הצדדים יקבלו בעוד כשבועיים הודעה על מועד שמיעת הכרעת הדין. מסתבר, שזה יהיה בחודש הבא.

בקשה להאריך מעצר דמיאניוק בשלושה חודשים

פרקליט המדינה יונה בלטמן ביקש אתמול מבית־המשפט העליון להאריך בשלושה חודשים את מעצרו של דמיאניוק. החלטה על הארכה כזו היא טכנית הדרושה מדי שלושה חודשים, לאחר השנה הראשונה שבה נתון נאשם במעצר עד תום ההליכים.

הבקשה הוגשה מכיוון שמעצרו של דמיאניוק הוארך בפעם האחרונה בדצמבר 1987 וצו המעצר נגדו אמור לפוג בשבוע הקרוב.

פרופ' הנרי קיסינג'ר, שהיה מזכיר המדינה של ארה"ב, לוחץ את ידו של ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, במלון ריג'נסי בניו־יורק, שלשום. (תצלום: איי־פי)

עזר ויצמן:

סיכול יוזמת שולץ עלול לפגוע ביחסים עם מצרים

מוכן להיפגש עם כל מנהיג ערבי שיכיר בישראל ובשלום ויוכל להפסיק הפורענות

(ע). השר עזר ויצמן אמר אתמול, כי "אם לא נגיע להתפתחות בתהליך השלום עם ירדן ועם הפלשתינאים, גם המצרים לא יישבו בשקט". ויצמן הדגיש, כי מצבנו הביטחוני בגבול המצרי הוא הטוב ביותר שהיה אי־פעם לישראל, אך אם לא תנוצל ההזדמנות באמירת כן לתוכנית שולץ, קיימת סכנה שגם הגבול המצרי, שהיה שקט, לא יישאר שקט בעתיד, והיחסים עם המצרים ייפגעו.

ויצמן דיבר בפני תלמידי שמיניות בקלטע "שלום" בפתח תקוה.

בהתייחסו לשליחותו של ראש הממשלה בארה"ב, אמר ויצמן כי יצחק שמיר בלם את תוכנית שולץ. "אך במשחק כדורגל לא מספיק לבלום. חשובים גם הגולים ונראה כמה גולים הוא השיג בדרך". השר הדגיש כי תפישתו של שמיר מוטעית, משום שתוכנית האוטונומיה שהוא מציע, היא פתרון זמני ולא פתרון של קבע.

"אני מוכן להיפגש", אמר השר, "עם כל מנהיג ערבי שמכיר במדינת ישראל ובהסכם השלום, ויש לו הכוח להפסיק את הפורענויות".

הסכם בגין־עראפאת

ויצמן גילה כי ביולי 1981 הגיע מנחם בגין להסכם עם עראפאת על הפסקת־אש בצפון, בתיווכו של פיליפ חביב. לדבריו, מאז יולי '81 ועד יוני '82 לא נורה אף לא כדור אחד בגבול הצפון, ואף לא קטיושה אחת.

"מכניסים לעם הזה פחד מתוזה פוליטית ושחר מביטחון. אך יש לזכור, כי יש לנו עוצמה צבאית ותפישת הביטחון חייבת להשתנות עם הזמן. שקר הוא לומר, כי מי שמדבר על שלום פוגע בביטחון, וזריית חול בעיניים היא לומר שמי שימסור את עזה, יקבל קטיושה באשקלון. רכוש השטח תופס פחות חשיבות מאשר בעבר, ועלינו לחשוב על איכות חיים טובה יותר בארץ הזאת, כדי שתהיה מספיק אטרקטיבית ליהודי העולם שיבואו ויעלו אליה ושהישראלים החיים בה לא ירדו ממנה", אמר.

פרופ' אסא כשר:

"בוגר אוניברסיטה מצוי עם בי־איי אינו משכיל"

מאת גילי מנדלר מופרת
"הארץ" לענייני חינוך

"בוגר האוניברסיטה המצוי, בעל תואר בי־איי, הוא בלתי־משכיל, אף שבילה 3–4 שנים באוניברסיטה, שמע בליסוף הרצאות, כתב בליסוף עבודות ובחינות, ועמד בכל הדרישות".

דברים אלה אמר אתמול פרופ' אסא כשר מאוניברסיטת תל־אביב, ביום עיון על הלימודים לתואר ראשון, שערכה המועצה להשכלה גבוהה במוסד ואן ליר בירושלים, בהשתתפות רקטורים, פרופסורים, יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב במועצה להשכלה גבוהה פרופ' יעקב זיו, ושר החינוך יצחק נבון, המשמש גם יו"ר המועצה.

כשר טען שצריך לעצב עבור הסטודנט הממוצע תוכנית לימודים מגוונת יותר לבי־איי, שתאפשר לו לשמוע רק מה שמעניין אותו, כשהמרצים הם שיקבעו מה הכרחי שישמע כהקדמה לכל תחום. תוכנית זו תעניק לבוגר "בי־איי כללי" ולא מקצועי – כפי שמעניקים היום החוגים השונים.

כשר ציין כי "חלק גדול ממה שלומד הסטודנט לתואר ראשון, אינו מעניין אותו, ורבים מהתלמידים שהמורה מוצא בכיתתו, אינם מעוניינים במה שיש לו לומר". לדבריו, לאוניברסיטאות נגרמת אי־נחת רבה בשל עובדה זו, וכן משום שהן מוצאות עצמן נדרשות לעשות בבת־אחת שלושה דברים שונים: "הפרופסורים צריכים להכשיר את הדור הבא של הפרופסורים (בדרך־כלל ברמות עצמם) להכשיר את הדור הבא של אנשי המקצועות החופשיים, ולספק את הרצון של המוני בית ישראל להיחשב אקדמאים. אי־אפשר באותן כיתות, באותן תוכניות לימוד ועם אותם המרצים, לעמוד היטב בשלוש הדרישות האלה", אמר.

פרופ' יהודה אלקנה מהאוניברסיטה העברית, טען שמתכונת הלימודים המקובלת לתואר בי־איי, מורכבת ממספר גדול מדי של הרצאות פרונטליות, וכינה שיטת הוראה זו "אווילית". הוא אמר שהמרצה מקלקל את החומר באוזני תלמידיו, אלה רושמים את דבריו במחברת, ואחר כך מחזירים לו את אותם הדברים עצמם באמצעות בחינות ועבודות. התוצאה: "תלמידים משועממים, מורים משועממים וספריות ריקות". לדברי אלקנה, חלק גדול מהחומר יכול הסטודנט ללמוד באמצעות ספרים טובים, וחשוב להקדיש יותר שעות למגע קרוב בינו ובין המרצה.

המרצים והקהל שהשתתף בדיון הפתוח, עמדו על הביקוש הגובר להשכלה הגבוהה ועל דחיה של אלפי פונים בשל חוסר מקום (30% מתוך 27 אלף הפונים מדי שנה לאוניברסיטאות אינם מתקבלים). השגה תמימות־דעים בנוגע לכך שאי־אפשר לדחות יוצאי צבא המבקשים ללמוד באוניברסיטאות, ונידונו הדרכים האפשריות לספק את הביקוש במסגרות הקיימות, או בהקמת קולג'ים. חלק מהמרצים עמדו על המיתאם הנמוך מאוד בין ציוני בחינות הבגרות ובין הצלחת הסטודנט בלימודיו האקדמיים.

בכנסת

שר הביטחון יצחק רבין בוועדת חוץ וביטחון:

עד כה נעצרו 3,000 איש בשטחים — ו־700 מהם נעצרו השבוע בגדה

עד כה שרפו ערבים 30 אוטובוסים, ואגד חדל להסיע פועלים מהשטחים ● שריד: רבין מבצע את המדיניות הכוחנית של שמיר — שאינו רוצה בכל מהלך מדיני; מדיניות הליכוד מבוצעת באמצעות המערך ● ציין כי 10 מכל 100 פלשתינים שנהרגו בשטחים — נהרגו בידי מתנחלים ● שילנסקי דוחה הצעת מגן לדון בהוצאת חד"ש והמתקדמת מחוץ לחוק

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

שר הביטחון יצחק רבין אמר אתמול בוועדת החוץ והביטחון, כי השבוע נעצרו כ־700 תושבים באזור פיקוד המרכז. מספר העצורים עתה כ־3,000.

בהתייחסו למעצרים מינהליים אמר שר הביטחון, כי ההקלות הליברליות שהבטיח בנושא זה ראש הממשלה מנחם בגין לנשיא ג'ימי קארטר, אינן יכולות להתממש בנסיבות הקיימות. לא ידוע לו על מקרה שעיתונאים הגיעו למקום של אירוע אלים על סמך מידע שקיבלו מראש.

לח"כ גאולה כהן (התחיה), שתבעה לחקור אם אמצעי התקשורת ידעו מראש על כוונת המחבלים לרצוח את החייל משה כץ, אמר רבין כי "אין לי עדיין מימצאים". הוא אמר, כי בעקבות פנייתה יחקור את העניין. כהן הביעה סיפוק מכך שרבין נענה לבקשתה לחקור. יותר מכך לא ביקשה, אמרה, ולא רצתה.

עד כה נשרפו כ־30 אוטובוסים ואגד חדל להסיע פועלים מהשטחים, מסר רבין. המימשל הוריד ל־20% את סכום הכסף במטבע־זר שמותר להעביר לתוך השטחים, והוטלו הגבלות על מעבר הלפנים לאזורים אלה.

ישראל חותרת להוריד את רמת האלימות למינימום ולשפר את השירותים לאוכלוסיה, במגמה להפריד בין המיעוט הקיצוני האלים לבין הרוב האוהד אותנו.

ח"כ יוסי שריד (רצ) סבור, שכל הצעדים האלה לא יועילו. אין מהלך משולב של כוונות ומשא־ומתן מדיני. רבין מבצע את המדיניות הכוחנית של יצחק שמיר, שאינו רוצה במהלך מדיני. מדיניות הליכוד מבוצעת באמצעות המערך. "זאב ז'בוטינסקי היה מתגאה בך", אמר שריד לרבין. 10 מכל 100 פלשתינים שנהרגו בשטחים, נהרגו בידי מתנחלים, קבע.

ח"כ דן מרידור (ליכוד) מגדיר בצעדים המוקשחים של שר הביטחון. עתה יש מגמה ברורה של המשימה להוריד את הפעילות העוינת. "אם הדרך להפצת כרוזי אש"ף היא באמצעות כלי התקשורת הישראלים", הוסיף מרידור, "כי או צריך לבחון דרכים חוקיות לאיסור פרסום הכרוזים האלה".

חיים דרוקמן תמה מדוע צעדים אלה לא ננקטו זה מכבר. ח"כ שבח הורון (ליכוד) שאלה כיצד המערך דן בתוכנית שבע הנקודות של חבא מרידור, שאותו הגדיר רכיז נציג אש"ף. ח"כ מרדכי גור (מערך) צידד בכל הצעדים הננקטים עתה. יש לבדוק מה עוד ניתן להפעיל בעיתות זה, אמר.

נדחתה הצעה להוציא את חד"ש והמתקדמת מחוץ לחוק

יושב ראש ועדת הפנים, דב שילנסקי (ליכוד), לא תמך אתמול בהצעת עמיתו, ח"כ דוד מגן, לדון בהוצאת הקומוניסטים (רק"ח) והרשימה המתקדמת, אל מחוץ לחוק.

מגן סבור, כי פעילותם של מנהיגי שתי המפלגות היא בגדר המתה והתרסות תחת המדינה, אך לדעת שילנסקי מספיקה פעולה נמרצת של זרועות הביטחון הפנימי. ח"כ שבדיה עלי מהליכוד הסבה את תשומת ליבו של היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, למשפט שאמר תופיק זיאד מרק"ח: "ברגע זה הוקמה מדינת פלשתין, כי יש לנו דגל אחד, והוא דגל אש"ף".

ח"כ אהרון נחמיאס (מערך) הזכיר לח"כי הליכוד, כי מנחם בגין שלל את הוצאת הקומוניסטים אל מחוץ לחוק. לדברי מרדכי וירשובסקי (רצ), הכל יודעים היכן זה מתחיל, אבל לעולם לא היכן זה נגמר, ומה יהיה על הדמוקרטיה? לפי בני שליטא (ליכוד), אמנם צדק דוד בן־גוריון שלא הוציא את רק"ח אל מחוץ לחוק, אך בכנסת הבאה יהיו 10–12 ח"כים ערבים "עם אוריינטציה של התנגדות למדינה".

ח"כ דוד רנינו (מפד"ל) קרא לממשלה "להפעיל יד קשה כלפי הקיצונים והמסיתים בקרב ערביי ישראל".

פיקוח על חקירת שוטרים

ח"כ דן מרידור (ליכוד) הניח אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק לפיה יפקח היועץ המשפטי לממשלה על חקירת חשדות נגד שוטרים. כל תלונה נגד שוטר תועבר ליועץ המשפטי לממשלה, והחקירה תיעשה בהנחייתו.

מרידור העלה את הצעתו בראשונה ביולי 1985. אז טען היועץ המשפטי לממשלה, כי אין לו כוח־אדם לכך. אך לנוכח הגילויים האחרונים של מבקר המשטרה, אברהם ארד, על אוזלת ידה של המשטרה בתחום זה, שב והעלה אותה השבוע.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ) מציע להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לנושא זה.

הכנסת הגדירה מחדש "עבירות מין"

יחסי־מין הומוסקסואליים בין בוגרים (או בוגרות) בהסכמה הדדית — חדלו להיות עבירה ● "גיל ההסכמה", שלמטה ממנו נחשבים יחסי־מין כאונס, הורד מ־16 ל־14 בהגבלות מסויימות ● בוטלו עונשי מינימום על עבירות אונס ● עדי אמוראי: לא חלה ירידה בפעילות הכלכלית

באולם המליאה / עמוס בדרור

שינויים מרחיקי־לכת בחקיקה לגבי עבירות מין נתקבלו אתמול על־ידי הכנסת, כאשר קיבלה בקריאה השנייה והשלישית תיקונים לחוק העונשין הדנים בנושא זה, פרי יוזמתה של שולמית אלוני (רצ), שהעלתה את הנושא הזה בכנסת התשיעית (לפני 10 שנים), וח"כ אמנון רובינשטיין (מרכז) ואוריאל לין (ליכוד־ליברלים).

שינוי חשוב בחוק הוא, ש"גיל ההסכמה", שלמטה ממנו נחשבים יחסי־מין כאונס, הורד מ־16 ל־14 — אולם זאת רק כאשר בן הזוג הוא בוגר לכל היותר בשלוש שנים מן הנערה (או בת הזוג מן הנער), וכשקיימים בין השניים יחסי רעות. בכל שאר המקרים, עדיין יחשב המגע "בעילה אסורה", ובמקרים מסויימים גם "אונס", כמשמעו. העונש המירבי על אונס, הועלה ל־14 שנות מאסר, ובנסיבות מחמירות (שימוש באלימות, בנשק וכו') – 16 שנה.

שינוי חשוב אחר הוא, שמעשים הומוסקסואליים בין בוגרים (או בוגרות) בהסכמה הדדית, חדלו להיות עבירה. עבירה זו היתה בספר החוקים של הארץ מאז המנדט, על אף שזה שנים רבות אין היועץ המשפטי לממשלה מעמיד לדין את מי שעבר עליה.

בשם ועדת החוקה חוק ומשפט הגיש את החוק לקריאה שנייה ושלישית ח"כ אוריאל לין. הכנסת קיבלה — אחרי פיתולי תקנון רבים — הסתייגות לחוק, שבמקורה הוגשה על־ידי שר המשפטים, והמבטלת עונשי מינימום על אונס שנאלצים היו השופטים לפסוק על־פי החוק. שר המשפטים חזר בו מן ההסתייגות, אולם דוד ליבאי (מערך) הגיש אותה מחדש, והיא התקבלה. כלומר, גם בחוק זה אין עונשי מינימום, לפי ההגיון השורר בתחיקה הישראלית בכלל. יו"ר הישיבה חייקה גרוסמן (מפ"ם) נימקה את האפשרות להגיש את ההסתייגות מחדש, בכך שכבר היתה מונחת על שולחן הכנסת בטרם בוטלה.

החוק מכיל עוד תיקונים, שבמקורם נכללו בהצעה של ועדה לבדיקת מקרי אונס של הכנסת ה־9, בראשותה של ח"כ אלוני. בין היתר, אסור יהיה לפרסם שמו של הנפגע מעבירות מין, לא תהיה חקירה נגדית בבית־משפט אלא אם כן דרוש הדבר למניעת עיוות דין, ועוד. בתוך אונס הוגדר גם החדרת חפץ כל שהוא לגוף האשה, והוגדרו מחדש העבירות של מעשה סדום ושל פגיעה מינית בקטין.

לא היה איש מן הסיעות הדתיות, המתנגדות לחלק מסעיפיו, ולכן התקבל החוק פה אחד.

אין שינוי ביחסים בין הבנקים בעולם לישראל

על־פי מידע מן הבנקים הגדולים, ומן המידע שבנק ישראל מקבל ישירות, עולה כי אין שינוי הנראה לעין ביחסים בין הבנקאות הישראלית לבין המוסדות הפיננסיים בחו"ל בעת האחרונה — מסר סגן שר האוצר, עדי אמוראי (מערך), בתשובה על שאילתה של דדי צוקר (רצ).

עוד אמר סגן השר, כי אין כל הוכחה לכך, שבחודשים האחרונים מתרחשת ירידה של ממש בפעילות הכלכלית. חלק מן האינדיקטורים מצביע אמנם על האטה, אך חלקם האחר מצביע על המשך הצמיחה. כ־80% מן הפועלים מן השטחים כבר חזרו לעבודה בישראל, אמר. על־פי יחסי הכלכלה בין ישראל לבין השטחים, אפילו שינוי גדול מאוד בהתנהגות הצרכנית והתעסוקתית של תושבי יש"ע יכול לגרום לשינוי שולי בלבד במערכת הכלכלית הישראלית.

עם זאת, יש צורך בעסק תעסוקתי, כמו גם הבניה המגדירה פותחה עקב ההסגרות, ובכם תהיה השפעה משמעותית אם לא יבוא כל השינוי לעבודה.

"פרסום" כולל גם קלטות

המונח "פרסום", מבחינת הסעיפים בחוק העונשין הנוגעים לתועבה וכיו"ב, הורחב אתמול על־ידי הכנסת ויכלול גם קלטות וידיאו ושמע, ותקליטים. התיקון הקובע זאת בחוק העונשין, הוגש בשם ועדת החוקה חוק ומשפט על־ידי אוריאל לין (ליכוד־ליברלים). בין שאר התיקונים בחוק: בית־משפט הדן בתיק פלילי, יוכל לפסוק פיצויים לנפגע בסכום של 30,000 ש"ח, ודין הפיצוי הזה כדין קנס שנפסק על־ידי בית המשפט. עד כה עמד פיצוי זה על סכום שהוא סמלי בנסיבות של היום.

מענק הסתגלות לחיילים משוחררים

חוק המבטיח לכל חייל מענק של שלושה תשלומים שנתיים צמודים בסכום של 980 ש"ח, עם שחרורו, התקבל אתמול על־ידי הכנסת בקריאה סופית, למרות התנגדות האוצר. החוק הובא לקריאה שניה ושלישית על־ידי יוסי, דק אמיר (מערך). סגן שר האוצר עדי אמוראי (מערך) הסביר, כי אין הערכה תקציבית לגבי עלותו של החוק, ובתקציב של שנה זו אין כספים כדי לשלם זאת בלי לפגוע בצמיחה. לכן הציע ששרי האוצר והביטחון יקבעו יחד מתי יופעל. הסתייגות זו נדחתה כמעט פה אחד.

קים פילבי:

פגישה בישראל בין עסקנית ורוטשילד — הביאה לחשיפתו

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). רב המרגלים הבריטי, קים פילבי, מודה זו הפעם הראשונה כי פגישה מקרית בישראל בין עסקנית יהודיה מבריטניה לבין הלורד רוטשילד, היא אשר הביאה לחשיפתו ולבריחתו לברית־המועצות.

25 שנה מאז עריקתו המתוזמנת מביירות, הסכים פילבי לקבל בביתו המרוחק במוסקווה את סופר הריגול פיליפ נייטלי, לאחר שקיבל רשות מהק.ג.ב. הוא הודה באזני נייטלי, כי אותה פגישה היא אשר חרצה את גורלו.

המדובר בפלורה סלומון, מקימת מחלקת הרווחה של "מרקס אנד ספנסר" ואמו של מייסד ארגון "אמנסטי", שהתארחה באותה עת במכון ויצמן למדע ברחובות. במסיבת קוקטייל לצורך איסוף כספים, פגשה את ויקטור רוטשילד (שהיה חבר של פילבי) וסיפרה לו כי פילבי ניסה לגייס אותה לעבוד למען הרוסים.

פילבי טוען, כי סלומון היתה סוציאליסטית נלהבת, ורק לאחר מכן התברר לו כי נעשתה פרו־ישראלית. עד אותה פגישה עם רוטשילד, היא לא הסגירה לאיש את סודו של פילבי, אולם רוטשילד סיפר על כך לראשי השירותים החשאיים בלונדון. אלה נסעו אל פילבי בביירות, סיפרו לו על ההאשמות נגדו וביקשו ממנו כי יתוודה. פילבי טוען בראיון עמו, שפורסם השבוע, כי למעשה נתנו לו הבריטים את האפשרות לברוח, משום שחששו ממשפט מביך.

ערך את העמוד: דוני ענבר

פאריס ניס ליון מארסיי
עם איר פראנס לאורך כל הדרך

חברת איר פראנס מציעה לך בכל שבוע שמונה טיסות ישירות, לפאריס, ניס, ליון — ועכשיו גם מארסיי;

טיסות ישירות לפאריס
בכל יום חוץ מיום שבת

2 טיסות ישירות לניס
בימי ראשון וחמישי

טיסה ישירה לליון
בימי ראשון

טיסה ישירה למארסיי
בימי חמישי

ובכל יום ראשון, בשעה 5.00 אחה"צ, רק איתנו תוכל לטוס לפאריס בבואינג 747. טיפול יעיל, טיסות נעימות, תאי נוסעים מרווחים, אפשרות לשרות טרום־טיסה ערב הנסיעה, וגם — כרטיס העליה למטוס לטיסת המשך בכיסך כבר בתל־אביב: עוד ועוד סיבות טובות להעדיף את טיסות איר פראנס.

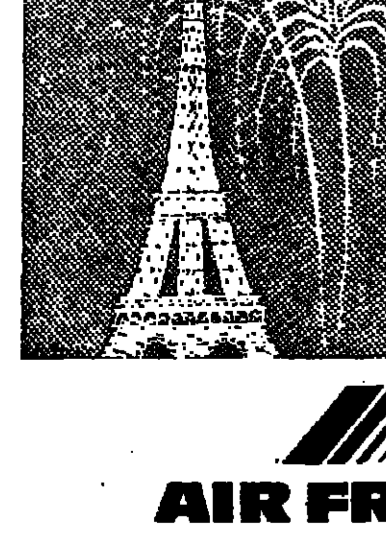

לטוס, זו האמנות שלנו
AIR FRANCE

هكذا عن الأصل

איראן: בהפצצה עיראקית בנשק כימי נהרגו 5,000 — ונפצעו 5,000 אחרים

20 אלף כורדים עיראקים מצאו מקלט באיראן בעקבות ההפצצות הכימיות של בגדאד ● ארה"ב ובריטניה חילצו ימאים ממיכליות שהותקפו במפרץ ● 54 נהרגו בהפצצה על מיכליות איראניות

דובאי (ע"ד וע"צ). 54 אנשי צוות של שתי מיכליות־על איראניות — סאבאנדאו' ואראו' — נהרגו בהתקפה של חיל־האוויר העיראקי — מסרו אתמול מקורות ימיים במפרץ. הקורבנות הם ימאים בעלי אזרחות נרוזגית, שוודית, איראנית ופיליפינית, ציינו המקורות. היתה זו ההתקפה הקטלנית ביותר על אר־ביות במפרץ מאז החלה "מלחמת המיכליות" ב־1984.

באותו פרקזמן התקיפו ספינות־תותחים איראניות שתי מיכליות במימי המפרץ. אוניות־מלחמה של ארה"ב ובריטניה חילצו ימאים מן המיכליות הללו, שנפגעו ברחום המפרץ.

פריגטה אמריקאית חילצה את הצוות של המיכלית היוונית "סטאר ורוס", כאשר נטש לזמן קצר את אונייתו, שבה פרצה דליקה בעקבות התקיפה. "סטאחורוס" היא מיכלית־על בעלת 350 אלף טונות.

שעות מספר קודם לכן הטיסו מסוקים רופאים ממשחתות בריטיות, כדי לטפל בימאים פצועים על סיפון מיכלית־הגז "האוגלינט", המניפה דגל סינגפור, שגם היא נפגעה על־ידי ספינות־תותחים איראניות. בהת־קפה בה נהרגו שני ימאים. בין הפצועים גם קברניט האונייה.

"האוגלינט" היא בת 38,534 טונות. היא הותקפה במרחק כ־20 ק"מ מערבית מדובאי. ספינות־התותחים פתחו באש לעבר ספינות־גרר שחשו לעזרת האונייה. כעבור 38 דקות חזרו ספינות־התותחים למקום ופתחו שוב באש לעבר המיכלית שנפגעה.

איראן: עיראק ממשיכה להטיל פצצות כימיות

איראן פנתה למזכיר האו"ם ותבעה שיגור ועדת חקירה, שתב־רור את השימוש בנשק כימי על־ידי עיראק בכורדיסטאן. השלטונות האיראניים טוענים כי 5,000 אנשים נהרגו ו־5,000 אחרים נפצעו בעקבות הפעלת נשק אסור זה על־ידי בגדאד.

נציג איראן באו"ם, מוחמד מהאר לאטי, אמר לכתבי העיתונות לאחר שנפגש עם המזכ"ל, חוויר פרז דה קויאר, כי ועדה מעין זו לא תצטרך לבקר בטריטוריה עיראקית, מאחר שהפצועים פנו לבתי־חולים בטה־ראן ובמקומות אחרים בעורף האי־ראני.

איראן מסרה כי מטוסים עיראקים הטילו אתמול פצצות כימיות על שלושה כפרים בצפון איראן. נהרגו ונפצעו תושבים. ההתקפות היו בקרבת עיירת־הספר מאריוואן שב־חבל הכורדי האיראני.

איראן טוענת כי התקפות אלו בוצעו על־ידי חיל האוויר העיראקי בשבוע שעבר, שעה שהמטוסים תקפו את העיירים האלאבג'ה וחור־מאל ואת הכפרים בסביבה, באיזור הררי בצפון־מזרח עיראק, שם כבשו האיראנים שטח של כאלף קמ"ר.

לדברי המקורות האיראניים הט־ילו העיראקים שלושה סוגי גז — גז עצבים, גז חרדל וגז ציאניד.

20,000 כורדים עיראקים נמלטו

פאריס (ע"צ). שר הפנים האיראני, עלי אכבאר מוחטאשאמי הכריז, כי יותר מ־20 אלף כורדים עיראקים מצאו מקלט באיראן, בעקבות ההפצצות הכימיות העיראקיות.

שר הפנים הודיע על כך לנציב הפליטים העליון של האו"ם. הוא ביקש מנציבות הפליטים לשגר נצי־גים, כדי לבקר אצל הפליטים הכורדים.

טילי "סקודמיזן" לאיראן

לונדון (ע"מ). בריה"מ מספקת לאיראן מערכת טילי קרקע־קרקע "סקודמיזן" בתמורה לאספקה יומית של 100,000 חביות נפט — מוסר הביטאון הבריטי "פלייט אינטרנשיונל".

מלחמת המיכליות גרמה לעליה של מחירי הנפט

מאת אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). ההסלמה בלחימה במפרץ הפרסי גרמה לעליית מחירי הנפט בשוק הספוט.

מחיר נפט "קל" מן הים הצפוני עלה ל־15.50 דולר החבית, עליה של 1.30 דולר בתוך פחות משבוע. לפני שבוע נמכר נפט הים הצפוני ב־14.20 דולר החבית.

איגוד בעלי המיכליות בנורווגיה תבע מהממשלה להעניק הגנה צבאית למיכליות המפליגות במפרץ.

משפחת מנגלה בגרמניה לא רוצה את העצמות

אמסטרדם (עסט"א). עצמותיו של פושע המלחמה הנאצי, יוזף מנגלה, מוחזקות כיום בחדר סגור במכון הפתולוגי בסן־פאולו. מכיוון שמשפחתו, כולל בנו רולף בווירטמברג שבמערב גרמניה, סרבו לקבל את הגופה ולקבור אותה, למרות הפצרות משטרת ברזיל — מסר אתמול העיתון ההולנדי "האנדלסבלאד", בידיעה מבואנוס איירס.

מנהל המכון הפאתולוגי, ד"ר ראובן מעלוף, שהוא ממוצא לבנוני, הפתיע השבוע עיתונאים בהציגו בפניהם את השלד.

שלטונות ברזיל אינם יודעים בינתיים מה לעשות בעצמות. הם אינם רוצים לקבור אותן מחדש, מחשש שבית הקברות ישמש מקום עלייה לרגל מצד ניאו־נאצים.

הקמת הפרלמנט בטנזניה תעלה 116 מיליון דולר

דאר־א־סלאם (ע"צ). טנזניה עומדת להתחיל בקרוב בבניית בניין פרלמנט גדול בדודומה, עיר הבירה בעתיד, השוכנת במרכז המדינה. בבניין יהיה גם מושב המפלגה היחידה במדינה, "הליגה המהפכנית".

אלפרד טאנזאה, יו"ר הוועדה לתיכנון עיר הבירה, מסר כי הבניין, שתוכנן על־ידי מומחים מסין העממית, יעלה 116 מיליון דולר. אולם, מחיר זה עשוי לעלות בהרבה בעקבות עליית הוצאות הבנייה והחומרים, והפיחות של המטבע הטנזני.

הפגנת אלפים בארמניה

מוסקווה (ע"צ וע"ר). אלפי אזרחים שוב הפגינו ביום שני ואתמול בירוואן, בירת ארמניה הסובייטית, במחאה נגד מאמר בעיתון "פראוודה", שדחה את תביעת ארמניה על אזור נאגורני־קאראבאך שבאזרבייג'אן.

בפברואר הפגינו מאות אלפים בדרישה להחזיר את נאגורני־קאראבאך, אזור שרוב אוכלוסייתו ארמנית, אשר סופח ב־1923 לאזרבייג'אן.

המארגנים החליטו אז להפסיק את ההפגנות עד 26 במארס, לאחר שגורבאצ'וב הבטיח כי הנושא יידון במושב מיוחד של הוועד המרכזי של המפלגה. לא נקבע מועד למושב זה, והמאמר ב"פראוודה" עורר רוגז בקרב הארמנים.

בתצלום: חיילים איראנים בודקים גופות ... (caption)

המתיחות בין הונדורס לניקרגואה פחתה אתמול

ניקרגואה הסכימה להפסקת־אש מוגבלת עם הקונטראס ● 10 חיילים אמריקאיים נפצעו בהתרסק מסוק בתמרונים בקרבת גבול ניקרגואה

טגוסיגלפה (ע"ר וע"צ). המתיחות לאורך הגבול המפריד בין הונדורס לניקרגואה פחתה אתמול, לאחר שלטונות הונדורס הודיעו כי הפולשים הסאנדיניסטים חזרו לארצם וניקרגואה הסכימה להפסקת־אש מוגבלת עם מורדי הקונטראס.

בהודעה שפורסמה נאמר כי חיילי הונדורס הגיעו לאזור שממנו דווח על התנגשויות בין חיילי ניקרגואה לקונטראס. הם גילו שם מוקשים וסימנים שהעידו על קרבות כבדים, אך לא היו במקום סאנדיניסטים.

עשרה חיילים אמריקאיים נפצעו, כשמסוק קל שלהם התרסק בעת תמרונים במרחק כ־55 ק"מ מגבול ניקרגואה. איש מבין החיילים לא נפצע קשה.

מספאהה שבניקרגואה נודע כי הסאנדיניסטים והקונטראס הסכימו ביניהם להמשיך במו"מ להפסקת אש במלחמה המתנהלת מזה שבע שנים. שני הצדדים התחייבו גם לכבד הפסקת־אש כל עוד נמשך המו"מ, שאמור להסתיים היום.

שני הצדדים הגישו הצעות חדשות בעניין הפסקת האש. הצעות אלה יבדקו היום. שלטונות מנגואה מייחסים חשיבות ממדרגה ראשונה להיבטים הטכניים של הפסקת האש, ואילו הקונטראס שמים את הדגש על הבעיות המדיניות — על כך נודע ממקורות המקורבים לשתי המשלחות.

המורדים הציעו הפסקת־אש של 30 יום, בתנאי שהסאנדיניסטים יכריזו על חנינה שתחול על כל האסירים המדיניים וינקטו צעדים מוחשיים לדמוקרטיזציה.

המשלחת של ניקרגואה, שבראשה עומד שר ההגנה הומברטו אורטגה, שהגיע לספאהה, הודיע על הפסקת כל הפעולות הצבאיות "ביבשה, בים ובאוויר".

דובר הקונטראס, בוסקו מאטאמורוס, הודיע לאחר מכן כי גם המורדים יקיימו את הפסקת האש "כגילוי של רצון טוב", במו"מ הישיר בין הצדדים. בראש משלחת הקונטראס עומד אדולפו קאלרו, המתייצב בראש ההנהגה המדינית של כוחות ההתנגדות.

פקיד סיני:

"ההמצאה הגדולה ביותר של המין האנושי — קפיטליזם"

הונג קונג (ע"ר). הקפיטליזם הוא ההמצאה הגדולה ביותר של המין האנושי ומן הראוי שהקו־מוניסטים ילמדו ממנו. הצהרה זו השמיע הנציג הראשי של סין בהונג קונג.

"כמה מחברינו חוששים מהקפיטליזם מפני שהם יודעים עליו מעט מאוד", אמר קסו ג'יאטון, העומד בראש סניף סוכנות הידיעות הסינית בהונג קונג. סוכנות זו משמשת למעשה שגרירות של פקין במושבה הבריטית.

בראיון שפורסם בעיתון פרו־סיני הנקפיע בהונג קונג, אמר קסו שהחשש מהקפיטליזם גם לסין הפסדים כלכליים גדולים בעבר.

"החברים האלה אינם מודעים לעובדה, שגם הקפיטליזם השתנה במידה רבה מאז ימיו של קרל מארקס. למעשה, המשטר הקפיטליסטי המודרני הוא ההמצאה הגדולה ביותר בתולדות המין האנושי", אמר.

נורייגה מוכן לפרוש — אבל לא לפני מאי 1989

ארה"ב דחתה את ההצעה כלא־מתקבלת על הדעת והגדירה אותה תכסיס ● מנהיגי האופוזיציה בפנמה דחו ההצעה וימשיכו בשביתה הכללית

פנמה סיטי (ע"ר). האיש החזק של פנמה, גנרל מנואל אנטוניו נורייגה, הבטיח להתפטר מתפקידו בלחץ ארה"ב ולנוכח ההתנגדות הגוברת לשלטונו בתוך המדינה, אך הוא מוכן לעשות זאת רק בשנה הבאה.

בנאום ששודר שלשום בטלוויזיה, אמר הנשיא בפועל, מנואל סוליס פלמה, כי נורייגה הסכים לפרוש מתפקידו כמפקד הכוחות המזויינים לפני הבחירות הכלליות האמורות להיערך במאי 1989.

אך ארה"ב, שהפעילה לחץ בתביעה שנורייגה יתפטר מאז שהואשם בסחר סמים, דחתה את ההצעה כבלתי מתקבלת על הדעת.

גם מנהיגי האופוזיציה בפנמה דחו את הצעתו של נורייגה והודיעו שי־משיכו בשביתה כללית, שהחלה ביום ב'.

דוברת משרד החוץ האמריקאי, איביה שטוקמן, אמרה בוושינגטון כי ארה"ב סבורה שהצעתו של נור־ייגה אינה אלא תכסיס ושנורייגה מבקש להבטיח לעצמו פיקוח ישיר או עקיף על כוחות ההגנה של פנמה.

נורייגה, שנשאל אתמול על־ידי כתבים אם הוא מעוניין לקיים שי־חות נוספות עם מימשל רייגן, הגיב באומרו: "אין כל סיבה לשוחח עם ארה"ב. אני משוחח עם אזרחי פנמה".

הוא האשים את ארה"ב בניסיון ליצור וייטנאם חדשה.

נאסר שבועון נגד אפרטהייד בדרום־אפריקה

יוהנסבורג (ע"ר). דרום־אפריקה אסרה אתמול את הופעת השבועון "ניו־ניישן", הנלחם במדיניות הפרדת הגזעים והנתמך על־ידי הכנסייה הקאתולית.

שבועון זה הוא הקורבן הראשון של חוקי החירום, שהונהגו באוגוסט אשתקד. פירסום השבועון נאסר עד ל־10 ביוני, וניתן להארכה. לשבועון תפוצה של 60,000 עותק ומספר קוראיו הרבה יותר גדול מזה.

נקנסו פעילי "סולידאריות" שהגיחו זרים באושוויץ

וארשה (ע"ר). שלושה פעילים של סולידאריות נקנסו על רקע הנפת זר הפנוף בדגל האיגוד המקצועי במהלך מיפגש של חתני פרס נובל במחנה המוות אושוויץ — גילו מקורות של האופוזיציה בפולין.

הושיט אצבע — איבד יד

נמרה לבנה בגן־החיות הלאומי בניו־דלהי, הודו, טורפת ידו של ילד בן שלוש שהושיט לה אצבע בין סורגי הכלוב. אליו ניגש בהסכמת הוריו. דובר גן־החיות העלה את הסברה שהנמרה תקפה את הילד משום שחששה שהוא מאיים על גוריה. (תצלום: איי־פי)

ערך את העמוד: דני צבבר

נהרסו 3 מבני מגורים בכפר ג'אבל מוכבר — בצו מינהלי

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

עיריית ירושלים הרסה אתמול שלושה מבנים חד קומתיים בכפר ג'אבל מוכבר שבתחומי העיר. דובר העירייה מסר, כי המבנים הוקמו ללא רשיון ולפני כחודש הוצא לגביהם צו הריסה מנהלי. לאחר השלמת ההליכים שנקבעו בחוק, ביצעו אתמול פקחי עיריית ירושלים את הצו.

פעולת העירייה בוצעה בליווי שוטרים. הפקחים הוציאו מאחד הבתים מספר רהיטים שהוכנסו לשם, כנראה ברגע האחרון, כדי ליצור רושם, שבמקום כבר מתגוררים אנשים. בפועל התברר, כי המבנים לא היו כשירים עדיין למגורים.

מעיריית ירושלים נמסר, כי בשנה האחרונה ביצע אגף הפיקוח על הבניה 58 הריסות של מבנים, שהוקמו ללא רשיון במזרח ובמערב ירושלים ובכוונת העירייה להמשיך בפעולות האכיפה, לשמירת חוקי הבניה והתכנון בכל חלקי העיר.

ליאת ושניר שמואלי שנחנקו למוות בדליקה — למנוחות

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

מאות מתושבי באר שבע ליוו אתמול למנוחת עולמים את ליאת ושניר שמואלי — שני הילדים שנחנקו שלשום למוות בדליקה שפרצה בדירתם.

בלוויה השתתפו סגני ראש עיריית באר שבע, עובדים ממפעל פוספטים בו עובד האב, גננות ושכנים רבים מהבניין שבו מתגוררת המשפחה.

ועדת חקירה הולה לבדוק את פעולות כיבוי האש במקרה זה, ותוך שבוע יעביר ממצאיה לראש עיריית באר שבע ולממלא מקום שר הפנים.

הזעם על מכבי האש עדיין רב ושיחת היום בבאר שבע נסובה על אזלת היד של הכבאים.

בן 80 נספה בדליקה בשכונת תלפיות בבירה

(ע). בן 80 נספה אתמול בבוקר בעקבות דליקה שפרצה בדירתו בשכונת תלפיות בירושלים.

סמוך לשעה 6.30 בבוקר אחזה אש בדירה הנמצאת בקומה השניה ברחוב ביתר 13 בשכונת תלפיות. צוותי חילוץ של מד"א, מכבי האש והמשטרה שהוזעקו למקום, הצליחו לפרוץ לדירה אחרות הלהבות. בתוך הדירה שהיתה אפופה עשן ולהבות נמצא הישיש בתוך חדר האמבטיה כשהוא במצב קשה.

הוא הועבר לבית החולים "הדסה" עין כרם בירושלים, אך כל המאמצים להציל את חייו לא הועילו.

מדיווח איש מכבי האש שהיה בדירה עולה, כי בכל הנראה הסיבה לדליקה היא התלקחות תנור חשמלי שפעל בדירה. המשטרה פתחה בחקירה.

ניסה להוציא מצה"ל טיל "לאו" שהסתיר בתיקו

(ע). במסגרת המאמצים שעושה פיקוד צפון של צה"ל, למנוע גניבות נשק מבסיסים, הולה המשטרה הצבאית, בביקורות פתע בתיקים של החיילים העוזבים את הבסיסים בדרכם הביתה.

השבוע נתפס חייל תושב רמת ישי המשרת ברמת הגולן, כשבתיקו האישי נמצא, לא פחות, מטיל לאו. החייל נעצר ונכלא.

אושרה זריקת ה"לידו־פן", להזרקה עצמית של חולי לב

חומר הלידוקאין, שיוזרק בתוך 10 דקות מתחילת ההתקף, עשוי להציל חיי אדם — בעיקר כשמדובר בהפרעות קצב כתוצאה מהתקף של אוטם שריר הלב

בך מופעל, בהזרקה עצמית, מזרק המכיל לידוקאין הפועל במהירות לייצוב קצב הלב

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ"

משרד הבריאות אישר לחברת שח"ל־שירותים רפואיים, שימוש בזריקת ה"לידו־פן" כחלק משירות של עזרה ראשונה לחולי לב המנויים על שירות הקרדיו־ביפר שמפעילה החברה. מדובר במזרק להזרקה עצמית, המכיל לידוקאין, חומר הפועל במהירות לייצוב קצב הלב.

בפגישה עם עיתונאים מסר אתמול המפקח הרפואי של שח"ל, פרופ' אליעזר קפלינסקי, כי ההזרקה העצמית של הלידוקאין, בתוך 10 דקות מתחילת ההתקף, עשויה להציל חיי אדם, בעיקר כשמדובר בהפרעות קצב, כתוצאה מהתקף של אוטם שריר הלב. ההזרקה העצמית חייבת להיעשות בהדרכת ובאישור רופא, שקלט במוקד שידור גלי הא״ק ממכשיר הקרדיו־ביפר שבבית החולה. פעילות החומר ברם נמשך קרוב. לשעה, דבר שמאפשר לפנות את החולה לבית החולים להמשך בדיקות. ההזרקה נעשית בשריר הירך, והמקרים דחופים גם מבעד לבגדים כדי לא לאבד זמן.

5 שנות ניסוי

פרופ' קפלינסקי הוסיף, כי באחרונה הסתיים ניסוי קליני של שימוש בזריקה בארץ, שנמשך חמש וחצי שנים. הניסוי הוכיח כי מתוך קבוצה של 250 חולים שהשתמשו במזרקי הלידופן, נפטרו רק 9% איש בטרם הגיעה העזרה הראשונה. לפני הניסוי שיעור התמותה היה כפול. הניסוי נערך במרכז הרפואי "מאיר" בכפר סבא ומומן על ידי החברה הצרפתית.

היא המדינה השניה בעולם שהכניסה לשימוש את ההזרקה העצמית. הדבר התאפשר בעקבות הסכם ידע שיש לשח"ל עם החברה האמריקאית.

כמיליון תלמידים מתחילים מחר את חופשת הפסח

(עת"מ). כמיליון תלמידים מתחילים היום את חופשת חג הפסח שתימשך עד יום א', 10.4.88 — כך נמסר משרד החינוך והתרבות.

עם תחילת החופשה תיפתח ההרשמה לבתי הספר העל־יסודיים לשנת תשמ"ט, והיא תימשך עד למועד חידוש הלימודים. על פי חוק לימוד חובה חייבים להירשם מי שסיימו ביה"ס יסודי בן 8 כיתות או מי שסיימו כיתה ו' בחטיבת הביניים או מי שסיימו כיתה ט' שאין בהמשכה כיתה י' באותו מוסד. החובה לרשום את בני הנוער חלה על ההורים.

בירור על רישום לבתי"ס על־יסודיים ניתן לקבל בלשכת דובר משרד החינוך, בין השעות 16:00-18:00. בטל': 02-278234, 02-278240.

האוצר תובע את עיריית ת"א בשל העלאות שכר חריגות

מדובר בתוספת המגיעים לכדי 40%, שניתנו למאות עובדים ובהם נהגי התברואה, עובדי הרווחה, כבאים, אנשי המוסך העירוני, מפקחים ועוד

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

הממונה על השכר במשרד האוצר הגיש תביעה נגד עיריית תל אביב, בגין העלאות שכר חריגות שנתנה לעובדיה.

התביעה הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב ובה מבקש הממונה על השכר כי בית המשפט יוציא צו מניעה נגד העירייה אשר ימנע ממנה את ביצוע התשלומים החריגים.

המדובר בתשלומי תוספות המגיעים עד לשיעור של כארבעים אחוזים שניתנו לנהגי התברואה, עובדי הרווחה, כבאים, אנשי המוסך העירוני, המפקחים ופקידי אגף התברואה. בסך הכל מאות רבות של עובדים.

הממונה על השכר טוען בכתב התביעה כי הנהלת העירייה [illegible] את התוספות החריגות נגד את חוק יסודות התקציב ועשתה בלי לקבל את אישור שר האוצר. העירייה נקטה בדרך זו אף שהוזהרה על ידי הממונה על השכר שלא לעשות כן. משום כך נטען כי ההסכם בטל מעיקרו.

ראש עיריית אילת רפי הוכמן:

"צינור הנפט עיראק־עקבה היה מביא שואה אקולוגית"

מאת ירח טל, סופר "הארץ"

הפעלתו של צינור הנפט עיראק־עקבה היתה מביאה לשואה אקולוגית על מפרץ אילת — כך טוען ראש עיריית אילת רפי הוכמן בעת סיור של עיתונאי חוץ באילת. הוא גילה כי עיסקת צינור הנפט שבה היה מעורב איש העסקים ברוס רפפורט לא יצאה לפועל בשל סיבות אקולוגיות ולאו דווקא מסיבות פוליטיות, כפי שפורסם עד כה.

הוכמן ציין כי כאשר נודע על הפרויקט בשנת 1984 יזמה עיריית אילת עריכת סקר על ההשפעה האקולוגית. הסקר קבע כי הפעלת הצינור תסב "מכת מוות לאילת" וממצאיו הוגשו לראש הממשלה דאז שמעון פרס ולשר החוץ יצחק שמיר. לפי הסקר אילת היתה עלולה להיהרס תוך חמש שנים, גם בלי לקחת בחשבון אפשרות של תקלה בצינור.

מיד עם קבלת ממצאי הסקר פתחה העירייה במסע ציבורי לסיכול הפרויקט והפעילה בין השאר לחץ על סנטורים וארגונים אמריקאים לשמירת איכות הסביבה בבקשה שיתערבו להכשלתו של הפרויקט שהיה אמור להיות מבוטח על ידי החברה האמריקאית בכבל. כן הוצגו מיסמכים בפני הבנק העולמי שהיה אמור להשתתף במימון הפרויקט.

נסיעות הישראלים לחו"ל מגדילות את סכנת האיידס

ד"ר הלגה קרונהיים, מומחית בינלאומית למחלה: על חברות הביטוח להכין קרן של 100־150 מיליון ד'

מאת אריה לביא

חברות הביטוח בישראל צריכות להכין לעצמן קרן של 100–150 מיליון דולר לעומת סיכוני מחלת האיידס. כך אמרה שלשום ד"ר הלגה קרונהיים, מומחית בינלאומית לסכנות האיידס, בהרצאה למנהלי חברות הביטוח בארץ.

ד"ר קרונהיים השתתפה בישיבה מנורה של התאחדות לביטוח חיים, שם הרצתה על הבעיות שנוצרות לחברות הביטוח כתוצאה ממחלת האיידס. ד"ר קרונהיים מונתה על־ידי חברות לביטוח משנה באירופה לטפל בנושאים הקשורים בסכנות המסתמנות לחברות הביטוח כתוצאה ממחלת האיידס.

מנתונים שנמסרו לד"ר קרונהיים מתברר שיש בישראל 50 מקרי איידס, ולהערכתה פירוש הדבר כי מספר המקרים כפול. ד"ר קרונהיים מעריכה שיש בישראל כ־5,000 נשאי נוגדני איידס. וישראל ממוקמת במקום גבוה יחסית בהשוואה למדינות שבהן יש סכנות. הסיבה לכך היא שהישראלים מרבים לנסוע לחו"ל, וחלק מהם נוסעים לאפריקה, שהיא אחד המוקדים למחלת האיידס.

להערכת ד"ר קרונהיים, חברות הביטוח צריכות להוסיף שבין 2.2–3 פרמיל לצורך הסיכונים הצפויים להן כתוצאה מהאיידס. באנגליה יש צורך, להערכתה של ד"ר קרונהיים, בקרן של כ־6 פרמיל למטרה זו.

משרד "כוח המשימה" הכלכלי בארץ ייסגר תוך חודשיים

מאת צבי זרחיה

משרד "כוח המשימה" הכלכלי בארץ ייסגר תוך חודשיים ולעובדיו כבר נמסרה הודעה על כך.

מנהל "כוח המשימה" הכלכלי בארץ, אהוד גרא, יצא לארה"ב לתקופה של שנה לפחות, ויופקד על ביצוע הקשר והפעילות של כוח המשימה בין ישראל וההנהלה של הכוח בארה"ב.

לאחרונה התנהלו מגעים על־מנת שגרא יקבל את תפקיד מנכ"ל "כוח המשימה" בארה"ב, נוכח התפטרותו של המנכ"ל אלן וורצל. אולם הדבר לא עלה יפה. סוכם שאת מקומו של וורצל ימלא אפרים ברשר, מיועציו של צ'רלס ברונפמן, מראשי כוח המשימה בקנדה. גרא יסתפק בתפקיד מתאם הפעילות הישראלית ויהיה כפוף לברונפמן.

חוגים כלכליים בירושלים העריכו אמש, כי סגירת המשרד בארץ יחד עם כהונתו של גרא בתפקיד בחו"ל סימן לירידת תפקידו ולקיצוץ הפעילות של "כשרים" בשנים האחרונות. הם אמרו כי מרבית המשאבים להמשך הפעילות "הכשרי" בארץ הולכים ואוזלים ורבים החליטו ראשי כוח המשימה בארה"ב להעביר את פעילות "כשרים" בישראל למשרדי ההנהלה בארה"ב.

ההון הצבור של "מקפת" ל־87' גדל ב־8.1 אחוז לעומת 1986 והסתכם ב־2.3 מיליארד שקל

מאת יהודה שרוני

ההון הצבור של קרן הפנסיה "מקפת" לשנת 1987 הסתכם ב־2.3 מיליארד שקל, לעומת 1.8 מיליארד שקל בשנת 1986. גידול ריאלי של 8.1 אחוזים. כך מסר אתמול יצחק שילון, מנכ"ל קרן הפנסיה. שילון מסר כי הגידול בהון הצבור התאפשר בגלל הגביה של דמי הגמולים, מעבר לתשלומי הפנסיה. בשנת 1987 גבתה "מקפת" דמי גמולים בסך של 152 מיליון שקל, בעוד תשלומי הקרן לפנסיה הסתכמו ב־87 מיליון שקל.

מספר הגימלאים בקרן הפנסיה הגיע בסוף 1987 ל־11,500, לעומת 10,488 ב־1986. תשלומי הפנסיה לגימלאים גדלו ב־1987 ב־10 אחוזים בלבד, לעומת גידול של 29.3 אחוז בשנת 1986. בגלל ירידה בהיקף הפרישה לפנסיה מוקדמת. ירידה במספר החברות שהיו בהליכי קשיים כלכליים, וצמצום בהיקף פיטורי העובדים.

חקלאים מציעים "עיסקת חבילה"

דורשים הסדר מועדף עבור חקלאי הגליל התחתון • הממונה על התקציבים באוצר — לפגישה דחופה עם נציגי האזור

מאת אבי גנאור

דוד בועז הממונה על התקציבים באוצר יפגוש היום עם נציגי החקלאים בגליל התחתון שיבואו ללשכתו בירושלים כדי לשטוח בפניו את דרישותיהם להסדר מועדף עבור חקלאי הגליל התחתון.

נציגי החקלאים ובהם, יואל ציטרמן מיבניאל המשמש כיו"ר התאחדות האיכרים בגליל ובני גור פינקל, יו"ר המועצה המקומית גליל תחתון, טוענים כי החקלאים באיזור אינם מסוגלים לעמוד בתנאים המוצבים להם כיום על ידי מנהלת ההסדר בראשותו של אברהם סנפירי כתנאי לסיוע. הם אמרו כי בכוונתם להביא בפני האוצר מעין "עיסקת חבילה" לפתרון שתכלול בתוכה הסכמה מצד החקלאים לחתום על ההסדר ולהתחיל בהחזר החובות תמורת הקלות נוספות בכל הקשור לפריסת החובות והחזקת הזכויות על ידי הבנקים וקבלת אשראי זול להון חוזר.

השבוע נפגשו בנושא זה גם שר האוצר משה נסים וממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, אליו התלווה שר החקלאות אריה נחמקין. שר האוצר הבטיח לפרס [illegible] לבדוק את האפשרות לשפר את התנאים המוצעים לחקלאים בגליל התחתון במסגרת ההסדר אך הזהיר כי התביעות העודפות עלולות לפוצץ את ההסדר כולו.

בין הישובים החקלאיים בגליל התחתון שמצבם חמור יבנאל, [illegible], בית רבדה, שרונה, כפר [illegible] מושבה מגדל שהסתבכו בין היתר בשל חובות המפעלים האזוריים של ארגון קניות הצפון שקרסו. [illegible] חובות כיום על כתפי היישובים שהיו חברים בארגון קניות זה.

עלייה של 5% בייצור התעשייתי בשנת 1987 לעומת השנה שלפניה

מאת דן בכיר

בשנת 1987 עלה הייצור התעשייתי במפעלי התעשייה, למעט ענף היהלומים, ב־5% בהשוואה לשנת 1986. (בשנת 86' היתה עליה של 3.6% ועליה של 3% ב־1985).

השינויים ברמת הייצור התעשייתי בשנת 87' בהשוואה ל־86' לא היו אחידים בין ענפי התעשייה השונים. עליות בולטות — מעל ל־10% — נרשמו במזון, משקאות וטבק, הלבשה, עור ומוצריו, דפוס ומו"לות, מוצרי גומי ופלסטיקה, מוצרים כימיים ומוצרי נפט, מוצרים מינרליים ומכונות. לעומת עליות אלה נרשמו ירידות של 9% בענף כלי הובלה, 3% בענף ציוד חשמלי ואלקטרוני ובענף הטקסטיל.

שכר העבודה הכולל בתעשייה ללא כולל תשלומים והפרשים והפרשי שכר לתקופות קודמות עלה בשנת 1987, בהשוואה ל־1986 בכ־32%.

ערך את העמוד: [illegible]

היפר קו־אופ

הזול מכולם!

פתוח במוצ"ש! עד חצות

שעות פתיחה מיוחדות לחג
פרטים בסניפים ובעיתונים.

רק בקו־אופ שלי 4,832 מוצרים בהנחה מיוחדת לחג

רק הקו־אופ שלי נבחר 5 פעמים ברציפות על־ידי כלבוטק והמועצה לצרכנות כרשת הזולה ביותר!

מצות 2.5 ק"ג 7^{88} 8.30
קמח תפוחי אדמה 500 גרם 1^{31} 1.60
בורשט 2^{90}
חזרת 3^{59}
פנטדיה 750 מ"ל 4^{69} 5.80
יין קיסריה 750 מ"ל 3^{65}

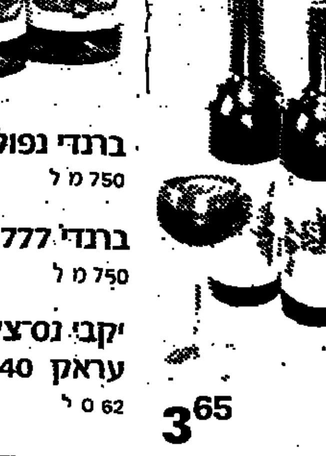

יין גרנש 750 מ"ל 3^{99}
תירוש טבעי 750 מ"ל 3^{33}
ברנדי נפוליאון 40 "כרם" 750 מ"ל 10^{99}
ברנדי 777 750 מ"ל 9^{90}
יקבי נס־ציונה עראק 40 0.62 ל' 2^{78}

חזה עוף 1 ק"ג 10^{40} 12.00
כבד אמריקאי (גושים) 1 ק"ג 2^{85}
בשר הודו אדום 1 ק"ג *9^{75}
דג פלאונדר (סול) 1 ק"ג 6^{90}
פילה הנילוס 1 ק"ג 5^{99}
פילה בקלה ארגנטיני 1 ק"ג 3^{60}
שניצל דג"ים 1 ק"ג 4^{70}
דג ברבוניה 1 ק"ג 6^{30}

נקטר עסיס 250 סמ"ק .80 1.28
קפה נמס קו־אופ 200 גרם 5^{40}
אפונה סטנדרט "קו־אופ" 550 גרם 1^{55}
מעדן קו־אופ 450 גרם 2^{50} 2.63
לפתן קוקטייל 825 גרם 2^{70} 3.10

גזר גמדי 900 גרם 3^{46} 4.32
אפונה 900 גרם 4^{80} 5.33
תפוחון 900 גרם 4^{52} 5.02

קונים היום ומשלמים ב־2.6.88.

גולדפרוסט בקו־אופ
ירקות קפואים
בהנחה עד 20%

תל-אביב	גבעתיים	ראשל"צ	אשקלון	כפר-סבא	נתניה
היפר היפר, מול אצטדיון הכדורסל, פתוח עד 24.00. פתוח רצוף מיום רביעי בבוקר ועד יום שישי בצהריים. דן - שכון דן: רח' הברזל 4 רמת־החייל, פתוח עד 20.30	בית יהלומים, רמת־חן רח' כורזין 1, טל' 747039 פתוח עד 22.00	רח' צבי פרנק 39, טל' 9640124, פתוח עד 22.00	שד' בן־גוריון ליד בית המשפט, טל' 051-3345 פתוח עד 20.00	רח' י. כהן 2 שכונת אליעזר, טל' 052-910288, פתוח עד 22.00	רח' דוד פנחס, אזור התעשיה מזרח, טל' 053-37485 פתוח עד 19.00
	בת-ים	נס-ציונה	באר-שבע	הרצליה	חדרה
	רח' העמל 20 אזור התעשיה, טל' 5514894, פתוח עד 22.00	נוה כרמית, רח' בילו מרכז מסחרי, פתוח עד 21.00	לב הנגב - דרך חברון, טל' 057-77524 פתוח עד 20.00, ימים ד' ה' עד 24.00	בר־כוכבא רח' בן־גוריון 56, טל' 052-543326, פתוח עד 22.00	לב שומרון צומת ביח"ר אליאנס, טל' 063-30377 א'-ב' עד 20.00, ימים ג' ד' ה' עד 21.30

קו אופ — היפר קו־אופ

صورة عن الأصل

هكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

התקווה הכמוסה של מיהייץ': הכל אפשרי עד לרגע האחרון

ד"ר רוסנובסקי הגיש סיוע רפואי לכדורגלן הניו־זילנדי הפצוע טרנר, לפני ההתמודדות עם אוסטרליה הבוקר ★ ארזיק קנס את מקדואל

קדם אולימפי

מאת יהושע שגיא, שליח "הארץ" לניו־זילנד

וולינגטון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כל הישראלים כאן, גם יהודי המקום, התפללו לניצחון נבחרת ניו־זילנד על אוסטרליה לפנות בוקר. אך רק רופא הנבחרת ד"ר מרק רוסנובסקי גם עשה משהו כדי להשיג את המטרה.

הניו־זילנדים, המתאכסנים במלון אחד עם הישראלים, פנו לראש המשלחת הישראלית חיים צימר וביקשו סיוע רפואי. נתברר שאחד מכוכבי ניו זילנד, גראהם טרנר, נפגע בתחילת הטורניר בקרסולו ואינו מסוגל לשחק. טרנר נותח לפני שנה ומומחה בוולינגטון אמר, כי עליו לעבור ניתוח נוסף בקרסולו. טרנר ניסה להתאמן אתמול בבוקר, אך פרש לפני סוף האימון.

ד"ר רוסנובסקי בדק את הכדורגלן הניו־זילנדי והכין למענו זריקת־קוקטייל מיוחדת, המוכרת היטב גם לכדורגלנים בישראל. בבוקר המישחק נתן הרופא הישראלי טיפול נוסף לכוכב הניו־זילנדי, ועתה נותר רק לראות אם הסיוע הזה הועיל.

מחכים לתשובת פיפ"א

בישיבת ועדת הטורניר שהיתה אתמול סיפר המשקיף של פיפ"א, מאיי פיגי, כי שלח דו"ח חריף מאוד למשרדי פיפ"א בציריך על התקרית, בה פגע הבלם האוסטרלי באריי מקדואל בראשו של ידון פרסלני, ועל הזריקה של אבינעם עובדיה.

ההערכה כאן היא, כי בפיפ"א יוחלט על עונש חמור למקדואל, וגם לעובדיה, ויש אף הסבורים כי מקדואל עלול להיות מורחק לכל ימיו, או לפחות לתקופה ממושכת.

על כל פנים, בישיבת ועדת הטורניר סוכם שכל עוד לא תתקבל תשובה מפיפ"א בעניין מקדואל ועובדיה, לא יורשו השניים להשתתף במישחקים. רק לאחר מכן יהיה דיון נוסף כדי לקבוע עמדה כיצד לנהוג כלפיהם בהמשך.

ארזיק: זה לא ספורט

המאמן האוסטרלי פרנק ארזיק, שבא אתמול לישיבת הוועדה המארגנת שהיתה במלונה של נבחרת ישראל, הוזמן לפגישה עם העיתונאים הישראלים. הם לחצו על ארזיק ושאלו, אם יסלק את מקדואל מנבחרת אוסטרליה. ארזיק [illegible] קנס את הכדורגלן בקנס [illegible], אך סירב לפרט את הסכום. אחר כך אמר, כי כל שחקן שיתפרע בעתיד יורחק לצמיתות מן הנבחרת. אך הוסיף כי משום שזו ההתפרעות הראשונה של מקדואל החליט לא לסלקו.

ארזיק, שהיה משועשע, עליז וטוב לב, אמר כי מעשהו של מקדואל אינו הולם ספורטאים והשתמש פעמים רבות במונח האנגלי השכיח, בהעירו ש"זה לא ספורט". באותה הזדמנות הגיב ארזיק גם על מעשהו של אבינעם עובדיה. הוסיף לחוש כקורבן הגדול של המישחק. בעיקר הוא מושפע מאווירת־הלינץ' כלפיו בארץ.

המאמן מילינקו מיהייץ' דורש משחקניו להתייחס לטורניר עד לרגע האחרון, כאילו הכל עדיין יכול לקרות. "בספורט אין דבר בלתי אפשרי", אומר מיהייץ', בנסותו להדביק לשחקניו את התחושה שגם במחזור האחרון עוד צריך לשחק ברצינות ובאחריות. ברגע של השראה לחש מיהייץ' באוזני: "ניו זילנד תנצח 1–0 את אוסטרליה — אבל...". כאשר אמרתי לו, כי ארזיק ניחש שבניו־זילנד תסיים אוסטרליה בתיקו עם ישראל ועם ניו־זילנד, הגיב מיהייץ' לאקונית: "הוא גם ניחש שאוסטרליה תנצח 1–2 את ישראל".

השוחט מוולינגטון

יומן אוקיאני

מאת יהושע שגיא

וולינגטון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אחרי שזה לא קרה בכרייסטצ'רץ', זכינו לנס שקרה בוולינגטון. עיר הבירה של ניו־זילנד שוכנת על מפרץ באוקיינוס השקט. כ־1,000 יהודים, 300 מהם "ממברס" בבית הכנסת האורתודוכסי, 800 דולאר דמי־חבר לשנה.

בבית הכנסת של וולינגטון מתנהל הכל בעברית, חוץ משני קטעים באנגלית: תפילה לשלום מלכת בריטניה ותפילה לשלום מדינת ישראל. בשבת באים לבית הכנסת כחמישים יהודים. בימים אחרים נאסף מניין רק שלוש פעמים בשבוע. החיים כאן יקרים מאד, והמזון יקר במיוחד. 6 דולאר עולה, למשל, חבילת מצות קטנה לפסח.

בקהילה היהודית הקטנה פועלת ועדת קליטה המכונה "עולים סוסייטי". הוועדה מטפלת בקליטת עולים, בעיקר נשואים מברית המועצות ויהודים מיוהנסבורג, הבאים לכאן מדרום אפריקה. רובם עשירים, ואין בעיה לסדר להם אשרות, כיוון שהגידול של קהילת וולינגטון שלילי: בשנה האחרונה נולדו 4 ילדים יהודים, מתו 12 יהודים. זוג צעיר אחד [illegible] כאן הוגר לאוסטרליה. בקהילה [illegible] של ראבה. [illegible] חיים [illegible], 38, אב לחמישה מקרית אתא, שליח המחלקה לתרבות תורנית בגולה של הסוכנות היהודית: נולד בלוב, משם עלה בגיל 5 חודשים למעברות של שנות החמישים, מורה במקצועו ה־משמש כאן גם שוחט.

ביתו של [illegible] הוא בית ועד לפעילות תורנית. ארבע בנותיו ובנו שותפים לפעילות, כמו גם רעייתו שוכה ילידת בני ברק, העובדת כגננת בגן המקומי. בביתו של [illegible], שתי קומות, חמישה חדרים, הרבה מרבדים על הרצפה. מדי פעם באים צעירים לעשות אצלו שבת כהילכתה. בג'אויש סנטר נשמעות זמירות שבת, עושים קידוש, פרשת השבוע, שולחן שבת. מכינים ארוחות כשרות במטבח הסנטר.

לראות כאן בוולינגטון, עיר יפהפיה בקצה השני של כדור הארץ, פעילות יהודית: צעירים חבושי כיפות, נשים בשרוולים ארוכים וכיסוי ראש; עיתון מקומי בשפה האנגלית וקצת מודעות בעברית — אין זה דבר של מה בכך. וולינגטון, מוקפת הרים רים, רוחות עזות, מזג אוויר לא יציב, לעיתים ארבע עונות ביום אחד. בנויה רבעים־רבעים, מונחת על האוקיאנוס הפאסיפי בקצה הדרומי של האי הצפוני — אבן שואבת למטיילים הישראלים. לא מכבר הגיע לכאן צעיר ישראלי נושא תרמיל ורכוב על אופניים; בא גם קיבוצניק משריד, וזוג דתי מכפר פינס עשה כאן את ירח הדבש.

נוהגים כאן בצד שמאל, מזכיר מאד את אנגליה. בלאנץ'־טיים זורמים המונים בר־חובות למסעדות טייקאוויי. ביום שמש יפה אפשר לראות גברים לבושים בחליפה ועניבה סועדים על הדשא מלאנץ'־בוקס עשוי קרטון. ב־6 בערב נראית העיר כמו חיפה לפני שלושים שנה. סגורה על מנעול ובריח. הבילוי העיקרי הוא עמידה בתור להמבורגר של מקדונלד. רוב הבתים כאן עשויים עץ ולכן קוראים לנגר "בנאי".

יש כאן מיעוט מאורי הבולט בתווי פניו ובצבע עורו. לרחובות שמות מן ההיסטוריה המאורית, פארה פראות, רוטה רואה, ולאיש הלבן אין שום כוונה לשנות את ההיסטוריה, או לקפח את הילידים. מכבדים אותם, אין אפליות. המאורים הם חלק מן ההווי, יש להם בתי ספר שלהם, שומרים על שורשיהם.

גם היהודים כך. מן הממשלה קיבלו מענק להקמת בית הכנסת [illegible] יש להתקיים. [illegible] תנשיא [illegible] גדולה. [illegible] לידו זו של מלכת בריטניה. במרכזו היהודי משחקים כי־ליאדר ומכינים את חגיגת יום העצמאות.

בעיר זו נתקבלו כדורגלני ישראל בחמימות רבה. השגריר המתין להם בשדה התעופה. רוני גרוס, ירושלמי, אוהד כדורגל, בא לעזור. חיים דוברת נהנה מאירוח המשלחת.

חשבנו שבכרייסטצ'רץ' תיכנס להיסטוריה של הכדורגל הישראלי עם ניצחון על אוסטרליה, וזה לא קרה. באנו לוולינגטון, עיר יפה אבל יקרה להחריד: חדר בינוני במלון לא מפואר 148 דולרים ללילה, בלי ארוחת בוקר; מנת סלט ירקות 4 וחצי דולאר. מכאן צריך לברוח מהר, אבל מי יודע, כלב מקננת התקווה שאולי דווקא וולינגטון היא שתביא את הנס. ואם גם מכאן לא באה הישועה — נשארת תמיד התחנה האחרונה, אוקלנד, ממנה יחל מסלול הטיסה המרתוני המתיש חזרה (סוף־סוף) הביתה. ובבית תמיד יש חום ואהבה.

כדוריד

במחזור ה־15: מאבק תחתית ברמת־הכובש

במוקד מישחקי המחזור ה־15 בליגה הלאומית בכדוריד, הערב בקיבוץ רמת־הכובש, יארח הפועל נוקדים (מקום 10) את מכבי אורים ר"ג (11).

יתר המישחקים: מכבי ראשל"צ — אליצור נתניה, מכבי רחובות — מכבי פ"ת, מכבי קרית־שרת חולון — מכבי נתניה, הפועל ר"ג — הפועל רחובות (ברמת־אביב), הפועל פ"ת — הפועל ראשל"צ (ביהוד). תחילת המישחקים 20.30. י. חכם

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי עפולה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 4828 שינוי לתכנית מפורטת 2149 - אזור מגורים לתעשיה ומסחר, עפולה.
ההודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3384 מיום כ"ד אלול התשמ"ו (28.9.86) עמוד 3350. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 17203 חלק מחלקה 15.
גוש 17204 חלק מחלקה 7.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א. איחוד וחלוקה מחדש של חלקות, ייעוד שטחים לתעשיה, מסחר, שטחים פרטיים פתוחים ושטחים ציבוריים פתוחים.
ב. פתוח השטח וביצוע בהתאם לתשריט. השינוי הנ"ל בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה שבעיריית עפולה.
וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל אמורים פתוחים לקהל.
עכרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה - צפון
תאריך: כ"ד בשבט התשמ"ח
12.2.1988

כריס אוורט תינשא השנה לגולש האולימפי אנדי מיל

טניס

קי ביסקיין (איי־פי וע"ר). הסנסציה הגדולה של טורניר הגראנד־פרי המקומי: הודעתה של הטניסאית האמריקאית כריס אוורט על נשואיה לגולש האולימפי אנדי מיל, אלוף ארה"ב לשעבר בגלישת עקלתון, שהשתתף במישחקי החורף של 1976 (אינסברוק) ו־1980 (לייק פלאסיד, ניו יורק). השניים התארסו ביום חמישי שעבר, אחרי 15 חודשי היכרות. מיל בן ה־35 התגרש רק באחרונה. כריס בת ה־33 היתה נשואה לטניסאי הבריטי ג'ון לויד, העומד לשאת ביום ראשון בלוס אנג'לס אמריקאית אחרת, דבורה טיילור־בליין. טכס הנשואין של כריס ומיל יהיה לאחר אליפות ווימבלדון (ביולי) או אחרי אליפות ארה"ב (בספטמבר).

בינתיים, כשהיא זורחת מאושר, עלתה כאן אוורט לרבע הגמר כשניצחה את הצרפתיה פאסקאל פאראדיס 6–4, 6–2. כריס, המדורגת כאן שניה, תתמודד עתה עם הצ'כית הלנה סוקובה, המדורגת 5, שניצחה את האיטלקיה רפאלה רג'י 6–3, 6–3.

האמריקאי ג'יי ברגר הדיח גם המדורג 11, הספרדי אמיליו סאנצ'ס 6–4, 7–5, 6–4 והעפיל לרבע הגמר. המדורג 7, השוודי אנדרס יאריד שגבר על הצרפתי גי פורזה 6–2, 6–1, 6–4, 7–6, יתמודד ברבע הגמר עם ג'ימי קונורס בן ה־36, שניצח כוכב את עמוס מנסדורף. המדורג 3, הצ'כי מילוסלאב מציר, גבר על השוודי מיכאל פרנפורס 7–5, 6–0, 6–1.

כדורגלן ארגנטיני הושעה במארסיי על העלבת עתונאי

מארסיי (ע"ר). הכדורגלן הארגנטיני חורחה דומינגז הושעה על ידי קבוצת מארסיי עד תום העונה, וחוזהו לא יוארך בעונה הבאה, בגלל העלבת עתונאי צרפתי.

רביעיה רוסית שיפרה שיא אירופי בשחייה

מוסקווה (ע"ר). רביעיית שחייני בריה"מ שיפרה כאן את שיא האירופי ב־4×100 מטר בסגנון מעורב. בזמן 3:40.66 דקות (הקודם מלפני שנה — 3:41.51).

אוניברסיטת תל־אביב
ארגון הסגל האקדמי הבכיר
לאור המצב באוניברסיטה,
הננו להזמינך בזה ל־
אסיפה כללית מיוחדת דחופה
שתתקיים ביום חמישי, 24 במרץ 1988, בשעה 13.00 אחה"צ, באולם כס המשפט (קומה א'), בנין טרובוביץ (משפטים).
על סדר היום: בקשת ההנהלה לסייע משכר חברי הסגל האקדמי.
ההחלטות שתתקבלנה ברוב קולות תחייבנה את כל חברי הארגון.
הוועד

בעיטה חפשית

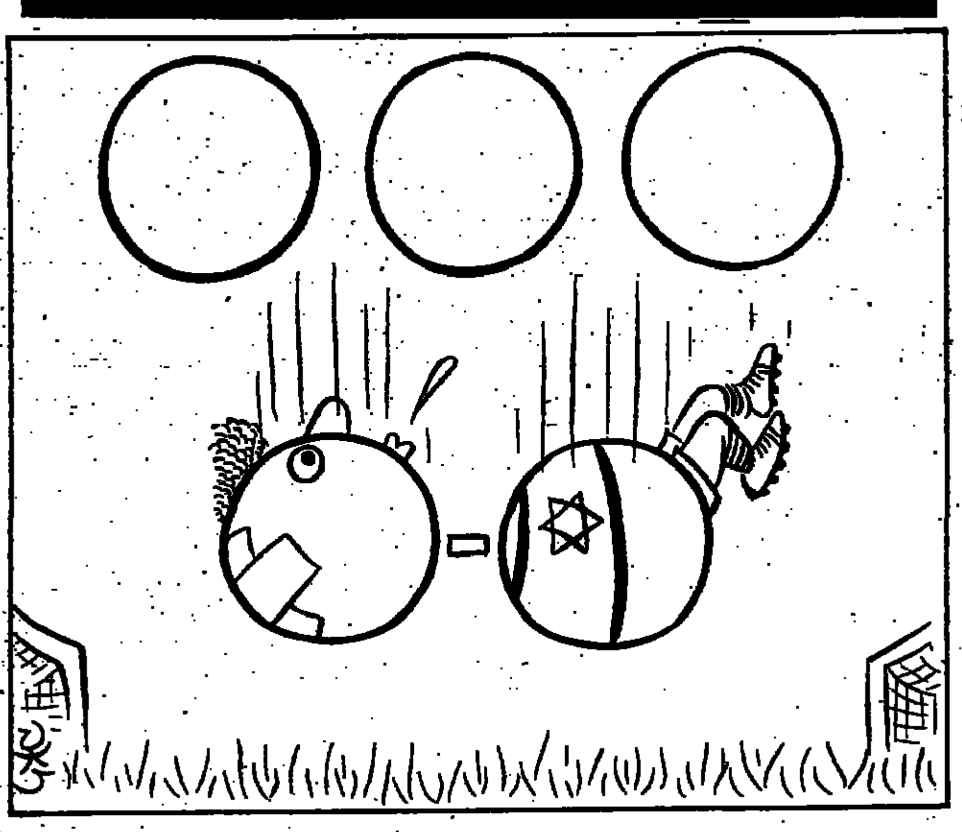

ביום ההודהות עם ישובי הצפון

הפועל קרית־שמונה כפה 1–1 על מכבי נתניה

נוצחה 3–2 בבעיטות 11 מטר ★ נבחרת הנוער בכדורסל ניצחה את קרית שמונה 96–78

מאת משה הר־געש, סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורגל של הפועל קרית שמונה מליגה א' — בה שולבו גם שחקני בית"ר — סיימה אתמול 1–1 עם קבוצת מכבי נתניה, מוליכת הליגה הלאומית. הלאומים ניצחו בבעיטות־11 מטרים 3–2 וזכו בגביע, ביום ההודהות של מוסדות הספורט עם תושבי קרית שמונה והסביבה.

כ־500 צופים חזו במיגרש המקומי במחצית ראשונה טובה של הנתנייתים, בה הוליכו 1–0. השער הובקע בדקה ה־20, כאשר רונן גבאי מסר לבני לם והלה בעט כדור־יפה מ־20 מטרים. במחצית השניה עשה המאמן זאב זלצר חילופים רבים בהרכב נתניה, עובדה שאיפשרה לשחקני קרית שמונה לאזן את הכוחות ואף להשוות בדקה ה־80 ע"י עמוס כהן בסיום פריצה אישית.

בבעיטות ה־11 הבקיעו לנתניה עודד מכנס, רוני לוי ורני עציוני, והשוער אלי גזדבי הדף כדור אחד. את שני השערים לקרית שמונה מהנקודה הלבנה הבקיעו שמעון קד־רו ועמוס כהן.

במישחק כדורסל שנערך במקביל ניצחה נבחרת הנוער את הפועל קרית שמונה 96–78, לאחר 51–44 במחצית. גיא גודס היה הקלע המצטיין בנבחרת הנוער עם 27 נקודות. אילן ועקנין, שחקן הפועל נהריה שחיזק את המקומיים, קלע גם הוא 27 נקודות והיה הבולט בקבוצתו.

כן היו מופעי ראווה בענפי ספורט נוספים ונערכו שני מירוצים. בכוונת ההתאחדות לספורט להמשיך את מסורת ההודהות עם קרית שמונה גם בעתיד.

ארואסטי מועמד להחליף את ליפין נגד פרטיזן

אפשרות אחרת: סימס רכז ודניאל בחמישיה

כדורסל

מאת [illegible], סופר "ספורט הארץ"

יומיים בלבד לפני המיפגש המכריע עם פרטיזן בלגראד, שיחרוץ את גורל העליה לחצי הגמר, לא עסקו אתמול במכבי ת"א בהיערכות טאקטית או בתירגולת הגנה מול היוגוסלבים העבקים, אלא בליקוק הפצעים.

מצבת הפצועים בקבוצה כוללת כרגע את קורנליוס (אצבע שבורה), סימס (מכה בשריר הברך), ליפין (20 תפרים בכף היד, מזכרת מרמלה) ואיציק כהן. מהאימון ביד־אליהו נעדר גם גלעד כץ בגלל מחלה.

על כן נאלץ המאמן, רלף קליין, להסתפק באימון קליעות בלבד ולאפשר לחניכיו להתאושש מן הפציעות והחבלות, שאחדות מהם נגרמו שלשום ברמלה מנחת זרועו של ארל ויליאמס. תנאי המישחק באולם הרגיזו את ראשי מכבי, וייתכן כי יתלוננו על כך באיגוד. בעיקר הרגיז אותם ויליאמס והטירוף שהטיל על חבריו לשעבר במכבי ת"א. במהלך המישחק ניסה ארל לעורר פרובוקציות כאשר קרא לעבר קורנליוס, שישב על הספסל: "זמנכם עבר, אתם לא קבוצה. לא תזכו השנה באליפות".

יו"ר הוועדה המקצועית של מכבי, אמנון אבידן, ענה לארל: "הוא (גרג) מקבל יותר ממך..." — וארל יצא מכליו והחל להפעיל מרפקים [illegible].

מה שקובע מעודד את מצב הרוח הוא החלמתו המפתיעה של דורון ג'מצ'י. דורון נטל אתמול חלק באימון ויפתח בחמישיה, מה שאי אפשר לומר על חן ליפין, שמצב ידו אינו מעודד את קליין. למעשה, עומד המאמן בפני שתי אפשרויות ביום חמישי: לפתוח עם מוטי ארואסטי ברכז וסימס בתפקיד הגבוה, או להעדיף על פני ארואסטי את מוטי דניאל ולהורות לסימס שירכז. ארואסטי לא הפגין מישחק גדול ברמלה אבל במכבי אהבו את הלחימה וההקרבה שגילה, שסחפה את הקבוצה קדימה. סיכוייו של ארואסטי נראים, לפי שעה, עדיפים.

פרטיזן מגיעה הערב

הערב תגיע ארצה אלופת יוגוסלוויה, פרטיזן בלגראד, לאחר שסיימה שלישית את הליגה הסדירה בארצה, בסוף השבוע. ביוגוסלוויה צופים כי בחצי הגמר של הפלייאוף תתמודד פרטיזן עם ציבונה שבמקום השני, והמנצחת תשחק בגמר עם יוגופלסטיקה ספליט, שסיימה במקום הראשון.

בניגוד לדעה הרווחת, כאילו ישאפו היוגוסלבים לנצח את מכבי בכל מחיר, הרי רק במקרה שאריס תפתיע בניצחון חוץ במילאנו — יגרום הפסד יוגוסלבי למכבי ירידת הקבוצה למקום השני.

● נשיאות איגוד הכדורסל אישרה אמש את המלצת הוועדה המקצועית מן השבוע שעבר, ומינתה את רלף קליין כמאמן נבחרת ישראל בכדורסל, ואת משה ויינקרנץ כעוזרו. ההחלטה התקבלה בהתנגדות הכמעט־מסורתית של נציג אליצור, שלום גרינבוים. גרינבוים טען כי אין לאפשר לויינקרנץ לשאת בכפל תפקידים, והיו לו השגות גם לגבי מינויו של קליין.

● כדורמים: במישחקי הליגה הלאומית הושגו בשבת התוצאות האלה: הפועל גבעת חיים — הפועל גוש זבולון 21–6; מכבי קרית אונו — הפועל קרית טבעון 10–7; אס"א ת"א — מכבי ת"א 14–6.

סבב פרנקל

צימרמן לרבע הגמר, מרנשטיין הודח

תומר צימרמן הוא הטניסאי הישראלי היחיד, שהעפיל לרבע־גמר טורניר המאסטרס בסבב פרנקל המתקיים ברמת־השרון. צימרמן ניצח בשמינית הגמר את דניאל מארקו מספרד 5–6, 6–4, 6–4.

שלושה ישראלים אחרים כשלו. רביב וינדנפלד נוצח על ידי ההולנדי הנדריק דאודור 6–4, 2–6, 6–4; מיכאל דניאל נוצח 5–7, 5–7 על ידי המדורג ראשון אדריאן מארקו (רומניה). את ההפתעה הגדולה ביותר בשמינית הגמר סיפק המדורג אחרון, ראוואן איבנו (רומניה), שגבר על הישראלי ברנו מרנשטיין, שדורג שלישי 6–4, 6–2.

יתר תוצאות שמינית הגמר: הוגו קולומבייני (איטליה) — קאי גיסקר (מערב־גרמניה) 6–4, 6–3, מיהאי ואנגה (רומניה) — מארטין סינר (מערב־גרמניה) 6–2, 6–4, מאגנוס זיילה (שוודיה) — גלני סואפ (הולנד) 6–1, 6–2, פיליפ וויליאמסון (ארה"ב) — גילברט שאלר (אוסטריה) 6–3, 6–2.

ברבע־גמר טורניר המאסטרס לנשים (סבב פיליפס) נוצחה הישראלית היחידה יעל סגל על ידי אן אלונן (פינלנד) 6–7, 7–6, 3–6. יתר תוצאות רבע הגמר: אמאנדה קוצר (שוודיה) — קורין בוסמן (בלגיה) 6–2, 6–2; ניקולט רוויימנס (הולנד) — פטרה תורן (פינלנד) 7–5, 4–6, 7–6. לחצי הגמר העפילה גם אחותה התאומה של ניקולט, מריאל. במצב 1–0 לזכות מריאל פרשה יריבתה קסאנטה אראמס (אוסטרליה) בגלל פציעה.

התחרויות יחולו היום ב־14.00.

אינטרטוטו

בית"ר ירושלים ושמשון עם יריבים מדנמרק ואוסטריה

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת איקאסט מדנמרק, סגנית אלופת הליגה הראשונה, ושטורם גראץ מאוסטריה — שובצו בבית הישראלי בטורניר האינטרטוטו הבינלאומי שיתקיים בקיץ. את ישראל ייצגו במסגרת זו האלוף בית"ר ירושלים ושמשון תל אביב, מחזיק גביע הטוטו.

המישחקים יחלו ב־26 ביוני, ימים לאחר גמר אליפות אירופה בכדורגל במערב גרמניה, ויסתיימו ב־23 ביולי.

אן.בי.איי.

ניצחונות לאטלנטה, ניו יורק ופיניקס

אטלאנטה (איי־פי). אטלאנטה הוקס, שניצחה את מילווקי באקס 115–105, מצויה כעת במקום השני בבית התיכון עם ארבעה ניצחונות פחות מאשר למוליכה דטרויט. דומיניק וילקינס מאטלאנטה היה הקלע הבולט במישחק (35 נקודות). ג'רי קאמינגס קלע 26 נקודות למילווקי, המדורגת שלישית באותו הבית.

הניו־יורק ניקס זכו בניצחון החוץ הרביעי שלהם בלבד העונה, לאחר שגברו 133–121 על סאקרמנטו. ג'ראלד וילקינס קלע 25 נקודות לניקס, המדורגת שניה בבית האטלאנטי, בצוותא עם פילדלפיה. פיניקס סאנס גברה על לוס־אנג'לס קליפרס 107–99. וולטר דייויס עם 27 נקודות וג'ף הורנאצ'ק עם 17 (8 מהן בשתי הדקות האחרונות) היו הקלעים הבולטים בקבוצה המנצחת. לקליפרס היה זה הפסד החוץ ה־26 ברציפות.

כדורגל

נבחרת הנוער ניצחה 0–2 את הכח רמת־גן

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער בכדורגל, המתכוננת לטורניר הקדם־עולמי שיהיה בארגנטינה במאי, ניצחה אתמול 0–2 במישחק אימון את הכח רמת־גן מהליגה הארצית. המישחק היה ברמת־גן. אחד השערים הבקיע רוני דוד והשער הנוסף היה עצמי.

אטרקציה בוומבלי: רוד חוליט במדי הולנד הערב נגד אנגליה

רוד חוליט: הערכה כאן מבקיע את השער השני לקבוצתו א.ס. מילאן במישחק [illegible] (0–2) [illegible]. הערב [illegible] את התקפת נבחרת הולנד בעימות הידידותי עם אנגליה בוומבלי (צילום איי־פי).

ידידות

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). אצטדיון וומבלי יארח הערב את המישחק המסקרן בין נבחרות הכדורגל של אנגליה והולנד. הדמות האטרקטיבית במגרש תהיה זו של ההולנדי רוד חוליט, כדורגלן השנה של אירופה ב־1987. חוליט, בעל השפם ורעמת התלתלים הגדולה שהפכה לסמל המסחרי שלו, הגביר את מכירת הכרטיסים. רבים מבקשים לחזות בחלוץ הנפלא, המשחק בקבוצה האיטלקית מילאן.

אולם לאוהדי הכדורגל שיפקדו הערב את וומבלי יש סיבות טובות נוספות לצפות במישחק, מלבד תופעת ה"חוליטמאניה". לשתי הנבחרות יהיה זה מיבחן כוח חשוב לפני טורניר הגמר אליפות אירופה לאומות, שיהיה ביוני במערב־גרמניה. שתיהן שובצו בבית ב', כך שהערב יהיה זה מאבק מוקדם לקרב האמיתי ביניהן שיהיה ב־15 ביוני בדיסלדורף.

אנגליה תיאלץ לשחק בלעדי שניים משחקני המפתח הפצועים שלה, טרי בוצ'ר וסטיב מקמהון. מנגד יוחזר להרכב הקפטן בריאן רובסון שהחלים משפעת.

● נבחרת ויילס, עם כוכבה איאן ראש המשחק ביובנטוס, תארח הערב את יוגוסלוויה למישחק ידידותי בסוואנסי.

טניס שולחן

שוודיה נגד אנגליה בגמר אליפות אירופה

פאריס (ע"ר). נבחרות טניס השולחן של שוודיה (האלופה) ואנגליה ישחקו כאן בגמר אליפות אירופה, לאחר ששוודיה הביסה את הונגריה 5–1 ואנגליה גברה על בריה"מ 5–4.

הסובייטים סיימו במקום השלישי, לאחר שגברו על ההונגרים 5–2. ההדי הסובייטי כוריס ורוזנברג ניצח במישחק אחד והפסיד בשני, בעוד שריזמישרי מאוזנה ניצח בארבעה מישחקים והפסיד באחד למיקלוש שומושי, שניצח גם את רוזנברג.

לשוודיה סיכויים טובים לזכות בפעם התשיעית בתואר האליפות. לאנגליה זו הופעה ראשונה בגמר זה 10 שנים.

בגמר הנשים ישחקו בריה"מ וצ'כוסלובקיה. הסובייטיות גברו על ההולנדיות 3–1 והצ'כיות על היוגוסלביות 3–1. הולנד סיימה שלישית בניצחון 3–1 על יוגוסלוויה.

● טניס שולחן: יצחק אברמוביץ הוכתר בשבת כאלוף הפועל לנוער, לאחר שגבר בגמר על רמי שיינברג מחולון 2–1.

על מותו
ללא עת של
מיכאל דנה
אבלים
מ. פרלמן ובנו מתכות בע"מ
אלכור אללויס בע"מ

לריטה לנדאו
משתתפים באבלך הכבד במות בעלך
ישעיהו
ממתנדבי המסורים של בית התפוצות
עובדי ומתנדבי בית התפוצות

בצער רב הננו מודיעים
על פטירתו של חברנו — הגימלאי
ישעיהו לנדאו
לשעבר סגן המנהל הכללי של חברתנו
ומביעים את תנחומינו למשפחה השכולה
בית עמידר

אורט ישראל
אבל על מותו של
יצחק שטיין ז"ל
מבכירי מערכת החינוך בארץ
ומביע תנחומים למשפחה.

למר יהודה גרינבאום
איתך באבלך במות
אביך
[illegible]
מלון הולילנד ירושלים
ההנהלה והעובדים

ליהודה גרינבאום
יו"ר התאחדות המלונות בירושלים
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
אברהם שריר
שר התיירות והמשפטים

למר יהודה גרינבאום
משתתפים איתך באבלך במות
אביך
חברי מועדון סקאל ירושלים

לדוד אפרתי
משתתפים בצערך ובצער בני משפחתך
על פטירת אחותך
דינה שיטרית ז"ל
אפרתי גלילי ושות'
וכל עובדי המשרד

לנמרוד לויט ומשפחתו
משתתפים בצערך הכבד במות
אביך ז"ל
[illegible]
חבריך בקומסקו

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
ארד אשר
במות עליו אחיו ז"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אבינו וסבנו היקר
יצחק (אייזיק) ביקסון
ההלוויה תתקיים היום יום רביעי ה' בניסן תשמ"ח 23.3.88
בשעה 4:00 אחה"צ בבית העלמין החדש ברמת השרון — צומת מורשה.
המתאבלים:
שמואל ואביגיל ביקסון
זיוה ושמחה סורוקר
מרדכי ורות ביקסון
הנכדים והנינים
יושבים שבעה בבית ביקסון רחוב סיני 17 רמת השרון.

שולץ־שוורדנאדזה

(סוף מעמוד 1)

המזרח התיכון יחד, לפחות לימים אחדים, ,למקום שני או שלישי בדרגת ההתעניינות הבינלאומית בוואשינגטון. אתמול דנו שרי החוץ בסיכויים למצוא פתרון למשבר אפגניסטן.

מקורות סובייטיים בניו־יורק רמזו כי שוורדנאדזה שיכנע את נשיא סוריה שלא להתנגד להשתתפות ירדן בוועידה הבינלאומית. דברים ברוח זאת נמסרו לגורמים יהודיים המקיימים מגעים עם דיפלומטים סובייטיים. לדברי גורמים אלה קיוו הסובייטיים כי ראש הממשלה יצחק שמיר יפגין בעת ביקורו בארה"ב פתיחות ויגלה גמישות כלפי רעיון הוועידה הבינלאומית, ושר החוץ הסובייטי היה מוכן לסייע לעמיתו ג'ורג' שולץ לקדם את רעיון הוועידה הבינלאומית על סמך הסכמת נשיא סוריה כי לא יתנגד להשתתפות ירדן בוועידה. לאחר ששמיר גילה בשיחותיו הפומביות בארה"ב קשיחות בלתי מתפשרת לגבי רעיון הוועידה ספק רב אם שר החוץ הסובייטי ילך לקראת שולץ בנושא הוועידה.

דוברים רשמיים של הממשל אמרו אתמול כי בשיחותיו עם שוורדנאדזה יבדוק שולץ את העמדה הסובייטית כלפי רעיון הוועידה הבינלאומית.

המחויבות תימשך

בתשובה לשאלה על תגובתו לידיעות כי הממשל הציע לשמיר תמריצים כתמורה להגמשת עמדתו, תמך דובר מחלקת המדינה בתשובה ברורה אך ציין, כי תוכנית השלום של שולץ זוכה לתמיכה מלאה של הבית הלבן ושל שתי המפלגות בקונגרס ופירוש הדבר שאם תחול תזוזה בנושא, המחויבות האמריקאית תימשך גם מעבר לתקופת הממשל הנוכחי.

עוזרת שר החוץ לענייני אירופה, רוזאן רידגווי, אמרה אמש כי הממשל יעביר לסובייטים מידע מעודכן בנושא המזה"ת ויימשכו הניסיונות לשכנע את הסובייטים להסכים לוועידה בינלאומית במתכונת שמציע שולץ.

המלך חוסיין הבטיח

המלך חוסיין הבטיח לשליח האמריקאי פיליפ חביב כי הוא לא יהיה זה שיגרום לגניזתה של תכנית השלום האמריקאית. חביב הודיע לחוסיין כי ראש הממשלה יצחק שמיר לא דחה את היוזמה והביע תקווה שגם ירדן לא תגיב בשלילה. עתה תלוי ביקורו של שולץ בתוצאות השיחות עם שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנאדזה. לפרות הכחשתו של דובר הסטייט דיפרטמנט אמרו גורמים מוסמכים בירושלים כי ביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ באיזור נקבע ל־3 באפריל. הביקור יבוטל רק אם תתקבל בוואשינגטון תשובה שלילית מאחד הגורמים הנוגעים בדבר.

היום אחה"צ תכונס ישיבת קבינט מיוחדת לדיון בביקור שמיר בארה"ב ובתוכנית שולץ אולם שרים מהליכוד ומהמערך העריכו כי תוכנית שולץ לא תועמד להצבעה בישיבת הקבינט. לפני ישיבת הקבינט יערכו פגישות נפרדות של שרי הליכוד והמערך בקבינט לשם גיבוש עמדות לקראת הישיבה. נראה כי ראש הממשלה יצחק שמיר מעדיף לדחות את ההכרעה לשבוע הבא, בתקווה שיתכן כי עד אז יתברר שהסובייטים או הערבים הכשילו את התכנית ואין עוד צורך בהחלטה ישראלית.

שמיר מתכוון לדווח ביום ראשון למליאת הממשלה על ביקורו בארה"ב, בלי לקיים הצבעה. ביום שני הבא הוא ימסור הודעה מדינית בכנסת.

בתשובה לשאלה אמר אתמול שמיר שלא קיים לוח זמנים המחייב אותנו להחליט לפיו על התייחסותנו לתוכנית שולץ. עד כה לא נתקבלו בארה"ב תשובות מכל גורם אחר להצעות הממשל האמריקאי. עוד אמר, כי הוא סבור שמזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, עשוי לשוב לאזורנו בהמשך המאמץ לקידום תהליך השלום.

שמיר השפיע על ניו יורק טיימס

"הניו־יורק טיימס" הביע אתמול תמיכה מסוייגת בעמדתו השלילית של ראש הממשלה יצחק שמיר כלפי יוזמת השלום של שולץ. במאמר ראשי שכותרתו "יש לתקן תוכנית שולץ ולא להרוג" כותב העיתון כי אין ספק ששמיר זכה לנצחון קצר בעימות הפומבי. הנשיא רייגן ושר החוץ שולץ הבטיחו לא לעשות שימוש בסיוע האמריקאי כאמצעי לחץ על ישראל לקבל את תוכנית השלום. מנהיגים יהודים ובר־חוקקים מאוחדים בתמיכתם ואינם מביעים את ספקותיהם, כותב העיתון. שמיר הצליח להבהיר את חולשת תוכנית השלום ויהיה זה משגה מצידו של שולץ להתעקש שעל ישראל לקבלה כמות שהיא.

הניתוח של שמיר עשוי לחזק את תוכנית שולץ, לדעת הניו יורק טיימס, אך הצרה היא שניתוח זה בעצם מסך עשן למנהיג הישראלי שאף פעם לא קיבל את העיקרון של פשרה טריטוריאלית. על ידי דחיית תוכנית שולץ, שמיר מונע את האפשרות להעמיד למבחן רציני את כוונות הערבים ומציג את ישראל כמכשול לשלום.

במאמר נפרד בעיתון כותב אייב רוזנטל כי התוכנית האמריקאית לא תפעל. "היא באה מאוחר מדי וכוללת הרבה מדי" כותב רוזנטל. רייגן ושולץ אינם יכולים לדרוש מישראל שתתייחס באמון כלפי ברה"מ. רייגן ולשולץ הזכות כי יש להם כוונות והגנות כלפי ישראל והערבים, אך הם חיכו זמן רב מדי כדי לנסות להביא לפתרון והמשותם כללו בתוכנית הרבה מדי.

מקורות ישראליים רשמיים בניו יורק הגדירו את המאמר הראשי בניו־יורק טיימס כחיובי מבחינתו של ראש הממשלה. בעת שהותו בניו־יורק נפגש שמיר עם עורכי העיתון ונימק את התנגדותו הבלתי מתפשרת לתוכנית שולץ. נראה, אמרו מקורות אלה, שעלה בידו של שמיר לשכנע את צמרת העיתון.

עקשנות שמיר

הנודים הערביים הסכימו כי אש"ף יוזמן לוועידה הבינלאומית המוצעת ותוגש אליו הזמנה נפרדת כלשאר המשלחות — אמר אתמול ראש לשכתו של נשיא מצרים, ד"ר אוסאמה אל־באז, בשובו לקהיר מרבת עמון. לדבריו "הבעיה היחידה" הניצבת בפני פתרון בנושא הייצוג הפלשתיני בוועידה היא "עקשנותו של שמיר". עוד הודיע כי ערפאת נענה להזמנת המלך חוסין והוא יבוא לבקר בעמון לתיאום העמדות כלפי היוזמה האמריקאית. במקביל לתיאום בין מצרים, ירדן ואש"ף, מקיימת ירדן תיאום גם עם סוריה, כבסיס לגיבוש עמדה ערבית מאוחדת, אמר.

אל־באז הפעיל באינטנסיביות לקיום מגעים בין אש"ף לארה"ב ולפיוס בין ערפאת לחוסין, אמר לעתונאים כי לא תיתכן התקדמות במאמצים המדיניים כל עוד לא תתחייב ישראל ליישם את עקרון הנסיגה ותשלים את קבלת זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים. לדבריו, הדגישה מצרים עמדה זו בהשגותיה לגבי יוזמת מזכיר המדינה האמריקאי שולץ.

עתוני קהיר קראו אתמול לפלשתינים לא להתייאש ולהמשיך ב"התקוממות" ישראלית הדרושה לקראת "יום האדמה". "אל־אהראם" קבע כי "ביום האדמה יהיה ביטוי לשיטה המהפכנית ולהתנגשות נגד כוונות הכיבוש".

שולץ לכל הרוחות

"שילך שולץ לכל הרוחות" אמר פארוק קאדומי, מי שעומד בראש המחלקה המדינית של אש"ף, בהביעו על הסתירה בין כוונותיה של ארה"ב לסגור את נציגות ארגונו ליד האו"ם ובין המאמצים שעושה וואשינגטון לקידום השלום במזרח התיכון. בשיחה עם כתבים הוסיף ואמר קאדומי שארגונו מאמין שמדינות ערב לא יקבלו את הצעותיו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ לעניין השבת שלום ראשי.

לדברי קאדומי אין שולץ בא לאיזור כדי להבטיח את השלום, אלא למען בלימת ההתקוממות. הוא ציין: הבענו את נכונותנו להיפגש עם שולץ, אך הוא לא הגיב על כך בצורה חיובית.

צווי מעצר מינהלי

(סוף מעמוד 1)

מספר העצורים העצורים במעצר מינהלי, קרי מעצר ללא משפט. המספר הכולל של העצורים בשטחים מאז תחילת המהומות באמצע דצמבר הגיע ל־4,000 איש. עד עתה כ־1,000 שוחררו ועתה לפי דברי שר הבטחון יצחק רבין מסתכם מספר העצורים כ־3,000 איש.

במערכת הבטחון והפרקליטות הצבאית החלו לשקול הצורך הקיים בריכוז נוהל מעצרים מינהליים כדי לאפשר עצורים נידונים בלי שיהיה צורך להביא את העצור בפני שופט ולהציג את מניעי המעצר. על פי "הוראת שעה" בנושא, עליה חתמו ביום שישי האחרון אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ואלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, רשאי מפקד צבאי לעצור על פי שיקול דעתו, כל מי שחשוד בפעילות נגד בטחון האזור או ביטחון הציבור לתקופה של שישה חודשים. תוקפו של הצו שנחתם ביום שישי הוא לשישה חודשים.

בניגוד למצב שהיה עד עתה, לא יובאו מעתה העצורים המינהליים בפני שופט אחרי 96 שעות והתביעה הצבאית ושלטונות הבטחון לא יצטרכו להסביר את סיבות המעצר, להעמידם בפני ביקורת שיפוטית, ולהוכיח אלו לא נעשו "שלא בתום לב או מתוך שיקולים שלא לעניין".

שינוי נוסף של הימים האחרונים הוא כליאתם של מאות העצורים החדשים, הכיבוים העצורים מינהליים החדשים במתקני כליאה צה"ליים מיוחדים ולא באלו של שרות בתי הסוהר. דובר השב"ס ג'ורג' סססר מסר אמש ל"הארץ" שצה"ל לא פנה לשרות בבקשה להיערך לקליטת מאות עצורים מינהליים חדשים, זאת לפרות שעד עתה הועברו עצורים מינהליים לבתי הסוהר של שרות בתי הסוהר.

הסיבה לאי הפניה לשב"ס נובעת מכך שהתפוסה בבתי הכלא הבטחוניים היא מלאה, ושרות בתי הסוהר לא ערוך לכליאת מאות עצורים נוספים.

גל המעצרים של הימים האחרונים הינו חלק משורה של צעדים חדשים שננקטים על ידי צה"ל ורשויות הבטחון בשטחים כאמצעי לחץ על התושבים להפסיק את המהומות. כוונת המעצרים המינהליים היא בראש ובראשונה לנטרל מנהיגות המהומות באזורים השונים. אלו המכונים במינוח הצה"לי "המסיתים".

הדיונים על התקציב

(סוף מעמוד 1)

הכספים, סלל את הדרך לאישור של תקציב המדינה היום במליאת הכנסת. קודם, לכן היוונו נציגי המערך את תמיכתם בתקציב בתמורה למתן הסיוע לקיבוצים יחד עם אישור תקציב המדינה. הליכוד התנגד לצעד זה באומרו כי הסיוע לקיבוצים עדיין לא נבחן על ידי ועדת הכספים ולא אושר על ידי משרד האוצר וראשי הבנקים.

ישיבתה של ועדת הכספים שדנה בעניין הסיוע למושבים ולקיבוצים [illegible] הכנסת.

נציגי המערך תבעו שהאוצר יעביר מיד, כמיקדמה על חשבון תקציב 1988, סכום של 50 מיליון ש"ח למושבים ולקיבוצים שבמצוקה. הליכוד טען כי מדובר במחשה ולא היה תקדים שבו שולמה מיקדמה על חשבון תקציב שעדיין לא נכנס לתוקף.

יו"ר סיעת הליכוד ח"כ חיים קופמן אמר בעיקבות חילוקי הדיעות, כי זהו אות למשבר הקיים בין המערך לליכוד.

לפני הפסקת הישיבה התעורר ויכוח בין החברים בעניין סדר ההצבעות. נציגי הליכוד תבעו להצביע תחילה על ההסתייגויות של נציגי המערך, ורק לאחר מכן במתן הסיוע ל־191 הקיבוצים שבמצוקה. בליכוד טענו כי אם יסתייג המערך מהצעות התקציב, יסתייג הליכוד מהסיוע לקיבוצים.

נסים זועם

קודם לכן הודיע שר האוצר משה נסים לישיבה לדיון בסיכול הצעת חוק חיילים משוחררים שהתקבלה אתמול בקריאה ראשונה במליאת הכנסת, בעת שמערכת חברי הכנסת של הליכוד נעדרה מהמליאה כשחלקם הלך לקבל את בואו מחו"ל של ראש הממשלה.

נסים זעם על קבלתה של הצעת החוק שתעלה השנה לקופת המדינה 100 מיליון ש"ח. הוא אמר כי בסכום זה ניתן לפתור את בעיית הבריאות, החינוך וקיצבאות הילדים. נסים תבע להביא להצעת התקציב קיצוץ של 2.6% בכל תקציבי המשרדים, כדי שתכוסה את עלות ביצוע חוק חיילים משוחררים. בתום דיון סוער מלווה בחילופי דברים קשים בין החברים, סוכלה הצעת החוק, בכך שסוכם כי תיקבע תחולה בחוק ולפיה שר האוצר ושר הבטחון יקבעו את תחולת החוק.

פיליבסטר בוועדה

בראשיתה של ישיבת הבוקר של הוועדה אתמול הודיעו חברי הכנסת חיים רמון (מערך) יאיר צבן (מפ"ם) ודדי צוקר (רצ) על עריכת "פיליבסטר", לאחר שוועדת הכנסת דחתה באופן סופי את העלאת מס היסף לחוק ההסדרים במשק, שיעלה היום להצבעה במליאת הכנסת. הם הגישו שרות הסתייגויות מסעיפי התקציב. אחרים מחברי הליכוד עזבו את אולם הדיונים והדיון היה ח"כ אחד או שניים בתורנות.

לאחר השלבים נותרו בישיבה חברי הכנסת יורם אריזור ודדי צוקר ובמשך שעה ארוכה לא דנו בהסתייגויות בתקציב אלא בעבודת הדוקטורט של ח"כ צוקר, במשנתו של רבינשטיין. ח"כ יאיר צבן שבא להחליף את ח"כ צוקר הקריא לאורך זמן שירים בערבית ובסינית. צבן הבטיח לאריזור שידבר רק לעניין, אך לא התייחס בדבריו לתקציב המדינה שכן לדבריו "זה לא היה לעניין".

תרגילי ה"פיליבסטר" עוררו את זעמו של ח"כ דן תיכון (ליכוד). הוא העניק את ח"כ עדנה סולודר ואמר לה שעל כל שתי דקות של פיליבסטר יערוך הוא פיליבסטר לבקשת הסיוע לקיבוצים שבמצוקה. סולודר העניקה את יו"ר הסיעה רפי אדרי שזימן את רמון להתייעצויות.

יהודית קרלר [illegible] "הארץ" מוסרת: תיקון בפקודת מס ההכנסה שהיה אמור להשוות את מעמדה של האישה לזה של בעלה בנוגע לתיק של מס ההכנסה, נדחה אתמול, ולא הועלה כלל להצבעה בוועדת הכספים של הכנסת. זאת לאחר שארגון נעמת התנגד להצעת האוצר לפיה לא יופרד תיק מס ההכנסה של בני הזוג ולא יותר לאישה לייצג את המשפחה בפני שלטונות המס, ללא אישור הבעל.

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, פנתה שלשום לחברי ועדת הכספים של הכנסת, בבקשה לא לממש את כוונתם לאשר את ההצעה ולדחות את הדיון לתחילת המושב הבא של הכנסת במקומה שהנוסח שנוסח אינו מספק ואינו פותר את הבעיה העקרונית.

כיום לשני בני הזוג תיק משותף במס הכנסה הרשום על שם הבעל בלבד כראש המשפחה, והוא המגיש את הדוח והכנסות האישה מצורפות אל הכנסתו. נעמת תובעת מתן אפשרות לאישה לפתוח תיק נפרד במס הכנסה על שמה ולחלופין להקנות לה מעמד שווה לזה של בן זוגה בתיק המשותף.

14 ימי מחבוש ל"סרבן דיכוי מרי" בשטחים

מאת לילי גליל
סופרת "הארץ"

רב"ט יואל עורתי נשפט אתמול ל־14 ימי מאסר בפועל בשל סירוב "לקחת חלק בדיכוי ההתקוממות העממי בשטחים הכבושים". עורתי הוא החבר ה־6 מתנועת "יש גבול" שנשפט עד כה על סרוב לשרת בשטחים בחודשים האחרונים.

מנתונים שנמסרו בכנס "יש גבול" עולה, כי מאז ראשית פברואר שוחררו המסרבים לשרת מעבר לקו הירוק כליל משרות מילואים או הועברו לשרת בארץ. עד כה חתמו על הצהרת הסרוב של "יש גבול" יותר מ־400 חיילי מילואים. דובר התנועה מסר, כי סרוב החיילים מתגבר, ככל שממשלת ישראל ממשיכה לתפקד כ"ראשים קטנים" ובורחת מאחריותה להגיע להסדר עם העם הפלשתיני.

הרופאים ממשיכים בהחרפת העיצומים

מאת קרנה אריהוד
סופרת "הארץ"

ארגון רופאי המדינה החליט להמשיך בהחרפת העיצומים במערכת האשפוז הממשלתית. מהיום משבית הארגון ל־48 שעות את בתי־החולים "איכילוב" בתל־אביב, "שערי צדק" בירושלים ו"הלל יפה" בחדרה. בבתי־חולים אלו יפעלו במתכונת שבת. חדר־המיון של המרכז הרפואי שיבא יושבת מהיום למשך 48 שעות. יתקבלו רק חולים הנמצאים בסכנת חיים מיידית. בשל עיצומי הרופאים המרדימים יושבתו היום חדרי־הניתוח בבתי־החולים "זיו" בצפת, "רמב"ם" בחיפה, "ביקור חולים" בירושלים, "רוטשילד" בחיפה, ו"פוריה" בטבריה.

מחר יושבתו חדרי־הניתוח בבתי החולים "הדסה" הר־הצופים ו"משגב לדך" בירושלים, "הלל יפה" בחדרה, "ברזילי" באשקלון ובית־החולים הממשלתי בנהריה.

הרופאים דחו את פניית הממונה על התקציבים באוצר ומנכ"ל משרד הבריאות, להפסיק את העיצומים. כתנאי להפסקת העיצומים, דורשים הרופאים התחייבות בכתב מהאוצר ומשרד הבריאות להחיל עליהם את תנאי השכר שמקבלים הרופאים במערכת האשפוז של קופת חולים הכללית, בין השאר תשלום עבור אבחונים וייעוץ במרפאות חוץ, שנהוג בקופת חולים מאז 1984.

אתמול נחתם הסכם בין משרדי האוצר הבריאות וארגון בעלי המוסדות הגריאטריים, לתקופה של 3 שנים. על־פי ההסכם יועלה, החל מ־1.4, מחיר יום האישפוז לחולים שישלח משרד הבריאות למוסדות אלה, מ־40 שקל ל־53 שקל ליום.

במסגרת אירועי הח"ן בשנת ה־40 למדינה, נערך אתמול מפגש מיוחד של מטה ח"ן. בשיתוף נעמת, אירחו קצינות ח"ן ראשיות לשעבר. בשנות מטה ח"ן משנת 1948. קצינת ח"ן ראשית 88, תא"ל הורה אלמוג צולמה בחברת גב' מינה בקיבבי, ראש מטה ח"ן בתש"ח. (תצלום: דובר צה"ל)

במעצר ל־6 מהרצועה החשודים בהפצת כרוז:

החשודים איימו: "אם השוטרים יפרצו פנימה נזרוק רימונים"

(ע). "אם השוטרים יפרצו את דלת המחסן בו אנו גרים – נזרוק עליהם רימונים". כך, לטענת המשטרה בבית המשפט, איימו שישה ערבים תושבי השטחים המתגוררים בתל־אביב, כאשר ששוטרים ניסו לפרוץ את דלת המחסן בו הסתגרו לאחר שנחשדו בהפצת כרוז ושמשה והדבקת כרוז נגד הכיבוש. השישה הובאו אתמול לבית המשפט השלום בתל־אביב, שם הורתה השופטת אסתר קובו לעצרם ל־6 ימים.

נציג המשטרה, רס"ל יעקב נריקס, טען בבקשת המעצר כי ביום ב' לפנות בוקר נשמע רעש ניפוץ חלון ברחוב ברעטר בתל־אביב. צוות סיור משטרתי, שהיה בקרבת מקום, הספיק להבחין בחשוד הנכנס לגינה ונועל דלת ברזל מאחריו. אנשי המשטרה ניגשו לדלת, הורו לחשודים היקשר מכוסים במחסן לפתוח אותה, אך אלה סירבו.

אזהרה טלפונית

השוטרים הזמינו צוות כיבוי אש שהחל בניסיונות לפריצת הדלת ובמקביל קיבלו במכשיר הקשר דיווח ממוקד המשטרה, בו נאמר כי ששת החשודים מסרו למוקד הודעה טלפונית, שהוקלטה, בה הם מאיימים כי אם תיפרץ הדלת — הם יזרקו רימונים על השוטרים. רק לאחר זמן מה, נאותו החשודים לפתוח את הדלת ואז נעצרו.

רס"ל נריקס הוסיף, כי על חלון הראווה המנופץ התגלה כרוז עליו כתוב באנגלית: "זוהי נקמה על כך שישראל אינה נסוגה מהשטחים". לטענתו, נמצאו בחיפוש במחסן שני עיתונות הזהים לאלה שבהם נכתב הכרוז.

6 החשודים, סברי סלוחה (27) מעזה, מחמוד עסר־(43) מרפיח, וכן ראפת אלבאטה (22), מחמוד האדי (20), כאמל אלגנה (28) ונאסר אלגנה (19) מחאן יונס, כפרו בחשדות המיוחסים להם וטענו, כי ישנו במחסן ואין להם כל קשר לאירועים.

הקוקסינל שושי מבקש לקצר במאסר בגלל השפלה והתעללות

פנה לשלושת השופטים: "אני מתחנן, חוסו ורחמו עלי"

(ע). "אני מתחנן לרחמים, חוסו ורחמו עלי" פנה אתמול הקוקסינל זלמן שושי לשלושת שופטי בית המשפט העליון שדנו בערעורו על עונש 5 שנות המאסר שנגזר עליו. שושי ערער לבית המשפט העליון, באמצעות עו"ד נירה לידסקי, על העונש שהוטל עליו לאחר שהורשע בסחיטה באיומים מקשיש בן־72 שעמו קיים מגע מיני במשך 6 חודשים.

שושי הקליט את המגעים המיניים בין השניים ואיים על הזקן שאם לא ישלם לו כספים, [illegible] להפיץ את ההקלטות ולגרום בכך עוגמת נפש רבה לניצול, טענה התביעה.

פרקליטתו של שושי, עו"ד נירה לידסקי אמרה אתמול בעת הדיון, כי עונש המאסר שהוטל עליו, אינו מתחשב כלל בנסיבותיו האישיות הקשות ובכך שהאסירים האחרים בתא לו, משפילים אותו שופכים עליו צואה ומים חמים והופכים את חייו בכלא לגיהנום. היא ביקשה מהשופטים להקל בעונשו, כך שישוחרר מיד. גם הקוקסינל עצמו נשא בפני השופטים נאום ארוך ובו ביקש את רחמיהם.

השופטים החליטו להמשיך את הדיון בערעור רק לאחר קבלת תסקיר קצין מבחן על מצבו.

צו עיכוב יציאה נגד פלאטו־שרון

(ע). שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, הדסה בן־עיתו, הוציאה אתמול צו עיכוב יציאה מהארץ נגד שמואל פלאטו־שרון.

נגד שרון מתנהל בימים אלה משפט, בו תובעת ממנו החברה הצרפתית "קומפני דה־פריזיין" כ־30 מיליון דולר. מבקשי הצו חוששים שאם יצא מן הארץ הוא עלול להיעצר בחו"ל או לא לרצות לחזור, דבר שיגרום דחיית המשפט.

עוד ציינו המבקשים, כי פלאטו־שרון טוען כי אין לו כל נכסים בישראל, אולם מתוך העדויות שנשמעו במשפט עולה, כי לא כך הוא, וכי יש לו מספר נכסים מוסווים בארץ. בהיעדרו מישראל ואם יתנו פסק־דין, קיים חשש, שיקשה על החברה הצרפתית לעקוב אחר נכסיו המוסווים ולהוציא את פסק הדין אל הפועל.

חברת התיירות "קדמוס" הקפיאה את פעילותה

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת התיירות "קדמוס" הקפיאה את פעילותה וסגרה את משרדה בתל־אביב. כנגד החברה עומדות תלונות של נוסעים למשרד התיירות שלא באו לידי מיצוי. אנשי יחידת הבקורת של המשרד הממשלתי שביקרו במקום מצאו את דלתות משרד הנסיעות סגור, בלי שנמסרה על כך הודעה מראש כנדרש בחוק. מנהלת החברה, יהודית מתוק, נושאת התחנת על הצטרפותה לחברת נסיעות חדשה "למבר" בת"א, ב־30% בת.ג. תופיע כנראה בתהליך שימוע במשרד התיירות. יהודית מתוק, אמרה כי לא עברה שום עבירה בכך שלא הודיעה על סגירת משרדי החברה. לדבריה היא נמצאת עתה בשלב של חיפוש מקום להמשך פעילותה של החברה לאחר שחוזה השכירות במשרד הקודם הסתיים. כן הסתיימה גם ההתקשרות עם איש המקצוע, הפקיד המורשה שהפעיל את המשרד.

לדבריה כל התלונות מצד נוסעים שלא היו מרוצים משירותים שקיבלו מהחברה, מטופלות על ידי נציגה המשפטי עו"ד רמי בריקמן. היא לא קיבלה עדיין פניה או הזמנה רשמית מצד משרד התיירות לבוא ולמסור את גירסתה למצב שנוצר. לדבריה מדובר בשלב זה בהקפאת הפעילות עד מציאת משרדים חדשים. אפשר שכאשר תחודש את פעילותה יהיה זה תחת שם ואופי אחר של תנועת תיירות לחו"ל.

ערך את העמוד: חיים כל

סקר בארה"ב

(סוף מעמוד 1)

ניל ביהאוס, סגן נשיא "קבוצת ותהליך", אמר כי תוצאות הסקר חייבות להדאיג את ישראל. שכן בעלי ההשכלה הגבוהה יותר וההכנסה הגבוהה יותר הנחם מעצבי דעת הקהל בארה"ב והם גם עשויים להחליט על תמיכה כספית בישראל.

מן הסקר עולה כי אמריקאים שהכנסתם השנתית נעה בין שלושים אלף לארבעים אלף דולר, הביעו אהדה לישראל בשיעור 64 אחוז לעומת 30. אולם בעלי הכנסות מעל לארבעים אלף דולר לשנה, הביעו תמיכה לפלשתינאים בשיעור של 45 אחוז לעומת 36 אחוז לישראל. בקרב אמריקאים שהכנסתם פחות מחמישה עשר אלף דולר לשנה הבעה תמיכה של 45 אחוז לישראל, ו־15 אחוז בפלשתינאים.

עורכי הסקר מציינים כי הבעת האהדה לפלשתינאים, אינה משקפת אהדה גם למדינות ערב בסכסוכם עם ישראל. על פי תוצאות הסקר זוכה ישראל באהדה של 49 אחוז, לעומת 17 אחוז שהביעו אהדה למדינות ערב.

זוכה מאשמת הצתה בבית המשפט לתעבורה בחיפה

(ע). מאיר אלקיים בן 30, מקרית אתא, שהואשם בהצתת כ־50 אלף תיקים וכתבי אישום בבית המשפט לתעבורה בחיפה, זוכה אתמול מחמת הספק בבית המשפט המחוזי בחיפה.

אלקיים הועמד לדין בפני השופט המחוזי אמנון כרמי והואשם שביום 9 במאי 87', יום אחד בלבד לאחר שנידון לשנת מאסר על תנאי ולשלילת רשיונו, פרץ לבית המשפט לתעבורה בחיפה והעלה אותו באש.

התביעה התבססה על כך שמייד כשנגזר דינו, צעק לעבר השוטרים והשופטת "אני את הקנס לא אשלם ומי שישלם יהיו אחרים". עוד טענה התביעה שטביעת נעל שנתגלתה על כיסא שהיה בלשכת השופטת רחל תמה, שרפה אותו ואשר דרך חלונה פרץ הנאשם, תואמת את גודל רגלו.

פרקליטתו כפרה באשמה, בהדגישה כי כיסא הינו חפץ נייד וייתכן שאחד הכבאים שטיפל בכיבוי הדליקה הזיזו או נעלו על הכיסא וזו למעשה טביעת רגלו הוא ולא של הנאשם. אשר לטענה השנייה "שאחרים ישלמו", הכחיש הנאשם מכל וכל, כי בדבריו אלה התכוון שהוא אמור לשרוף את בית המשפט.

חמש שנים למוכר נשק גנוב שהגיע לידי החזית העממית

(ע). חמש שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב על מוחמד זיתון (28) מלוד, שהורשע בקניית כלי נשק שנגנבו מצה"ל ומכירתם לערבי, שסיפק אותם לאנשי ארגון החזית העממית.

"מיותר להרבות מילים על הנזק הצפוי ממעשים כאלה לאנשים חפים מפשע", קבע השופט והוסיף כי "הפסיקה קבעה לא אחת שכלי נשק גנובים מגיעים לידיים עוינות או פליליות והמקרה הזה הוא עדות לכך. על מנת להלחם בתופעה, אין מנוס מלנקוט נגד מבצעי העבירות ענישה מחמירה על מנת להבהיר לכל את חומר העבירות שכה."

אם בריאות - אז עד הסוף

כל הבריאות בשבוע אחד
השבוע הראשון 1-8.5.1988

בתוכנית המיוחדת של מרכז "בריאות 2000" בשיתוף לרום קלאב הוטל טבריה.

התוכנית המיוחדת של "בריאות 2000" בשיתוף "לרום קלאב הוטל" היא שילוב בלעדי של שיטה יחודית וחדשנית לבריאות, הרזיה ותזונה נכונה עם המיקום ההדוף ומכלול השירותים של המלון המפואר. התוכנית המיוחדת של "בריאות 2000" ב"לרום קלאב הוטל" היא שבוע אינטנסיבי של הרזיה ובריאות יעילה ומהנה ברמה בינלאומית, באוירה יוקרתית עם תוצאות לטווח ארוך. התוכנית מיושמת בפיקוח צמוד של רופאים ומומחים מנוסים ומיועדת לנשים ולגברים בריאים המעוניינים לרזות, לשמור על בריאותם ולשפרה.

בריאות 2000 - אידיאלית לכל מי שמעוניינים להוריד משקל, להוריד מתחים, להשתחרר מלחצים ולהגדיל את התפוקה בעבודתם.

התוכנית המיוחדת של **בריאות 2000 בלרום קלאב הוטל** טבריה - יחידה מסוגה ומבטיחה, למי שיכולים להרשות לעצמם, בריאות עד הסוף בשבוע נפלא.

למשתתפים מטבח דיאטטי מיוחד בסגנון בריאות 2000 אנין, טעים, עשיר ומגוון

בדבר פרטים נוספים פנה אל **בריאות 2000**
טל: 03-5448105, 03-225169.
בימים א'-ד' משעה 13.00 - 19.00
ובשאר ימי השבוע אינטרקלאב טל. 03-292243

בריאות 2000

לרום קלאב הוטל טבריה

קו פתוח ליהדות מתקדמת

היום, יום ד', ה' בניסן, תשמ"ח
23 במרץ 1988, בין השעות 16:00—19:00

רבנים ופעילים בתנועה ליהדות מתקדמת בישראל ישיבו לשאלותיך בנושאים דתיים, ערכיים ורוחניים מתוך גישה יהודית ליברלית ובענינים הקשורים לפעילות התנועה ליהדות מתקדמת בישראל

באיזור ירושלים: 02-203451; 02-203448
באיזור המרכז: 052-440177; 03-257621
באיזור הצפון: 04-383925; 04-331080/1

המכון לחינוך ליהדות, דמוקרטיה וציונות
התנועה ליהדות מתקדמת בישראל
המלך דוד 13 ירושלים

תערוכת הפרחים "אביב 88"

בעמק חפר

תערוכת הפרחים הבינלאומית־מקצועית היחידה בישראל

יום ד'	23.3.88	21.00–13.00
יום ה'	24.3.88	21.00 – 9.00
יום ו'	25.3.88	15.00 – 9.00
שבת	26.3.88	21.00 – 9.00
יום א'	27.3.88	20.00 – 9.00

פרחי קטיף, זנים חדשים, צמחי בית, פרחים יבשים, פקעות ובצלים, פרחים מהולנד, שזירת פרחים, תבלינים, ספרים על פרחים, כלים לפרחים

הוכנו מסלולי גישה ומגרשי חניה מורחבים

כניסה נוספת מתחנת הרכבת "חדרה"

אביב

هكذا عن الأصل

صورة عن الاصل

חדשות הכלכלה

תוקף האישורים של ניכוי במקור הוארך עד סוף אפריל

מס ההכנסה יוצאים ל־10 ימי חופשה מרוכזת מ־1.4

מאת יהודה שרוני

תוקפם של האישורים על ניכוי במקור למס הכנסה לשנת 1987, המוחזקים על ידי הציבור הרחב, יוארך עד סוף חודש אפריל. כך הוחלט בימים האחרונים בנציבות מס הכנסה. תוקפם של אישורים אלה אמור היה לפוג ב־31 למרס, אך תוקפם הוארך. אישור על ניכוי במקור מאפשר לפקיד השומה לנכות במקור מס בשיעור מופחת, או לפטור אותו לחלוטין מתשלום מס.

הארכת תוקף האישור על הניכוי נועדה לאפשר טיפול בבקשות להארכת התוקף שהוגשו לנציבות מס ההכנסה, אך לא ניתן היה לטפל בהם. הארכת התוקף נעשתה גם לאור העובדה שעובדי מס ההכנסה יוצאים החל מה־1 לאפריל ועד ה־10 לאפריל לחופשה מרוכזת.

החרדים שוקלים להחרים בל"ל בשל התנגדותו לבניית עמנואל

בנק לאומי: לא נשנה עמדתנו בגלל לחצים לא חוקיים

מאת אריה לביא

בקרב החוגים החרדים שוררת תסיסה נוכח החלטת בנק לאומי לישראל שלא לתת ידו להסדר שהוצע על ידי כונס הנכסים לחידוש הבנייה של העיר החרדית עמנואל שבשומרון.

הרב יצחק אייכלר רבה של העיר עמנואל קרא לשקול "נקיטת צעדים נגד ההורסים עיר בישראל". ביישוב עצמו שוררת תסיסה בקרב התושבים, נוכח עמדת בל"ל, שכן התושבים קיוו כי לאחר קיפאון בן מספר שנים ניתן יהיה סוף סוף לחלץ את העיר מהמשבר שניכפה על קיומה.

אם לא ישנה בנק לאומי את עמדתו, שוקלים החוגים החרדים לחדש את הצוים שהוטל בזמנו על הבנק, בהקשר לבניית מלון "בני חמד" בטבריה, באתר של בית קברות עתיק. אם כזכור, נכנע הבנק ללחץ והגיע להסכם שאיפשר פתיחת המלון, לשביעות רצון אגודת "אתרא קדישא".

ראשי הפעילים נפגשים

מחר תתקיים בבני ברק פגישה של ראשי הפעילים בנושא לבחינת הצעדים שינקטו, נוכח עמדתו הפרית בנושא של בל"ל, כפי שתתבטא במסמך שיגיש לבית המשפט.

בבנק לאומי מטילים ספק באפקטיוויות של האיום. מהבנק נמסר אתמול כי הבנק פועל לטובת ציבור בעלי המניות שלו. הבנק אינו מתכוון לשנות את שיקוליו העיסקיים בגלל לחצים לא חוקיים ולא לגיטימיים. בדיקת העובדות תוכיח כי בל"ל פעל על מנת לסייע למשתכנים בעמנואל וויתר על בטוחות ושיעבודים נוספים, כולל כספים הנמצאים במשרד השיכון, שהבנק הסכים שיוחזרו לפרויקט.

תבעו לוותר על ערבויות אישיות

לבנק הוגשה תביעה לוותר על ערבויות אישיות של יזמי הפרוייקט, שהיו מעורבים בכשלון חברת כוכב השומרון שהחלה בבניית העיר ולנזק שניגרם לתושבי עמנואל. אין כל קשר בין ערבויות אלה לבין הפרוייקט הדרוש, אומרים בבנק לאומי.

חידוש עולמי למהדרין: מקרר ללא חילול שבת — גם לייצוא

יופנה בעיקר לשוק היהודי החרדי באמריקה ואירופה

מאת לאה פורת

בימים הקרובים תתחיל קבוצת מוצרי הצריכה של "תדיראן" בשיווקם של מקררי "גלאקסי שבת" בישראל. מקררים אלה, אשר פותחו בשיתוף עם "המכון המדעי טכנולוגי לבעיות הלכה" בירושלים לצרכי יצוא, מציג חידוש עולמי: מיקרו פרוססור ממוחשב לחלוטין המנתק את פעולת התרמוסטט בשבת, על כך מסר משה ארז, מנהל שיווק מקררים ומזגנים בקבוצת מוצרי הצריכה של תדיראן. משה ארז צופה מכירה של כ־12,000 מקררים כאלה בשנה בקרב האוכלוסיה הדתית בארץ.

במקרר רגיל גורמת פתיחת הדלת להדלקת האור ולהפעלת התרמוסטט, המפעיל את המדחס. ב"גלאקסי שבת" כל הפעולות החשמליות של המקרר אינן מושפעות עוד מפתיחות הדלת. בלחיצת כפתור השבת עובר המקרר לעבוד באופן עצמאי על ידי מערכת אלקטרונית אוטומטית פנימית ומפעיל או מפסיק את המדחס בעצמו בזמנים קבועים — בלי קשר לפתיחות הדלת (כמו בימי חול). התיכנות מתבצע בלחיצת כפתור אחת, לפני כניסת השבת, כמובן.

גלאקסי שבת תוכנן בעיקר ליצוא לשוק היהודי החרדי בארה"ב, קנדה ואירופה, אך הוא ישווק גם בישראל.

בעקבות החילופים במועצת המנהלים

קרנות הון הסיכון מתכוונות להפסיק הזרמת כספים ל"אראקום"

מאת יונתן שרמן

ארבע קרנות הון הסיכון, שמחזיקות ביותר מ־40 אחוזים ממניות חברת "אראקום" מתכוונות להפסיק להשקיע בחברה עקב המהפך הניהולי שקרה בה. אורן מוסט, נציג שתים מחברות הון הסיכון הללו — מי.אס.ג'י. ו"סיטי ביימס ונצ'ור קפיטל" — מסר ל"הארץ", כי בשלב ראשון הוקפאה תוכנית החברות להשקיע מיליון וחצי דולר נוספים בחברה. מוסט, שהיה חבר במועצת המנהלים הקודמת, אמר כי החברות התכוונו להשקיע סכום זה ב"אראקום" לאחר שמוטי גורה יחדל מלשמש כמנהל פעולות ראשי ויתרכז בפעילות של יו"ר לא אקזקוטיבי. מאחר שגורה יצר מועצת מנהלים חדשה וממשיך בפעילותו כמנהל פעולות ראשי ומנכ"ל החברה האמריקאית של "אראקום", לא יזרמו כספים אלה לחברה.

עוד אמר מוסט, כי הרחקתו שלו ממועצת המנהלים על ידי גורה מנוגדת לתקנות החברה.

לדבריו, החלטת קרנות הון הסיכון להקפיא את הזרמת הכספים לחברה תהיה משמעותית מאוד ל"אראקום", שהוציאה בעת האחרונה 5 מיליון דולר על פעולות למיזוג שלא יצא לפועל עם חברת "אבנטא" האמריקאית.

גורה שוהה בארה"ב ומסר שלשום, כי בכוונתו לתבוע את מוסט ואת אלי אילון על הנזק שגרמו לחברה לאחר שמועצת המנהלים החליטה על הדחתו ב־4 במארס, נוכח שבע מתרמית שלילית שנגרמה לחברה עקב שאלת ניהולה. מוסט ציין, כי נגד גורה תלויה תביעה משפטית על "אראקום" בגין עילה דומה ואם תבוטל, יגישו חברות הון הסיכון, שהן בעלות מניות בחברה, תביעה נגד גורה.

ניתן צו ביניים נגד המפקח על הביטוח להמשיך במכירת פוליסות עד להכרעת בג"צ בעתירת ל.ה.ב.

כך לא ניתן יהיה להפעיל ההסדר החדש החל מה־1.4

מאת אריה לביא

שופט בית המשפט העליון משה בייסקי נענה לבקשת ארגוני העצמאים והוציא צו ביניים המורה למפקח על הביטוח גד ארבל שלא להפעיל מה־1 באפריל 1988 את ההסדר החדש של פוליסות ביטוח חיים אישיות, עד שבג"צ יכריע בעתירת ל.ה.ב. שהגיש עו"ד גיורא עמיר.

הפניה לבג"צ נעשתה לאחר שהמפקח על הביטוח לא נענה לתביעת לשכת ארגוני העצמאים לדחות את בצוע ההסדר החדש, המפלה את ציבור העצמאים בהכרעת תנאי הפוליסות לעומת תנאי פוליסות המנהלים הממשיכות באותם תנאים.

המפקח על הביטוח עדיין לא העביר לבית המשפט העליון את נימוקיו בתשובותיו לצו על תנאי שהוציא בג"צ לפניית עו"ד עמיר בשם ל.ה.ב. המחייב אותו לנמק תוך 30 יום, מדוע לא ימשיכו את הסדר "חץ", לפיו נמכרו פוליסות ביטוח חיים למפרנס העצמאי בתנאים זהים ושווים לביטוח המנהלים.

על פי הסכם בין המפקח על הביטוח לבין התאחדות החברות לביטוח חיים, אמורות היו החל מהשבוע הבא, ב־1 באפריל, להימכר פוליסות ביטוח החיים האישיות המבטיחות תשואה גבוהה יותר בשל הפחתת שעור הריבית על אגרות החוב שמנפיקה הממשלה מ־5.2% ל־4%, רק לפוליסות האישיות ולא לביטוחי המנהלים.

ארגוני העצמאים טענו בעתירתם לבג"צ כי "אפליה זו בין שווים — השכיר והעצמאי, שמבקשים לרכוש ביטוח, אינה סבירה, אינה מוצדקת ונימוקיה פסולים והיא חמורה שבעתיים על רקע העובדה כי ביטוח החיים הוא הדרך היחידה העומדת בפני המפרנס העצמאי להבטיח את רווחתו הסוציאלית בעת זיקנה או נכות, ורווחת שאריו בעת מותו."

דיסקונט רוכשת 50% ב"תפרון"

מאת יונתן שרמן

קבוצת דיסקונט מתכוונת לרכוש 50 אחוזים ממניות חברת הטקסטיל "תפרון". העיסקה תבוצע על ידי "דיסקונט השקעות" וחברת האחות שלה פי.איי.סי. בסכום כולל של עד 2.5 מיליון דולר. הסכום הסופי ייקבע על פי התוצאות הכספיות של החברה בשנת 88'.

גרעון תקציב ארה"ב בחודש פברואר — 23.9 מיליארד ד'

וושינגטון (ע"צ). הגרעון בתקציב ארה"ב בחודש פברואר הסתכם ב־23.9 מיליארד דולר — על כך הודיע משרד האוצר האמריקאי.

בחודש ינואר דווח על עודף של 16.1 מיליארד דולר בהוצאות התקציביות לחודש זה, מאחר שתשלומי הפנסיה של הביטוח הסוציאלי נשלחו ליעדיהם מוקדם יותר מהמקובל ולכן נכללו בסיכום של חודש דצמבר.

במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת הכספים, המתחילה ב־1 באוקטובר, הגיע הגרעון התקציבי של ארה"ב ל־89.7 מיליארד דולר, ירידה בשיעור 4.9 אחוז בהשוואה לאותו פרק זמן בשנה הקודמת, מציינת הודעת האוצר האמריקאי.

משרד התקציבים של הקונגרס מתנבא שהגרעון התקציבי של ארה"ב יסתכם השנה ב־157 מיליארד דולר, אך יש כלכלנים הסבורים שהגרעון יגיע עד 170 מיליארד דולר.

הנשיא שותה לחיים — הרצוג

נשיא המדינה חיים הרצוג, שהיה אתמול אורח יקבי ראשון לציון, והשתתף בשקיבל באירוחת הצהריים שנערכה לכבודו במקום, שי של 24 בקבוקי יין משובח הנושא תוויות מיוחדות עם תמונתו. בקבוקי היין מסוג "שרדונה" ו"קברנה סוביניון 83" עוצבו במיוחד לכבודו של הנשיא ותמונתו התנוססה על תוויותיהם במקום תמונתו של "הברון הידוע" אדמונד דה רוטשילד. נציג הכורמים טען במהלך הביקור כי ארצות השוק האירופי מסבסדות את ענף היין במיליארד דולר לשנה. (צילום: ישראל מלובן)

בוויכוח על תוספת היוקר ועדכון שכר מינימום:

התעשיינים צופים ירידת ריווחיות היצוא ל־2.6%

מאת יונתן שרמן

התעשיינים עדים פסימיים לגבי היצוא ואתמול פרסמה התאחדות התעשיינים את תחזיתה לירידה נוספת בריווחיות היצוא לשקל של 2.6% בממוצע. חזי גוטמן, ראש אגף הכלכלה של התאחדות מעריך, כי בעקבות תשלום תוספת היוקר הקרובה ועדכון שכר המינימום, תקטן הריווחיות לשיעור של 2.6% ברבע השני של השנה בהשוואה לריווחיות ממוצעת של 5.1% ברבעון הראשון של 88'. רווחיות היצוא הממוצעת ב־1986 היתה 10%, וב־1987 2.8%.

"אם שר האנרגיה לא יאות לפגוש את נציגי העובדים":

מאיימים בשיבוש אספקת הדלק

שחל עומד לאשר לדור כימיקלים הקמת חברת דלק ● בחברות הדלק העריכו, כי למרות הודעת שחל, בסופו של דבר לא ינתן אישור להקמת חברת דלק רביעית

מאת יהודה שרוני

בכינוסים רצופים של ועדי העובדים של חברות הדלק שנערכו אתמול בחיפה, הושמעה האפשרות של שיבושים באספקת הדלק לציבור, זאת, אם לא יאות שר האנרגיה משה שחל לפגוש את נציגי העובדים עד סוף השבוע. עובדי חברות הדלק חוששים כי הרפורמה המוצעת תביא לפיטורי עובדים, הם טוענים כי שר האנרגיה אינו עומד בהבטחותיו, שהרפורמה לא תביא לפיטורים.

שר האנרגיה משה שחל, עומד לאשר לחברת דור כימיקלים, הקמת חברת דלק רביעית, שתעסוק בשיווק בנזין ותזקיקים — כך גילה אתמול השר לחברי ועדת ביקורת המדינה של הכנסת, בדיון מיוחד שנערך בנושא מכירת חברת פז. עוד אמר שחל כי שמואל דנקנר, יו"ר הדירקטוריון והבעלים של דור כימיקלים העריך בפניו כי את הבנזין והתזקיקים האחרים, הוא יוכל לשווק באמצעות 50 תחנות דלק עצמאיות, אשר בעליהן אינם קשורים עם חוזים עם חברות הדלק פז דלק וסונול. דנקנר יוכל להתחרות בחברות האחרות, על ידי הורדת מחירי התזקיקים שישווקו על ידו.

גורמים בחברות הדלק העריכו כי למרות הודעת שחל, בסופו של דבר לא ינתן אישור להקמת חברת דלק רביעית, וכי הודעת שר האנרגיה לחברי ועדת ביקורת המדינה, היא הבטחה נוספת שבסופו של דבר לא תיושם.

גימלת נכות תוכר מלידה ולא מגיל 3

מאת צבי זרחיה

ילדים נכים יהיו זכאים לגימלת נכות עם היוולדם ולא מגיל 3 כפי שהיה עד כה. כך הודיע אתמול שר העבודה והרווחה משה קצב לח"כ דדי צוקר (רצ).

צוקר הגיש בנושא הצעת חוק ושאילתות ובהן תביעה לשנות את גיל הגימלה לנכות ליום הלידה.

ערך את העמוד: חיים כל

בלעדי לדיסקונט! אשראי קבוע, מתחדש ומתמשך

בנק דיסקונט מציע לך עכשיו את האשראי הזול ביותר במשק - 2% לחודש בלבד (פריים + 0.75%) ללא עמלת הקצאת אשראי. עכשיו במבצע לתקופה מוגבלת למצטרפים לתכנית.

האשראי הזול ביותר
מי שיפתח חשבון "דיסקונט אקסטרה" בתקופת המבצע יהנה מהריבית הנמוכה ביותר בבנקאות בישראל: פריים + 0.75% לחודש בלבד (כיום 2%). ריבית זו מובטחת למשך 10 חודשים.

ללא כל עמלה
במסגרת המבצע יזכו המצטרפים לפטור מלא מעמלת הקצאת אשראי, למשך 10 חודשים ובנוסף הבנק אינו גובה בחשבון זה את העמלות הנהוגות בחשבונות דביטוריים: דמי ניהול חשבון ועמלת ניהול רבעונית.

גם לפרטיים וגם לעסקיים
מתנאי המבצע יהנו כל המצטרפים לתכנית "דיסקונט אקסטרה" — גם לקוחות פרטיים וגם עסקיים.

"דיסקונט אקסטרה" - איך זה עובד בשבילך?
* "דיסקונט אקסטרה" הוא חשבון אישי, ייחודי לבנק דיסקונט, המתנהל באמצעות פנקס שיקים מיוחד.
* הבנק מעניק לך מסגרת אשראי מ־1,000 ש"ח ועד 50,000 ש"ח.
* האשראי עומד לרשותך ללא מגבלת זמן ומתחדש מעצמו.
* עם שיק "דיסקונט אקסטרה" אתה קונה ומשלם בכל מקום ונהנה מהנחות מזומנים.
* כל שיק שנתת הוא הלוואה שאשרת לעצמך.
* כל חודש יוכו מחשבונך 10% מיתרת האשראי המצטבר שנוצלת (מינימום 100 ש"ח).
* אתה מחליט כמה אשראי לנצל ומשלם ריבית רק על הסכומים שנוצלת בפועל.

"דיסקונט אקסטרה" - עכשיו במיוחד
עכשיו, כשעליך לבצע קניות לפסח ולשלם את מסי העיריה השנתיים, כדאי עוד יותר לפתוח חשבון "דיסקונט אקסטרה" בדיסקונט. לקנות ולשלם עם שיק "דיסקונט אקסטרה" בהנחות מזומן וחשבונך יחוייב ב־10 תשלומים ויותר, בריבית הנמוכה ביותר.

* האשראי ינתן כנגד בטחונות, כמקובל, והבנק רשאי להפסיק המבצע בכל עת.

יותר קרוב אליך **בנק דיסקונט**

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת "השמירה"
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
בחקירות בינלאומיות
איתור אנשים ורכוש
בדיקת מעמד כלכלי
בדיקות גרפולוגיה
פרסום קורן
בית-הדר
דרך פתח-תקוה 19 תל אביב 66183
ת.ד. 37624 תל-אביב 61-375
טל: 614636 ;621975 ;623084
FAX: 623995 TLX: 361264 GIA

הארץ

יום ד', ה' בניסן תשמ"ח
23 במרס 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלאל 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה, רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן. עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שביעות רצון בעירבון מוגבל

יועץ ראש הממשלה להקסורות, אבי פזנר, אמר בניו-יורק, כי יצחק שמיר חוזר לישראל "מעודד מביקורו, משיחותיו בממשל ומקבלת הפנים של הציבור היהודי". גם אם נבנה מסיכום זה של שבח עצמי את תרומתו של עובד-מדינה שתפקידו לטפח את תדמיתו של הממונה עליו, נשאר יסוד מסוים לתחושת שביעות-הרצון: ראש הממשלה, אף שלא עלה בידו להביא שינויים לתכנית שולץ, הצליח להדוף את מתקפת השכנוע של מזכיר המדינה; הוא מצא דרך לשלול את היוזמה האמריקאית, בלי להשתמש במלה "לא" — וכמו שאומרים המקורבים: "שום דבר לא קרה". הציבור היהודי קיבל יפה את פניו של ראש ממשלת ישראל; קולות הפקפוקים והביקורת שהושמעו לפני בואו של שמיר, נדמו ופינו מקומם לביטויים של תמיכה נלהבת.

האם מאמין שמיר כי שלילתו את יוזמת שולץ אינה משאירה שום משקע של אכזבה בהנהגה האמריקאית? קשה להעלות על הדעת כי פוליטיקאי ותיק כמוהו אינו משכיל להבדיל בין המאזן האמיתי של ביקורו לבין דברי הלל וקילוסים שנושאי-כליו מנסים להפיצם כאן, בבית. אם קברניטי המדיניות האמריקאית יצטרכו להודות כי תכניתם נכשלה — ודאי שלא יפטרו את שמיר מכל אחריות להכשלתה. הוא הקדים את המלך הירדני בהבעת התנגדות תקיפה, ומדינת ישראל היא שתצטרך לשלם על חלק ממורת-הרוח בוואשינגטון, על שתכנית אמריקאית להביא את המרחב הערבי-הישראלי לשלום כולל, צודק ובר-קיימא, נידונה להיגנז.

יהודי אמריקה, בין שהם מרוצים עם טיעוניו של שמיר — וכי מובן אין חסרים כאלה — ובין שספקות מכרסמים בלבותיהם ביחס לטיעונים אלה, מחאו כפיים לשמיר כראש ממשלה של מדינת העם היהודי. הדמוקרטיה האמריקאית מאפשרת להם להריע לו גם בשעה שהוא מתנגד למדיניות של מנהיגי ארה"ב. אבל מגילויי התמיכה בשמיר בימים אלה אין להסיק כי יהודי אמריקה יעמדו כחומה בצורה נגד נשיא ומזכיר-מדינה של ארה"ב, אם יחליט הממשל ביום מן הימים כי מדינת ישראל אינה צריכה להוסיף ולשלוט על מיליון ושלוש מאות אלף ערבים שאינם רוצים בשל-טון זה, ולא יירתע מלהפעיל עלינו את מלא כובד השפעתו.

בטווח הקצר, יכולים שמיר ואנשי הליכוד לטעון כי ניצחו בדו-שיח עם שולץ ורייגן. קשה לראות כיצד יוכל המערך להניעם לשנות עתה את דעתם ודרכם. ודאי שההצבעה על מספר טילים ארוכי-טווח שסעודיה רוכשת מסין העממית, אין בה כדי לשכנע את הבריות כי סכנת מלחמה כל-ערבית נגדנו הולכת וקרבה. שמעון פרס היה יכול לטעון כי רווח והצלה לא יצמחו לנו מהכשלתה של תכנית שולץ, וכי ההתעקשות על החזקת הגדה המערבית ורצועת עזה, נגד רצון האוכלוסיה המקומית, מחלישה את חוסני מובארק במצרים ומסייעת לכל הגורמים הערביים האחרים שאינם מוכנים להשלים עם קיומה של מדינה יהודית באזור. האם אין די בטיעון זה לספק לאוהדי ישראל חומר להרהורים על דרך הליכוד? בינתיים נאבק ג'ורג' שולץ על גורל תכניתו. אם שר החוץ הסובייטי יחליט לצדד בה, תמורת ויתורים אמריקאיים בחלקים אחרים של הזירה העולמית — אפגניסטן, למשל — עוד עלולה לפוג שביעות רצונו של שמיר. אם ארצות-הברית וברית-המועצות יגיעו לכלל הבנה, תצטרך ישראל להתאים עצמה לרצונן של שתי מעצמות-העל. אם לא תושג הבנה זו, נוכל להישאר לפי שעה בגרה הנוכחית. אבל קשה שיהיה אינו מונופולין של ישראל, והתמ-זית של הפעלת אמצעי... חריפים יותר ויותר אין בה כדי לעודד איש.

אכזבה מיהודי אמריקה

מאת גדעון סאמט

הם מעדיפים את סיר הבשר של השקט, את הבצלים ואת השומים של חזית אחידה כביכול, על פני התמודדות רצינית עם הנושא החיוני ביותר לישראל

אחרי מה שנראה כקריסתה של יוזמת השלום, הדבר שצריך להדגיש ביותר את תמונה הישר-אלית הוא הביטוי החריף ביותר של עובדה שלא היתה ידועה די הצורך: אין למצדדי יוזמת שלום-תמורת-שטחים אצלנו שום סיכוי לזכות, עכשיו, באהדת היהדות האמריקאית.

עד לשבועות האחרונים אפשר היה לשער שאם לא תמיכה פומבית, הרי לפחות אהדה, אפילו מוסתרת, לכיוון זה בפוליטיקה הישראלית, מצויה בקרב חלקים נרחבים למדי של הקהילה היהודית בארה"ב. היום, לאחר חשיפה עזה ומאירת-עיניים, מתברר מעל לכל ספק שגם עצם תכונות לבטא אהדה אינה קיימת אלא במידה שולית.

זה גילוי חשוב מאוד: ישראל היתה יכולה, כמובן, להחליט על אופציה של מו"מ להסדר מבלי להיתקל בהתנגדות של התפוצה האמריקאית; אבל מרגע שביקשה לבדוק את הלך הרוחות שם, הפכה העמדה של יהודי ארה"ב לעוד מכשול בדרך קשה ממילא. מבחינה זאת, הפניה של שמעון פרס לאחרים לגיבוי מצדם היתה משגה. את התוצאות קטף ראש הממשלה בביקורו.

לא רק בנושאים המצויים מתחת לאפנו אנו מגלים מדי-פעם עיוורון — ולכן ההפתעה מכאיבה. במבט לאחור, ולאחר מגע עם יהודי אמריקה שנעשה לפתע אינטימי ור-גיש מאוד, ברור שלא היה סיכוי כי ינהגו אחרת. לא נשמע ציוץ, דיווח סופר "הארץ" מכנס המנהיגים היהו-דיים בניו-יורק שלשום. היו שם, כמו במפגשים קודמים, מחיאות-כפיים סוערות, הצהרות תמיכה, הסברים מדוע אין להם זכות לבקר בפומבי את עמדות ראש הממשלה ואף שביעות-רצון של ראשי הקהי-לה מאווירת-היחוד הזאת.

* * *

אבל עיון בשפע ההתבטאויות מהזמן האחרון ושיחות רבות עם אינטלקטואלים יהודים שבאו לדיו-נים כאן בנושאים אלה, מלמדים שאין זו רק רתיעה מביקורת פומבית. הרוב הגדול מסרב לנקוט עמדה גם בשיחות פרטיות, ואצל המוכנים לכך מסתמנת התנגדות ניכרת למדיניות של ויתורים. הרושם הברור הזה עולה, למשל, מתוך סקר שערך הירחון "קומנטרי" בקרב 49 פרופסורים ואנשי-רוח אמריקאים. יותר מכל מסתמנת שם, כמו בהתבטאויות רבות אחרות, החרדה הקיומית ממש מפני צעד ישראלי שיש בו שינוי הכרוך, מעצם טיבו, בסיכון, באי-וודאות.

הסקר מלא דיבורים על "ההישר-דות היהודית הקיבוצית", "הצו שעל ישראל לחיות", "חוסר אחריות", "סכנות לישראל שבדיות-מדי" והסכנה שישראל "תושלך לים". יש שם אוסף מרהים של אמירות פשט-ניות — מרהים בהתחשב בטיבם האינטלקטואלי של האומרים, אך לא מפתיע כאשר נבדקת בעזרתן המגמה האמיתית של הזיקה בין ישראל והתפוצה האמריקאית כיום.

אכזבה נחל מי שחשב כי הקהילה היהודית בארה"ב מסוגלת להוציא מקרבה אמירה שקולה על הנושא הקונקרטי שעומד על הפרק: כדאיות ההליכה למו"מ בתנאים הקיי-מים. הנושא בשבילה אינו זה, אלא קודם כל הרגישות כלפי מעמדה שלה כנוקטת עמדה. אחת הטענות הנפוצות היא, כי אין לה זכות ואף אפשרות לעצב דעה ברורה, בעוד ישראל קרועה במחלוקת. הרושם מתוך שפע העדויות והשיחות הוא אחר: יהודי ארה"ב אינם מוכנים להסתבך בחילוקי-דעות אלא בבית. במעשיות אמריקאית אופיינית הם מעדיפים לא לחשוף את צווארם, כביטוי האמריקאי, לפולמוס הסוער, כאשר לא ברור כלל שתהיה לו תוצאה.

אבל מעבר לכך נראה שהליכוד יכול לרשום לעצמו הצלחה ניכרת בעשור האחרון. עלה בידו, מאז ימי בגין, ליצור זיהוי בקרב רבים מיהודי אמריקה בין הנחות המוסכמות על ביטחון ישראל ובין עמדת הליכוד נגד ויתורים. התגובות בנוסח הנזכר לעיל על סכנת "ההשלכה לים" אופייניות להצלחה זו.

ליאון ויזלטיר, מעורכי השבועון "ניו-ריפאבליק", שבא לכאן לאחר הדיונים הללו, מדבר על הישגו של הליכוד בערעור תפישת השלום-תמורת-שטחים: עד לפני כעשור זו היתה הנחה מובנת מאליה, כמעט בנאלית, אצל אינטלקטואלים אמ-ריקאים והיהודים מן-השורה, בעלי גישה פרגמאטית. היום היא נראית בעיני רבים מהם רדיקאלית, הרת-סכנות. הליכוד עוד לגבש אצלם על קרקע פוריה, הזורעת עם עוצמה "זקיפות-קומה" יהודית בנוסח בגין. הם לא יקנו כל מה שלדעת מנהיגים ישראלים, אפילו חלק מהם, מעמיד את הזהות הזאת בסכנה.

* * *

כמובן, אנחנו הרגלנו אותם שיהיו יפים ושתקנים, שיתנו כסף ושישמרו את דעותיהם לעצמם. אבל זה לא כל מה שעשה. היום מתברר יותר מאשר בעבר שתפקיד זה נוח להם. תהיה להם דעה על כל נושא פוליטי שבעולם; בסוגיה הגדולה של עתיד ישראל, הם יבכרו להשתכשך במי-מיה החמימים של אמרות מתקתקות ומופיעות.

הם מעדיפים — לא סתם מקבלים בהכנעה — את ההתיישרות האוטומ-טית לפי הקו הישראלי השולט על-פני הסיכון, הטורח והמבוכה שב-ויכוח.

בעבר ראינו תופעה זו היטב אצל הנהגת ועידת הנשיאים. אפילו הרב אלכסנדר שינדלר, יונה מובהקת, הכפיף עצמו לעמדות בגין ברגע שהתמנה, במקביל לניצחון הליכוד, כיו"ר הוועידה. היום חילחלה הנטיה בכל עוצמתה עמוק יותר, אל מה שנראה כרוב הקהילה היהודית האמריקאית.

זו תחושה מעיקה, ואצלי היא קרובה להרגשה של בגידה. אין הצדקה, כמובן, למתוח כלשהו כאן לתבוע מהקהילה האמריקאית שת-תייצב מאחורי עמדה דווקא. אולם ברור עתה כי מעבר להודות, הקהילה המפוארת ההיא מעדיפה את שלום-הבית המפוקפק, הזמני, את סיר-הבשר של השקט, את הבצ-לים ואת השומים של חזית אחידה כביכול, על-פני התמודדות רצינית עם הנושא החיוני ביותר לישראל בשעה זו.

שיח משוכנעים

בכנס השלום בבריסל טפחו הכל אלה על שכמם של אלה. ח"כ אלוני חותמת על שבע הנקודות של סניורה, אבל האם יעשה כן אבו-עמאר?

מאת שאול צדקא

בריסל

מלבד משחקי הכדורסל של מכבי ת"א באירופה, היה זה אולי המפגש הישראלי הגדול ביותר שנערך באחרונה מחוץ לישראל. היו שם השרים לשעבר חיים צדוק ואבא אבן, הפרופסורים הרכבי, אלבו ודיסגוס, המשוררים עמיחי וביטון, הח"כים. אלוני, נמיר, חותאר הדר-אושה. הח"כים לשעבר אליאב והאוזק, ה"שלום-עכשוויקים" וילך ורשף, השגריר לשעבר גדעון רפאל, האלוף לשעבר אהרון יריב, פעילי השמאל יערי ופהוד ואפילו פורש חרות משה עמירב.

הם גם זכו לתמיכה אירופית בלתי מבוטלת מצד לאון גול סגן ראש ממשלת בלגיה, קלוד שסון נציב השוק המשותף, מרי-קלייר מנדס פראנס אלמנתו של המנהיג הצר-פתי הידוע, ג'ורג'ה ודה-נאפולי המנ-היג האיטלקי הקומוניסטי, ועליהם נוספו נשיא הסנאט הבלגי, מנהיגי שתי המפלגות הסוציאליסטיות במ-דינה ומנהיגים יהודיים כמו אנדרי אזולאי הצרפתי, ברונו הבורוקאי דוד סוסקינד, המארח, המארגן והמממן.

ומצד הפלסטיני-ערבי להוציא את תהסין בשיר, השגריר המצרי הבצוני, היו אלה שוב עורך "אל-פג'ר" חנא סניורה וראש לשכת פרקליטי עזה פאיז אבו-רחמה, ולידם שימשו זיאד אבו-זיאד עורך "גשר" הירושלמי ומאירי האום, מתנכת מעוה.

ח"כ אורה נמיר אמרה לי כי רק בדרכה לנמל התעופה נודע לה שכמה משושבינינו העיקריים של הכנס קיבלו "רגליים קרות" ונמלכו בדעתם ברגע האחרון. היו אלה הפרופסורים הפלסטינאים-אמריקאים אדוארד סעיד, ואליד האלדי. הרושם שראבי. המארגנים טענו כי קשיים ארגוניים עיכבו בעדם, אך לא נדרש דמיון רב כדי להבין ש"הארגון המסוים" מנע בעדם מלהגיע. גם אברהם הניה, עורך "אל שעב" המגורש, נותר כשם בלבד ברשימת המשתתפים. "אז אם אתנו הם אינם מוכנים לדבר, עם מי לכל הרוחות כן?" שאלה נמיר. האמריקאי לבוא מוואשינגטון בבי-טין לצמצם את מבוי הבוק.

והיו גם נעדרים מסוג אחר. אלה, אשר כמו מוסטפה נתשה מחברון ומאחרי עבדול האדי מעזה, לא קיבלו היתרי יציאה מטעמים אוחר-ליים השמורים עם השלטונות הישראלים. זיאד אבו-זיאד, למשל, נחסם בנמל התעופה והצליח להגיע לבריסל בעור שיניו. בבירה הבלגית הוא פגש חלק ניכר משכניו המתנגדים, כמכותיהם קשת מביתו בירושלים המזרחית.

הסירוב לגנות

היתה זו ההשתתפות הראשונה מסוגה של האורחים אבן וצדוק בפורומים שכאלה. השניים לא נראו כמי שבעו על כיסאותיהם בנוחות מר-בית, אולם הודו, כל אחד בדרכו, שלא הרי המזרח התיכון לפני ההתקוממות כמזרח התיכון שלאחריה. הם מצאו לנכון לקרוא לבריקית פלשתינית במדינה ובמפלגה, והיו אשר פירשו את הופעתם הדרייהם כצעד אחד לפני הכרה באש"ף וב-כנות עקרונית למדינה פלשתינית. גם אהרון יריב ערך הופעה בתולין בהתכנסות כזאת. הוא לא הותיר כל מקום לספק כי ריבונות פלשתינית היא צו השעה ואף הציע לערפאת: אמור שתכיר. אם יכירו בך: מה יש לך כבר להפסיד?

אבל נראה שלערפאת יש מה להפסיד. אחרת קשה להסביר כיצד, באחד משני המקרים הבלתי צפויים היחידים במהלך הוועידה, סירב סניורה להיענות לבקשתי ולגנות את ההתקפה על האוטובוס בנגב. הוא רק היה נכון לומר שהוא "מגנה את האלימות על כל צורותיה השונות". לשווא חזרתי על שאלתי שלוש פעמים נוספות. סניורה סירב אפילו לומר שאש"ף היה אחראי להרג. הפניתי את שאלתי לאבו רחמה אשר ישב לידו אך זה נותר על ישבנו בפנים חתומות. אז השתלט המארח סוסקינד על המיק-רופון ומהר-מצירה בכמעט היסטריה על עצם השאלה ועל בעליה.

ח"כ שולמית אלוני התקשתה להסביר את התנהגותו של סניורה. "הרי בארץ הם גינו את האירוע", אמרה, "זפה פשוט הם התנהגו כאילו..." כמה מן המוז-מנים הישראלים העידו באוזני, כי "צריך להבין שסניורה לא יכול..." והוסיפו בחצי-לחישה כי זה כבר הוא הזמין לעצמו כדור בראש.

העצם היחידה

את מה שביקשו קיבלו המוזמנים באותו יום והוזקא מסניורה בעצמו. היה זה בדמות מסמך בעל שבעה עקרונות, שעליו עטה הוועידה כמוצאת שלל רב. באולם המליאה ובפרוזדורים העידו כי האיש קרא למעשה מתק, כאותו הפקיד ערפאת בידיו. ההתרפקות המותית על התר-כבית הציבה אותה בתוך יתבה כמעט כמסמך-העבודה הבלתי רשמי של הכנס, משהו כמו "הסכם בריסל".

בעצם, היתה זו העצם הפלשתינית היחידה אשר נזרקה לכיוונם של שוחרי השלום הרעבים. אולם עיון קל בתוכנה גילה כי הרבה בשר אין עליה. היא מדברת אמנם על הכרה הדדית, ועידה בינלאומית, שלום קבע, הידברות ישירה עם אש"ף והפסקת האלימות. אבל על חבילה זו חתמו בעבר פלשתינאים מסוג זה או אחר ולמרבה האירוניה, האיש אשר אמור להלחין את הצידה מסרב לצרף לה את חתימתו.

לובה אליאב טען כי אין לזלזל בהתחייבות לחדול ממעשי האיבה ביום שבו תתחיל ההידברות, ואהרון יריב העלה על נס את ההסכמה של אבו-רחמה לפרז את המדינה העתי-דה. ח"כ אלוני חותמת על "שבע הנקודות", אבל האם יעשה כן אבו-עמאר?

היה זה, אם כן, ברובו רב-שיח של משוכנעים עם עצמם, משני עברי הקו הירוק. המוזמנים נמנעו מלהת-חבר זה עם דעותיו של זה, משום שביקשו לטשטש את הבדלי הגישות הקיימים עדיין אפילו ביניהם. כניסת נציג אש"ף בבריסל נמנעה בגלל הרצון שלא להביך את חיים צדוק. הרוב שיבחו את הרוב וטפחו איש על שכם רעהו. אבן על סניורה, סניורה על אליאב, אליאב על עמירב וחוזר חלילה. התחושה שנותרה היתה, שאש"ף העניק לבר-נשים הטובים שלו חבל קצר מדי, אבל קצר דיו שלא יצטרך לכרוך אותו סביב צווארם.

התרחבות מסוכנת

מאת שמשון ארליך

אגרקסקו הנושאת עיניה לשיווק תוצרתם של יצרנים זרים, מסתכנת באובדן יתרונה היחודי — מערכת השיווק שלה

בימים האחרונים נמסר כי אגרק-סקו שוב מנהלת מו"מ עם יצרנים אמריקאים מקליפורניה ועם יצר-נים אוסטרליים על שיווק אבוקדו מתוצרתם באירופה. זו ידיעה אחת מרבות על ניסיונה של החברה הלאומית לשיווק פרי חקלאי לשווק גם תוצרת זרה.

כאשר מדובר על כניסתה של אגרקסקו לשיווק תוצרת חקלאית לא-ישראלית, מועלה על הפרק מבנה האנטי-קטיווי של החקלאות הישראלית, שפרצה דרך לשווקים הבין-לאומיים ורכשה בהם מעמד מכובד. זוהי ההתרונות היחסים שהיא סגלה מהם בתחום הגידולים החקלאיים המיועדים לעולם.

האדמה הראויה לעיבוד בישראל היא מרודה ומועטת מאשר ברוב הארצות המתחרות בנו. המים בארץ הם במשורה וכוח העבודה יקר. רק השמש בחורף משותפת לנו ולמתחרינו. לכן, כאשר אנו מייצאים יר-קות ופירות בחודשים נובמבר-מאי בתחרות עם ארצות השמש האחרות, אנו סובלים מנחיתות גדולה במר-כיבים המרכזיים של החקלאות. כיצד בכל זאת מצליחה ישראל לשווק מדי שנה כמויות גדולות של ירקות ופירות במחיר של מאות מי-ליוני דולרים? אפשר לזקוף זאת לזכות כמה גורמים שבהם יש לה יתרון. הם מתרכזים בטכנולוגיות ובמערכות השיווק.

אלא שאת הטכנולוגיות אנו מאבד-ים בהתמדה. הדוגמה הטובה ביותר היא שיטות ההשקיה החדישות. הטפטפות הישראליות, הצנרת ושאר רכיבי מערכות ההשקיה שפותחו בארץ על סמך ניסיון של עשרות שנים, נמכרים כיום לכל דיכפין. הם ממלאים את שדותיהם של הספר-דים, היוונים, ושאר ארצות ואזורים חקלאיים. הם הובאו לשם על-ידי היצרנים של ציוד זה וגם על-ידי מדריכים, שליחי מוסדות ממלכתיים וציבוריים. ישראלים שעשו שות-פים של גורמים מקומיים תרמו ידע, שנרכש בהשקעה ציבורית אדירה, ובדמי ליסוד שלמה המערכת בארץ בעשרות שנים.

התחום האחר הוא הזרעים. זן המלונים "גליה", פרי פיתוח ישראלי עצמאי, הנחשב אחד הטובים אם לא הטוב בעולם, עבר מהארץ לפור-טוגל, לספרד, לקאריביים ולאן לא. מבין חלקי שפיתח אותו לא טרח משמרם להבטיח את מניעת העבר-תו מהארץ. הזרעים לא עוקרו וגם לא נרשם עליהם פטנט.

ואם לא די בישראלים יזמים ובמפעלים ישראליים להעברת טכ-נולוגיות וידע בתחום הזרעים, ההשקיה וההדברה, יכול איש עסקים זר לשלם לחבר מושב כלשהו כרטיס נסיעה הלוך וחזור, להבטיח לו שכר של 1000 דולר לחודש, והניסיון שרכש בעמל (גרמים) "מטייל" לו לחוץ לארץ במהירות המטוס.

מאמץ ממשלתי מרוכז

בכל זאת הצלחנו לעמוד נגד התחרות של ארצות השמש. הסיבה היא שעדיין נותרו לנו טכנולוגיות שיווק וארגון-שיווק, שהן קריטיות בכיבוש השווקים הגדולים. המדובר בשיטות האריזה, השיווק, הטיפול בפרי, שיטות ההובלה ובקרת האיכות. הניסיון, הידע והצוות העוסק בנושא — אלה המרכיבים הקריטיים לכניסת גורמים חדשים לשוק. שיווק זה מולה של ישראל והיא השקיעה מאמץ ממשלתי מרוכז להשגת מטרות אלה. מרכיבים אלה מרוכזים בישראל בעיקר באגרקסקו, החברה המשותפת לממשלה ולמוסדות החקלאיים, שהוקמה במיוחד לשם שליטה ישראלית מרוכזת ביצוא החקלאי.

ריכוז כוח של מרכיבי השיווק החקלאי חיוני כיום לפעילות יעילה בשווקים החקלאיים הבין-לאומיים. כיום מרוכז עיקר השיווק החקלאי בידי גורמים גדולים היכולים לה-לים לספק כמויות גדולות של תוצרת בתעריפים ובאיכות מובטחים. ללא הכמויות הגדולות אין כלל אפשרות של תנודות משמעותיות בשוק זה.

הדבר מחייב הוצאות והתחייבויות שמעט גורמים מסוגלים ליטול על עצמם, בגלל הסיכון הראשוני. כל גורם שיווק חדש יוחש מתקלות — מפני שיופיעו על הפרי כתמים שחורים שלא יידע לטפל בהם, או שמשלוח מסוים יאחר להגיע דווקא כשהוא מבוקש ביותר, או שפרי יתוקף בריקבון. אותה שעה גם אם ימצא הצואן הסדיר משלוח מתא-מים, הם לא יהיו בשליטתו. משלו-חים קטנים מפליגים במכולות ובספי-נות באניות יחד עם מטענים אחרים. אניה כזו הטוענת ופורקת מטענים שונים בנמלים שונים, עושה את דרכה בזמן כפול מאשר אניה יהודית המסיעה את הפרי במרוכז מנקודה לנקודה. הממשלה של הגורם הגדול מגיע על כן בזמני הזמן, ובזמני העלות.

הדוגמה של צילה

גם רשתות השיווק יודעות כי אסור להסתבך עם גורם חדש. כך נוצר מעגל קסמים, שהנכנס לשוק מוצא את הדלתות סגורות ואילו מי שהמפתח בידו אינו יכול להרשות לעצמו לפתוח בפני החדשים.

הסיכון גדול מדי. לשכור אניה שלמה — זה סיכון ענק ששום גורם מסחרי מתחיל לא יעז לקחת על עצמו. ואילו ללא אניה שלמה, המפליגה בקו ישר ובמהיר ולו, אין כל אפשרות שהספק יתחייב לספק בזמן ובמחיר תחרותי; כך הקונה לא ייכנס עמו להסכמים ארוכי-טווח, שהם הבסיס להשגת תנאי משלוח מתאימים.

כל עוד המשווק המתחיל הוא קטן, לא ידברו אתו. וכאשר אין מדברים עמו ואין חותמים עמו על הסכמים, הוא אינו יכול לפרוץ לשוק. זה יתרונו של גוף מאורגן בתמיכתה של מדינה. זה יתרונה העיקרי של ישראל, המיוצגת על-ידי אגרקסקו. הדוגמה לכך היא צילה. ארץ זו השוכנת בחלק הדרומי ביותר והמרוחק ביותר בדרום אמריקה, הקימה לפני חמש שנים מערכת שיווק ממלכתית בתחום החקלאות. צילה המרוחקת הרבה יותר מאשר ברזיל, שכנתה הגדולה ממנה, מהשוק של ארצות הברית ומאירופה, נהפכה תוך תקופה זו לגורם מרכזי בשוקי חקלאות החורף באירופה ובארה"ב. כוחה הגדול במערכת ההובלה והשיווק שהקימה במאמצים ממלכתיים.

זה הרקע שעליו מתבססת ההתנג-דות לכניסתה של אגרקסקו לשיווק תוצרת חקלאית של זרים, העלולה להעמיד לרשותם את הכלים והסי-רים להם להתבסס בשוק העולמי כיום וכך לבנות מתחרים, כפי שהמתחרים בנו בתחומים שונים נובעים מהזן "גליה" ומטכנולוגיות הגידול. כך ייתנו עתה משירותי ההובלה, השיווק, האריזה והפיקוח על האיכות, שפותחו מכוח תמיכה ממשלתית ונסיון רב שנים. ברגע שיהיו בפניו, ספק אם יוחזקו לנו.

חירום ודמוקרטיה

מאת אליהו סלפטר

מאה פרופסורים מהתפוצות ומישראל דנו בעתיד הדמוקרטיה בארץ

האם יכולה ישראל להיות במצב חירום רב שנות קיומה — ולהישאר מדינה דמוקרטית? שאלה זאת, המעסיקה לסירוגין הוגי-דעות יהו-דיים כמעט מאז הקמת המדינה, זכתה לדחיפות ומרכזיות מיוחדות מאז המאורעות האחרונים בשטחים, ותגובות הציבור הישראלי למאמצי כוחות הביטחון להשתלט על המצב. הנושא חזר ועלה בוודות שנות הביטחונים שקצת עליהן במעט כל אחד ממאה הפרופסורים היהודים מהתפוצות ומישראל שהשתתפו בסימפוזיון "ישראל — חברה יהודית, דמוקר-טית", שאירגן המכון ליחסי ישראל והתפוצות של אוניברסיטת ת"א, בראשות ד"ר אריק כרמון.

בכל המסגרות באותם ימי עיון — שיחות במליאה וארבע קבוצות עבודה, שיחות חופשיות, ישיבות של שאלות ותשובות עם שר החוץ שמעון פרס, שר התעשיה אריאל שרון וקצין בכיר מפיקוד המרכז — נשאלו שאלות בענייני ביטחון, כלכלה ופוליטיקה, ותמיד צצה אותה שאלה: האם המרי בשטחים, בעקבות שליטה של עשרות שנים, לא יגרום לאובדן התכנים והרס מסגרות הדמוקרטיה? לא היה ספק שהמשתתפים, רובם בעלי נטיות ליבראליות, מודאגים מאוד. ביטויים כמו "הרגשה הרעה המתקרבת", "דאגה שהאסון יכול להתרחש שוב", "חשש מפני שחיקת המדינה ומצפון תושביה" וכיוצאים באלה נשמעו בנאומי האורחים מחו"ל.

השאלה וספיחיה נבחנו בארבע קבוצות עבודה לפי נושאים: "המדינה ומצבה של היהדות", "ביטחון לאומי ודמוקרטיה", "תרבות פולי-טית המתאימה לדמוקרטיה" ו"ד-ביות ארם ומצב היהדות". אך על כל ההרצאות והשיחות הוטל צל המאורעות האחרונים. דאגתם ה-עמוקה של אנשי הרוח מחו"ל לעתיד המדינה ניכרה בכל הדיונים, אך ניכרה גם העובדה שבינתיים יש להם, כמו לאנשי רוח בארץ, בעיקר שאלות. תשובות, פרט לאלה שהיו הרים לעמדות פוליטיות מוכרות, עדיין חסרות.

זמן רב, גם אם וכאשר יירגע המצב בגדה המערבית וברצועת עזה:

* איך תקיים ישראל משטר דמוקרטי — לא רק אם תרצה להמשיך לשלוט במיליון וחצי ערבים בשטחים, אלא גם הבטחת שוויון זכויות למיליון הערבים בעלי התעודה שיהיו אזרחי המדינה בגבו-לות הקו-הירוק בשנת 2000.

* מה יש לעשות כדי להתמודד עם הנטיות האנטי-דמוקרטיות המפ-ניעות בקרב חלק לא מבוטל של הנוער הישראלי?

* מה תהיה מערכת היחסים החדשה בין ישראל ויהדות ה-תפוצות, הדורשת לעצמה בצד התמיכה בישראל גם זכויות להתערב בעשיה בה? האם ענייני הביטחון הם גבול הזכויות האלה, בפרט אם יהודי התפוצות סבורים שמעשיה או מחדליה של ממשלת ישראל מסכנים את ביטחון המדינה?

ספק אם אפשר לסכם במאמר ע-תונאי את שפע הרעיונות והשאלות העולים בדיוניהם של כמאה אנשי רוח מודאגים. אך כדאי לציין כמה מנקודות שהודגשו במסגרת השאלות הבסיסיות שצוינו לעיל:

* האם יכולה חברה דמוקרטית לנהל מלחמה למסורת לאדמוקר-טיות — ולהישאר דמוקרטית?

* אפשרות, במקביל, שמירה על דמוקרטיה מלאה — וסכנת התמוט-טותה הפתאומית.

* האבחנה של מלחמת יום הכי-פורים, הכישלונות במלחמת לבנון והמהפך שלה בשטחים — הם בחלקם המחיר שתובעת הדמוקר-טיה, המקשה, אם לא מונעת, קבלת החלטות מהירות וחד-משמעיות.

* ריכוז חלק ניכר מיהדות העולם במקום קטן כישראל יצר פגיעות ללא תקדים, בעיקר בעידן הגרעיני.

* עד 1967, איום חיצוני פעל כגורם מאחד בציבור הישראלי; מ-1967 הוא גורם מפלג.

* האם חברה דמוקרטית כלשהי יכולה להתקיים אם מתקבלת בה החלטה אשר מחצית האוכלוסיה רואה בה סכנה לעצם קיום המדינה?

* האם ערביי ישראל יכולים להשתתף כשווי-זכויות בהכרעות קיומיות של המדינה היהודית?

* השאלה של קבלת החלטות לאדמוקרטיות בדרכים דמוקרטיות אינה שלה בחברה דמוקרטית אמי-תית: חברה כזאת אינה מעלה להכרעה החלטות לאדמוקרטיות.

* הוויתור על זכות של 15% להכריע איננו נובע מעקרונות הדמוקרטיה אלא מחשש ממלחמת אזרחים, אם 49% יסרבו לקבל את דעת הרוב.

* אין זה נכון שאי-החלטה היא בהכרח החלטה בכיוון אחר. היא יכולה גם להיות הדרך לשמור על אפשרות ההחלטה בשלב מאוחר יותר.

* הישראלים מתאימים לעצמם כי להחלטותיהם נודעת השפעה מכרעת על השאלות הגורליות, אך אפשר שבסופו של דבר יוכרעו בר-זות חיצוניים.

* החלטות שנויות במחלוקת נעשות לאראות קבילות על הרוב הגדול — אחרי שהתקבלו ובוצעו. אם ישראל תחליט להחזיר שטחים תמורת שלום, החלטת הממשלה יכולה לקבל לגיטימציה במשאל-עם — אחרי ההחלטה.

ומי שחיפש צו אופטימי בדיוני המבוכים על הסכנות לדמוקרטיה, יכול היה למצוא אותו בכך, שבסיום חמשת ימי הדיון הגיעו רבים מהאורחים מחו"ל להערכה שהד-מוקרטיה הישראלית הרבה יותר גמישה ועמידה בפני לחצים מכפי שחוששים עמיתיהם הישראלים.

עם הארץ / מאיר שלו

בדיחה פרסית

כבר כמה חודשים שאנו שוק-לים, בחוג משפחתנו, לפנות אל הנשיא כדי שיחבר ברכה קצרה ונאה ויקרא אותה בקול רם ביום הולדתה של דודתי. גם הדודה עצמה הביעה את רצונה לזכות בברכה מעין זו. היא מתכבדת ומעריכה את מר הרצוג, והבכרות האחרונה, כי הוא "גאה להיות נשיא העם הזה", ריגשה אותה עד מאוד, כך גם היא לא כליבך מבינה את ההבדל בין "עם" לבין "מדינה".

דודתי היא אזרחית נאמנה, נמוכת קומה וטובת לב. אשה פשוטה ונבונה היא, ומתפעמת באותה מידה מפריחת אירוס-הגלבוע ומהקמת מפעל נשק חדש בקריית-ארבע. הרצון הזה, לזכות בברכת הנשיא, מקנן בה כבר כמה שנים, מאז שפגשה באקראי את מר הרצוג, שהדיך אליה והשמיע באוזניה כמה דברים בשבח העיסוק בספורט. ניסינו לקרר את התלהבותה באמרנו לה כי בוודאי יתקשה הנשיא לזכור דווקא אותה מכל הקהל הגדול שמילא את אצ-טדיון בלומפילד באותה פגישה. גם אמרנו לה שאין זה יאה להטריד את מר הרצוג בקטנות כאלו, מיד עם תחילת הקדנציה השנייה שלו. האשה המסכנה נרגעה, אבל כפי שהסתבר הש-בוע, תשוקתה לברכת הנשיא לא פגה.

השבוע טענה דודתי שקלטה בגלים קצרים את ברכתו של נשיא ישראל לעם האיראני לכבוד חג הנורוז, הלא הוא ראש השנה לאיראנים. מובן שאיש לא האמין לה. אבל למחרת התפרצה לביתי, מנופפת בזעם בעיתון, והראתה לי כתוב על גבי לבן כי אכן ברוך בורכו הפרסים. חמתה של האשה הנבונה עלתה בה עד להכחיד: "אותם הוא מברך ואותי לא?" צעקה, ודרשה ממני במפגיע שאפנה מיד ללשכת הנשיא ואזכיר להם את דבר קיומה.

היינתי לשם בודל הבריעה, אחוז רגשות מעורבים. מצד אחד חששתי להטמם אותם שם בתבי-עה המטורפת הזאת, מצד שני ידעתי שאם לא אעשה כמצוותה — היא עלולה לעלות אישית אל משכן נשיאי ישראל ולעשות שם בושות. פתחתי, לכן, בנוזן הדר הבלתי פורייב.

"האם הנשיא נוהג לברך בדרך-כלל עמים זרים לרגל ראש השנה?" שאלתי.

בן שיחי, עמי גלוסקא, ענה לי שזה "לא נוהג".

"אם כך", העזתי לגשת הלאה, "במה זכו הפרסים?" גלוסקא חייך בקול רם למדי. "אנו נמצאים עדיין תחת רושמו של חג הפורים", ענה לי.

התשובה הזאת עודדה אותי מאוד. אם למרות ההכרזות הקשים שעם ישראל נושא מימי המן הרשע, בכל זאת זוכה הנשיא את הפרסים בברכתו, כמה יגיע חלקה של דודתי, אשה תמימה שמעולם לא הרעה בימות הרג ואבדן על העם היהודי?

"יש אלינו פניות רבות מסוג זה", צינן אותי גלוסקא, "ואיננו נוהגים להיענות להן. הפעם זה היה חריג".

"חריג" הוא מונדקס שפותר שאלות סתום באיזור להתנה-גויות תמוהות של פרסים ומוס-דות. בשפה רפה שאלתי את מר גלוסקא אם קיימת איזו פרוצ-דורה מקובלת שתכליתה לזכות בברכת הנשיא.

"אנחנו קיבלנו פניה מצד מנשה אמיר, ראש המחלקה הפרסית בשידורי ישראל", ענה לי. "הוא סיפר לנשיא כי רבים באיראן מאזינים לשידורים, והנ-שיא הסכים, כי יש לו ידידים באיראן".

"אז עכשיו תדבר עם מנשה אמיר", הורשה דודתי. כשהבעתי בפניה את החשש שמר הרצוג לא יתפרץ לבצע שני חריגים בחודש אחד.

מנשה אמיר הוא שדר רב פעלים ומומחה בעל שם לענייני איראן.

בשנה שעברה שידר לאיראן ברכת שנה טובה בפי השר משה קצב, שהוא ממוצא פרסי, וזה מבבע זכה להדים חיוביים ביותר. השנה פנה אל הנשיא, והיענותו לבקשה היתה מהירה. "הנשיא רוחש חיבה לעם האיראני ויש לו שם ידידים מן התקופה שהיה ראש אמ"ן", גילה לי.

ציינתי באוזני אמיר כי מלבד אותה פרשה עגומה מימי אחשו-ורוש, ומלבד יחסם הנלבב של השיעים בכלל וחומייני בפרט ליהודים, הרי גם בבאה התוכחות, בטרם היות האייטולה, היתה איראן מעוז נאצי ידוע במזרח התיכון. ריזה שאה אירח ב-1936 את שר האוצר הנאצי, ואחר-כך את באלדור פון-שירך, ראש ההיטלר-יוגנד. גם האידיאולוג הנאצי אלפרד רוזנברג ביקר שם, ומארחיו שמחו לשמוע מפיו כי האיראנים הם אריים טהורי גזע, וקיבלו בביתם שגריר גרמני חרש, איש אביאם.

אמיר אישר את המידע שבידי, אבל ציין שלמרות גילויי האנ-טישמיות והגזענות של התקופה ההיא, היה שיתוף הפעולה בעי-קר על מישור כלכלי.

שבתי הביתה והבהרתי שאין לנו שום סיכוי, וכי הנשיא ציין בברכתו כי בין העם היהודי והעם האיראני שוררת "שותפות גורל", וכי הם "בני העמים העתיקים ביותר באזור".

וכך הבינה דודתי שלמרות גילה המתקדם, איננה עתיקה מספיק כדי לזכות בבקשה, והמצב שלא ... לשכת הנשיא בתביעות המש-נות הללו.

פסח על חשבוננו!

ערוך את כל קניותך לפסח עם ישראכרט, ותוכל לזכות במלוא סכום החיוב החודשי!

אני שמח לבשר לך ידידי, על המשך מבצע "החשבון על חשבוננו" בו עשרות לקוחות כבר זכו. עכשיו, כשאתה רוכש לקראת הפסח שלם

עם ישראכרט ותוכל לזכות גם אתה! ישראכרט, כרטיס האשראי המכובד ביותר בשקם, בקו-אופ, בשופרסל, בהמגנה, במשביר לצרכן ובלמעלה מ-25,000

בתי עסק נבחרים ברחבי המדינה. אם תזכה, כל ההוצאות שלך לפסח עשויות להיות על חשבון ישראכרט.

חג שמח, ידידי!

ישראכרט, כרטיס האשראי של לקוחות הבנקים: בנק הפועלים, בנק המזרחי המאוחד, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, בנק קונטיננטל לישראל, בנק מסד, בנק יהב לעובדי המדינה, בנק אמריקאי ישראלי, בנק אוצר החייל, בנק פועלי אגודת ישראל, בנק למימון ולסחר, בנק הבניה לישראל.

هكذا عن الأصل

صكا من الاصل

"קפה ועוגות, מה?"

מאת יהודית קנולר

בדור החדש של המתנדבות יש גם נשים צעירות ויפות שקיבלו עליהן את העסקנות הציבורית כדי לחוש שהן עושות משהו מועיל באמת ולא כדי להפיג שעמום

"כשאני אומרת שאני מתנדבת, השאלה הראשונה ששואלים אותי היא למה?! ואיזה בי פראיירית. אני תמיד מוצאת את עצמי בעמדת התגוננות. היה לי עסק משלי וע־זבתי אותו. פגשתי מכר מאותם הי־מים וכשסיפרתי לו שאני מתנדבת של ויצו היתה תגובתו המיידית: 'קפה ועוגות, מה?' — ואני שוב מצאתי את עצמי מסבירה, מצדיקה".

הדוברת היא רות אוריאלי, יפה־פייה בלונדינית, לבושה חליפת ג'ינס ורחוקה מאד מתדמית "הגב־רות הטובות" של ויצו. אוריאלי, שלא כהרבה מתנדבות אחרות, היתה אשת עסקים נמרצת בעלת עסק משגשג, לפני שהגיעה להתנדבות. היא בפירוש אינה מייצגת את דמות עקרת הבית המשועממת, המחפשת את עצמה באמצעות עזרה לזולת או עסקנות. כשעוד הקימה חברה בשי־תוף עם איש העסקים הנרי זימנד וייבאה כאן את חברת הקוסמטיקה הצרפתית "אורלאן".

אומרת אוריאלי: "הזרמתי את המוצרים, שהיו אז יקרים מאד, לארבעים נקודות מכירה, תוך תחרות בחברות גדולות המייצרות כאן, כמו 'רבלון' והלנה רובינש־טיין. ואז, יום אחד, לפני חמש שנים, קמתי בבוקר והרגשתי ש־אני אשה קשוחה מאד, העובדת משש בבוקר ועד לשעות הקטנות של הלילה, בלי שנותר לי זמן לבעלי ולילדי ולשום דבר אחר. לפעמים הגעתי הביתה ושמעתי את ילדי משוחחים ביניהם ואני פשוט לא הייתי חלק מהם ומעולמם.

"אמרתי לעצמי: עד כאן. מכרתי את חלקי להנרי זימנד והחלטתי להיות שכירה. הייתי קניינית של כלבו שלום. מכיוון שהורגלתי לעבוד קשה — המשכתי בכך, אך התגמול הכספי היה מועט. אני פראיירית, אמרתי לעצמי, עובדת ממש כמתנדבת. ואם התנדבות — אז מוטב לעשות זאת בשלמות וכך הגעתי לויצו. כאן אני עובדת במחלקה לגיוס כספים ומשתדלת ליישם את העקרונות שלמדתי בעסק שלי. עושים ניתוח אירועים ומלמדים את המתנדבות העושות את העבודה בשטח כיצד להציג את פעילות הארגון וליצור מעורבות אצל התורם, כדי שירצה להיות שותף לפרוייקט זה או אחר".

רות אוריאלי היא מנציגות של הלנה גלזר, המכהנת כיו"ר לעניני איסוף כספים של ויצו־ישראל וס־גנית יו"ר ויצו־ישראל. גלזר, דור המשך למנהיגות של היום, היא צעירה נמרצת היושבת כיום על מי־ליון ומאתיים אלף דולר, סכום שהיא עצמה גייסה. היא מופקדת, כחברה בוועדת הכספים של הארגון, על תקציב כולל של כ־54 מיליון דולר: "לו היינו גוף מסחרי, כבר הי־ינו עושים עלינו פרופיל בכל מוסף מכובד ובכל עיתון כספים. אבל מכיוון שזה 'בסך הכל' ארגון התנ־דבותי, ההתייחסות אלינו היתה שונה את באשר המוספים הכל־כליים. מהון להון הן מגלגלות 86.5 מיליון שקל. אז באמת יש לנו בעיה של תדמית".

הלנה גלזר: הצעות מפתות

רות אוריאלי: בעמדת התגוננות

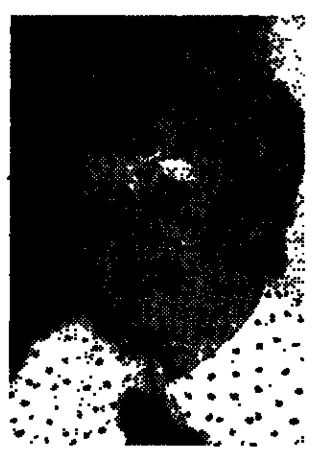

רות שפירא: עיסוק מעניין

רות ארלמן: תחושת שייכות

בעל מבין

גם הלנה גלזר הנאה היא דוגמה לסוג שונה של מתנדבת. כאשת שכיר, תושבת רמת־גן, היא עומדת לא פעם בפני הצעות מפתות לפנות לסקטור העסקי, עם הניסיון ש־צברה. ההצעות הללו היו יכולות להסיט, ללא ספק, את מצבה הכלכלי. אך כאשר היא עושה חשבון נפש, המסקנה היא ששום עסק לא יספק אתגרים כמו שיש במסגרת ההתנדבות בויצו.

"יכולתי לקנות יותר בגדים, לנסוע לחו"ל, לפתוח עסק, כפי שנשים רבות עושות לשם המימוש העצמי וההעצמה ואז לשאול את עצמי: מה עשיתי בחיים?", אומרת גלזר. המקרה שלה הוא דוגמה לעבודה שמאחורי כל מתנדבת, בעיקר אלה המקדישות שעות ארו־כות במשך כל ימות השבוע, עומד בעל מבין. בעלה עמיהוד, פסיכולוג במקצועו. לא רק תומך, אלא הוא עצמו מתנדב בארגון "יד ביד" מכיוון שהתנדבות היא תופעה משפחתית. גם בתם בת ה־16, הולה השנה לעבוד כמתנדבת בבית־החולים שיבא בתל השומר. עמיהוד סבור כי ויצו תורמה רבות להתפתחותה של אשתו, אף כי, למען האמת, החל באחרונה להתלונן על שאין כל הפרדה בין ויצו לבית, בין שעות העבודה לשעות הרגיעה, עם המשפחה.

רות ארלמן פעילה בויצו מזה חמש שנים, אך לה ותק של 25 שנות התנדבות במסגרת המקומית ברחובות, בוועד ההורים, בקאנטרי־קלאב המקומי, במועצה לארץ ישראל יפה ובמועצת הנשים שליד ראש העיר. אם לדבר על סטראוטי־פים, אז את ארלמן הייתו מסווגים כחברה בנעמת דווקא, בשל לבושה הספורטיבי ופניה הנקיים מאיפור. היא הקימה ברחובות את המחלקה לרווחת המשפחה וקיבלה על כך את אות ההתנדבות.

ויצו רחובות נרתמה לעזרה לאר־גונים אחרים, כמו "אנוש" ו"תהילה" והקימה את הקייטנות לאמהות ברו־כות ילדים, שהיו אחר כך גרעין לחוגים לקידום מעמד האשה. היא היתה הראשונה שהקימה ומי־העשרה לפרוייקט הקדם־צבאי לקי־דום נערות לקראת גיוס, הקימה מועדון טיפולי־חינוכי לנערות שאין להן מסגרת השתייכות אחרת, בשי־תוף עם עובדות סוציאליות. כיום היא יו"ר ויצו רחובות ומשמשת קניינת הג"א בשירות מילואים פעיל.

ארלמן אינה נמנית, בעיניה, על דור מנהיגות חדש בארגון אלא רואה את עצמה כמתנדבת מן השורה. על הסיפוק שהיא מפיקה מההתנדבות היא אומרת: "זהו כלי לביטוי עצמי, המעניק תחושת שיי־כות למקום, סמכות, שיתוף בקביעת מדיניות והעשרה אישית, באמצעות הרצאות של ויצו: קורס למפעילי מתנדבים בבר־אילן, קורס למעמד האשה והרצאות הקשורות ברווחת המשפחה, איסוף כספים ולבסוף ני־הול בכיר".

מקצועיות ומיומנות

רות שפירא, יו"ר ויצו בהרצליה פיתוח, עבדה כמזכירה בבית ספר תיכון. היא נאלצה לעזוב כאשר המשפחה עברה דירה. רות לא חזרה למעגל העבודה, מכיוון שהיתה צר־יכה לטפל בבנה הקטן (כיום בן 10) ומטפלות היו יקרות מדי. לפני חמש שנים הצטרפה לויצו, טיפלה תחי־לה בילד עם פיגור סביבתי, היתה למזכירות הסניף וכיום היא עומדת בראשו.

"ההתנדבות מאפשרת לי עיסוק במגוון רחב של נושאים, יותר מכל עבודה אחרת. יש צורך לספק בה פתרונות מיידיים לפי צרכי השעה. למרות התדמית של השכונה שלנו, לא כל חברות הסניף הן במעמד כלכלי איתן. אך הן מוכנות להוותר על עבודה בשכר כדי לשאוב סיפוק מהתן עזרה לזולת ומעיסוק מעניין, מעבר לתגמול הכספי".

ארלמן מסכמת: "רוקנו מתדמית 'הגברות הטובות'. אנחנו היום יותר מקצועיות, קיבלנו הכשרה והגישה שלנו מבוססת על מיומנויות. אין זה עוד ארגון המבוסס על מגישי קפה ועוגות, אלא דור חדש של מנהיגות ומתנדבות שגילן הממוצע הוא כ־40, ויש בהן רבות העובדות מחוץ למשק ביתן. איך הן מצליחות להתמודד עם הכל? — זה לא ייאמן איזה כוחות פיזיים שואבים מהחי־זוק הנפשי שמקבלים בויצו".

חליפות ראגבי ושמלות מסטיק

חברות האופנה השונות נערכות בי־מים אלה להציג את אוספי הקיץ שלהן, שהשנה הם עשירים וצבע־וניים במיוחד.

קולקציית הקיץ לנשים של "סאבי לייף" ("בוש ג'ינס") מורכבת ממבחר של מכנסים מבדים חלקים ומפוספ־סים, בצבעי תכלת, אפור, סגול, לי־מון, מנתה וורוד־אפרסק, שהותאמו להם חולצות בצבעים זהים ובשי־לובי בדים חלקים ובדי פסים ברו־חבים שונים. לאוסף משתייכות גם חליפות ה"ראגבי" — חליפות מבד טריקו עבה, חולצת טי וחצאיות מיני חלקות או מודפסות. הלהיט של האוסף הוא סידרת המסטיק: שמלות צמודות מבד טריג בצבעי האוסף, חצאיות מיני וחולצות טריג תואמות לה ולו.

האוסף הגברי של סאבי כולל מכנ־סיים, חולצות פסים ומשבצות מאריג וקליירים בצבעים כה, פטרול, תכלת־אפור, לימון וסאלארין (ירוק זיתי). החברה תושפת לראשונה הקיץ נעלי סניקרס בשחור, כחול־צי ולבן ובקרוב — גם בצבעי סגול וירוק. כמרכן משווקת החברה גרביים, תחתונים וחגורות במבחר דגמים וצבעים. מחירים לדוגמה: מכנסי אריג — 69 שקל לגברים, 58—45 שקל לנשים, חולצות טריקו — 35 שקל לגברים, 26 שקל לנשים, נעלי סניקרס — 69 שקל למבוגר, 55 שקל לילד. (ע.ל.)

"מראה שלם"

אוסף הקיץ של רשת בתי האופנה "גולף", הנמצאת בבעלות כיתן ומונה עשר חנויות, כולל קבוצות דגמים היוצרים מראה שלם, תוך התאמת סידרות צבעים וגזרות בין חלקי הבגד השונים. המעצבת היא יהודית פורת. המגמה הכללית בחברה היא מעבר לאריגים מ־100% כותנה, אבל ניתן למצוא באוסף גם בגדים העשויים בדי פשתן מעורבים עם כותנה ווויסקוזה מעורבת עם כותנה. "גולף" מציעה חולצות נשיות "גוולות" בצד חולצות יוניסקס קטנות בזהרון רחובות, חו־לצות עתידות קפלי־רגב לצד חולצות פולו, מכנסיים במראה הקלושאר, המקובצים במותן בחגורה, מכנסי פשתן קלאסיים ומכנסי ג'ינס צמו־דים. לגברים מוצעים מכנסיים עם פנסים ומכנסיים עם כיס קדמי (שקן). הג'ינס של גולף כחה השנה, ובעל צורה של מראה לבוש ולא ורוק. צבעי השנה: ירוק אפונה, צהוב חמנייה, צהוב בננה, טורקיז שמיים, כחול צי, סגול סיגלית וצבע גולמי עם סיבי כותנה.

כן מציעה "גולף" אביזרים תואמים שנצבעו בצבעי האוסף ונושאים את סמל החברה. ביניהם — חגורות בשילוב כותנה ועור (14.90־19.90 שקל), תיקי כתף וגב (49.90 שקל) גרבי קיץ, תחתוני בוקסר לגברים וחגורות גומי לילדים בתוספת תיק לכסף קטן ומחזיק מפתחות (22.80 שקל). מחירים נוספים: חולצת ויס־קוזה לנשים — 69 שקל, מכנסי פשתן — 79.90 שקל, חצאית מיני כותנה — 49.90 שקל.

הצעקה האחרונה

השמלה השחורה הקצרה, עם חלונות הצצה. עיצוב: תגית קוינץ, "אנימה" (צילום מנחם עוז)

ג'ינס עם וולאנים

אוסף עשיר של דגמים הציגה באחרונה תגית קוינץ, המעצבת ובעלת אופנת "אנימה". באוסף ניכרת תשומת־לב מיוחדת לשימוש בשילובי בדים, שכבות בדים, גזרות א־סימטריות וקישוטים שונים, ה־מעניקים לכל אחד מן הדגמים מגע יד ייחודי. באוסף אפשר למצוא מבחר חליפות כמכנן "תתאם ל־לבש", גופיות, חצאיות, שמלות ומ־כנסיים בגזרות שונות: "שלוש ה־קבוצות העיקריות באוסף הן דגמי ג'ינס, הכוללים שמלות וולאנים, חצאיות בעלות איטרות פרומות וה־גזרות בלעדיות, שאליהן שולבו חו־לצות משי בעלות שרוולי שכבות תפוחים בשלל צבעים; מערכות טריקו הכוללות חצאיות מיני וע־ליון חצאיות מעטפת ארוכה ועתירות בד, בצבעים שונים, שהותאמו להן חולצות שחורות צמודות וקטנות, תוספת כמו חזיות קטנות, גופיות במחשוף טלוויזיה הנגמרות מתחת לחזה וגופיות רגלאן. אוסף מהודר לשעות אחר הצהריים והערב מבדי שיפון, אורגנזה, שנטונג־לייבן, תוד־רה ועוד. המחירים — חליפות ושמ־לות טריקו: בין 120 ל־170 שקל, חליפות לייבן ומשי — בין 200 ל־300 שקל.

רוטשילד — גם בעסקי ייננות

חג הפסח הוא הזדמנות טובה להכיר יינות חדשים. חברת "כרמל מזרחי", שבימים אלה החלה במכירת סידרת יינות יוקרתית בשם "רוטשילד", רואה בסידרה את גולת הכותרת של תוצרתה. לפרויקט זה גויסו כורמים מיומנים ומקצועיים וזנים איכותיים של גפנים שחלקם הובא מצרפת. על גיבוש נוסח היין הסופי הופקדו שלושה מומחים צרפ־תיים ליין.

היין הבולט ביותר מן הסידרה הוא יין השרדונה, שמחירו 29 שקלים לבקבוק. יין זה מיוצר מן ענבי השרדונה המטופחים בכרם של כוכב השחר. מומלץ לאחסן אותו במקום קריר ואפל ולהגישו קר במלווה לדגים, בשר, עוף ועגל.

עוד בסידרת "רוטשילד": קברנה סוביניון 83 — יין אדום מבציר 83' שמחירו 29 שקלים; סוביניון בלאן — יין לבן, המחיר: 25 שקלים; אמראלד ריזלינג — יין לבן חצי יבש כתוספת לארוחות קלות, גבינות ופירות, 23 שקלים; חידוש נוסף: יין נתזים שרדונה שאותו מומלץ להגיש קר מאוד. מחירו 33 שקלים.

בשנה האחרונה השקיעה חברת "כרמל מזרחי" מיליון וחצי דולר בהיערכות שיווקית חדשה וביעול תהליכי ייצור וכן בהוספת קווים לייצור מוצרים חדשים. (נורית אמיתי)

היין שמשביח בבקבוק

סיפורם של "יקבי הברון" הוא סי־פור מן הסוג שכמעט עבר מן העולם: אל כורם מזכרון יעקב בא יינן זקן וביקש כמה ארגזי מוסקט. בתמורה הביא גלון יין בבקבוק אקונומיקה ישן. הבקבוק הושם בצד ונשכח עד שבמקרה לא היה לבעל הבית מה להציע לאורחים. הוציא את הבקבוק — ומתברר שהיתה לו מציאה ביד.

מאז (שנת 1985) החליט הכורם יותנן תשבי להקים יקב משלו. השנה כבר הגיעה תפוקת "יקבי הברון" ל־240 אלף בקבוקים, לעומת 80 אלף אשתקד. ל"יקבי הברון" שתי סדרות, "מוסקטו" ו"הברון", שכהן יצאו עתה לשוק "שנין בלאנק" (13.10 ש"ח) ו"ריזלינג חצי יבש" (10.10 ש"ח). את היינות, שהם יינות ארומטיים וע־דינים, מומלץ להגיש לשולחן בטמפרטורה שבין 10־15 מעלות.

יינות "הברון" מוגשים במחלקה הראשונה ובמחלקת העסקים של "אל על" ורשת מלונות דן בחרה בהם כיין־הבית שלה. על עובדה אחת גאים במשפחת תשבי: היין שלהם אפילו משביח בבקבוק. (עידית רוזנבלום)

אופה פרטי ממוחשב

מכשיר אפייה ביתי ממוחשב משווק בימים אלה בארץ על־ידי חברת זק"ש ומיובא ארצה מיפאן. המכשיר, הקרוי בארץ "מאפיתור", לש את הבצק, מתפיחו ואופה אותו. כל שנותר לצרכן לעשות הוא להכניס במכשיר את המצרכים, ללחוץ על כפתור הפעלה ולהמתין ארבע שעות עד שיתקבל לחם חם וטרי. הלחם שומר על טריותו חמישה ימים. שלושת הסוגים הנ־תנים לאפייה הם לחם לבן, כפרי ולחם מתוק. המכשיר מצויד בחיישן טמפרטורה השולט על צבע הלחם לפי טעמו האישי של כל אחד. מחירו של המכשיר — 1,350 שקל בשישה תשלומים ללא ריבית. טעמנו מהלחם שנאפה ב"מאפיתור" ומצאנו כי טעמו סביר מאוד, אבל לא יותר טוב מהלחמים שאפשר לקנות בסופרמרקט.

בחנות ובשוק

המודד המעודד

מיתקן צבעוני התלוי על הקיר ולו שני שימושים — מד־גובה וקולב לבגדים — הוא מוצר חדש של ליפסקי לחדר הילדים. על המיתקן מסומן סטר ובעזרת דף מדידה ניתן לעקוב בדיוק אחר צמיחתו של הילד. מצורפים לו 4 קולבים צבע־וניים עם דמויות ליצנים שונות, שעליהם אפשר לתלות את בגדי הילד.

יריד נשים

250 אלף דולר השקיע אלי לוי ביריד "אישה 88" שנפתח אתמול במרכז הקונגרסים, בגני התערוכה בתל־אביב. וייטנר מתר. היריד, הפתוח מ־10 בבוקר עד 22.00 בלילה שונה מאוד מירידים שלהם הורגלנו, שכן בגון הדגש אינו על מכירות, אלא על מיגוון נושאים המעניינים את הנשים. בנוסף לשורה ארוכה של הרצאות, כמו "האישה בתקשורת", פאנל של חברות כנסת על מעמד הנשים, הרצאות על בר־יאות ותזונה. יש במקום סדנאות לעבודות יד, הדרכה לבדיקת השד, הכרת הרכב, התאמת צבע ותדמית, איפור וקוסמטיקה. במקום ניתן להירשם לעבודה במסגרת "מנ־פאואר" ו"חבר המתרגמים" וכאשר נמאס מהשוטטות — להתעמל במכון אירובי. בכניסה לתערוכה ראינו ביתן שהציג את תולדות עיצוב חולצות הראווה במאה שעברה ונעשה על ידי מורי ומדריכי בית ספר אורט. חבל שלא היו יותר בי־תנים ברמת עיצוב זו, למרות שחלק מן הביתנים, כמו זה שהוקדש למזון מן הטבע, עוצבו אף הם בטוב טעם. הביתנים שהוקדשו לקוסמטיקה, איפור, תכשיטים, קריירה, אמנות, קרמיקה, רכב, פסנתרים, נופש, כלי בית, מטבח, אופנה, מכוני יופי והר־זיה היו במיבחר ייצוגי ויש לקוות כי בעתיד המיגוון יורחב ויתווספו אליו תחומי התעניינות אחרים. מחיר הכניסה — 8 שקל, לחיילות — חינם. (יהודית קנולר)

גם שמן — גם שם

"טוב שמן משם. גרסו בכל הנראה בחברת "יצהר", שערכה באחרונה מסיבת עיתונאים ראשונה מאז קמה, לפני 54 שנה, בנושא שמנים למאכל. "במשך כל שנות קיום המדינה היה השמן מצרך מסובסד", הסביר יצחק מישלום, יו"ר מועצת המנהלים של החברה "וגם אחרי בי־טול הסובסידיה ספגה תעשיית הש־מנים חלק גדול ממנה ולא נשאר לנו תקציב לפרסום. בחודש שעבר התחיל עידן חדש עם הנהגת ליבר־ליזציה בענף והסרה חלקית של הפיקוח עליו".

כך אנו עדים להופעת שמנים חדשים כגון שמן מיוחד לטיגון, המיוצר מכותנה שעברה רמת זיכוך גבוהה על־פי ידע של חברה אמריקאית ידועה. רמת הזיכוך הגבוהה, הסביר דר' מיכה פלד, הטכנולוג הראשי של "יצהר", מקנה לו עמידות בזמן טיגון ואפשר להשתמש בשמן לטיגון חוזר ללא הגבלה, בתנאי שמסננים אותו אחרי כל טיגון ושומרים עליו בכלי סגור. הוא נספג פחות באוכל משמן סויה רגיל בשעת טיגון. השמן הקרוי "לטיגונים" ארוז בארייות פח אטומה לאור, כדי למנוע התחמצנות מהירה והתפתחות טעמי לוואי ויש לו סגר המונע טפטוף. אין לו ריח לוואי בטיגון כמו לשמן סויה. המחיר לליטר — 3.1 שקלים. בסך הכל מייצרים ב"יצהר" כ־100 מוצרים, ביניהם שמן חריע המומלץ במיוחד לחולי לב ומתאים לסלט, לטיגון ול־אפייה — מחירו לליטר 6.22 שק־לים; שמן תירס המתאים לטיגון ול־אפייה ומכיל ויטמין אי ומחירו לליטר — 3.8 שקלים; שמן חמניות לטיגון ולאפייה (3.7 שקלים). שמן זית מזוכך (17.7 שקל לליטר) ושמן זית כתית יזוק כהה (17.7 שקל). השמנים מן הצומח הם נטולי כולסטרול. (מרים גורן)

כותבים

"אמבולנס" - לא לנפגעים

ב"חוג בית" מיום 9.3 שעשע אברהם טל את קוראי "חור בכיס" באמצעות מכתב למערכת שנשלח על־ידי לפרסום. תחת הכותרת "טי־פול נמרץ למכתב דחוף" מובא צי־לום של מעטפת המכתב שציונה עליה בכתב־יד הוראה "באמבו־לנס". הוראה זו היוותה מקור לבדי־חותו על חשבוני כחובבת "הדסה" ועל חשבון המוסר — כי הרי לא יעלה על דעתו של אדם הגיוני לשלוח מכתב באמצעות אמבולנס. לא הייתי טורחת להגיב על קטע זה לולא היתה בו פגיעה ב"הדסה" ורמז לשימוש בלתי־הולם במיתקני בית החולים. ה"אמבולנס" שאליו מתייחסת הכתובת על המע־טפה אינו אלא כלי תחבורה שבו משתמשים נהגי "הדסה" לצורך הסעת עובדים, העברת סחורה ושלי־חויות אחרות מסוג זה. אין מדובר כאן כלל באמבולנס מן הסוג המשמש את מד"א לצורך העברת נפגעי תאונות, או חולים הזקוקים לטיפול דחוף.

רות סקל
דוברת ההסתדרות הציונית "הדסה" ירושלים.

"ראש קטן" לראש קטן

מאת עדנה לוינשטיין

"צבוט צפרדע ויצא נסיך" — כתבה הילדה תמי נבון ב"ספר האור־חים" של המספרה החדשה לילדים. "תודה רבה רבה באמת... חשבתי שלא ייצא ממני משהו נורמאלי. עובדה!" — הוסיפה "ליאת המרוצה". וילד אנונימי שירבט: "צבוב אין מלה אחרת. יחס ואווירה נהדרים. והמתנה פשוט כיף: עיתונים, ציורים, שיבש, משחקים".

זהו חלק מתגובותיהם של ילדים לאחר תספורת ב"ראש קטן", המס־פרה הראשונה לילדים לאחר אל־פיים שנות גלות, שנפתחה באחרונה ברמת השרון. המנהלות, יעל טל ונורית אלקין, הגיעו לכאן דווקא מתחום החינוך והפסיכולוגיה, שע־דיין לא הגיעו ירן ממנו. "הספרית עונה לי על צורך אישי", אומרת יעל, שניחנה בחוש לתספורות, לדבריה, ובבית היא מספרת את כל בני המשפחה.

יעל מספרת כי התעוררה יום אחד ברחוב שבעיר וספרה בו 12 מספרות לנשים ושתיים לכלבים. בסוף הרחוב אמרה לעצמה: ילדים. שור־כים מבוזות התצרוכת להמון פינוק, לשירותי פסיכולוגים, לריאשנית ולכל השאר — אינם זוכים משום מה לנושא חשוב: הופעה. במספרה רגילה הם אינם זוכים ליחס אישי. יושבות שם גברות, שכל ספר בשבילן הוא פסיכולוג. הספרים שונאים לספר ילדים, כי הם מתנוע־עים, מסובבים את הראש, יורדים מהכיסא, קמים, בוכים. יש גם תספורות אופנתיות שלא כל ספר מוכן לעשות אותן והילדים נכנסים למתחים.

יעל החליטה לשתף כניגיה את חברתה נורית והשתיים פתחו את המספרה המיוחדת לילדים וקראו לה, ברוח הזמן, "ראש קטן". הביאו שני ספרים מקצועיים, האחד יוסי מהרצליה, שעזב מקום עבודה אחר, הגיע לכאן והשני יוסי, ממספרת יוקרה תל־אביבית. איך התפתו — השתיים פשוט הציעו להם יותר כסף. יוסי את יוסי אמונים על צר־כיהם של הילדים, יודעים איך להתייחס לילד בוכה או חרד והם מגיבים בסבלנות אין־קץ לשובבות ולמעשי־קונדס.

חגיגה של צבעים

המספרה תוכננה במשך חצי שנה על־ידי ארכיטקט. והיא כולה חגיגה של צבעים. יש בה גם גלריה שעו־לים אליה במדרגות עם מעקה. הילדים המטפסים בתור עם אמהותיהם שועטים מעלה ומטה. שם, למעלה, מחכים להם צעצועים ומשחקים. בקומה התחתונה יש צלוחיות עם סוכריות ומקרר עם שלגונים מכל המינים. כאן אפשר להושיט יד ולגעת בכל. הכל שלה, ילדה: הפוסטרים, שבועוני הפות, המוסיקה המוכרת וצבעוננת בטייפ, הסינרים המודפסים ועליהם גמיכות וליצנים, הכיסאות האטרקטיביים העולים ויורדים. לרשותך מרפים עסוסי סי־כות, תכשיטי פפא, צלוחיות קוסמ־טיקה ושמפו רינחני.

על פתיחותה של המספרה הודיעו יעל ונורית בדרך מקורית: ליצן הסתובב בבתי הספר, שר אריה מתוך "הספר מסביליה" וחילק לילדים פתקים המבשרים על פתיחת המס־פרה.

יעל ונורית מחלקות ביניהן את זמן פתיחת המספרה בתורנות. שעות העבודה הן מן הצהריים ועד הערב, דהיינו — לאחר שעות הלימודים והגן. יעל אוהבת לספר תינוקות ואינה מתביישת להודות ש"זהו פישלתי פעם אחת". גם זה קורה. האמהות בלאו הכי שקועות בפטפוט זו־עם זו והתינוקת הראי לא תתלונן.

והמחירים ב"ראש קטן": תספורות לפעוטות — 10 שקלים, בנות־נערות — 25 שקלים, בנים — 15 שקלים. יקר או לא יקר, מה שבטוח הוא שכאן הספרים הם בראש אחד עם הילדים.

מלחמתו של האופטיקאי בקירות

חור בכיס

מאת אברהם טל

לפני זמן מה (18.11.87) כתבתי במקום זה "תדריך למשקיפים" שגיבורו היה אהר־ רון פולק, אופטיקאי מתל אביב, הנלחם בקרטלים של האופטיקאים לא רק באמצעות מלים, אלא גם באמצעות הנחות ממשיות ללקוחות. רשימה זו זיכתה אותי 1) בכמה בקשות מידע של קוראים 2) במכתב השמצה נגדי של חנות אופ־טיקה, שהוקמה על־ידי אחד הקרטלים הנ"ל לא הרחק מחנותו של פולק, במגמה בר־ורה, אם כי לא מוצהרת, לחסלה 3) במכתב תודה של פולק עצמו, שהפתיע לקרוא כתבה תומכת מאת לקוח שהוא אינו מכיר.

באותו מכתב סיפר לי פולק על שני מאבקים אחרים שהוא מנהל — מאבק לקבלת מעמד של ספק מוכר למערכת הביט־חון, ומאבק בנציבות תלונות הציבור על דיוור הטיפול בת־לונתו נגד משרד הביטחון. בשני המאבקים יש לדעתי עניין ציבורי. קוד אותיו:

משרד הביטחון והקרטלים

במחצית הראשונה של 1986, לפני כשנתיים, פנה פולק למינהל הרכשה במשרד הב־יטחון והודיע שהוא מעוניין לספק לאנשי צבא הזכאים לקבל משקפיים על חשבון מערכת הביטחון, משקפיים ב־הנחה של 50%, ולשם כך דרוש לו אישור מתאים מן המשרד. ב־3 בספטמבר אותה שנה נדונה בקשתו בוועדה המוסמכת לאישור ופסילה של ספקים. בעקבות הישיבה נשלחה לו הודעה כי בקשתו נדחית.

ב־20 בנובמבר 1986 פנה פולק בתלונה לנציב תלונות הציבור בעניין זה, שהעתקה הגיע למשרד הביטחון. בעקבות תלונה זו שלח מינהל הרכשה במשרד הביטחון לפולק, ב־25 בדצמבר 1986, מכתב נוסף, לאמור: ההודעה הנ"ל על דחיית בקשתו בטעות יסודה, להיפך, המשרד מעוניין לקבל "טובין מכן, קל וחומר לאור העובדה שהמחירים המוצעים על־ידך נמוכים". אבל בתנאי. והתנאי הוא, שהחשבונות יעברו דרך אחד משלושת איגודי האופ־טיקאים.

כדי להבין במה מדובר צריך לדעת, שבסוף 1985 נעשה הסכם בין שלושת ארגוני האופטיקאים לבין משרד הביט־חון [illegible] שהארגונים יגישו את החשבונות על עבודות שיבצעו לאנשי מערכת הביטחון במר־כזה. הסדר זה אושר על־ידי המועצה להגבלים עסקיים. בה־סתמך על הסדר זה היתנה משרד הביטחון את נכונתו לפרוע חשבונות של פולק — בכך שהלה יעביר את החשבונות דרך אחד האיגודים. אם האיגודים (ויריבו ואף איגוד בנפש של האופטיקאי המורד) יעמידו בפניו קשיים — יסכים המשרד להתקשר עמו במישרין גם "בניגוד להחלטה הנ"ל".

פולק אינו רוצה להעביר את חשבונותיו דרך ארגונים עוי־נים.

למקרא מכתבו של משרד הביטחון אפשר לחשוב, שבעניין החשבונות ידי המשרד כבו־לות, בהסכם "שיש לו תוקף משפטי של פסיקת בית משפט". אלא שעל מכתב זה הגיבה עו"ד מרים מזרחי, סגנית הממונה על הגבלים עסקיים במשרד התעשייה והמסחר, ב־מכתב הנושא את התאריך 2 בפברואר 1987, ובו דברים בר־ורים ביותר: "נוכח האמור בס' 2 למכתב זה (היא כותבת למשרד הביטחון) נתעורר אצלי ספק שמא חלה (אצלכם) אי הבנה לגבי משמעות ההסדר שאושר במועצה לפיקוח על הגבלים עסקיים: אין באישור המועצה כלל כדי למנוע אופטיקאי שאינו חפץ להשתייך לאיגוד כלשהו, או מסיבות אחרות, להתקשר באופן עצמאי עם משרד הביטחון. כל המשמעות של אישור המועצה הוא, שהוא מתיר לאופטיקאים הרוצים בכך לפעול בצורה מאורגנת באמ־צעות ארגונים. לכן אין להבין ממנו כאילו יש בהתקשרות ישירה עם פולק דבר הסותר את החלטת המועצה".

"נראית לי תמוהה עם זאת החלטת משרד הביטחון הכופה על פולק להעביר את חשבונו־תיו דרך אחד האיגודים. אני מתארת לעצמי שהדבר נוח יותר למשרד, אבל דווקא נוכח תופעות הקרטליזציה בענף — שמשרד הביטחון למעשה עו־דד אותה בעבר — היה רצוי שמשרד יגלה גמישות רבה יותר ולא 'ידרוך' אופטיקאי הרוצה בעצמאותו, באי־תיאום מחירים ובאי היענות לתכ־תיבי ארגון כלשהו — שוב לארגונו. אבקשכם שוב לבדוק את החלטתכם". (ההדגשות שלי, א"ט).

משרד הביטחון לא התרגש ממכתב זה. וגם לא מפניות אחרות אליו [illegible] כעור משקפיים עד פי שניים יותר — ובלבד שיקבל את החשבונות דרך שלושה קר־טלים. נוחות הפקידים קודמת לחיסכון בתקציב הביטחון, לתחרות הוגנת ולמניעת קרטליזאציה במשק.

כמה מאוחר זה "בהקדם האפשרי"?

כאמור פנה פולק לראשונה למבקר המדינה/נציב תלונות הציבור ב־20 בנובמבר 1986. קבלת תלונתו אושרה כעבור שמונה ימים. כעבור חודש נוסף הודיע לו עוזר ראשי למנהל נציבות תלונות הציבור, ש"תוצאות הבירור נביא לידיעתך בהקדם האפשרי". ב־23 במארס 1987 התעניין מר פולק בשלום תלונתו וב־9 באפריל 1987 השיב לו העוזר הראשי שדרוש לנציבות זמן נוסף (על ארבעה החודשים ומחצית החודש שכבר חלפו) כדי לסיים את הבירור.

כעבור כשמונה חודשים, ב־מכתב שכתב אלי בדצמבר 1987, היפנה מר פולק את תשומת לבי לתלונה ששלח שנה קודם לכן לנציבות תלו־נות הציבור, שהטיפול בה לא הסתיים. התקשרתי ללשכת מבקר המדינה ונאמר לי ש־אכן הטיפול בתלונה נמשך "זמן רב מדי", אבל הוא עומד להסתיים ב"ימים אלה"; הומלץ שמר פולק יפנה לסגן מנהל נציבות תלונות הציבור, במקרה שהתשובה תשתהה בכל זאת. כאשר פנה מר פולק בסוף 1987 לסגן המנהל, בכתב, התקשרו עמו מהנציבות פעמיים בטלפון והציעו לו לבקש מעורך־דינו להתקשר עם הנציבות.

בתחילת פברואר השנה כתב פולק מכתב נוסף אל מבקר המדינה בזו הזר ופירט את השתלשלות הטיפול בעניינו מאז פנה בראשונה למשרד, בנובמבר 1986, ושאל כמה זמן עוד דרוש כדי לסיים את הטי־פול. בתשובה על כך קיבל ממשרד מבקר המדינה הודעה, כי "הפעולות הדרושות לשם בירור תלונתך מצריכות תקופת זמן נוספת (...) נודיע לך את תוצאות הבירור (מתוך כמובן) בהקדם האפשרי". זה היה שנה ושלושה חודשים בקירוב לאחר שהוגשה התלונה.

★ ★ ★

האם לא היה זה מבקר המדינה שדיבר לא מכבר על ההתעללות של המנגנונים באז־רח הקטן [illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי תמר רמת נגב ערבה תיכונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר רמת נגב ערבה תי־כונה הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 3 — לתכנית מפורטת 150/03/10 ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
א. הרחבה אזור מגורים ע"י ביטול דרך
ב. שינוי משטח פרטי פתוח לדרך מתוכננת
ג. שינוי אזור משקי לאזור פרטי פתוח
ד. שינוי יעוד משטח פרטי פתוח לאזור מגורים
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התוכנית: 165.937 דונם
מקום: קיבוץ משאבי שדה
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית הנ"ל רשאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו כרשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפרוט ובנמקות בלווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנוס
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

Gingette
אופנת בגדי עור
הגיעו:
דגמי אביב 88
מתצוגת האופנה
סריגי כותנה משולבים בעור
חצאיות, ז'קטים, מכנסיים
מבצע חג
הנחה 20%-50%
תל־אביב: הירקון 307,
דיזנגוף סנטר
ירושלים: מלון "המלך דוד"
בני־ברק: כנרת 13

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
[illegible]

המועצה האזורית עמק — חפר
בתחום המועצה האיזורית קיים
שטח בגודל 13 דונם
במקום מתאים
המיועד לבית — אבות
היעוד מאושר כחוק. השטח מבעלות מנהל מקרקעי ישראל.
יזמים המעונינים, יפנו בדבר קבלת פרטים ותיאום פגישה אל
עדנה הראל טל. 053־666771
אין בהודעה זו התחייבות מסוג כל שהוא.
עמוס דגני, ראש המועצה

לאן דוהרת מכבי?

הקופה הופכת ממבטח רפואי גם לנותן שירותים, שילוב שהוכח ככושל בקופ"ח הכללית

מאת ערנה אורידור

לקראת ועידתה השביעית מירמה קופת חולים מכבי נתונים המעידים על תנופת הפיתוח של הקופה בשש השנים האחרונות. הקופה שפעלה בעבר כמבטח רפואי שינתה בשנים האחרונות כיוון. הרצון להתחרות עם קופת חולים הכללית הביא את הנהלתה לפתח מערכות טיפוליות ואשפוזיות עצמאיות. נתונים במערכות מבטאים כי אם תמשיך הקופה ללכת בדרכי קופת חולים הכללית, עלול הדבר להיות בעוכריה בעוד שנים מספר.

במהלך שש השנים האחרונות הגדילה הקופה את מספר חבריה ב־30%, מ־310 אלף בסוף 1981 ל־400 אלף בתחילת 1988. בשנת 1987 לבדה הצטרפו לקופה 31 אלף חברים חדשים. סקר שערך מכון מחקר של פרסום אריאלי מלמד, כי הנהירה מקופת חולים הכללית לקופת חולים אחרות הולה ב־1985 ולמעלה מ־50% מעוזבי קופת חולים הכללית הצטרפו למכבי. עוד נמצא כי בשנת 1987 גבר זרם העוזבים וכמעט הוכפל בהשוואה ל־1986. בין שאר הסיבות למעבר מהקופה הכללית למכבי — היחס למבוטח ורמת השירות, מקצועיות הרופאים והיכולת לבחור רופא באופן חופשי.

הנהלת הקופה טוענת כי הגידול במספר המבוטחים חייב אותה להדביק את ההתפתחויות הטכנולוגיות במכשור הרפואי ובשיטות הטיפול ב־47 סניפיה ברחבי הארץ. כדי לענות לדרישות הוקמו במהלך חמש השנים האחרונות מרכזים רפואיים נוספים ברמת גן, בחולון, בחיפה ובבאר שבע, ותשעה סניפים חדשים בעיירות פיתוח. הקופה מעסיקה כיום 1200 רופאים עצמאיים ו־120 רופאים שכירים, בכל קשת המקצועות הרפואיים, ומומחים המשמשים יועצים לרופאי המשפחה. הוקמו מכוני אבחון משוכללים, מכוני לב, מכון גסטרואנטרולוגי, מרפאת גיל המעבר ופריון ומרפאה להתפתחות הילד. לקופה יש 19 מכוני אולטרה־סאונד ו־19 מכוני רנטגן, 28 מכוני פיזיותרפיה ו־55 מעבדות רפואיות. הקימה הקופה חברת "פרוקריה", לטיפול בחולי לב לאחר אשפוז, ובמחוז 10 מרפאות שיניים.

בשנה האחרונה רכשה הקופה את בית החולים "רמת מרפא" ברמת גן. במקום שלושה חדרי ניתוח ו־24 מיטות אשפוז. מבוצעים כאן ניתוחים קלים שעלותם נמוכה יחסית. ניתוחים קשים יותר מפנה הקופה לבתי החולים הממשלתיים והציבוריים. רכישת בית החולים נעשתה גם בתגובה על "סנקציות" שנקטה קופת חולים הכללית. בנובמבר 1986 סגרה קופת חולים הכללית בפני חברי מכבי את מרפאות החוץ שליד בתי החולים שלה. השירות חודש רק לאחר שבית משפט הוציא צו ביניים שחייב את קופת חולים הכללית לחזור ולספק שירותים למבוטחי מכבי.

יתרונות על פני קופ"ח הכללית

הנהלת הקופה הצליחה להוציא לפועל את תוכניות הפיתוח הנרחבות בתקציבים מאוזנים. תקציב הקופה לשנת 1988 הוא 303 מיליון שקלים, גידול של 8% לעומת 1987. מכבי השיגה את עצמאותה הכלכלית ואי תלותה בתמיכות מתקציב המדינה הודות לניהול המושתת על עקרונות כלכליים. בין השאר — היחס הישיר בין התגמול לרופאים לבין מספר החולים שבטיפולם, והשתתפות העצמית של המבוטחים בביקור ראשון אצל רופא בכל רבעון שנה וברכישת תרופות. מאז 1980 אין הקופה נתמכת על־ידי הממשלה. מימון פעולותיה נעשה ממס חבר, המשולם על־ידי החברים, ומהמס המקביל שמשלמים מעבידי השכירים והחברים העצמאיים.

כידוע, חלוקת מס מקביל לקופת החולים על־ידי המוסד לביטוח לאומי נעשית לפי גובה ההכנסות של המבוטחים ולא על בסיס מספר החברים. הואיל והאוכלוסיית מבוטחי מכבי נמנית ברובה עם בעלי הכנסות גבוהות ועצמאיים, מקנה לה שיטה זו הכנסה נאותה. למכבי יתרונות נוספים: 100% של דמי הביטוח שהיא גובה מחבר מיועדים לפעילות שוטפת (בקופ"ח הכללית רק 70% מהסכום מיועד לפעילות הקופה); מכבי קונה שירותי אשפוז בבתי חולים ממשלתיים וציבוריים, לרבות קופת חולים הכללית, במחיר יום אשפוז המוכתב על־ידי נותן השירות בעשרות אחוזים. התוכנית לקבוע מחיר יום אשפוז על בסיס עלות טיפול מחלקתית, עלולה לפגום ביתרון זה.

מכבי קבעה קריטריונים מחמירים ביותר לקבלת חברים חדשים. מעל גיל 40 חייב מי שמבקש להתקבל כחבר לעבור בדיקות רפואיות קפדניות. מעל גיל 55 אין מתקבלים לקבל חברים חדשים. עם זאת, הדי־ חברים מתקבלים בביטוח מיוחד. בחזרה מדוקדקת של אוכלוסיית המבוטחים יש בה משום יתרון תקציבי ניכר לקופה, מאחר שהאוכלוסייה המבוגרת היא האוכלוסייה צורכת השירותים הגדולה ביותר — השירותים היקרים ביותר. למכבי תוכנית לביטוח משלים. את הדבר מפעילה "מכבי מגן" — אגודה לביטוח הדדי נגד מחלות. הקופה גם מפעילה רשת בתי מרקחת בבעלותה.

יתרונות אלה שיש למכבי על פני קופ"ח הכללית, איפשרו לה בשנתיים האחרונות למתן העלאות בדמי הביטוח החודשיים.

תאוצה ברכישת נכסים

במקביל לפיתוח סניפים ומכונים מקצועיים בקהילה, נמצאת מכבי בתהליך מוזרז של רכישת נכסים שישמשו להקמת מיתקני רפואה נוספים. תקציב הפיתוח של הקופה ל־1988 הוא 27 מיליון שקלים. ברמת השרון רכשה מכבי בית דירות ובכוונתה להפכו לבית אבות. כן ביצעה רכישות של קרקעות למרפאות באופקים, במעלה אדומים ובמקומות אחרים.

מי שמדאג מהתרחבותה של מכבי לעבר רכישת נכסי דלא ניידי ושירותי מרפאות עצמאיות בקהילה, הם רופאי הקופה. כדי לקיים שירותים אלה זקוקה מכבי לתוספת של מאות מבוטחים בכל שנה. מי מבטיח לה אותם בעתיד? יו"ר ועד רופאי הקופה, ד"ר יואל ידלובקר, טוען כי מה שמייחד את מכבי מקופות האחרות היא שיטת העבודה שלה, אשר בנויה על מעין שירותים פרטיים. המבוטח בוחר לעצמו רופא מתוך רשימת רופאים נבחרה והוא רשאי לפנות לרופא מקצועי ללא הפניית רופא המשפחה. השירות הרפואי בקהילה מבוסס על רופא עצמאי המעמיד לרשות הקופה את המרפאה והציוד, ואילו נטל הקמת המרפאה ואחזקתה מוטל על הרופא.

גידול במספר המרפאות בשיטה של שכירות רופאים עלול לכרסם ביתרון שיש לקופה בשירותי קהילה. לדבריו, רופא שכיר ששעות העבודה שלו מוגבלות לא ייצא מגדרו לשפר את השירות למבוטח. לעומתו, רופא שמשתכר על בסיס מספר החולים שהוא מקבל, יעבוד יותר שעות וייתן טיפול טוב יותר. לדבריו, יש מקום לעבודה שכירה של רופאים רק במקומות מרוחקים, שבהם מספר המבוטחים אינו מאפשר לרופא עצמאי הכנסה נאותה.

ד"ר ידלובקר אומר כי למכבי אסור ללכת בדרכי קופת חולים הכללית. את התוצאה של שילוב בין מבטח ונותן שירותים רואים כיום בקופה זו, הנמצאת על סף קריסה. "מבוטחי קופ"ח הכללית שעברו למכבי בשנים האחרונות אינם טיפשים. הם בוחנים אותנו יום יום. ברגע שיראו שאין הבדל בין שתי הקופות, יחזרו לקופ"ח הכללית. שלה יש עדיין די יתרונות, כמו רשת בתי חולים, טיפול מקיף יותר בגיל השלישי ושירותי טיפול מונע".

מנכ"ל הקופה, רפי רוטר, אינו מודאג. הוא טוען כי הקופה יצרה "סל שירותים" המורכב משירותים עצמיים, פרטיים וציבוריים. כל השירותים העצמיים שפיתחה הקופה בשנים האחרונות היו על בסיס כלכלי. הקופה לא נטלה הלוואות, והיא ביססה אותם על הצורך במתן שירותים גם בשנים הבאות.

הטור שלי / נתן דונביץ

רק זה חסר לנו

ייתכן שהיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שגה בימים אלה את שגיאתו הגדולה ביותר מאז נכנס לתפקידו. הוא הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד כהנא ותנועת "כך" על פרסום חוברת כלשהי ובה האשמות בדבר מזימה לפגוע בתימנים במתכוון, בשנות חייהם הראשונות בארץ. אפילו נימקו את המזימה ברצונם של ראשי המדינה דאז להקים כאן מדינה אשכנזית־אירופית בלבד.

לא כאן המקום לשאול מדוע אם כך העלו לארץ, ביוזמה ממלכתית, מאות אלפי יהודים מארצות האיסלם. אבל אני עושה במלים הללו את מה שלדעתי חובה למנוע: ויכוח להם, בשבועות ובחודשים שבהם יתנהל משפט בנושא זה. כאשר היצרים הבין־עדתיים אולי יגיעו לנקודות רתיחה שלא ידענו כמותן. "כך" אולי תצא נשכרת מבחינה אלקטוראלית ותרכוש אהדה נוספת בחלק זה או זה של הציבור.

משפטו של דמיאניוק, להבדיל, הוא כאין וכאפס לעומת ההתרה שיעורר משפט־התימנים. כי במשפט כ"בניגוד האומה" ויכוח מעט, יחסית, בשאלה, ודיברו הרבה על מהדקים, סוגי דיו ומיומנותם של עדים מומחים. במשפט כפי שיזם עתה מר חריש את תחילתו, יהיה הסיפור שונה לחלוטין. חמור ולוהט מאוד.

יהיו כאלה שיאמינו לעדויות ויהיו שלא יאמינו, וכל אחד יבוא לפרשה הזאת — כמאזין המעורב רגשית — עם מטען הפרטי. גם אם יחליט בית־המשפט כי אין להאמין לפלוני, ייקלטו דבריו כוויכוח־פרשנות בלבותיהם של רבים מדי. כל אחד שומע את אשר הוא מבקש לשמוע. היו ועדות בארץ אשר דנו ועסקו בנושא מותם של תינוקות תימניים, והוסדר שנעלמו, הועלמו, או נאספו בידי אחרים. הוועדות הללו הגיעו למסקנות מסוימות, הרחוקות מלהיות פליליות. אבל תמיד נמצא מי שחזר וביקש לבחוש בפרשה הכואבת. גם ציטוט קטעי דברים, שהוצאו מהקשרם, מבלי שהאומר, או הכותב, יוכל להסביר. כי מזמן הלך לעולמו. במשפט יתר חיל הדטוס של פרשנים: זה יאמר כך וזה יאמר אחרת, וכל אותה עת, במשך חודשים ארוכים, ייפתחו פצעים, ויהיו שיחיים בתנאה, כי לא זו בלבד שלא יפסידו דבר, אלא גם יזכו בפרסומת אדירה.

על כן, לעניות דעתי, שגה היועץ המשפטי בכשלא התעלם מאותה חוברת ולא הניח לה להעלות אבק. אם תביא חקירת המשטרה לצורך לפתוח בהליכים משפטיים, תהיה זאת בכייה לדורות. קשה לי להבין את שיקול־הדעת שהפעיל כאן מר חריש. התבונה אומרת כי יש מצבים שבהם מוטב להחריש.

חבל מאוד שלא נמצא מישהו שיכול היה לעוץ ליועץ להבליג.

אופרה אחרת

ולעניין שונה, מתחום הבידור. ביטול מופע־הענק של האופרה "נאבוקו" בבריכת הסולטן בירושלים עדיין מכה גלים. השפעת הביטול תהיה ניכרת, ככל הנראה, גם בשנים הקרובות. אמרגנים יחששו, יותר מבעבר, לנקוט יוזמות דומות. הקהל יגיב בהסתייגות. וככל הנראה, גם יבוא הקץ על המחשבה להציג אופרה גדולה באיצטדיון בלומפילד ביפו. "אאידה", למשל. כפי שהסתבר ותיכננו אמרגנים פרטיים. והם היו עושים זאת בתקציב קטן בהרבה מזה שנוטפו בו לגבי "נאבוקו".

דיברו על "אאידה" בסתיו שעבר ובאביב הקרוב, ובסופו של דבר לא תהיה הצגה. גם בגלל "נאבוקו", אך לא רק מסיבה זאת.

אותה הפקה עצמה, של "אאידה" מהודרת, תבוא הקיץ ללונדון. כבר יש מודעות גדולות בעיתונים ובהוצאות. שם הצגות באולם התצוגות והתערוכות הענק "ארלס קורט". שלוש חברות אמרגנות מן הגדולות בבריטניה חברו יחדיו בהפקת מופע־הראווה הגדול.

במודעה נאמר, שזאת תהיה הפקת־האופרה הספקטקולארית ביותר שהופקה בבריטניה בזמן מן הזמנים. יותר מ־600 משתתפים — כוכבי אופרה בין־לאומיים, התזמורת הסימפונית הלונדונית בניצוחו של גלו סאנטי שהוא מנצח־אופרות מן השורה הראשונה, המקהלה האמברוזית, להקת באלט לונדונית, וכו' וכו'.

אגב, מחירי הכרטיסים נמוכים ממה שגובים אצלנו, בפילהרמונית למשל, או בפסטיבל ישראל. הזוכות גם בתמיכה ובסבסוד של גורמים בחו"ל. ההצגות בלונדון הן על בסיס עסקי בלבד של תעשייה, והכרטיס היקר ביותר יעלה 25 לי"ש. בעד כרטיס דומה בהצגת אופרה בפילהרמונית או בפסטיבל, אצלנו, מבקשים 100 ש"ח. ואין מה להשוות בין הפקת־ענק כמו זאת של "אאידה" בלונדון לבין הצגות כאן.

אני מביא את דבר ההפקה הזאת לידיעתך לא כדי להרגיז, או לפרסם. אלא כדי להצביע על כך שהפקה בסדר־גודל כזה אין מוסרים לידי מישהו שאינך יודע אם כוחו יספיק לשאתה. גם לא בידי אמרגן אחד. זה מבצע משולב של שלושה משרדים מן הגדולים באירופה. לכל אחד לקוחות הגבנים עם גדולי הזמרים על בימת האופרה בעולם, וקשרי עבודה יומיומיים עם התזמורות והמקהלות של לונדון. זה נראה הטבע שונה להלהטין מן היוזמות שהחלו כאן בארץ ונסתיימו בלא־כלום.

אחד משלושת האמרגנים בלונדון הוא ידיד ישראל, יהודי שומר מסורת, ויקטור הוכהאוזר, שסייע בקשריו הטובים למוסדות אמנות בארץ ולאמנים ישראלים. הוא נחשב, בין השאר, לאמרגן בעל הקשרים הטובים ביותר עם מוסד האמרגנות הממלכתי של ברית־המועצות ועם מוסדות שונים במדינות הגוש המזרחי. הוא הביא לבריטניה, ולמדינות אחרות, את להקות הייצוג והיוקרה של ברית־המועצות. כגון להקת הבאלט של ה"בולשוי" במוסקווה. אילו אפשר היה ליזום כאן בארץ הפקה משותפת עם אמרגן כמו הוכהאוזר, היו פני הדברים הרבה יותר רציניים.

ברזיל: שחיתות בצמרת

מאת שארל ואנאקה

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

ריו דה ז'נירו

הדיאלים והכנות בהולט אינם הנקודה החזקה של נשיא ברזיל סארניי. מאז הגיעו לשלטון לפני שלוש שנים לא פסק מלהציג עצמו כאיש "ללא שאיפות" אשר "מקריב עצמו" במילוי תפקידו. אולם לנוכח הרעיון שהאסיפה המכוננת עשויה להגביל את הקדנציה שלו לארבע שנים, כפי שאכן נראה שבדעתה לעשות, הוא עוקר הרים וגבעות כדי למנוע אותה מכך, תוך שהוא משתמש לחילופין באיומים ובדברי שידול. בספטמבר 1987, כאשר האמין פעם נוספת שביכולתו להדביר את האינפלציה על ידי הקפאת מחירים, הודיע על סמך תוצאות ראשונות שברזיל "יוצאה מהמשבר הכלכלי". דברים שהופרכו זמן קצר לאחר מכן כאשר בסוף השנה נרשמה אינפלציה בת 400% ושיעור הגידול צנח בצניחה חופשית — [illegible]

היתה זו אותה רוח השראה שהניעה אותו להכריז יום אחד כי ממשלתו היא "אחת המחמירות והמצליחות לכת ביותר בעולם". הברזילאים יכולים לאמת כיום את ערכה של קביעה זו, כאשר הם עוקבים מדי יום אחר עבודתה של ועדת חקירה פרלמנטרית על השחיתות הממשלתית. הוועדה הוקמה בעקבות התפטרותו הכפויה של שר התכנון, אניבאל טייטשירה שעזב את תפקידו בתחילת השנה בעיצומה של שערוריה. הוא הואשם כי חילק את התקציב הגדול שעמד לרשות משרדו, תוך שימוש באנשי קשר ומתווכים שבמהלך פעילותם גבו כלאחר יד את דמי העמלה שלהם.

החקירה בה פתחה המשטרה הפדרלית שנבתוה הוועדה הפרלמנטרית מראות כי אנשים הרשו לעצמם לעשות ככל העולה על רוחם. על פי השמועה מעורב בן דוד של טייטשירה ולפי שמועה זו הוא דרש שוחד בסך 50% תמורת שחרור אשראי. שר התכנון יצא למתקפת נגד ונתן להבין שמקרים רבים אחרים של שחיתות קיימים בדרגים הרשמיים. הפרשה עלולה לפגוע בנשיא הרפובליקה. אם להאמין לראש לשכתו לשעבר של שר [illegible] חשובים לא ניתנו ללא חתימת הנשיא, והחלוקה חייבת היתה לענות על אמות מידה פוליטיות. בתנאים אלה היה זה בלתי נמנע שחברי הפרלמנט יבקשו ממזכירו המיוחד של הנשיא ג'ורג'ה מוראו להגיש בפניהם תצהיר, שסארניי ניסה למנוע את הצגתו באמצעות פנייה מפורשת ליושב ראש הקונגרס. אין זו הפעם הראשונה שריחות צחנה עולים מהמיניסטריונים בשנים מאז הגיע סארניי לשלטון. לפני ששה חודשים גילה עיתון יומי היוצא בסאו פאולו שמשרד התחבורה פרסם הצעת מכרזים פיקטיביים כדי לנייס את המפעלים עליהם הוטל לממש את הפרויקט האהוב על סארניי, מסילת הרכבת המשמשת בין צפון לדרום, האמורה לעלות לכל הפחות שני מיליארד דולר ושערכה מפוקפק לנוכח העובדה שהיא תחצה את האזורים הדלילי האוכלוסין של מרכז ברזיל.

הפולמוס כרבר החזרה והצבע הממשלתיים הביא לתוצאות בומרנג כאשר הוועידה האפיסקופלית כתבה באיגרת שנשלחה לכל אזרחי הבישופות בסוף ינואר כי "השחיתות ממשיכה לעבור ללא עונש" וכי היא "עולה אפילו על זו שהיתה קיימת בתקופת המשטר הצבאי". הוועדה החולה מגיעה מלמעלה", ציינו הבישופים. "היא מחלחלת בכל המדינה". בגלל הבהרה כזו זומן נשיא הוועידה האפיסקופלית דום לוצ'יאנו מנדאש לנשיא לספק הסברים ואלו היו נבוכים למדי. לכנסיה לא היתה שום הוכחה וכאן היתה נעוצה חולשת עמדתה.

אבל מתברר שתומכי הנשיא בעצמם סיפקו את ההוכחות. בחודשים האחרונים הירבו לדבר על עסקות בין הנשיאות וחברי האסיפה המכוננת העשויים להצביע בעד סארניי ולאשר את המנדט בן חמש השנים שהוא דורש. אם להאמין לשמועות, הגמול שהובטח במקרה שיקבל סארניי את מבוקשו היה זיכיון לתחנת רדיו. שר התקשורת אנטוניו קרלוס מאגאלהאס, נין ידוע היטב של המשטר לוסר את התיק הזה.

כאשר נשאל על אודות העסקות, ציטט אחד ממנהיגי הימין רוברטו קארדוזו אלוהאס התומך במנדט בן חמש שנים לסארניי, כדי להצדיק את עמדתו, את המשפט של פרנסיסקו הקדוש מאסיסי: "על ידי נתינה האדם מקבל". לא פחות ולא יותר. המשפט הזה סובב כעת בכל רחבי המדינה, ושלא ברצונם הוא משמש כעת כסיסמת תומכי הנשיא.

בדין ובצדק / צבי הראל

מידת הרחמים לעו"ד איזמן

בין הכרעת־הדין לעונש, מגייס הסניגור את כל מעשיו הטובים של הנאשם, משנים עברו, כדי לשכנע את בית־המשפט שהנאשם ראוי להקלה בעונש. עו"ד יעקב הגלה, אחד מותיקי עורכי־הדין בישראל, נחשב לאחד המומחים בתחום זה.

הטיעון של הסניגור לפני מתן העונש הוא הצד האחר של המטבע. קודם לו הטיעון לעונש של התובע. כך היה השבוע במשפטו של עו"ד אברהם איזמן (48) מנתניה שהורשע בשימוש הליכי משפט בבית־המשפט הגבוה לצדק (במרכז הורשע בהשמדת ראיות). סניגורו, עו"ד יעקב רובין, סקר את מפעל חייו של הנאשם. הוא הדגיש כי היתה זו מעידה חד־פעמית ושיבח את פועלו הציבורי של הנאשם כחבר מועצת עיריית נתניה ואת שירותו המסור בצה"ל. הסניגור הביא עדי אופי ששיבחו את אופיו ופועלו של איזמן. במהלך טיעוניו של הסניגור נקוו דמעות בעיניו של הנאשם, והוא כיסה את עיניו במטפחת שעמו.

את הצד השני של המטבע, במשפט זה, הציגה התובעת הלנה ביילין, קטיגורית מהמחצבת שהשמיעה דברים כדורבנות על התנהגותו הפלילית של הנאשם וביקשה להטיל עליו מאסר בפועל. התובעת לא נקבה בתקופת מאסר והשאירה לבית־המשפט את ההכרעה בעניין זה. ביילין סקרה את התנהגותו הפלילית של הנאשם וציינה שאין הנאשם מגיע לנסיבות הזמנות של ביצוע עבירות מבית פרטים כתובים לבית־המשפט הגבוה לצדק.

התובעת, הביאה תקדימים ואסמכתאות כדי לשכנע את בית־המשפט שהנאשם ראוי למאסר בפועל. כך למשל ציטטה דברים שכתב בשעתו ממלא־מקום נשיא בית־המשפט העליון השופט חיים כהן במשפטו של מיכאל צור: "כבר חיוויתי דעתי לא פעם", כתב השופט כהן, "כי לעניין מידת העונש אינו דומה קלונה הרב של עבירה כשהיא נעברת בידי איש משכיל ונשוא פנים, לקלונה הפחות, של אותה עבירה, כשהיא נעברת בידי בור ואביון: עבירתו של בעל צווארון לבן, המקפיד על נקיון בגדיו ומזניח את נקיון כפיו, חמורה פי כמה ועונשו של זה חייב להיות חמור שבעתיים..."

התובעת הזכירה ענשי מאסר בפועל שנגזרו על עורכי־דין אחרים שלדעתה ביצעו עבירות חמורות פחות בהשוואה למקרה של עו"ד איזמן. כך לדוגמה הזכירה התובעת עונש מאסר שהוטל על עו"ד יעקב מור שהורשע בעבירות של מסירת הצהרות, ידיעות והודעות שאינן נכונות, לפי חוק מס שבח. הוא נדון לשנת מאסר בפועל על־ידי נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב לשעבר, בנימין כהן, זה הגיש עירעור. עירעורו נדחה וכך כתבו שופטי בית־המשפט העליון בדוחום את הערעור: "בצדק ראה השופט המלומד גורם חמור במיוחד בכך שהמערער הוא עורך־דין. תפקידו בפרשה זו אינו צדדי כלל. הוא ביצע שורה של פעולות, שנמשכו תקופה ניכרת, כדי ליצור איצטלה חוקית למראית עין ובדרך זו להונות את שלטונות המס. מחובת בית־המשפט להגיב בכל חומר הדין על מעשים כאלה של עורך־דין".

מה שהכריע את הכף במקרה של איזמן, להסתפקות בהטלת מאסר על תנאי, הם מסמכים רפואיים חסויים שהוגשו לשופטת המחוזית, ששגה בימן המעידים על מחלתו הקשה שלא נחשפה מטעמי הגנה על פרטיותו. הבנינה, לדעת השופטת, הוא ראוי למידת הרחמים. התובעת אילו רצתה בכך, יכולה לחקור, למשל, את הרופאים החתומים על התעודות הרפואיות ולבקש מבית־המשפט לשלוח את הנאשם לרופאים נוספים, מטעמה. אולם במקרה זה הוגשו התעודות הרפואיות גם על דעתה של התובעת. לעצם העניין טענה התובעת שהיא לא מתעלמת מהמסמכים הרפואיים, אולם אלה מתגמדים מול מעשיו החמורים של הנאשם. עוד אמרה כי אם מתעורר קושי בכליאתו, כפי שטען הסניגור, יש לפתור זאת באמצעות מוסר הציגה.

אם סברה השופטת שמקומו של הנאשם הוא לא בבית הכלא, בשל מחלתו הקשה, היתה יכולה לגזור עליו מאסר ששה חודשים במסגרת "עבודות שירות" ואז אין הנאשם מושם במתקן כליאה כלשהו. אפשרות זו לא נעלמה מעיניה של השופטת. היא כתבה על כך כי בשל הנסיבות האישיות של הנאשם אין אפשרות זו מתנרקת: "לאור מצבו הבריאותי, מה גם שהוכח בפני כי הוא כלארוכי מרב שירותו לציבור ולא בכפייה". השופטת הסתפקה, איפוא, בהטלת מאסר על תנאי לשלוש שנים.

הביקורת על עו"ד קרינסקי

השבוע מתח שופט בית־משפט השלום בבת־ים רון ארבל ביקורת חריפה על עו"ד שלמה קרינסקי המופיע בתיקי ביטוח. ולהלן סיפור המעשה: בית־המשפט מינה את פרופ' יואל אנגל, מומחה בתחום האורתופדיה, למתן חוות דעת בקשר לתביעת פיצויים של רינה כהן מהרצליה נגד חברת הביטוח "מנורה", בגין תאונת דרכים. בדצמבר 1986 קבע הרופא המומחה לנפגעת חמישה אחוזי נכות לצמיתות. לאחר מתן אותה חוות הדעת, [illegible] בשלב מאוחר יותר הוחלט כי פרופ' אנגל יבדוק את התובעת בדיקה נוספת. לפני מתן חוות־הדעת השנייה שלח פרקליטה של חברת הביטוח עו"ד קרינסקי מכתב לרופא ובו כתב כי אין קשר בין בעיות הברכיים של האשה ובין התאונה. במרכזן שלח פרקליט "מנורה" לרופא המומחה דו"ח חקירה של חוקרים פרטיים. לאחר מכתבו של עו"ד קרינסקי, לרבות שיגור דו"ח החוקרים הפרטיים, קבע המומחה כי התובעת אינה ראויה לאחוזי נכות כלשהם.

פרקליטיה של התובעת, עורכי־הדין אריה קפלן ואליעזר פריגל פנו לשופט וביקשו לפסול את המומחה ואת חוות־דעתו בנימוק שפרקליט חברת הביטוח השפיע עליו. עוד טענו, כי עו"ד קרינסקי התנהג בעבר מלמסור להם את העתקי המסמכים ששיגר למומחה אף שהתקנות מחייבות זאת. השופט ארבל כתב כי אין לו ספק שהמומחה עצמו פעל בתום לב ועשה כמיטב יכולתו המקצועית "אינני מטיל להרגע ספק בכושרו וביושרו" — כלשון השופט.

על התנהגותו של קרינסקי כתב השופט: "עיון במכתבו של עו"ד קרינסקי מראה כי נעשה מעשה שלא ייעשה, ואשר יש בו פגיעה ברורה לא רק בכלל סדר הדין, אלא אף בניהולו ההוגן של המשפט... והתנהגותו של מומחה כזה חורצת למעשה את גורלו של המשפט, מן הבחינה הרפואית, ועל כן יש לנהוג זהירות רבה בפניות אליו ולהקפיד הקפדה מרובה שלא יהיה חשש של השפעה כל שהיא על שיקוליו מצד מי מבעלי הדין. לפיכך אף אסור המנוקע לשלוח לו חוות־דעת, וכל מסמך אחר שאינו מסמך טיפולי, או בדיקה רפואית. מכתבו של בא־כוח הנתבעת הוא הפרה ברורה של כללים חמורים אלה... מכתבו של עו"ד קרינסקי [illegible] בעיות הברכיים התגובה לבדיקה השנייה. [illegible] יש בו לכאורה כדי להכשיל את המומחה... מצד לזה מכתב זה מהווה הפרת כללי הצדק הטבעי שכן נעשה ניסיון ברור, על־ידי צד אחד להביא ראיות לפני המומחה ולהשפיע עליו, מבלי ליתן כל הזדמנות לצד השני להגיב..."

כיוון שכך הורה השופט לבטל את מינויו של המומחה ולפסול את חוות־דעתו.

ההבטחה לתא"ל פורן

בסוף השבוע שעבר עיכב היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש את ההליכים נגד תא"ל (מיל.) אפרים פורן. נגד פורן הוגש כתב אישום שבו הואשם בהונאת 231 אלף דולר בחו"ל ואי־העברתם ארצה. (פורן היה בעבר המזכיר הצבאי של ראשי הממשלות יצחק רבין ומנחם בגין). אחד מנימוקיו העיקריים של חריש היה כי בעת החקירה הבטיחה המשטרה לפורן, שתמליץ להסדיר את העמדתו לדין בתשלום כופר. פורן טען כי אילמלא שיתוף הפעולה שלו לא היו בידי התביעה ראיות להעמידו לדין. כאשר הובטח לו שלא יועמד לדין החליט לשתף פעולה עם החוקרים. במסגרת דיונים מאחורי הקלעים בבקשה לעיכוב הליכים טענה המדינה כי הקצין שהבטיח, בשעתו, שהמשטרה תמליץ להמיר את המשפט בכופר לא היה מוסמך לכך.

עתה מתברר כי את ההבטחה נתן אחד מבכירי היחידה לחקירות הונאה ולא מישהו מאנשי צוות החוקרים. השבוע שאלתי את פרקליט מחוז תל־אביב עו"ד אהרון שדר על ההיבט העקרוני של פרשה זו. שדר אומר כי המשטרה יכולה להמליץ על כופר, להבדיל מהבטחה. שכן ועדת הכופר עצמאית להחליט על־כך (גם המלצת הפרקליטות באשר לכופר היא בגדר המלצה בלבד). עוד אמר שדר כי גם אם מישהו במשטרה מבטיח (ואינו ממליץ), או שקצין ממליץ ולא היה זה מסמכותו, ראוי לכבד הבטחה זו ואת בנצמה ששיתוף הפעולה גרם להרעת מצבו של החשוד, מבחינת חומר הראיות, בהשוואה למצב שבו היה נתון לפני כן.

צביעות בנוסח שוודי

שוודיה שהיתה הקולנית בין המוחים על מעורבות ארה"ב בווייטנאם, מכרה נשק לכוחות האמריקאיים

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

ביום ראשון בשבוע שעבר פירסם הצפון בעיתוני הבוקר של סקנדינאוויה, העיתון השוודי "דאגנס ניהטר", בכותרתו הראשית צרור מסמכים שחשפו פעם נוספת את צביעותה של שוודיה הנוהגת להכתיר עצמה כ"מצפון העולם". ידועות הפרשיות מימי מלחמת־העולם השנייה: הסכמת שוודיה להתיר לצבא גרמני להשתמש במסילות הברזל השוודיות כדי לשגר צבא וציוד לצפון נורווגיה, להדוף את ניסיון פלישת־הנגד של בריטניה וצרפת שנועדו לעזרת נורווגיה; הסכמת הצי השוודי, בהוראת הממשלה, ללוות ספינות גרמניות שהשיטו חיילים גרמניים בים הבלטי עם תחילת המתקפה הגרמנית על בריה"מ בחודש יוני 1941; כניעה לתכתיב גרמני להתיר לדיוויזיה המשוריינת "אנגלברכט" שהונחתה בנורווגיה להגיע, על ציודה הכבד, את שוודיה בדרכה לחזית הפינית־סובייטית; מכירת עפרות הברזל של מכרות קירונה לתעשיית הפלדה הגרמנית. עתה באה הפרשה החדשה של מכירת נשק שוודי שסייע לארה"ב להילחם בווייטנאם כמקלחת צוננת לרוב רובם של השוודים.

אם ניתן היה להסביר את כניעתה של שוודיה לתכתיבי המטה הגרמני בימי המלחמה באיום כי סירוב יגרור את כיבושה על־ידי הצבא הגרמני, הפרשה שהתגלתה השבוע שונה בתכלית: לא פחד איום בכיבוש כי אם חשבון ציני של רווחים לתעשיית הנשק השוודית.

בין השנים 1965־1975 היתה שוודיה המדינה הקולנית ביותר באירופה המעורבת בהפגנות ובגינויים אינספור כלפי ארה"ב על מעורבותה של זו במלחמת וייטנאם. פרסומו הבין־לאומי הראשון של אולוף פלמה היה בסתיו 1968, כאשר שימש יד־ימינו של ראש הממשלה דאז טאגה ארלאנדר ושר בממשלה: תצלום של פלמה צועד שלוב זרוע עם שגריר צפון וייטנאם בראש הפגנה בשטוקהולם, הקנה לו מוניטין עולמיים.

ארה"ב הגיבה בהחזרת שגרירה בשטוקהולם. היחסים בין ממשלת שוודיה וארה"ב הוקפאו לשנים רבות. שוודיה שימשה מקלט לכל צעיר אמריקאי שהחליט להפר את צו הגיוס למלחמה בווייטנאם. בשטוקהולם נערכו כנסים בין־לאומיים ו"טריבונאלים" לשפיטת ארה"ב על מלחמתה המבצעית בווייטנאם. על רקע זה קל להבין את הזעזוע שגרם הפרסום ב"דאגנס ניהטר".

פרשת "בופורס"

בשנים האחרונות כבש מפעל הנשק השוודי "בופורס" כותרות. הוא מכר נשק למדינות המפרץ הפרסי, תוך עקיפת החוק האוסר מכירת נשק למדינות המעורבות במלחמה. הנשק נמכר לחברות קש, בסינגאפור ומשם הועבר לקונה האמיתי. פרשה שטרם באה לסיומה היא תשלום שוחד למתווכים הודיים לצורך קבלת הזמנה למכירת 400 תותחים לצבא. המחזור בסכום של 8.3 מיליוני דולר, שהועברו בהסכמת הבנק הלאומי השוודי לבנקים בשווייץ. הפרשה עוררה חשד כי מקבלי השוחד הם מקורבי ראג'יב גנדי. ממשלת שוודיה סירבה לגלות למנהיגי האופוזיציה בהודו אם יש בסיס לחשדותיהם, ומפעל "בופורס" התגונן בנימוק של סודות מסחריים.

אבל פרשת "בופורס" נוגעת, בסופו של דבר, למפעל בבעלות פרטית. שונה בתכלית היא הפרשה שעלתה לכותרות עתה לשוודיה מפעל נשק בבעלות ממלכתית. מפעל פ־פ־ב, המוכר בעולם בזכות מערכות הנשק הנושאות את השם "קרל גוסטאב". כשנתיים לפני התערבות ארה"ב במלחמה בווייטנאם נחתם הסכם בין המפעל ובין צבא אוסטרליה על מכירת ציוד צבאי. בין השאר נמכרו לאוסטרליה רומה־רימונים הנושא את השם "קרל גוסטאב", תוך התחייבות לספק תחמושת.

בשנת 1966 החליטה אוסטרליה לשגר לווייטנאם חטיבה בת 4700 חייל, כדי לסייע לארה"ב במלחמתה נגד צפון וייטנאם. בשנת 1966 נרתמה שוודיה למאבק הפוליטי לצד צפון וייטנאם ולפיכך הורתה הממשלה למפעל פ־פ־ב להפסיק לספק לאוסטרליה את התחמושת לרומה־הרימונים בהתאם לחוזים שחתמה. ההחלטה זכתה, כצפוי, לפרסום. מאחורי הקלעים המשיכה שוודיה למכור לאוסטרלים את התחמושת.

הגילויים ב"דאגנס ניהטר" חושפים כיצד עקפו המפעל את האיסור הרשמי: בין השנים 1963־1984 היה הסכם בין פ־פ־ב לבין משרד ההגנה הבריטי, שלפיו ישמשו הבריטים סוכן למכירת מערכות "קרל גוסטאב" למדינות שהחוק השוודי אוסר יצוא נשק אליהן. ההסכם כלל את כל מדינות חבר העמים הבריטי. בתוכן מדינות רבות שבהתאם לחוק השוודי נאסר על פ־פ־ב למכור להן נשק. כדי לעקוף את האיסור טען המפעל שהוא מוכר ידע למשרד ההגנה הבריטי ומערכות הנשק ייוצרו בבריטניה. באותה שיטה זכה גם צבא אוסטרליה להמשיך ולקבל תחמושת לרומה־הרימונים "קרל גוסטאב".

עיקרו של הגילוי ב"דאגנס ניהטר": משרד ההגנה הבריטי לא קיבל ידע והנשק שנמכר לאוסטרליה היה מתוצרת שוודית. האיש שהיה בשנת 1966 שר הנושא באחריות המיניסטריאלית, שר ההגנה סוון אנדרסון, מת לפני שנה. ראש הממשלה דאז טאגה ארלאנדר מת גם הוא ונותרו רק מסמכים המעידים על הדו־פרצופיות של ממשלת שוודיה.

לפרשת הקשרים בין פ־פ־ב למשרד ההגנה הבריטי גם היבט ישראלי: בסוף שנות השישים ביקש משרד ההגנה הבריטי למכור לישראל מערכות "קרל גוסטאב". ישראל כידוע אינה נמנית עם חבר העמים הבריטי, אך משרד ההגנה הבריטי התייחס אליה כמי שהיתה בעבר קשורה לבריטניה, בזכות המנדט הבריטי. פ־פ־ב העביר את הבקשה הבריטית לעיונה של ממשלת שוודיה, וזו אסרה על המפעל להתיר לבריטים למכור את הנשק לישראל. הנימוק: חשש כי גילוי נשק שוודי בידי חיילי צה"ל יפגע בשליחות התיווך של גונאר יארינג, שיצא לאחר מלחמת ששת הימים בשליחות מזכיר האו"ם לתווך בין ישראל ומצרים.

אתה מחפש סוכן בחו"ל?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

מיוחד למעבידים ולוועדי עובדים

"תלושי אלף המתנות" במשביר לצרכן

?

איך לא חשבת על זה מזמן

"תלושי אלף המתנות" - תוי קניה ע"ס 10, 50 או 100 ש"ח במשביר לצרכן הם מתנה אידיאלית לעובד בכל זמן.

"תלושי אלף המתנות" של המשביר לצרכן - שי מעודכן המאפשר למקבל אותם להנות מאלף ואחת מתנות, לפי בחירתו, בכל אחת מהמחלקות הרבות של רשת המשביר לצרכן.

תן לעובד שלך לבחור בעצמו את המתנה שהיה רוצה לקבל ממך.

תן לו את "תלושי אלף המתנות" והוכח להמון תודות.

"תלושי אלף המתנות" של המשביר לצרכן - המעביד מרוויח, העובד נהנה.

לפרטים: פנה לאמנון מגור במחי המכירות. טל. 03-899646

המשביר לצרכן בקצב הזמן

הנחות להזמנות גדולות

هكذا من الأصل

صورة عن الاصل

יש דין במוסכים

עבודה יש לבצע

ועדת בוררים של איגוד המוסכים בישראל פסקה לטובת פרידה מכפר־סבא פיצוי מלא בעד תיקון־לא־תיקון שנעשה ברכבו במוסך ביהוד. פסק הבוררים קבע כי המוסך ישלם לפרידה 2717 שקלים, בתוך 10 ימים ממתן פסק־הדין. אם יאחר בתשלום — יהיה הסכום צמוד למדד וישא ריבית של 3% בחודש.

ב־23.8.87 פנה פרידה לאיגוד המוסכים וטען כי חודשיים לפני כן נכנס למוסך ביהוד כדי לבדוק את רכבו, מסוג BMW 2500, לאחר שהתגלתה בו תופעה של מים באגן השמן. האבחנה של בעל המוסך היתה שסתם הראש ניזוק ויש לשפץ את ראש המנוע. "הכנסתי את הרכב למוסך והם עשו מה שעשו. לאחר כמה ימים באתי ובעל המוסך דרש ממני 1750 שקל. שילמתי חלק מן הכסף במזומן והיתרה בצ'ק דחוי. נסעתי והרגשתי שהרכב מתחמם ומזייף", כתב המתלונן.

מכאן ואילך התרחשו העניינים כמו בסיפור קפקאי: "לך לבדוק את הקרבורטור, לך שיכוונו לך את המנוע ואת השסתומים" — וכיוצא באלה סרטורים, ממוסך למוסך. בתום כל אלה, כשהמנוע המשיך להתחמם ולזייף, "לא היתה לי ברירה אלא לעצור את הצ'ק השני, עד שיסדרו לי את הרכב כמו שצריך", כתב פרידה לוועדת הבוררים של איגוד המוסכים. פרידה הביא את רכבו למוסך ביהוד, השאירו שם שלושה ימים, וחזר וגילה ששום דבר לא נעשה במכונית. הרכב התחמם והמנוע זייף. "ביקשתי שבעל המוסך יילך אתי למכון רישוי לבדוק את הרכב והוא סירב. לקחתי את הרכב ונסעתי והוא רדף אחרי עם שני עובדים שלו, השיג אותי בכביש הטייסים, פתח את מכסה המנוע, שבר את המפלג ואף תקף אותי פיזית. אחר כך גרר את רכבי למוסך שלו. הגשתי תלונה במשטרה והגשתי תלונה נוספת לאיגוד המוסכים", סיכם פרידה את תלונתו.

שני הצדדים — המתלונן ובעל המוסך — חתמו על שטר הבוררות, ביודעם שאין ערעור על פסק דינם של שלושת חברי האיגוד: ישראל אופיר, חיים פרבוים וירחמיאל אלמוג. מאיגוד המוסכים הפנו את המתלונן למוסך בנתניה לקבלת חוות דעת אובייקטיווית. הבדיקה העלתה כי המנוע מזייף חזק וכי נשמעות בו נקישות שונות. סיבובי הסרק לא פעלה היתה בריחה לחוץ מכל המקומות האפשריים: על מכסה הרדיאטור נראו כתמי שמן והכסף הכל — המנוע רחוק מלעבוד כהלכה.

בהופיעו לפני ועדת הבוררים, כשהודעת הנתבע בידו, סיפר פרידה כי לאחר מה שאירע, בינו לבין בעל המוסך, לא רצה לחזור למוסך ביהוד, בעיקר בשל האיומים שאיים עליו בעל המוסך, ולכן פנה למוסך אחר, בתל־אביב. האבחנה באותו מוסך העלתה ממצאים חמורים ובעקבותיה קנה מנוע משופץ ושילם עבורו 600 דולר. מסיבה זו מסתכמת התביעה שלו בבקשת החזר הסכום הזה, 600 דולר, בתוספת הכסף שגבה ממנו בעל המוסך ביהוד, בעבור תיקון שלא היה.

בא־כוח המוסך ביהוד טען לפני הבוררים כי "אילו היה בעל הרכב חוזר למוסך שלנו היינו מתקנים לו את כל הדרוש. אילולא השתלשלות העניינים, הלא נעימה, היה הכל בא על מקומו בשלום. אני יודע שבעל המוסך הציע לפרידה פיצוי, 500 דולר, כהחזר חלק מהכסף".

כאמור, קיבלה ועדת הבוררים את עמדת המתלונן ופסקה כי המוסך יחזיר לפרידה הן את סכום הכסף שגבה ממנו, עבור התיקון שלא בוצע, והן סכום של 960 ש"ח כפיצוי על המנוע שנאלץ לרכוש. בסך הכל — 2717 ש"ח.

פיתוח של אאודי

מתאם הצתה אוטומטי

חברת אאודי הודיעה כי פיתחה מתאם־ויסות הצתה אוטומטי־אלקטרוני למנועי מכוניותיה, וכי מתאם זה כבר מותקן בחלק מדגמי החברה, המיוצרים בייצור סדרתי.

המתאם נועד להתאים את תזמון ההצתה של כל גליל וגליל (צילינדר) במנוע בהתאם לתנאי הנסיעה של הרכב: גובה הרכב מעל פני הים בעת הנסיעה משנה את הלחץ הברומטרי ואת תנאי הפעולה של המנוע, הטמפרטורה השוררת מחוץ למכונית ואיכות הדלק. כן מתזמן המתאם החדיש את ההצתה במנועים המתודלקים באוקטן נמוך מזה המומלץ על־ידי היצרן, ללא צורך בקידום מוקדם של ההצתה.

המתאם החדיש מורכב משלוש יחידות עיקריות: מעבד נתונים זעיר, וסת נקישות וחיישן. אופן פעולתו הוא זה: עקומת־שדה ההצתה, המבוקרת על־ידי המעבד, יחד עם בקרת הנקישות הנפרדת לכל גליל, גורמות לכך שזווית ההצתה בכל גליל תתכוונן בנפרד. חיישן נקישה, המותקן במנוע, מספק למערכת החדישה את המידע הדרוש לביצוע פעולת התיאום וויסות ההצתה.

פעולת המתאם מביאה לכך שההצתה בכל גליל במנוע תהיה נפרדת ולכן אופטימלית עד לגבול הנקישה. בדרך זו, פחיתת התספק של המנוע נמוכה מזו של מנוע שבו הגלילים הם בעלי הצתה אחידה.

רשיון חדש לרכב

אגף הרישוי במשרד התחבורה נערך באחרונה לתת תשובה לכמה בעיות, שהטרידו רבים במהלך עסקות רכב, וביותר שאת כאשר היה צורך לערוך פרטים שונים ברשיון הרכב. את התשובות ריכז האגף ברשיון הרכב החדש, שכבר הוחל בהנפקתו. ב־1 באפריל הקרוב יפקע תוקפו של רשיון הרכב מהסוג הישן. כדי לענות על צורכי הציבור השוקק מן הרכב המקוון, הפעיל אגף הרישוי כמה חידושים נוספים, שעיקרם הפצת מידע בדרך הישירה והקלה ביותר האפשרית בישראל.

מנהל אגף הרישוי רפי ברזוהר וסגניתו פנינה מירון סקרו, במסיבת עיתונאים בשבוע שעבר, את הסיבות לשינויים. חסרונו של הרשיון הישן בלט זה כמה שנים, ובאחרונה ביותר תוקף, כשרבו הזיופים שבו לפרסום. ברשיון הישן נאלצו לרשום את עדכוני ההעברות והשינויים שהונהגו ברכב בכתב־יד, ועוד רווחת הכתוב בין השורות המודפסות. הדבר פתח פתח לזיופים. גם העובדה שהרשיון לא חודש במשך שנים תרמה להתרפטות הנייר וקשה היה להבחין בין סימן תקין לזיוף.

הרשיון החדש יישלח מעתה מדי שנה אל בעל הרכב, לביתו, לקראת מועד מבחן הרכב השנתי. ברשיון החדש יוכנסו כל השינויים שעליהם הודיע בעל הרכב, כגון שינוי כתובת, שינויים ברכב וכדומה. כן ייכללו בו שינויים שלא ביוזמת הבעלים, אלא ביוזמת אגף הרישוי, כגון: שלבי עיקול, שיעבוד הרכב לבנק, הגבלת מכס וכדומה. זה אולי לא יהיה כה רצוי לבעל הרכב, אבל יתרום למניעת הונאות בזמן מכירת הרכב לבעלים חדשים. יתר על כן, בגוף הרשיון יודפסו תאריך הבעלות ותאריך הדפסת הרשיון. כך, מי שיבקש לקנות את הרכב ידע שהפרטים הרשומים נכונים ליום ההדפסה.

ברשיון החדש הוכנסו כמה שינויים נוספים: הסעיף "מקורי יותר" יבהיר למי שיבקש לרכוש את הרכב, כי במקורו (או באחד מגלגוליו) היה הרכב בהשכרה, בלימוד נהיגה וכדומה, מאחר ש"עבר" כזה גורע במידה משמעותית מערך הרכב. ניסו רבים עד עתה להסתיר עובדות אלה מהקונים הפוטנציאליים. עוד יוכל רוכש הרכב הפוטנציאלי לדעת, בסעיף אחר, כמה בעלים קודמים היו לרכב, מי היצרן שלו ובאיזו ארץ הוא יוצר. כך, לדוגמה, רכב שהיצרן שלו אירופי יכול להיבנות בברזיל.

בסעיף "מס' קודם" יוכל המבקש לקנות את הרכב לדעת אם הרכב נמכר לחו"ל וחזר ארצה (ולכן מספר שונה), או שעבר תאונה קשה (שעלות תיקונה בין 50 ל־70 אחוזים מערך הרכב). במקרה זה, יוחלפו שתי הספרות הראשונות של מספר הרישוי ל־60, שהוא קוד קבוע האומר שהרכב עבר תאונה קשה, שחייבה את שיקומו.

ברזוהר סיפר, כי פרטים נוספים על הרכב (כגון, מי בדיוק היו הבעלים הקודמים) אפשר עדיין לקבל רק במשרדי הרישוי, ורק יחד עם בעלי הרכב. לשאלה, מדוע יכול כל אדם לקבל בטאבו נסח של כל בית או דירה ולראות שם את כל הפרטים הרלוונטיים על מישכון הנכס, שיעבוד וכדומה, בעוד שלגבי רכב, שערכו נמוך בהרבה מזה של בית, נזקק המתעניין לבעל הרכב, הבהיר ברזוהר כי הדבר נעוץ בחוק. "העובדה שהמוכר והקונה צריכים לבוא למשרדי הרישוי מהווה הכבדה רצינית הן עליהם והן עלינו. לכן, האגף בודק עתה עם משרד המשפטים הכנסת שינויים בחוק הרישוי, כדי שאפשר יהיה לקבל מידע רלוונטי בדומה לקבלתו במשרדי הטאבו" אמר ראש האגף.

במסגרת ההיערכות החדשה הנהיג אגף הרישוי מרכזי מידע בשלושת משרדי הרישוי המרכזיים. בשלושתם יוכלו הפונים לקבל מידע בטלפון. בחולון יפעל המרכז מ־8 בבוקר עד 6 בערב, ובירושלים ובחיפה עד שתיים וחצי בצהריים. לאחר שעות אלה תפעל שם מזכירה אלקטרונית והפונה יוכל להשאיר מספר תעודת זהות, מספר רכב (לאיתור "התיק" שלו במחשב) ומספר הטלפון שבו ניתן לאתרו למחרת היום. "לפונים צפויה הפתעה נעימה: פקיד או פקידה אכן יפנו בטלפון למחרת היום. זאת, כדי לוודא שמישהו לא ניסה לשתול מידע לא נכון על־פי מספר הרישוי, ללא ידיעתו של הבעלים" מבטיח ברזוהר.

מספרי הטלפון של מרכזי המידע הם: בחולון — 03־899559 (לאחר שעות העבודה, ישמש גם כמזכירה אלקטרונית), וכן 03־899560, 03־899569, 03־888121. בירושלים — 02־714488 (מזכירה אלקטרונית לאחר שעות העבודה), וכן המספרים העוקבים 6/7/02־718215. בחיפה — 04־728488 (גם מזכירה אלקטרונית אחרי שעות העבודה) וכן 04־721351.

לעידכון כתובות בלבד הנהיג אגף הרישוי תיבות מיוחדות. במכתב לאחת מהן תעודכן כתובתו של כל בעל רכב, על־פי פרטי הרכב ופרטיו האישיים. תיבות הדואר הן: ת"ד 6, חולון 58100, ת"ד 151540 ירושלים 95420, ת"ד 33 חיפה 31000.

דוגמה של רשיון הרכב החדש

הקלאסיות של המאה

בחודש שעבר התקיימה בז'נבה מכירה פומבית של מכוניות, הנחשבות לקלאסיקה של המאה. המכירה, שנעשתה באמצעות סות'בי'ס, כללה את הקאדילק V16 מהסדרה ה־90. מכונית זו שימשה פעם את האפיפיור פיוס ה־12 בטקסס. היא נמכרה ב־160 אלף דולר לקונה אנונימי.

המרצדס־בנץ 680S סופרצ'ארג'ר קאבריולט, שנבנתה במאי 1928 על ידי י. סאוטצ'יק מפאריס, נמכרה ללקוח אמריקאי ב־1930. במכירה הפומבית בחודש שעבר היא נמכרה ב־1.1 מיליון דולר.

ה־דלאהיי 135M נבנתה ב־1948 על ידי פיג'וני ופלאצ'י. בז'נבה היא נמכרה ב־360 אלף לירות סטרלינג.

ובעוד סות'בי מכרה את הקלאסיות בז'נבה, בפברואר, במיליונים, הפגינה חברת רולס־רויס יצר אספנות־עצמית מיוחד במינו. ב־12 במארס היא הציגה באחת מחנויות הכלבו בטוקיו, יפאן, את הרולס־רויס הכסוף שיוצר ב־1907.

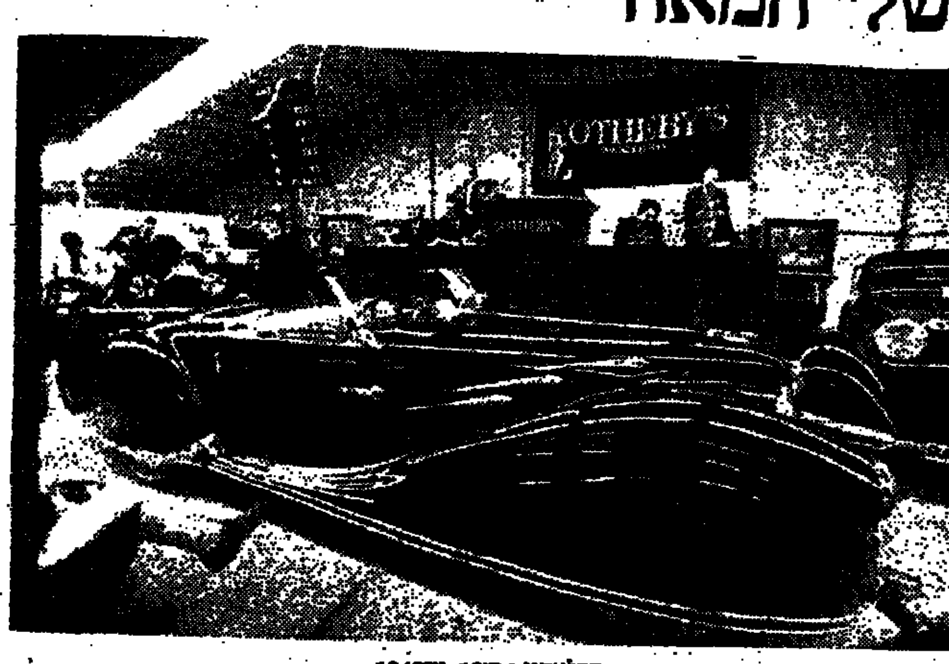
הדלאהיי 135M מ־1948

הקאדילאק V16 סידרה 90

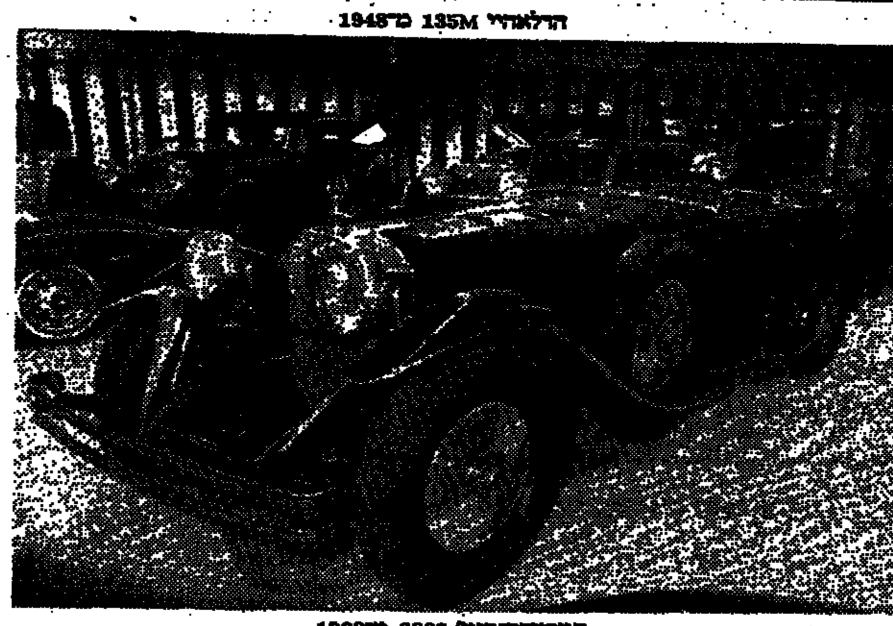
המרצדס־בנץ 680S מ־1928

הרולס־רויס הכסוף מ־1907

רכבת פרברית בסימן שאלה

קו הרכבת הפרברית תל־אביב—פתח־תקווה לא יתרום לקיצור אפקטיווי של משך הנסיעה של המשתמשים בו, לעומת משך הנסיעה ברכב הפרטי. אם בכל זאת יתקצר זמן הנסיעה, יהיה זה לתקופה קצרה מאוד, בשל ההשפעה על ניידות הפוכה של השירותים ממרכזי העסקים בתל־אביב והב־יתום אל הפריפריה, על קו הרכבת, וכך תיעשה הנסיעה לתל־אביב מיותרת לרבים מהמשתמשים כיום בקו. זו מסקנת המחקר של צבי זיו, גיאוגרף ומתכנן אורבני, שאותו הכין במסגרת עבודת הגמר לתואר מוסמך במדעי החברה, בתוכנית למדיניות ציבורית של הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב.

משך הנסיעה כיום על פני 12 הק"מ המפרידים בין פתח־תקווה לתל־אביב הוא כשעה. בשעות השיא, כאשר המשתמשים בכבישים רוצים להגיע לעבודתם, הזמן אף יותר. התארכות משך הנסיעה לעבודה הממנה מורידה, למעשה, את התפוקה ולעתים קרובות אף משבשת את העבודה ופוגעת ממשית בייצור. עקב זאת, נלחצו באחרונה משרד התחבורה, נתיבי איילון וגופים אחרים, והעלו את רעיון הרכבת הפרברית, כאחד הפתרונות לבעיה. אחד הקווים הראשונים המתוכננים לביצוע במסגרת תוכנית הרכבת הפרברית לאזור המרכז הוא קו תל־אביב—פתח־תקווה. ההשקעה המתוכננת בקו זה היא 150 מיליון דולר. בא זיו וטוען, כי גם על־פי שיטות החישוב היותר אופטימליות, רכבת פרברית זו לא תהיה כדאית.

תוואי הנסיעה המתוכנן של הרכבת הפרברית פתח־תקווה—תל־אביב, טוען זיו, מרוחק הן ממרכזי המגורים של העובדים והן מהיעדים שלהם: מקומות העבודה. לכן, גם בהנחה שהרכבת תעשה את המרחק ב־10 דקות בלבד, שהוא זמן "נטו" מינימלי, יצטרכו העובדים להגיע הן אל הרכבת (מהבית) והן אל מקומות העבודה (מהרכבת). במקרה הטוב, יצטרך העובד להגיע לתחנה ברגל — ומטבע אל מקום העבודה יוכל גם כן להגיע ברגל. כך ייתוספו לנסיעה יחד עם ההמתנה לרכבת, עד 10 דקות לכל כיוון. אבל אם יצטרך להגיע באוטובוס, ואף זאת בהנחה שאלה יהיו מתואמים עם הרכבת ולא יתעכבו בה, תהיה תוספת הזמן 10 דקות לשני הכיוונים.

"אלא שבמקרה זה ייתוסף מחיר הנסיעה באוטובוס בשני הכיוונים למחיר הרכבת, דבר שיקפיץ את מחיר הנסיעה הכולל" טוען זיו. לפי חישוביו, חיסכון של 50% בזמן הוא הטוב ביותר האפשרי במסגרת מציאותית, לרבות עצירה בתשע התחנות־הביניים של הקו, והאטה ביציאה ובכניסה לתחנות. "בגלל קיצור משך זמן הנסיעה בקו, יהיה כדאי לעובדים להמשיך לגור בפריפריה. יתר על כן, ריכוז האוכלוסייה בפריפריה ימריץ חלק נכבד מן העסקים להעביר את פעילותם אל קירבת הלקוחות שלהם. כבר היום אנחנו רואים פרסומות של עסקים המודיעים, כי הלקוח לא צריך לטרוח ולהגיע לעסק בתל־אביב, העסק מגיע אליו. כך קרה עם הקניונים הגדולים ומרכזי הקניות. הללו ייטו להתמקם בקרבת המסילה, אבל לא במרכז — שהוא יעד הנסיעה — אלא בפריפריה" קובע זיו.

לדבריו, ההתפתחות הצפויה היא, שהקו יעבור עד מהרה לשרת את העסקים שיתמקמו בקרבתו, ומסיבה זו ייפגעו העסקים במרכז העסקי בתל־אביב, שהוא יעד הקו המתוכנן; המסר של מחקרו של זיו ברור: הרכבת הפרברית לא תמנע פקקים, משום שרבים ימשיכו לנסוע ברכבם הפרטי, הן בגלל העלות הגבוהה — יחסית — של הנסיעה המשולבת רכבת־אוטובוס, הן בגלל מיעוט מבוטל של החיסכון בזמן, והן בגלל היתרונות הבולטים של נסיעה ברכב פרטי (אכסון קניות, הגעה מדלת לדלת, נוחות הנסיעה בתנאי מזג אוויר קשים).

זיו אינו חוזה עתיד מלבב עם הפעלת קו הרכבת הפרברית. להיפך. לטענתו, עם המשך המגמה של העתקת המגורים לפריפריה בגלל תנאי מגורים משופרים, ייתוספו שם גם כלי רכב במספר ניכר. עם העתקת מרכזי קניות לפריפריה, יתרוקן חלק מן המע"ר (מרכז העסקים הראשי, שהוא כיום בתל־אביב) מיעדיו הנוכחיים, ואלה יעברו לפריפריה. מסיבות אלה, יועתקו לפריפריה חלק ניכר מבעיות המע"ר של תל־אביב: פקקי תנועה, צפיפות וזיהום אוויר. ואילו בשעות הלילה, צפוי שיתרבו שם אזורי הפשיעה. "בסך הכל, תופעות המאפיינות כיום את מרכז תל־אביב יועתקו ויתרוקנו למרכז־המשנה בפריפריה. ואילו מרכז העסקים הראשי בתל־אביב יקטן בהיקפו ובחשיבותו מבחינת עסקי השירותים שלו. ואם הוא יקטן, מה הטעם בהשקעת כספים כה רבים כדי להביא אליו אנשים, שירצו להגיע למקומות אחרים?" שואל החוקר.

עבודת לילה

מע"ץ מנסה, בעקבות תלונות חוזרות ונשנות של נהגים, להנהיג עבודת לילה בסלילת הכבישים, בעיקר כאשר מדובר בעורקים עמוסים. התלונות, המשמעות מזה זמן רב גם בכינוסים ובימי עיון, מתבססות בעיקר על השיבושים הקשים הנגרמים על ידי חסימת כבישים בקטעים שלמים, דווקא בשעות העומס הקשות. כאשר הדברים אמורים בשעות הבוקר, יש לחסימות אלה השלכות קשות על המשק, מאחר שהן גורמות להפסד של עשרות אלפי שעות עבודה.

העברת העבודות ללילה כרוכה באישורים מיוחדים לעבודת לילה, הניתנים מטעם משרד העבודה. אבל לא שם נמצא הבלם, שמנע ממע"ץ להעביר חלק מהעבודות לשעות הלילה. לעבודת הלילה, טוען דובר מע"ץ, יש כמה חסרונות רציניים. האחד מהם מתבטא בכך שהעבודה איטית בהרבה, ועל כן גם יותר יקרה. היא גם יקרה יותר משום שעל עבודת לילה משלמים הרבה יותר. בסך הכל, תקציב שבעבודת יום היה מספיק לסיום של פרויקט שלם, יספיק בעבודת הלילה לקטע קטן של הכביש, דבר שיגרור את סיום העבודה על פני זמן כפול ומשולש ולא יתרום להקטנת העומס. על כך יש חולקים רבים הטוענים, כי גם אם העבודה בלילה היא מטבעה יותר איטית, הרי שהצורך להתמודד עם הפרעות התנועה השוטפת והקשה של היום, מאפשרת, בסופו של חשבון, פידיון רב יותר בלילה מאשר ביום.

בעיה נוספת, לטענת דובר מע"ץ, היא הרעש. לדבריו, יש פרויקטים בהם העבודה כרוכה בהפעלת מנועים וכלים רועשים. כאשר העבודה מתבצעת בקרבת אזורי מגורים, היא גורמת להפרעות קשות, והתושבים מתנגדים לכך, וגם בהם יש להתחשב. מכל מקום, הנושא נבחן עתה. בתוכנית לעבור לעבודת לילה במקומות שבהם זה אפשרי.

נפתח
כל בו חדש
במרכז חורב אחוזה
המשביר לצרכן

מעכשיו
לונדון בכרמל
הביגוד האופנתי
לנשים גברים וילדים
לבני נשים
אביזרי אופנה
תמרוקים
טקסטיל בית
גרביים
מבחר גדול של מוצרי Marks & Spencer St Michael
מבצע פרסים 15.3.88-1.4.88
לרגל הפתיחה הנחות, פרסים והפתעות
על קניה מעל 50 ש"ח זכות השתתפות בהגרלת
2 טיסות ללונדון (לא כולל מיסים) - מתנת Marks & Spencer
100 שעוני יד
כולם קונים בכל-בו המשביר לצרכן במרכז חורב
פרסום הראל

הגדה של פסח
שי לחג
שתעניק לעובדיך וללקוחותיך
במפעלנו מגוון הגדות
המתאימות לכל גודל שי
ולכל תקציב
בדבר פרטים נא לפנות: מדן מפעלי דפוס נצרת בע"מ
טל' 03 337283, 03 333625, 03 337565
אין מכירה ליחידים

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הביצוע
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לבצוע עבודות כדלקמן:
1. מכרז מס' 87/1096 — הקמת מבנה מאלמנטים טרומיים (כ־160 מ"ר) כולל עבודות תברואה ופיתוח באזור באר־שבע.
2. מכרז מס' 87/2170 — אספקת מערכת מזוג אויר והתקנתה במבנה החברה בבאר־שבע
3. מכרז מס' 87/1003 — עבודות שינויים ושיפוצים (בניה) במבנה החברה באריאל.
4. מכרז מס' 88/1021 — עבודות שינויים ושיפוצים (בניה) במבנה החברה באתר תחנת הכח "מאור דוד" בחדרה.
5. מכרז מס' 88/2020 — החלפת פחי כיסוי של מחילות אויר וגזים (כ־3,600 מ"ר) בתחנת הכח רדינג בת"א.
פרטים וטופסי המכרזים אפשר לקבל תמורת תשלום של 115 ש"ח (כולל מע"מ) עבור כל מכרז ומכרז במשרדי החברה בת"א, רחוב החשמל 16, קומה 11 טלפון 616343/691 בין השעות 8.00-13.00 עד יום חמישי 31.3.88
רשאים להשתתף במכרזים הנ"ל רק קבלנים רשומים שסיווגם כשר ביצוע מתאים.
על ההצעות להגיע למשרדנו בת"א עד יום רביעי 27.4.88 שעה 12.00
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

הפתרון: נסיגה חד־צדדית מהשטחים

מאת יודעם פריאור

הכותב הוא פרופסור במחלקה לפיזיקה כימית במכון ויצמן למדע

מדינת ישראל עומדת בפני החלטות אשר יקבעו את עתידה, או אף את קיומה כמדינה שנרצה להיות בה. בעוד פחות משנה יתקיימו בארץ בחירות כלליות ויש הכרח למקד את הדיון בשאלה החשובה באמת, שאלת השליטה במיליון וחצי ערבים. בעניין זה אי החלטה כמוה כהחלטה, וחובה על כל אחד מאתנו לנקוט עמדה.

ישראל יכולה לנקוט אחת משתי דרכים אפשריות: לספח את השטחים על תושביהם ולהפכם לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל — או לא לספחם. סיפוח השטחים ומתן אזרחות לתושביהם הערביים יהפכו את ישראל למדינה דו־לאומית ובמהלך כמה שנים למדינה בעלת רוב ערבי. בכל ספקטרום הדעות בישראל כמעט אין מי שתומך באפשרות זו.

אם אין נותנים לתושבי השטחים אזרחות — הרי שבפועל יחיו בין הירדן והים שתי קבוצות אנשים בעלות שני סוגי זכויות. היהודים (והערבים אזרחי ישראל בכללם) שהם בעלי זכויות אזרח, והתושבים הערביים אשר אינם בעלי זכויות אלה. וכאן שורש הבעיה. כל אדם שעיניו בראשו יכול לצפות לאיזה כיוון יתפתחו הדברים: הקבוצה הנשלטת לא תסכים להיות כזאת לאורך זמן ואירועי השבועות האחרונים יהיו כאין וכאפס לעומת הגלים הבאים. הנשק נמצא בידינו (קבוצת השולטים), ייתכן שנצליח לדכא את ההתקוממות, אולם המאמץ הנדרש והמחיר שישולם ילכו ויגדלו.

גם אילו היה אפשר לשלוט במיליוני הערבים תחת הסותגו — האפקט המשחית של הכיבוש ישפיע על כל אורחות חיינו: כאשר ישנה קבוצת אנשים שרמת הפקודיות והזכויות שלהם מוגבלות, לא ירחק היום והתופעות המבוערות יחצו את הקו הירוק אל תוך מדינת ישראל, וכל אחד מכיר הדוגמאות כאלה. תופעות כמו שימוש בכלי־הוד כדי לקבור אנשים חיים הן סימפטום למה שמתרחש בארץ, והן צריכות להעיר צמרמורת בגופו של כל ישראלי.

ההחלטות שעלינו לקבל יתבטאו בפתקי ההצבעה בקלפי. כמעט כל המפלגות נוקטות עמדה הנופלת בתחום האלטרנטיבה השנייה — החזקת שטחים בצורה זו או אחרת, ואי מתן אזרחות מלאה לתושביהם הערביים. מבחינה זו השוני בין המערך לליכוד, למפד"ל או לש"ס הוא קטן. הליכוד אינו מוכן להחזיר שטחים, אולם דובריו מצהירים שאינם רוצים להעניק אזרחות לערבים ואינם רוצים מדינה דו־לאומית. המערך טוען שאינו רוצה מדינה דו־לאומית, אולם אינו מוכן להיפרד מהשטחים או מחלקם.

בניגוד לעמדות אלה, מציגים הרב כהנא ורזמיז עמדה עקיבה. אם אי אפשר למצוא פתרון עם הערבים בשטחים, יש להיפטר מהם. אני סבור שהרוב המכריע של תושבי המדינה אינו רוצה שאלה יהיו עמדותיה ומעשיה של מדינתו.

לפיכך על מי שרוצה לחיות במדינה יהודית דמוקרטית, שאינה דו־לאומית ואינה דומה כשתי טיפות מים לדרום־אפריקה, להגיע למסקנה שעלינו להפסיק את שליטתנו במיליון וחצי ערבים. היאיל וברגע לא ברור אם יש לנו שותף למשא ומתן, חובה על ישראל להודיע על כוונתה לצאת חד־צדדית מן השטחים הכבושים, ועל כוונתה לנתק עצמה ניתוק מוחלט וסופי מכל השטחים. הכוונה היא ליציאה שאינה תלויה בשום משא ומתן ואשר כרוכה בניתוק גמור של הכלכלה הישראלית מכלכלת השטחים. מה יקרה עם השטחים? איני יודע ואיני מתעניין. קרוב לוודאי שמצרים תשתלט בחזרה על רצועת עזה, ואילו בגדה, או שחוסיין ישתלט על השטח או שארגון פלשתיני כלשהו ישתלט.

מובן שהצעה זו מעוררת כמה בעיות. אנסה להתייחס לעיקריות שבהן:

בעיית הביטחון: בעיה זו נחלקת לשניים — הביטחון השוטף וסכנת המלחמה. עד לפני פינוי השטח נצטרך להחליט מה מהווה לדידנו קזוס־בלי (עם מה איננו נכונים להשלים). למשל, אם מעבר טנקים על הירדן מהווה פעולה שישראל אינה יכולה לסבול, תכריז על כך ישראל קבל עם ועולם ותודיע מה יהיו הצעדים שיינקטו כדי להבטיח זאת: טיסות סיור או תצפית על הירדן, שימוש בלוויינים לצילום, או אמצעי פיקוח אחר. אם יתקרבו טנקים או תותחים אל גשרי הירדן, ישראל תתקוף מיד וללא אזהרה נשק זה ואת נושאיו. היאיל ומדובר בפעולה חד־צדדית של ישראל, אין שום צורך בהסכמה של הצד שכנגד.

באופן זה אפשר לוודא שהסיכון הביטחוני שאנו נוטלים על עצמנו מבחינת מלחמה עתידית אינו עולה על הסיכון הכרוך בהמשך המצב הנוכחי. האמור לעיל אינו הצעה מפורטת מה להכריז ומה להחליט, אלא רק דוגמה.

הבעיה לכאורה חמורה הרבה יותר מבחינת הביטחון השוטף. השלטון שיקום בשטחים — מצרי, ירדני או אש"פי — בוודאי יישא נשק. כלומר, אנו מוגמים מצב שבו נקרב אל מרכזי האוכלוסיה הישראליים ערבים נושאי נשק, אשר יוכלו, אם ירצו, לירות אל מעבר לגבול. בזה קשר זה יש להזכיר שלישראל גבול משותף עם סוריה, ירדן ומצרים ומעבר לכל הגבולות הללו יושבים ערבים נושאי נשק, ובכל זאת הם אינם יורים אל מעבר לגבול ואף מונעים הסתננות מחבלים דרכו. הסיבה למצב זה נובעת מהיכולת של השלטון המרכזי במדינות אלה לשלוט בנעשה, ומאי רצונו להגיע לעימות עם ישראל.

שליטי מדינות ערב הוכיחו בעבר את יכולתם "לטפל" בבעיות פנימיות (חוסיין בספטמבר 1970, אסד במאורעות חומס) וגם בעתיד יפעלו כך אם יחשבו שזה לטובתם. כלומר, הימצאות נשק מעבר לגבול אין פירושה בהכרח פיגועים, אם קיים שלטון מרכזי חזק המסוגל למנוע התנהגות שאינה רצויה לו.

שאלת הגבולות: היאיל וההחלטה על הגבולות לא תהיה תוצאה של משא ומתן, צריכה ישראל להחליט אילו גבולות היא רוצה, ולפעול בהתאם. מתוך האמור לעיל ברורה דעתי שהקריטריון העיקרי והכמעט יחיד לגבי הכללת אזור כלשהו בתחומי מדינת ישראל הוא גודל האוכלוסייה הערבית הגרה בו. כדי להיות יותר ספציפי — אני רואה את הגבול החדש כדומה באופן יסודי לגבול הקו הירוק, אך אם אזור זה או אחר אינו כולל אוכלוסייה ערבית ויהיו נימוקים טובים להכללתו בתחומי מדינת ישראל (למשל, הכביש הראשי לירושלים), על ישראל לעשות זאת.

היישובים היהודיים בתחומי השטחים והתושבים: זו בעיה קלה באופן עקרוני, וקשה באופן מעשי. ישראל יוצאת מן השטחים, ולכן מסירה מעל עצמה כל אחריות לגורל הישראלים הנותרים שם. מכיוון שממשלות ישראל השונות עודדו את אזרחי ישראל לאכלס את השטחים, על הממשלה להציע למתיישבים לפצותם על השקעותיהם שהשקיעו בפועל בתוספת פיצוי סביר על הצער הכרוך בנטישת בתיהם. אם למרות הצעת הפיצוי יהיו ישראלים שיבחרו להישאר שם — שיעשו כרצונם.

עתיד היחסים בין ישראל והשטחים: אני מציע לנתק את שתי המערכות ולגרום לכך שלא יהיו יחסים בין ישראל והשטחים, לפחות לא בהתחלה. הכוונה במפורש למנוע מתושבי השטחים להיכנס לישראל ולעבוד בה. אם נרשה למאות אלפי תושבי השטחים להיכנס לישראל מדי יום ביומו, תהיה בעיית הביטחון בלתי ניתנת לפתרון, שכן אי אפשר לחפש בכליהם של מאות אלפי אנשים העוברים מוסמכים מדי יום ביומו. על ישראל ליצור הפרדה מוחלטת בינה לבין תושבי השטחים, על־ידי בניית מערכות למניעת הסתננות (גדר מערכת וכדומה), ולעמוד על הפרדה זו.

חוק ל"מוסדות חיוניים"

מאת ד"ר שמואל ליברמן

הכותב הוא רופא בכיר בבי"ח רוטשילד בחיפה

רק חוק כזה יפתור את מצוקת בתי החולים והנזקקים לשירותיהם

זה שלושים שנה אני עובד כרופא בבתי חולים ועדיין אינני יכול להתרגל לשיטת התפקוד של מערכת זו. אין חילוקי דעות בקביעת העובדה שהמערכת כולה חולה, אך גם בין התקפי המחלה אין היא מספקת לאוכלוסייה שירות יעיל.

דחיית ניתוחים מתוכננים בבתי חולים היא תופעה יום־יומית. התהליך הטיפוסי הוא כדלהלן: לאחר חודשים רבים של סבל והמתנה בתור, החולה מתקבל סוף־סוף לבית חולים. ביומיים־שלושה הראשונים הוא עובר את כל הבדיקות הדרושות שהן לעתים קשות ומכבידות בסבל רב. והנה מגיע הערב שלפני הניתוח. שיחה אחרונה עם המשפחה, לאחר מכן חוקן, ולילה ארוך ומורט עצבים. בבוקר — השכמה מוקדמת ותלות אחר הניתוח. כאשר כל החולים יורדים לארוחת בוקר — החולה שלנו נשאר במיטה. הוא הרי בצום. לאחר מכן בא תור האינפוזיה, ואז ההמתנה הארוכה. רק לקראת הצהריים מודיעים לו שהניתוח שלו נדחה מסיבה ארגונית.

מה קרה? הניתוחים שהיו מתוכננים ראשונים לאותו יום התמשכו מעבר למשוער ולניתוח (או הניתוחים האחרונים) לא נותר זמן, מאחר שלפי סידור העבודה המקובל אצלנו בדרך כלל אין להתחיל ניתוח אלקטיבי בשעה שתיים אחר הצהריים. כך גדל התור לניתוחים במועדים רגילים ללא שביתות.

הסיבה העיקרית לתפקודם הבלתי יעיל של בתי החולים נעוצה לדעתי במדיניות שכר העבודה. מדי פעם קבוצת עובדים אחרת — רופאים, אחיות, עובדי משק, רנטגן או מעבדות — גורמת לשיבושים או משביתה כליל את העבודה. וכי מערכת כה מורכבת, הפסקת עבודה סדירה של קבוצה אחת משבשת את כלל הפעילות של בתי החולים. אם נביא בחשבון שקבוצות שונות מכריזות על סכסוך עבודה בזו אחר זו ובמירווחי זמן קצרים — ברור שהאזרח הנזקק לטיפול רפואי אינו יכול לקבלו כמה חודשים כל שנה.

מאבק על גב החולים

הנזק של ועדים אלה אינו מצטמצם לאי מתן שירות לחולה וגרימת סבל למשפחתו. בטווח הארוך, האוכלוסייה ובעיקר הדור הצעיר מתרגלים למאבק על הגדלת המשכורת שמתנהל על גב חולים או זקנים מאושפזי־מחלקות־גריאטריות. מאבק מסוג זה קיבל אצלנו לגיטימציה והיה לנורמה.

גם צביעות היא נורמה. כך ידוע שהמאבק המקצועי הוא על הגדלת הכנסה, אך על השלטים והמודעות של השובתים נכתב משהו אידאלי לגמרי. לדוגמה, בסכסוך העכשווי של השלטים של רופאי בתי החולים הממשלתיים אין שום מלה על הגדלת השכר: הסיסמה היא "טיפול שווה לכל אחד, שכר שווה לכל רופא" (סיסמה זו הופיעה לאחר שקופ"ח הבטיחה תוספת שכר לרופאיה).

אי אפשר לטעון שהכנסת, הממשלה או משרד הבריאות אינם מגיבים כלל. בינתיים אנו עדים לדו־שיח בין שרת הבריאות ושר האוצר. לפי התסריט החוזר במקרים הללו, זהו שלב המבוא. אפשר לצפות את הפרק הבא בתסריט — שלב הוויכוח, שבו מופעלים תבסיסים מבוערים על־ידי שני הצדדים, כפי שראינו בשביתה האחרונה. (נטישת בתי חולים ושיטת בכינרת, וכו'). בשלב מסוים המאבק יוסלם עד כדי שביתה מלאה.

סוף הוויכוח הכללי עובר לשלב מיקוח עצבני. תוצאות המיקוח תלויות בנו — עד כמה כולנו מסוגלים להיות בלתי אנושיים. עד כמה הוועדים יכולים לאחוז בגרון הציבור, ועד מתי יוכל משרד האוצר להתעלם מכך. ואז, בשלב של התלקחות מקסימלית, יעשו הצדדים למען כיבוי האש. כך יקבל הציבור שקט תעשייתי בבתי החולים לשנתיים־שלוש נוספות, אולם השקט הזה אף פעם אינו מוחלט.

הסכם כזה אינו משנה דבר בשיטת העבודה בבתי החולים. המחלה מקננת. יעילות המערכת לא תשתנה, הסיבה לזעזועים בעתיד תיוותר בעינה.

תוספת משמעותית לשכר

פתרון רדיקלי לבעיית בתי החולים אינו יכול לבוא מתוך מערכת הבריאות עצמה. הבעיה היא של כלל הציבור במדינה ויש לפתור אותה בכנסת ובממשלה: יש צורך להוקק חוק מיוחד אשר יגדיר את המושג "מוסדות חיוניים" ויחול עליהם. בתי חולים, מכבי אש, משטרה, ייכללו בקטגוריה זאת. עפ"י חוק זה לא תהיה זכות שביתה לכל העובדים במוסד חיוני. בגלל הוויתור על זכות השביתה, יש לתת לעובדים במוסדות חיוניים תוספת משמעותית למשכורתם. תוספת זו תהיה צמודה למדד ולשכר הממוצע במשק ושיעורה ייקבע לאחר מו"מ דו־פעמי — ואם יהיה צורך בכך, בעזרת בוררות מוסכמת. הסדר כזה יהיה אמנם בטווח הקצר יקר יותר לקופת המדינה, אולם לתקופה ארוכה יתרונותיו ברורים.

לאחר חקיקה כזו תידרש בדיקה יסודית שתיערך על־ידי ההסתדרות ומשרד הבריאות, כדי לסווג את התפקידים הקשים ו/או אחראים ו/או מקופחים יותר בבתי החולים, אשר לנושאים בהם יש צורך להעלות את המשכורת בצורה משמעותית יותר מליתר עובדי בית החולים.

לדוגמה: בין הרופאים יש להעלות את משכורתם של אלה שאין להם פרקטיקה פרטית וכן את משכורתם של המתמחים העובדים 10־14 שעות ביממה ועבודתם קשה ואחראית. במצב הנוכחי שכרם לשעה של המתמחים נופל משכרו של פועל בלתי מקצועי. כן יש להעלות באופן משמעותי את שכרם של עובדי המעבדות, ובמיוחד המיקרוביולוגים ויתר העובדים שלגביהם קיים סיכון מקצועי. יש לקבוע את שכרן של האחיות בהתאם לתפקודן, שכן הקושי בעבודתן שונה בכל מחלקה. לשם יישומו של ההסדר המוצע לעיל, ייתכן שיהיה צורך לשתף את החולים בחלק מההוצאות. מדובר רק בחולים המסוגלים לכך מבחינה כלכלית.

ההסדר המוצע ישפר את תפקוד מערכת בתי החולים, שכן הוא יאפשר גם לעבוד בחדרי הניתוח בשתי משמרות ובכך יחסל תורים ארוכים לניתוח וישמש מכשיר במאבק נגד הרפואה השחורה. יתרון נוסף חשוב: אין כאן פריצת הסכמי השכר במשק.

אין ספק שיהיו להסדר המוצע מתנגדים שונים: פקידי אוצר קצרי ראות, ועדי עובדים שהשפעתם תרד בעקבותיו ואולי גם חלק מהרופאים. גם מחוץ למערכת בתי החולים יימצאו מתנגדים — חסידיה האידאולוגיים של שיטת הסחיטה הנהוגה, הרואים בה מאבק לגיטימי על תנאי העבודה. השאלה החשובה היא, אם הציבור הרחב יהיה מעוניין בהסדר ואיזה מאמץ הוא נכון להשקיע לשם יישומו.

מערכת הענישה: מתכון להגברת הקטל בדרכים

מאת מעוז חביב

הכותב הוא חבר קיבוץ צרעה

עד שנת הארבעים נקצרו במדינתנו הקטנטנות 15,000 נפשות על הכבישים ולמעלה מחצי מיליון נפצעו.

את מי להאשים? בראש ובראשונה את עצמנו. לו נהגנו אחרת, תרתי משמע, לא זו היתה התמונה. אבל לשם שינוי התנהגות נדרש חינוך. החינוך מצריך זמן. על אחת כמה וכמה חינוך במדינה מתהווה, שהיא תוצר קיבוץ גלויות של 70 אומה ולשון. אם נחכה לתוצאות החינוך בטווח הארוך, נמשיך לשלם מחיר נורא בטווח הנראה לעין.

מה נותר? כיצד מאלצים את היושב מאחורי ההגה, או זה הצועד על רגליו, לנהוג במשנה זהירות? לציית לחוק? להיות ער לאחריותו האישית למעשהו? יש רק אחת שאין בלתה — ההרתעה. כיום אין מה שירתיע את האחרים בפני שימת כל חוק ונוהל תעבורתי ללעג ולקלס. יש לנו במדינה מערכת ענישה מעוררת גיחוך. על גניבה קטנה בסופרמרקט אתה מסתכן בעונש כבד יותר משתיענש על קטילת חיי אדם באשמתך, עקב אי ציות לחוקי נהיגה ולמבנה התנהגות המתוקנת. חיי אדם במדינתנו זולים מאוד. אני אומר זאת במלוא האחריות, כי התנסיתי במוות, בעקידת בשר מבשרי.

מות בתי

התנסיתי באובדן חיי בתי בת ה־18 וחצי בעת שהתכוונה לחצות כביש ראשי, יחד עם חברתה. השתיים לא העזו לקרב אליו, אלא נותרו מטר וחצי ממנו, עד שיתפנה מתנועה. נדס אותה למוות נהג קטלן, שנטש את מסלול נסיעתו בשעת הצהריים, בקיץ, כשאין שמש מסנוורת מפנים ומאחור, בכביש רחב, ישר, סלול היטב, מסומן בפסים לבנים וצהובים ומשולט כהלכה.

אותו נהג במכונית חדישה, תקינה, פרטית, מודל השנה האחרונה, פשוט רצה לחסוך לעצמו זמן. בכוונתו היה לפנות שמאלה, לכביש הניצב לכיוון נסיעתו. לשם כך היה עליו להאט, לסמן, להתבונן, להגיע בנחת לצומת, להתבונן, לעצור, להמתין שמכוניות הבאות מולו תחלופנה ואז, בשקט, לפנות שמאלה לכביש המיועד ולהמשיך בנהיגה בצד הימני של הכביש, כחוק.

אבל לא כך קרה. כיוון שהבחין עוד מרחוק במכוניות הבאות לכיוון הצומת מולו החליט לחסוך מזמנו, נטש במהירות עצומה את המסלול הימני, עבר לשמאלי, ירד מהשמאלי ועלה על השוליים, בנסעו כנגד כיוון הנסיעה. הוא עשה זאת כמה עשרות מטרים בטרם הגיעו לצומת. 20 מטר לפני הצומת ניצבו או לפניו על השוליים, מטר וחצי מן הכביש, שתי הבנות. במהירותו הגדולה לא נותר לו זמן רב לשיקולים. ימשיך ישר על השוליים, ידרוס את הבנות. יחזור ימינה, לכביש, יתנגש במכוניות הבאות ממול. יפנה שמאלה לשדה הפתוח, ימנע כל התנגשות, אבל ודאי יתהפך בעצמו.

הנהג החליט מה עדיף. הוא המשיך לשעוט קדימה ופגע בבת בחזיתה הקדמית השמאלית של מכוניתו. בראשה היא שברה את שמשתה הקדמית, בגופה כופפה את מכסה המנוע. או היא השלכה באוויר 22 וחצי מטר קדימה, אל מותה, על הצומת, שמפני עצירה בו ניסה להימנע. רק כ־50 מטר אחר כך הצליח לעצור את מכוניתו. במזל לא נהרגה גם הבת השנייה.

מודה בכל העובדות

מה צריכה מערכת משפט מתוקנת לעשות בבואה לדון נהג שכך נוהג? התנסינו בפעולתה של המערכת. לאחר משחק הדחיות, בעבור זה ובעבור זה, התנהל לבסוף המשפט, כשמונה חודשים לאחר האירוע הטראגי. אלמלא דאגנו אנחנו ההורים לכך שחבריה של הבת, שהגיעו ממקומות שירותם מכל רחבי הארץ, ואחיה החייל, יורשו להיכנס לאולם המשפט, היתה מערכת הצדק שלנו מחזירה אותם נכלמים במסדרון. המערכת היא קשוחה. היא נוהגת בקשיחות כדי לשמור נוהל וסדר בבית המשפט. כלפי מי? כלפי הקורבנות. מסתבר. הם רגישים מדי לטעמה. אבל המערכת רכה ומבינה כלפי הנאשם עצמו.

כך, אין מתנהל בבית המשפט דיון ומשפט על קטל חיי אדם. עורך־דין מעולה המגן על הנאשם, יודע בחוכמתו להציג את העניין הזה. הוא יודע להטות את הדיון ולתעל אותו לאפיקים שונים לגמרי. הוא יודע שאם יופיעו העדים, שיתארו את מה שראו בעיניהם — את המכונית הדוהרת כמטורפת מחוץ לכביש, מחוץ למסלול הנסיעה; את עוצמת המכה; את הרעש; את התמונה הנגלית על הצומת, בכביש; את נהג האמבולנס, ההוזה תוך כדי נסיעה בבת המופעת וחישה לחדר המיון — כל פרט רק ירשיע וישפיע. ולכן — הוא מודה. מודה בכל העובדות. ובכך הוא חוסך את כל העדויות. את הטרגדיה.

אדרבה, משהוא מודה מופיע בבית המשפט מרשו כמעט כקדוש מעונה. ואז כל המשפט אינו אלא פארסה עלובה של הצגת אישיותו הנפלאה של הנאשם. מעשה התאונה עצמו נעלם. במקום זאת מועלה על הבמה אדם, שכל חייו קודש לתרומה לחברה. יש אסמכתאות בכתב לכך, שאותן כמובן שולף העו"ד. אדם המופיע בהתנדבות במעשי קסם בפני ילדים, וכל אשמתו כולה אינה אלא שפעם אחת, אחת בלבד, הוא טעה ומעד... ויש לו משפחה, ויש לו ילדים, בוגרי צבא, הצריך להתחשב... אבן, אב לשפוט. אדם למופת.

למרות היותו, אם כן, טלית שכולה תכלת, ולמרות שהתאונה תוארה אך במלים ספורות, יתרשם השופט מחומרת התאונה כפי שתתגלה לו בתרשים המשטרתי ויפסול בדינו את הנהג מלנהוג, לצמיתות: דבר אשר כשלעצמו לא יקרה רבות אצלנו. אך לגבי מאסר, הוא יקבע לו חצי שנה, שאותה ירצה מחוץ לכותלי בית הסוהר, בעבודה למען הציבור.

ובכן, לא על קטילה מטורפת של חיי אדם יתנהל המשפט. לא תוצרת המעשה, גורמיו והשלכותיו יישקלו על מאזני הצדק, אלא אישיותו המקסימה של פורע חוק, כפי שישכיל עורך־דין מעולה להציג בפני בית השיפוט.

חינוך, אני טוען, הוא הבסיס. הוא שיעצב את פני הנהגנו בעתיד. אבל חינוך הוא עניין לדורות. לנו אין זמן. החרב הקוטלת תלויה ומתהפכת מעל ראשינו יומיום. לכן, לפני חינוך חייבת לבוא הרתעה. הרתעה יכולה להיות רק תוצאת החוק שיחוקק המחוקק, אכיפתו בעזרת משטרה יעילה, והפעלת מערכת ענישה אמיתית בבתי המשפט לתעבורה. אם תימשך המציאות השוררת כיום בתחום החוק, ההרתעה והענישה, תמשיך החברה שלנו לשלם את המחיר הנורא.

בזכות הזיכרון

דווקא כדי לעמוד על ההבדל התהומי בין מה שעוללו הנאצים באירופה לבין המאבק הישראלי־פלשתיני — חובה עלינו ללמוד וללמד את תקופת השואה

מאת ד"ר נירה פלדמן

הכותבת היא חוקרת במכון לחקר השואה באוניברסיטה העברית

מה לנו כי נלין על היסטוריונים גרמניים בבין ניסיונם לשכתב את ההיסטוריה שלהם, המסבה להם רוב אי־נחת — אם אנחנו במו ידינו נסייע להשכחתה?

ההתנגשות הנוכחית הקשה בין ישראלים לבין פלשתינאים ו"הגדה" וגיה' המרגבים מביאים את פרופ' יהודה אלקנה לדבר "בזכות השכחה" ("הארץ" 2.3). שיכחת השואה "שהוחדרה בשיטתיות ובעוצמה לתודעתו של הציבור הישראלי". ההפניה (לטעמו של אלקנה) בעיסוק בשואה ממלאה את כלל היהודים בישראל בחרדה קיומית ומכתיבה את יחסם אל הפלשתינאים. אך יותר מאשר בזכות השיכחה של השואה, נשמעים דבריו של אלקנה כמצדדים בזכות הפקת הלקחים הנכונים מתקופה כאובה זו בתולדותינו.

הרי את ניסיונו האישי כילד באושוויץ הוא מסכם באומרה, ש"מה שאירע בגרמניה יכול לקרות בכל מקום, ולכל עם, גם לעמי", וניתן "למנוע אירועים כאלה באמצעות חינוך הולם והקפדה פוליטית מתאימה".

חינוך הולם חייב להתבסס על התמודדות אמיצה עם כל אירועי העבר. ההיסטוריה, לצערנו, איננה בבחינת סופרמרקט שניתן בו לבחור רק את האירועים הנעימים לזכירה. ההיסטוריה של עמנו רצופה חוויות טראומטיות: חורבן, גירושים, רדיפות, פרעות, התעללויות, הרג והכחדה. נכון אמנם, ששום אירוע מן העבר אינו משתווה לשואה: אך האם חורבן הבית, נפילת מצדה, מלחמת בר־כוכבא, מסעי־הצלב, גירוש ספרד, גזירות ת"ח ת"ט, או הטבח בחברון (רשימה חלקית) לא התחיד משקע טראומטי וחרדה קיומית בתודעת עמנו? ואם נגיע לעבר הקרוב יותר אלינו — מה יעלה בגורל מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון?

לשיטתו של אלקנה תיראה ההיסטוריה היהודית ללא האירועים הקשים כמפה סתמית של ריכוזי אוכלוסיה יהודית משתנים — מצטמקים, מתרחבים — באזורים שונים של העולם, בלא שום הסבר נלווה. ועל מלחמת העולם השנייה נדלג, כמובן. אמנם שליש מעמנו — ששה מיליוני יהודים — היו כלא היו, אך זה אירוע שיש לשכחו?

האבחנה שהשואה היא "ציר מרכזי בזהותנו הלאומית" מאפשרת לאלקנה את הקשר של סיבה ומסובב בין הכורח שהתקף עלינו בידי הנאצים לבין האלימות הנפגעת בידינו על הפלשתינאים. אמנם כן, הישראלים מונעים בין השאר על־ידי חרדה קיומית, אך זוהי חרדה אמיתית, ממשית, תגובה טבעית על אירועי העבר ובכללם גם השואה. אך דווקא אילו "שואות" עומדות מאחורי מעשי העוול, המכות, ההרג, ההתעללויות המתרחשים ברגע זה ממש על פני הגלובוס שלנו כגון באפגניסטאן, בניקרגואה, בדרום־אפריקה, בצ'ילה או בפנמה? והרי לנגד עינינו (ובעזרת הטלוויזיה ממש לנגד עינינו) משתוללת האלימות גם בלא שהעמים יושבי הארצות הללו חוו ולמדו את עברם ה"שואתי", ואילו מאידך, החרדה הקיומית שלנו היא רק לקח אחד מרבים שעלינו להפיק מלימוד עברנו.

למרבה הצער, אנו דווקא ממעיטים מדי בכך. במקום לעסוק בלימוד השואה הבעיות מהותה הייחודית ולקחיה הלאומיים והכלל־אנושיים — התרושה בעולמנו הפוליטי־חברתי בנליזאציה של השואה. בטקסי זיכרון וחג או בימי הכרעה, סוכמה השואה בקלישאות שחוקות לעייפה בפיהם של מנהיגים ועסקנים. עיסוק חיצוני זה הוא שגורם לטעות האופטית בדבר קיומה של תודעת שואה מפחדת בקרב הציבור היהודי־ישראלי.

הישראלים, לדעת אלקנה, נהפכו מנרדפים לרודפים, תוך שהם נתלים בסיסמה "לא עוד" במובלע מבצע את מאבק ההסכמה שבשתיקה כאילו אבן השואה ביניהם לבין הנאצים תופסת. כנראה יש מדי פעם לשוב ולהדגיש, שלא כל אכזריות של כובש הופכת אותו לנאצי, או במלים אחרות: הנאציזם היה הרבה יותר מאשר מאבק טריטוריאלי או יחס הקשה של שלטון כיבוש. דווקא כדי לעמוד על ההבדל התהומי בין מה שעוללו הנאצים באירופה בוד סותה של מלחמתם התוקפנית לבין המאבק הישראלי־פלשתיני — חובה עלינו ללמוד וללמד תולדותיה של תקופת השואה. לזכור ולא לשכוח.

וברוח לקחיו האישיים של אלקנה: דווקא כדי למנוע בנפשנו ובתרבותנו את הסגידה לכוחנות, לאלימות; כדי לעקור משורש הכללות מטעות ודעות קדומות, וכדי להקנות בעיקר לנוער ערכים נשכחים של מוסר אנושי ושל הכרה בכבוד זכותם של בני האדם האחרים לחיי חירות — עלינו לחקור ולנתח את עברנו.

לשנות את עברנו לא נוכל, אך את עתידנו נוכל במידותינו לעצב כשאנו למודי־לקח העבר, לקח כן ואמיץ.

אדם בע"מ

דודי שמש שפע של

יעוץ חינם

דוד 150 ליטר + 2 קולטים + רגל + חימום מהיר והרכבה תיקנית במחיר ללא תחרות

.-800 ש"ח כולל מע"מ במזומן
או ב־6 תשלומים שווים של — 145 ש"ח.
כל תשלום סה"כ .-900 ש"ח כולל מע"מ.
אחריות של 6 שנים לדוד ו־3 שנים לקולטים

אפשרות צפוי דוד באמאיל בתוספת של .-120 ש"ח

שפע

למנויים שרות שנתי קבוע חינם גם לקולטים

מבצע דוד שמש

שרות ערב: 802433

המפעל: אזור תעשיה חולון 5591932

משרד החינוך והתרבות

טלפון פתוח
על הרישום לבתי־הספר העל־יסודיים
לשנת הלימודים תשמ"ט

יתקיים ביום רביעי ה' בניסן תשמ"ח, 23.3.88 בין השעות 6־4 בהשתתפות

עוה"ד אריה בריק
היועץ המשפטי
02־278234

בטלפונים

אברהם אמיר
מנהל האגף לחינוך על־יסודי
02־278240

הרישום יתחיל ביום רביעי, ה' בניסן תשמ"ח (23.3.88) ויימשך עד יום ראשון, כ"ג בניסן תשמ"ח (10.4.88)

מנהלים: הורים, מורים ותלמידים מוזמנים להתקשר

מגד — קרן נאמנות

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

בנק הפועלים בע"מ
נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 23.3.88 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות .-1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, בהעדות השתתפות על שם המוצעות במחיר היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1% או פחות כמפורט בפרק 1 לתשקיף הזל מיום 24.3.88 ועד ליום 23.3.89.

עד תאריך 28.4.88 יהיה שיעור ההוספה 0.25%.

לצורך התשקיף זה השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן הוא 2% משווים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות־ערך ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עותק מהתשקיף חתום מהודות לפרסומו נמסר לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור.

הרפיע

"דבשון התעשיינים" (גיליון מרץ)
כתב עת בענייני תעשיה

- תקציב שמרני לשנת בחירות – מאמר מאת פרופ' עזרא סדן.
- על הקשיים בגיוס הון לתעשייה – מאמר מאת יצחק שרם (משנה למנכ"ל כלל ישראל בע"מ).
- הכלים הפיננסיים החדשים בעולם הבינלאומי – מאמר מאת גון הייטן (מנהל ליטנ').
- יפן – ניסיון אישי, מאמרים מאת צבי ולדמן (מנכ"ל חיפה כימיקלים בע"מ) ואריה שחר (מנכ"ל מפעלי ים המלח).
- עולם העסקים היפני וישראל – מאמר של שגריר יפן בישראל, מר קואיצ'י צוצומי.
- לאן הולכות המעלים – מאמר מאת מיקי שניידר (סמנכ"ל פליציה בע"מ).
- להקים מפעל בישראל – ניסיון אישי. מאמר מאת דוד צור (מנכ"ל ראד כימיקלים).
- אורח בישראל – על שכר ופריון בארץ ובעולם (שאלות ערוכה בלנפאן) – נשיא האגודה הבינלאומית ליחסי עבודה בתעשיה.
- היבוא והשפעתו על התעשיה המקומית – מאמר מאת שמואל רותם (מנכ"ל קבוצת מפעלי נייר אמריקאים וישראלים בע"מ).

התאחדות התעשיינים בישראל
אגף התקשורת והסברה

עירית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

פר־599

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי:

פולק את בלום — לאשר בקשה העליונה ביעבד שינוי יעוד הבהוה שימוש חורג מגורים למשרה, ברח' צפת 3 וחלקה 155 בגוש 10855, הדר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הר־ישוי על הבניה בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א'-ג'-ה', בין השעות: 11.30־08.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים ביום פרסום הבקשה.

ב' אריה גורביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מחוז תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

אלי מימה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים

עירית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

פר־590

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

כר פסו יעקב — לאשר שינוי יעוד המהווה שימוש חורג לדירה הצפון־מערבית שבקומת־קרקע ממגורים למשרד תיווך (עסק), ברחוב גלבוע 43, חלקה 21 בגוש 11201, נוה־שאנן.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 11.30־08.00

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים ביום פרסום הבקשה.

אריה גורביץ
מהנדס העיר

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר למינהל עסקים
מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל
המרכז להכשרת מנהלים
מודיעים על סדנא בנושא:

אופציות וחוזים עתידיים על מט"ח, אג"ח ואינדקסים של מניות

ביום ראשון, 17 באפריל 1988 בשעה 9.00 בבוקר, בבית מאירסדורף, האוניברסיטה העברית, קמפוס הר הצופים

סדר היום:

- 9.00 – התכנסות והרשמה
- 10.45–9.30 – "מבוא לאופציות ולחוזים עתידיים" – פרופ' דן גלאי
- 11.00–10.45 – הפסקת קפה
- 12.00–11.00 – "אופציות וחוזים עתידיים על אינדקסים" – פרופ' מנחם ברנר
- 13.00–12.00 – "שימוש בחוזים עתידיים לצורכי אופציות סינטטיות, לביטוח תיקי השקעות והבטחות "ריבוית" לתקופה לשערי ריבית" – פרופ' מנחם ברנר ופרופ' מישל קרוזה
- 14.30–13.00 – ארוחת צהריים
- 15.30–14.30 – "התפתחות השווקים לחוזים עתידיים ולאופציות באירופה" – פרופ' מישל קרוזה
- 16.30–15.30 – "שימוש בחוזים עתידיים על סיכונים של שערי ריבית ומט"ח" – ד"ר שמעון בנינגה
- 16.45–16.30 – הפסקת קפה
- 17.30–16.45 – "התוכניות לפיתוח שווקים לחוזים עתידיים ולאופציות בישראל" – מר ישי נוצני

המחיר: 250 ש"ח

לפרטים והרשמה: נא לפנות למרכז להכשרת מנהלים טלפונים: 02־883077; 02־824638 ימים א'–ה', בין השעות 14.30–08.30 האוניברסיטה סגורה בתאריכים 9.4.88–1.4.88

מספר המקומות מוגבל

הנהלת בתי המשפט
המחלקה לבניה ומשק
רחוב יפו 19 ירושלים – 94141

ביטול מכרז מס' 3/87 — ביצוע עבודות נקיון בחלק מבנייני בתי המשפט בארץ

הנהלת בתי המשפט מודיעה, כי המכרז הנ"ל שפורסם ביום 21.3.88 מתבטל בזה.

هكذا عن الأصل

هكذا في الأصل

כלכלה ועסקים

חשש מגרעונות נזילות העלה הריבית על ג'אמבו עד 15%

הריבית על פיקדונות ג'אמבו עלתה ומגיעה כעת עד ל־15 אחוז, לעומת כ־13 אחוז לפני כ־10 ימים. העלייה נובעת מחשש שהתעורר בסוף השבוע שעבר במערכת הבנקאות, שגרעונות הנזילות עלולים לחזור, לאחר תקופה ארוכה של עודפים. בעקבות כך החלו הבנקים להעלות את הריבית בהדרגה.

בבנקאים מציינים שריבית של 15 אחוז משולמת רק לפיקדונות "סופר ג'אמבו", כך מכונים פיקדונות גדולים ביותר של לקוחות מיוחסים. הריבית על פיקדונות קטנים יותר מגיעה לכ־14.5 אחוז.

באחד הבנקים טענו שהמקורים שבהם שולמו ריביות אלה הם חריגים, אך בבנקים מתחרים ציינו שגם בנק זה שילם בימים האחרונים ללקוחותיו 15 אחוז על פיקדונות הג'אמבו.

רווח והפסד / אריה לביא

בנק הפועלים מפעיל תוכנית חיסכון חדשה

בנק הפועלים מפעיל החל מיום ראשון תוכנית חיסכון חדשה המשלבת בין הצמדה למדד כעבור שנתיים לבין האפשרות לקבל ריבית שקלית המבוססת על ריבית הפריים, כעבור תקופות זמן קצרות יותר.

יתרונה של התוכנית בכך שכספי החיסכון צמודים למדד, בתוספת ריבית צמודה, ובו בזמן היא מבטיחה נזילות גבוהה בהרבה מהמקובל בתוכניות חיסכון צמודות אחרות המופעלות כיום על־ידי הבנקים, ומאפשרת לקבל ריבית שקלית גבוהה יחסית כבר כעבור תקופות זמן קצרות.

התוכנית מיועדת למבקשים להצמיד את כספם למדד ורוצים לשמור לעצמם, במקביל, גם את האפשרות למשוך את כספי החיסכון במהלך התקופה תוך קבלת תשואה גבוהה יחסית. התוכנית מבטיחה הצמדה מלאה למדד בתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4.2 אחוזים לשנה בעבור 24 חודש. במסגרת התוכנית ניתן למשוך עד מחצית מסכום החיסכון כבר כעבור חצי שנה, ולאחר מכן מדי שלושה חודשים, ולקבל ריבית המבוססת על ריבית הפריים בתוספת אחוז לשנה (כיום 16 אחוז לשנה) בשנת החיסכון הראשונה, ופריים בתוספת שני אחוזים (כיום 17 אחוז בשנה) בשנת החיסכון השנייה.

הריבית האפקטיווית ירדה בפברואר ל־3.45 אחוז

הריבית האפקטיווית במשיכות יתר בפברואר ירדה עד ל־3.45 אחוזים בעקבות השינויים שחלו במחירי האשראי באמצע החודש, שבהם הוטבו תנאי האשראי ללקוח העסקי הממוצע. כך קובעת בדיקה של המכללה הפיננסית בראשות אשר קניפל. עד אמצע פברואר 1988 היתה הריבית הנהוגה במסגרת המאושרת — פריים בתוספת 1.5 אחוז לחודש, שפירושה ריבית נומינאלית של 2.75 אחוזים. על כספים בחריגה גבו הבנקים עוד 1.25 אחוז, כלומר 4 אחוזים לחודש.

מאמצע פברואר הריבית הנהוגה במסגרת היא פריים בתוספת 1.25 אחוז, שפירושה 2.5 אחוזים לשנה ותוספת של אחוז אחד על חריגה, כלומר 3.5 אחוזים.

להערכת מומחי המכללה הפיננסית, יש סיכוי ששיעורי הריבית ימשיכו לרדת. בנק לאומי הודיע כבר שהחל מה־1 באפריל את העמלה להקצאת אשראי תגבה מראש (מ־6.4 אחוזים בשנה ל־4.8 אחוזים). בנקים נהגו במשך החודשים האחרונים להפחית את הריבית ואת העסקות הבנקאיות במסגרת הסדרים מיוחדים שעשו עם לקוחות.

שיפור ברווחיות בנק משכן למשכנתאות

הרווח הנקי של בנק משכן למשכנתאות, מקבוצת בנק הפועלים, הגיע ב־1987 ל־6.8 אחוזים לעומת 2.4 אחוזים בשנה הקודמת, גידול של 177 אחוז. הרווח לפני מס גדל ב־274 אחוז והגיע ל־16.6 מיליון שקל לעומת 4.4 מיליוני שקל בשנה הקודמת.

שיעור הרווח הנקי להון העצמי גדל ל־25.7 אחוז לעומת 10.2 אחוזים בשנת 1986. ההון העצמי גדל ב־25.7 אחוז והגיע ל־33.2 מיליון שקל לעומת 26.4 מיליון שקל.

המאזן גדל ב־7.4 אחוזים, לכדי 2.56 מיליארדי שקל, לעומת 2.58 מיליארדי שקל בשנה הקודמת. תיק ההלוואות גדל ב־12.3 אחוז והגיע ל־2.4 מיליארדי שקל.

גם בנק לאומי יציע הלוואות לבעלי המוסכים

בנק לאומי הצטרף לבנק הפועלים ולבנק דיסקונט והגיע להסכם עם איגוד המוסכים על מתן הלוואות לבעלי מוסכים בתנאים מיוחדים להון חוזר. עד כה נהנו כ־170 בעלי מוסכים מהלוואות אלה: 120 הלוואות ניתנו על־ידי בנק הפועלים ו־50 על־ידי בנק דיסקונט.

ההלוואות הן בסכום של 20 אלף שקל והן ניתנות בריבית של 2.5 אחוזים לחודש לתקופה של 24 חודשים, כנגד ביטחונות נזילים. כאשר ההלוואות ניתנות כנגד ביטחונות שאינם נזילים, גובים ריבית של 2.75 אחוזים לחודש. בהסכם עם הבנקים נקבע, שבעלי מוסכים עם ותק של שש שנים ויותר יוכלו לקבל הלוואות עד 10,000 שקל כנגד ערבות של 2–3 ערבים.

מכירת מפעל סוללות לרומניה מתעכבת בגלל בעיית תשלומים

"תדיראן" בוחנת עיסקת בארטר ומשרד התעשייה מפעיל לחצים על הרומנים

מאת אריה לביא ויונתן שרמן

עיסקה למכירת מפעל לייצור סוללות על־ידי "תדיראן" לרומניה, מתעכבת זה מספר חודשים בגלל חוסר יכולתם של הרומנים לעמוד בתשלומים.

ממשלת רומניה חתמה על חוזה עם "תדיראן" לרכישת ציוד וידע להקמת מפעל לייצור סוללות תמורת כ־750 אלף דולר. הרומנים אמורים היו לשלם בתשלומים. לפני זמן מה הם לא עמדו בלוח הזמנים שנקבע לתשלומים ומשום כך לא נשלח אליהם הציוד.

דוד יחיאלי, מנכ"ל קבוצת הרכיבים של "תדיראן", אישר את הפרטים וציין כי בימים אלה נעשים מאמצים גדולים לגבות את הכספים מהרומנים. הרומנים מבקשים להשלים את רכישת המפעל, אך הם חסרים כסף מזומן. משרד התעשייה מפעיל כיום לחצים גדולים על הרומנים לעמוד בהתחייבותם ו"תדיראן" בוחנת אפשרויות לעיסקת בארטר בנושא זה. עוד הוסיף יחיאלי, כי העיסקה מבוטחת על־ידי החברה לביטוח סיכוני סחר־חוץ ולכן לא צפוי הפסד ל"תדיראן" מאי מימושה.

מפעלי הסוללות של "תדיראן" ביצעו השקעות גדולות בשנים האחרונות על־מנת לשפר את יכולתם להתחרות בסוללות באיכות גבוהה המיובאות מארצות המערב, דוגמת "דוראסל".

נתונים בלתי מבוקרים של "אלסינט" — בדו"ח "אלרון"

בגלל ההבדל בשנות הדיווח

מאת יונתן שרמן

"אלרון" כללה בדו"חותיה הכספיים ל־1987 את הנתונים הבלתי מבוקרים של "אלסינט" לתשעת החודשים האחרונים של 1987. רואי החשבון של "אלרון" ציינו עובדה זו בחוות הדעת שלהם, המצורפת לדו"חות הכספיים של "אלרון".

הסיבה לכך היא, ש"אלסינט" עדיין מסכמת את דו"חותיה הכספיים על־פי השנה המסתיימת בחודש מארס ואילו "אלרון" עברה לשיטת דיווח קלנדרית.

כזכור, "אלרון" סיימה את תשעת החודשים האחרונים של '87 בהפסד של 4.6 מיליון דולר בהשוואה להפסד של 11.9 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־'86. מוקדי הרווח העיקריים של "אלרון" כיום הם חברת "אלביט" ו"אופטרוטק" וכן הרוויחה החברה גם מפעולת החלפת מניות בחברת "דאש". אשתקד, בשנת '86, סבלה החברה הפסדים כבדים בגלל מחיקת ההשקעה ב"אלסינט", למרות עיסקה למכירת זכויותיה של "אלרון" בחברת "אלאור", עיסקה אשר הכניסה לה רווח של 1.5 מיליון דולר.

קריסטל: מנפלאות הבורסה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

המשקיעים, כבר הורגלו להתפוצצות פרשיות בורסאיות, מי תמוהה יותר מבחינת תוצאותיה ומי תמוהה פחות. אך דומה כי פרשת קריסטל שבה שיא חדש והתחירה את המשקיעים פעורי פה. בפרשת קריסטל רב עדיין הנסתר על הגלוי ורשויות הפיקוח טרם פיזרו את מסך הערפל. הבורסה לניירות ערך, בצעד שיגרתי במקרים כגון אלה, הפסיקה את המסחר במניות החברה בטענה של "אי בהירות". הרשות לניירות ערך תמכה בהחלטה.

קריסטל עוסקת בשיווק מוצרי צריכה ביתיים כגון מקררים, מכונות, כביסה ותנורים. ביוני 1987 בישרו העיתונים כי אלחנן פרידמן, הבעלים של קריסטל, מכר לכלל סחר את השליטה בחברה (50 אחוז מהמניות), תמורת 4.53 מיליוני דולר. כלל סחר התחייבה להעביר לפרידמן 1.5 מיליון דולר נוספים, מותנה בדוחות הכספיים של קריסטל לשנת 1987 ו־1988.

הנהלת הבורסה חייבה את כלל סחר לצאת בהצעת רכש, ולאחר דין ודברים סוכם כי כלל סחר תרכוש 12.5 אחוז ממניות הציבור. פחות משנה לאחר מכן, במרס 1988, הודיעה כלל סחר במפתיע על ביטול העיסקה, ועל החזרת השליטה לפרידמן. הנימוק הרשמי לביטול העיסקה: אי התאמות חשבונאיות במאזני קריסטל.

פרידמן: תמיהות שלא פוזרו

אף כי לכאורה בעקבות הביטול הושב המצב על כנו, הותירה הפרשה מספר נפגעים. הניזוק הראשון הוא הציבור הרחב, שנותר תקוע עם מניות קריסטל בעקבות ההחלטה להפסיק את המסחר בהן. לציבור לא ניתנה הזדמנות לשוב ולמכור את החזקותיו במסגרת הצעת רכש, שכן הוועדה להצעות רכש של הבורסה החליטה שלא לחייב את פרידמן לצאת בהצעת רכש לציבור, מכיוון שמדובר בביטול עיסקה.

נימוק הוועדה אינו מתקבל על הדעת. חלק מהציבור הרחב רכש מניות קריסטל במהלך המסחר בבורסה מתוך ידיעה כי השליטה בקריסטל עברה לקונצרן כלל. מרגע שבוטלה העיסקה, ועוד ברגע של אי בהירות במאזנים, מן הראוי היה לתת לציבור הרחב אפשרות למכור את החזקותיו.

ניזוק נוסף — קונצרן כלל. ראשית, כלל סחר קיבלה אמנם חזרה את הכסף, אך לא בערכו הריאלי. שנית, כלל סחר רכשה במהלך המסחר בבורסה מניות נוספות של קריסטל בחצי מיליון דולר, אך מניות אלה היא לא היתה רשאית להחזיר לפרידמן. מזלה של כלל סחר הוא ששהיענות להצעת הרכש שכפתה עליה הבורסה היתה אפסית (היא התבקשה לרכוש 12.5 אחוז מהמניות במחיר 7.52 שקלים למניה, בעוד שהמחיר בבורסה היה 9.13 שקלים למניה). אילו נענה הציבור, היתה כלל סחר נאלצת להשקיע בקריסטל 1 מיליון דולר נוספים.

הניזוק האחרון בפרשה הוא גיבורה הראשי פרידמן. הפרסומים בעקבות הפרשה פגעו ללא ספק במוניטין של קריסטל. אין זה המקרה הראשון שבו עולים סימני שאלה בנוגע לטיב הדוחות הכספיים של קריסטל. בדוחות הכספיים למרס 1983 היתה אי בהירות מסוימת, אך הנהלת קריסטל טענה בהודעה לבורסה כי המדובר בטעויות שנפלו בדוח המנהלים.

פרשת קריסטל מעוררת עדיין מספר תמיהות. ראשית, מדוע לא נמסר לציבור הרחב עם העברת השליטה בקריסטל, כי בחוזה ניתנה לכלל סחר האופציה לבטל את עיסקת הרכישה בתנאים מסוימים; אם בחוזה לא נכללה אופציה כזאת, מדוע היה מוכן פרידמן לקבל את המניות בחזרה, ולהחזיר את 4.53 מיליוני הדולרים שקיבל מכלל?

מהפרטים שלוקטו עד כה מתפרשת התמונה שלה, כי בדוחות הכספים של קריסטל אכן היו אי התאמות מסוימות, הנבדקות בימים אלה על־ידי חוקרי הרשות לניירות ערך. נראה כי פרידמן סיפק לכלכלני כלל נתונים אופטימיים על היקף הפעילות הצפוי בקריסטל, וכלל נשיכה לכך כיבוא מוגבר של מוצרי צריכה. פרידמן ייאלץ עתה למצוא דרכים כדי להיפטר ממלאי זה.

סוגייה נוספת שלא הובהרה די הצורך היא, מדוע היתה מוכנה כלל לרכוש את קריסטל במחיר שיא, שכלל את פירות ההרצה הפראית של מניות החברה על־ידי גופים ספקולטיביים שפעלו באמצעות בנק עלייה לאומי? בוודאי לא בגלל רווחיותה.

השבוע הודה פרידמן כי היו אי התאמות מסוימות בטיוטת המאזן, אך לדבריו, הדבר נבע מקוצר הזמן שאליו נקלע בלחץ כלל. פרידמן הסביר, כי כלל סחר ביקשה להגיש את מאזניה עוד בפברואר, אך קריסטל לא היתה ערוכה לכך.

מחיר

מניית קריסטל ירד מ־6.9 דולרים במאי 1987 ל־4.6 דולרים למניה כיום.

למרות העודפים אין עדיין יצוא של בקר חי ללבנון

אין הוזלות לצרכנים לקראת החג לבד מכבד־בקר ודגים

מאת אבי גנאור

למרות הוויתור שנתן משרד החקלאות ליצוא בקר חי ללבנון במטרה להגן על המחיר למגדלים שנתקעו עם עודפים גדולים, היצוא עדיין לא יצא לפועל והעודפים ממלאים את בתי המטבחיים והרפתות.

מחיר הבשר הטרי והקפוא לצרכן הישראלי לא הוזל, למרות גל הקניות לקראת חג הפסח ולמרות העובדה שסוחרי הבשר הקונים כיום את הבשר הטרי מהמגדלים במחירים הנמוכים במקרים מסוימים בשיעור שעד 25% מאלה ששילמו בעבר. עודפי בשר הבקר הטרי והבשר הכבש בשוק הישראלי נובעים בעיקר מירידת המכירות למגזר הערבי. גם הבשר הקפוא שיובא על־ידי משרד התעשייה והמסחר שומר על מחירו שבפיקוח, אף שבאחרונה הצליחו קנייני המשרד לבצע עיסקות רכש מצוינות בדרום־אמריקה במחירים זולים בהרבה מבעבר.

השוק מוצף בימים אלה בסוגי דגים רבים וזולים, מתוצרת מקומית ומיבוא. דוגמת נסיכת הנילוס המיובאת מאגם ויקטוריה שבקניה, פילה מרליזה וסלמון המיובא כיום מדרום־אמריקה.

בין מוצרי בשר הבקר, היחיד שהוזל באחרונה היה כבד, שמחירו על־פי צו משרד התעשייה והמסחר הוא 3.76 ש"ח לק"ג אך הוא מוצע ברשתות השיווק ב־3 ש"ח לק"ג בלבד.

בעריכת אברהם טל

קשה להאמין - אבל יש הפתעה:

אזור 3

תוכנה פיננסית

לניהול עסק, הנה"ח, מלאי, גביה ושיווק - במחירי פריצה מיוחדים:

500 ש"ח ★ 800 ש"ח ★ 1,200 ש"ח

קלה מאד להפעלה ■ ידידותית במיוחד ■ מתאימה לעסקים קטנים וגדולים ■ הדגמה והסברים לכל מעונין

30 יום נסיון - ללא התחייבות!

אזור מחשבים:

תל־אביב, בוקי בן יוגלי 8, טלפון: 03-297855, 282059

חיפה והקריות - אמדן, 04-763359

באר־שבע - קשת מערכות, 057-37741/51

כרמיאל - מגהבייט, 04-987542

לא כל אחד יכול להיות חבר בבורסה

ולכן, חברים בה רק עשרה גופים כלכליים, חוץ מהבנקים כמובן. כל חברה המבקשת להצטרף כחברה בבורסה, צפויה לעבור תהליך קבלה של שנים, במהלכו עליה לעמוד בקריטריונים קפדניים במיוחד. עליה להוכיח לאורך זמן: מקצועיות, אמינות ומבנה הון יציב.

אלה הן העובדות המסבירות מדוע מהווים "החברים בבורסה" מתחזון ייחודי השומר על פרופיל מקצועי גבוה, אמין וסולידי.

עשרת הברוקרים החברים בבורסה עומדים לשירותך, ומזמינים אותך לבוא ולקבל יעוץ ושרות מקצועי ואמין, בכל הקשור לפעילות ולהשקעות בשוק ההון.

• אופק - ניירות ערך והשקעות בע"מ • אי.בי.אי. - שרותי בורסה והשקעות בע"מ • אייל - השקעות וניירות ערך בע"מ • בטוחה - ניירות ערך והשקעות בע"מ • החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ • הראון את לביא בע"מ • יוניטרסט - חברה להשקעות ולניירות ערך בע"מ • מוריץ את טוכלר בע"מ • נשואה - סחר והשקעות בניירות ערך בע"מ • סהר - ניירות ערך בע"מ.

הברוקרים המאוגדים המקצועי להשקעות

החברים בבורסה

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

22.3.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	שינוי יומי
1 דולר	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.53	1.60	1.5682	1.5879	1.5765	-0.0018
1 לישי"ש	2.79	2.92	2.8661	2.9020	2.82	2.95	2.8681	2.9039	2.81	2.95	2.8666	2.9027	2.8818	-0.0078
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.9267	0.9383	0.91	0.95	0.9249	0.9364	0.91	0.95	0.9279	0.9396	0.9320	-0.0023
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2724	0.2758	0.26	0.28	0.2719	0.2753	0.26	0.28	0.2724	0.2758	0.2741	0.0007
1 גולדן הולנדי	0.81	0.84	0.8247	0.8351	0.81	0.85	0.8240	0.8343	0.81	0.85	0.8260	0.8364	0.8296	-0.0023
1 פרנק שווייצרי	1.09	1.14	1.1195	1.1335	1.10	1.15	1.1211	1.1351	1.10	1.15	1.1225	1.1366	1.1270	-0.0036
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2623	0.2655	0.25	0.27	0.2618	0.2651	0.25	0.27	0.2626	0.2659	0.2636	-0.0006
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2459	0.2489	0.24	0.25	0.2462	0.2493	0.24	0.26	0.2466	0.2497	0.2473	-0.0010
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2411	0.2441	0.24	0.25	0.2411	0.2441	0.23	0.25	0.2414	0.2445	0.2427	0.0011
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3850	0.3898	0.38	0.40	0.3852	0.3900	0.37	0.40	0.3855	0.3904	0.3876	-0.0004
1 דולר קנדי	1.23	1.28	1.2555	1.2712	1.23	1.29	1.2542	1.2698	1.23	1.29	1.2563	1.2721	1.2639	-0.0015
1 דולר אוסטרלי	1.09	1.20	1.1574	1.1719	1.12	1.20	1.1559	1.1703	1.12	1.20	1.1573	1.1719	1.1645	-0.0013
1 ראנד דרא"פ	0.48	0.58	0.7331	0.7422	0.44	0.74	0.7343	0.7435	0.46	0.65	0.7332	0.7425	0.7377	0.0009
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4431	0.4487	–	–	0.4434	0.4490	–	–	0.4436	0.4492	0.4457	-0.0010
10 שילינג אוסטריים	1.29	1.35	1.3161	1.3326	1.29	1.36	1.3171	1.3335	1.29	1.36	1.3200	1.3366	1.3259	-0.0029
1000 לירטות איטלקיות	1.22	1.29	1.2512	1.2669	1.23	1.30	1.2521	1.2677	1.23	1.32	1.2540	1.2698	1.2592	-0.0029
100 יינים יפאניים	1.20	1.26	1.2308	1.2462	1.21	1.27	1.2294	1.2447	1.21	1.27	1.2335	1.2490	1.2379	-0.0018

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם - יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

אל על ELAL

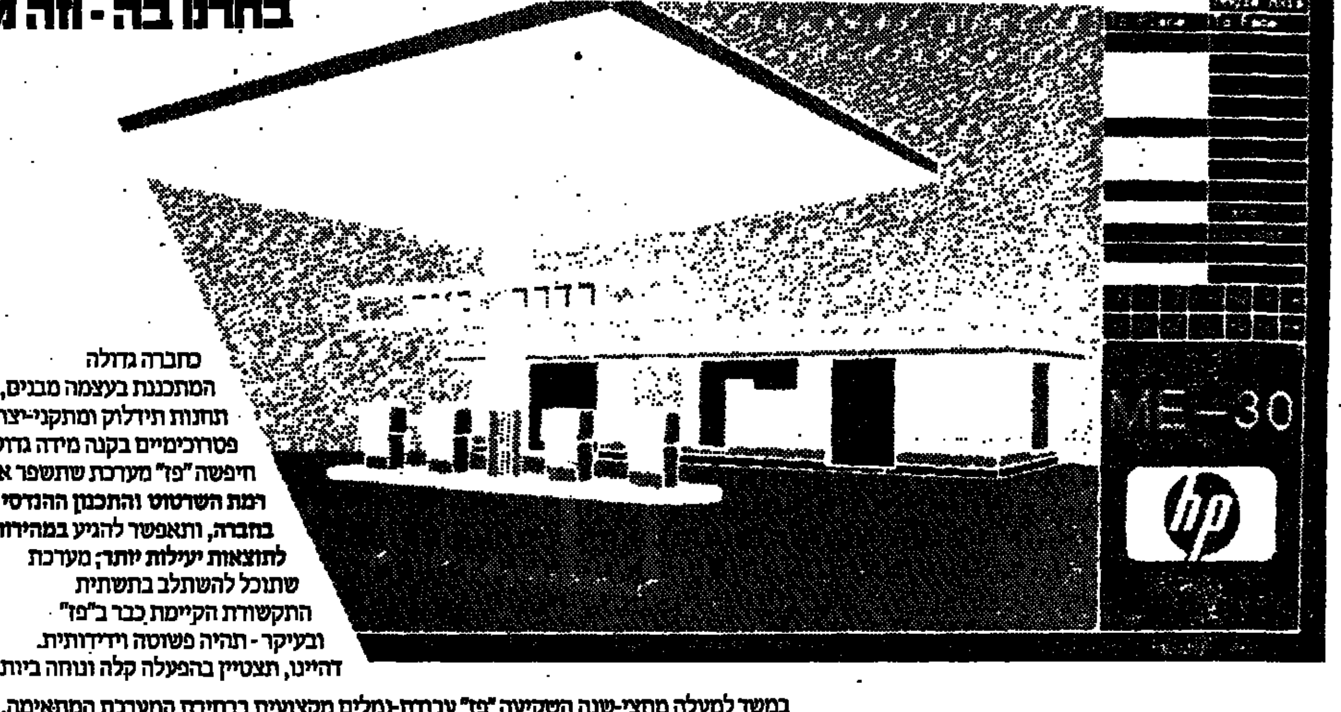

"המערכת הידידותית ביותר שפגשנו היתה מערכת תיב"מ על HP 9000, בחרנו בה - וזה משתלם".

בנו גלנן
אגף מבצעים
פז חברת נפט

חברה גדולה המתכננת בעצמה מבנים, תחנות תידלוק ומתקני־יצור פטרוכימיים בקנה מידה גדול, חיפשה "פז" מערכת שתשפר את רמת השרטוט והתכנון ההנדסי בחברה, ותאפשר להגיע במהירות לתוצאות יעילות יותר; מערכת שתוכל להשתלב בתשתית התקשורת הקיימת כבר ב"פז" ובעיקר - תהיה פשוטה וידידותית. דהיינו, תצטיין בהפעלה קלה ונוחה ביותר.

במשך למעלה מחצי־שנה השקיעה "פז" עבודת־נמלים מקצועית בבחירת המערכת המתאימה. 50 נקודות־בדיקה נבחנו על־ידי צוות שפעל לפי מפרט מיוחד ונעזר בתוכנת מחשב.

התוצאה - מערכת תיב"מ על HP 9000 נמצאה המתאימה ביותר לדרישות "פז" במסגרת התקציב, כאשר - לדברי אנשי "פז" - "הכנות ורמת הגשת ההצעה שקבלנו מ־HP היתה הטובה ביותר מבין כל החברות". ו.יום, מודים ב"פז" כי הבחירה במערכת תיב"מ HP 9000 מוכחת כמשתלמת מסיבות רבות, שהעיקריות בהן:

★ מערכת תיב"מ על HP 9000 מצטיינת בידידותיות רבה. כלומר, הפעלתה קלה, פשוטה ונוחה ביותר. בתוך זמן קצר ניתן להפעילה ללא כל לימודי מחשב מיוחדים.
★ למערכת תיב"מ על HP 9000 תמיכה בעברית. ניתן להפעילה גם ע"י מי שאינם דוברים שפות זרות.
★ למערכת תיב"מ על HP 9000 רמה גראפית מעולה, כולל תצוגה תלת־מימדית.
★ למערכת תיב"מ על HP 9000 אפשרות הקמת מאגר נתונים בספריה מודולרית פרמטרית המאפשרת שליפה מהירה של החומר בכל עת.
★ ל־HP 9000 תחנות עבודה עצמאיות.
★ HP 9000 מאפשרת גידול עתידי ניכר במערכת החומרה.
★ HP 9000 מספקת ביצועים גבוהים יותר במחיר נמוך יותר.
★ ל־HP 9000 ארכיטקטורה מדויקת, המאפשרת שימוש בקו־מוצרים רחב עם תוכנה תואמת ורשת תקשורת ממחשבי מיקרו ועד למחשבי־על (MAIN FRAME)
★ HP 9000 משלבת מערכת זמן־אמת (זמן דטרמיניסטי) במערכת הפעלה UNIX כך נפתחת הדלת בפני כל סוגי האפשרויות לישומים כלליים, מדעיים, הנדסיים ויצרניים.

גם אתה יכול ללמוד מניסיונם של הגדולים

HEWLETT PACKARD

HP מחשבים - הבחירה האינטליגנטית לאורך כל הדרך

מערכות ממחשוב ומדידה (CMS) בע"מ מפיצים בלעדיים

ת"א רח' השלושה 11 67060, ת.ד. 9501 ת"א 61094. טל: 03-388405. חיפה רח' טשרניחובסקי 35, בית סטלה מריס טל: 04-334570-1

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

אופטימיות זהירה

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן שיפור נוסף באווירת המסחר, והדבר בא לידי ביטוי בעיקר במסחר במניות הכבדות, במסגרת "השערים המשתנים". השיפור באווירה נוצר עקב ירידה מסוימת בשער הריבית, וירידה במדד העצבנות של הסוחרים. עוד בשעות הצהרים המוקדמות, הופיעו ביקושים גדולים יחסית, שסופקו בעליות עד שלושה אחוזים. בסיבוב הראשון במשתנים נרשמו עליות עד שני אחוזים, אך בסיבוב האחרון (השלישי), כבר מרו תנו התנודות.

הפעילים בבורסה היו אתמול קרנות־הנאמנות של הבנק הבינ־לאומי, חברת הראשון את לביא וב־מידה מעטה יותר, לאומי פ"א. בבורסה מביעים בימים אלה אופטי־מיות זהירה. עם זאת, הסוחרים נמנעים מהתנבאות מה תהיה מגמת השוק בימים הקרובים. סוחרי הבורסה מסתפקים בהמשך עליות השערים הסלקטיביות. מחזור המסחר במניות חופשיות המשיך לעמוד על ממוצע הימים האחרונים, והסתכם בשישה מיליוני שקל.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	95.07	+0.31
כללי ללא בנקים	79.04	+0.87
מדד אג"ח כללי	104.06	+0.01
אג"ח צמוד מדד	104.02	+0.02
אג"ח צמוד מט"ח	105.57	−0.09

ביקושים לבנקאיות 89

למניות הבנקים שבהסדר, תפ־רות בשנת 1989, נרשמו אתמול ביקושים שסופקו בעליות שערים עד חמישה אחוזים. עליות השערים בבנקאיות 88 היו מתונות יותר.

לעומת זאת, באפיקי ההשקעה הדולריים האחרים נסו השערים לרדת, אם כי בשיעורים נמוכים ביותר. המחזור בבנקאיות הסתכם ב־2.7 מיליוני שקל.

תשואה שנתית דולרית ב-%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	9.71	7.35
הפועלים ש	9.82	7.09
אי.די.בי. רג	10.19	7.10
דיסקונט א	9.84	7.41
המזרחי ש	9.85	7.34

פעילות ערה במניות כלל

פעילות ערה מהרגיל נרשמה אתמול במניות כלל, ובמניות כלל תעשיות בפרט. העלייה בהיקף הפעילות באה לנוכח התוצאות העסקיות המשופרות, וכן מתוך ההערכה כי הדו"חות הכספיים של קונצרן כלל ישראל, שיפורסמו בעוד שבוע בדיוק, יצביעו על רווח של 18 מיליון דולר בקירוב. כתבי האופציה של כלל תעשיות עלו ב־4.9 אחוזים. בשיעור דומה עלו גם כתבי האופציה של כלל תעשיות אלקטרוניקה.

אמיק ירדה ב־30.1 אחוז

מניית אמיק 1 ירדה ב־30.1 אחוז, לאחר שבשבוע שעבר נרשם בה שער מוכרים בלבד בפעם השנייה. מחזור המסחר במניה היה נמוך־יחסית, שכן המוכרים נסוגו מרוב ההיצע שהזרימו. אפיק מסרה אתמול לבורסה כי היא מנהלת משא ומתן למכירת חלק או כל כמות של מניות פי.סי.בי. שהיא מחזיקה בהן על־ידי חברהבת. אפיק מחזיקה ב־74 אחוז ממניות החברה. ירידת שער חדה מאד (36.1 אחוז), נרשמה גם באופציה של חברת איתם. תיקון טכני כלפי מעלה נרשם באופציה של חברת אורגד.

מוכרים אג"ח דולריות

מכירות גדולות מהרגיל של איגרות דולריות (חלק גדול ממכירות אלו תורם על־ידי חברת הברוקרים אי.בי.איי.), נקלטו אתמול בירידות שערים נמוכות. נראה כי ההיצעים הוזרמו נוכח ירידת ההסתברות לביצוע פיחות חד־פעמי של השקל לעומת הדולר, כבר בי־מים הקרובים. שערי התשואה באיגרות הדולריות, במיוחד באג"ח מסוג רמון, נמוכים־יחסית. שערי האיגרות הצמודות למדד נסו, עם זאת, לעלות. היקף הפעילות במ־לוות קצרי המועד עלה לעומת הי־מים האחרונים, והסתכם ב־10.9 מי־ליוני שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
358	7	99.70	16.70
418	14	99.42	16.40
428	21	99.13	16.50
438	28	98.87	16.00
448	35	98.55	16.40
518	42	98.29	16.15
528	49	97.91	17.00
538	56	97.58	17.30
548	63	97.26	17.45
618	70	96.99	17.30
628	77	96.72	17.10
638	84	96.42	17.15
648	91	96.11	17.25
658	98	95.87	17.00
718	105	95.54	17.20
728	112	95.21	17.35
738	119	94.79	17.85
748	126	94.49	17.85
818	133	94.19	17.85
828	140	93.88	17.90

הודעות בורסה

● בשנת 1987, משכן הרוויחה 6.77 מיליוני שקל, לעומת רווח של 2.4 מיליוני שקל בשנה הקודמת.

● בשנת 1987, גולן הרוויחה 234 אלף שקל, לעומת רווח של 1.1 מיליון שקל בשנה הקודמת.

● השקעות דיסקונט חתמה בי־מים האחרונים בשיתוף עם חברת פי־אי־בי, על הסכם לרכישת 50 אחוז בחברת תפרון. במסגרת השקעה כוללת של 2.5 מיליוני דולר בתפרון. חברת תפרון עוסקת בייצור הלבשה תחתונה איכותית.

● איילון קיבלה הצעות לרכישת חניון מגדל העיר בירושלים והיא מנהלת משא ומתן למכירתו.

● דיזקר תתקשרה לבניית יחי־דות דיור בתל־אביב בהיקף של 13 מיליון שקל, במשך 24 חודש.

● יצהר מנהלת משא ומתן מתקדם עם חברות אגיס, יצרנים וכי־פיצים של מוצרי קרליין, בדבר מתן רישיון שיווק והפצה בלעדי לאגיס לגבי קו מוצרי הקוסמטיקה.

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
לוח העיר
03 625015
5365759
עד חצות

דחפון
שרות הודעות
03-611001

מחשבה קדימה בע"מ
הרצאות, סמינרים וימי עיון על הסדרי רכוש בעסק ובמשפחה
טל: 052-572641, 052-572685

שערי המניות 22.3.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
אוצה"ש	18060		10	−180	−1	−10
המזנות 0.1	1133	בה	2337	+103	+10	+5834
הספנות א 0.5	628		945			−485
כללי לא בהסדר	13250		64			−1

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	107600		380			
אידיבי ב 100.0	107670		10			−9
אידיבי בב א	662800		10	+6000	+0.9	+10
אגוד 0.1	80150		172	−100	−0.1	−149
דיסקונט ב	139900		50	+450	+0.3	+54
דיסקונט א	137390		202			−129
דיסקונט שר ב	16061	שב				
המזרחי ש	44360		670	+60	+0.1	+639
המזרחי ם	44350		122	−180	−0.2	−122
הפועלים מבב	98000	שב				
הפועלים ש	73250		722			+10
הפועלים ב	73280		18	+50	+0.1	+136
כללי א 1.0	186700		24	+200	+0.1	+37
כללי שר 7	8910		13	+10	+0.1	+87
כלל 0.1	46570		742			−689
כלל שה 11	17240		63			−75
מימון המסחר 1.0	61705		4	−300	−0.5	−504
מימון המסחר 5.0	31090		2	−400	−1.5	−2

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	131700		78			+45
אידיבי ב 100.0	130900		2	+1600	+1.2	+21
אידיבי בב א	784100		1	+1000	+0.1	+5
איגוד 1 ש"ח	97850			+200	+0.2	+50
דיסקונט ב	173100	תב	16	+9000	+5.5	+65
דיסקונט א	167350		15			+85
מזרחי ש	54000		26			+78
מזרחי ב	55700	תב	22	+3000	+5.7	+114
הפועלים ש	89500		26	+50	+0.1	+44
הפועלים ב	90701		1	+1800	+2	+52
כללי א	250100		1	+4499	+2	+56
כלל סטוק	56650		104	+200	+0.4	+164

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	22700			+700	+3.2	+4
לאומישכן ש	6820		37	+120	+1.8	+93
לאומישכן ם	6630		6	−29	−0.4	−6
כרמל ש	5480		250			−143
כרמל שה 1	—		—	הפסקת מסחר		
פת מסב ש	1940		544			+256
טפחות ב ש	—		—	הפסקת מסחר		—
עצמאות 0.1	16150		5			−20
מרב 1.0	6850		35	+150	+2.4	+334
טפחות מבב ש	19105	תב	10	+1280	+6.7	+10
טפחות רג ש	18995		6	−300	−1.6	−6
טפחות שה 2	—		—	הפסקת מסחר		—
יפסור 1.0	1995		245			−243
יפסור 5.0	1550	שב				

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
החקלאות מבב א	380000		8			−15
החקלאות מבב ג	209680	שב				
לאומי תעש א ש	10220		35	+280	+2.8	+155
פתוח תעש מבב	132000	שב				
פת תעש בב 1	480000		1			
פת תעש בב בב	288130		9	−2000	−0.7	−8
פת תעש בב בבב	293200		3	−8000	−2.7	−4
פת תעש בב ד	289001		1	+401	+0.1	+5
פת תעש בב דד	69171		1	+2100	+3.1	+60
מרכז קבלנים 5.0	2001	בה	1738	+65	+3.4	+1603
הירות בב	251600					
כלל ליסינג 0.1א	20145	שב				
כלל ליסינג 0.5ב	17530	שב				

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אילון	112		1195			
אריון	117.5		527	+5	+3.1	+527
ארדם 0.1	—		—	הפסקת מסחר		—
ארדם א 0.5	—		—	הפסקת מסחר		—
בטוח משנה 0.1	311			+2	+0.7	+3250
בטוח משנה 0.5	160.5	שב				
משנה אפ	194					
משנה הס	102		5000			−1000
הדר 1.0	108		1500	+5	+0.5	+4651
הדר 5.0	89.5		5703			+414
הדר אפ סד 2	81.5			+5	+1.9	+2000
הפניקס 0.1	446		1700	+4	+0.9	+278
הפניקס 0.5	379		400	+7	+1.9	+64
המשמר-הראל 1.0	4050		66	+79	+2	+84
המשמר-הראל 5.0	3530		240			−151
כלל ביטוח	327		9060	−3	−0.9	−19201
כלל ביטוח אפ	71		37371	+5	+3.7	+101730
כלל ביטוח אג"ח	93.5		155775			
מנורה 1.0	1180	תב	545	+62	+5.6	+650
מנורה 5.0	1000	תב	750	+85	+9.3	+950
סהר 0.1	797	בה	2299	+42	+5.6	+4849
צור ש	227		945			
ציון החזקות 1.0	2550		18	+60	+2.4	+61
ציון החזקות 5.0	749					

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אינטר סאבא 1 ש	778		224	+48	+6.7	+776
אינטר סאבא 5 ש	590		2666			+894
[illegible]	[illegible]					
מאור עורא אפ	273		700			+660
כלל אפ 4	270		2225			+4632
כלל אגח 2	132		25550			−8850
קריסטל 1.0	—		—	הפסקת מסחר		—
רפק 0.1	13250					
רפק 0.5	17000					
שופרסל א 2.0	920		2500	+18	+2	+3930
שופרסל אפ	3405		279	+71	+2.1	+1560
שופרסל אגח	104		53880			−180

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אמוא	315		1685			−44
מבנות הסקה 0.1	583		1510			−1510
מבנות הסקה 0.5	149		13715			−9796
קיסר 0.1	499	תב	27857	−56	−10.1	−34758
קיסר 1.0	178		157888	−1	−0.6	−160276
[illegible] 0.1	1082		1168	−50	−4.4	−1268
[illegible] 0.5	610		1135			−135

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
גלי זהר 1.0	—		—	הפסקת מסחר		—
גלי זהר 5.0	—		—	הפסקת מסחר		—
מלונות דן 1.0	1250		50	+20	+1.6	+60
מלונות דן 5.0	884	שב				
חוף האלמוג 1.0	6130			−58	−0.9	−100
מלונות הירדן	2020		140	+20	+1	+239
ים סוף	200		3340			
ים סוף אפ	119		2000			

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
ת.י.ל.ג. 1.0	146.5		1401			−451
ת.י.ל.ג. אפ	35		7260	−5	−1.4	−3260
ת.י.ל.ג. אג"ח	95.5		10000	−1	−1	−10000
יעצא 1.0	3950	שב				
מ.ל.ל. 1.0	5800		28	−200	−3.3	−28
מ.ל.ל. 5.0	1100	תב	612	−90	−7.6	−612
ניקוב מחשבים 1	521		200			
ניקוב מחשב 5	220		906	−1	−0.5	−906
ניקוב אפ סד 2	990		665			+1000
תים מחשבים 1.0	590	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אזורים אפ	439		2400	+1	+0.2	+718
אזורים אגח	150.5		7000			−900
אילון 1.0	84		5479			−4698
אל-רוב 1.0	513		500			
אפריקה 0.1	35900		20	−100	−0.3	−20
אפריקה אפ	14501		20	+400	+2.9	+56
ארזים	571		15			−5
אירן 0.1	2450		200			
אירן 0.5	2015		172	−5	−0.3	−272
ברנביך 1.0	2700		240			−240
ברנביך 5.0	2110	שב				
דנקנר 1.0	4845			−50	−1	−80
דיגר 0.1	167		919			−919
דיגר 0.5	131		4996			−5196
מיר-לר 1.0	1520		1005			
המשלל 1.0	720		350			
המשלל 5.0	396	בה	321	+4	+1	+50
ת.ל.ב. 0.1	—		—	הפסקת מסחר		—
ת.ל.ב. 0.5	—		—	הפסקת מסחר		—
ירושלים אפ	78.5	יב	9003	+5	+6.1	+25500
גבים 0.1	3526		245			−145
גבים 0.5	2828		100	+28	+1	+15
מבני תעשיה	63.5		523149			−5457
מבני תעשיה אפ	20.7		966674	+6	+3	+1374967
מבני תעשיה אג"ח	94.5		272975			+32586
ישפרו 0.1	3291		350	+110	+3.5	+650
ישראלום 1.0	1095		700			
ישרס 10.0	16000		121			
כנן פיתוח 1.0	4780		200	+80	+1.7	+210
לוסר 1.0	5874		70	−1		−30
לוסר 5.0	1650		100			
מ.ת.מ. 1.0	241	בה	10180	−5	−2	−12280
מ.ת.מ. אפ 2	80	תב	9376	+5	+6	+17212
מ.ת.מ. אגח	116.5		65088			−25010
מגורי בניה 1.0	412		527	+1	+0.2	+1585
מישאל 5.0	143.5		1900	+5	+0.4	+2100
מישאל אפ	135.5	בה	3465	+5	+2.7	+11600
כנרב 5.0	1180		100			−100
לידנשטיין 1.0	307					
לידנשטיין 5.0	119		5000			
ליפשיץ 1.0	221		682			
ליפשיץ 5.0	102.5		6156			−6156
ליפשיץ אפ 1	57.5		5550	−5	−0.9	−5550
ליפשיץ אגח	92		375	+1	+1.1	+11000
נאות אביב 0.5	2830		50	+31	+1.1	+60
נכסי אורים	221	שב	300			−300
סוף החזקה 1.0	541		72	+46	+3.8	+542
סקף 1.0	1272		—	הפסקת מסחר		—
עמר יסלע סד 1 ש						
קנריר 0.1	3880	שב				
[illegible]	[illegible]		1082		+1.1	+1000
[illegible] 1.0	204			+4	+2	+750
[illegible] 5.0	139.5		74	+5	+1.1	+74

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
רובינזון אפ	588			−2	−0.3	−150
רובינזון אג"ח	122			+5	+4.7	+99500

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2050		60			−60
מטעי הדר 0.5	1735	שב				
מהדרין 0.1	4950		302	−49	−1	−252
מהדרין אפ	2050		100	+30	+1.5	+208
עבמי הדרים 1.0	1480		68	−5	−0.3	−486
פריאור 0.5	2155	שב				

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	2547		190			
דובק מב מ	2505		12	−120	−4.6	−212
תלבל 1.0	325		300	−12	−3.6	−300
תלבל 5.0	277	שב				
תלבל אגח	98.5		19000			
טמפו בירה 1.0	26200		25	−700	−2.6	−37
טמפו בירה 5.0	19350		56	+100	+0.5	+26
יכוד 1.0	906	שב				
יכוד א 5.0	580		46	−6	−1	−46
יכוד אפ 2	240		41			
מן 1.0	350	תב	530	−28	−7.4	−530
מן 5.0	253		150	−11	−4.2	−150
סנפרוסט 1.0	13990		100	−50	−0.4	−98
עסיס ב 0.5	297		770	+1	+0.3	+168
אבגל שקל 1	1681	בה	64	+81	+5.1	+176
שמן מבב א	1250		40	+1	+0.1	+160

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	335		2200	−7	−2.1	−2294
אתא אפ	120.5		5372	+8	+7.1	+14286
אתא אגח	104					
אופיס 1.0	370	תב	1998	−31	−7.7	−1505
אופנת כרוך 1.0	236		25	+1	+0.4	+25
אופנת כרוך 5.0	196.5		1508	−5	−1.3	−2492
אפ א	253	שב				
ארגמן רג ש	7650	שב				
דלתא-גליל 1.0	1150		2560			−486
דלתא-גליל א 5.0	971		942			+258
מטויות משתר 1	1313	שב				
מטויות משתר 5	520					
פולגת 1.0	261	תב	351	−25	−8.7	−429
פולגת 5.0	230	בה	1245	+2	+0.9	+340
הדיגון 1.0	4380	שב				
זיקית 1.0	1349		243	+24	+1.8	+446
זיקית 5.0	1248		380	+20	+1.6	+1015
זיקית אפ	384		100	−1	−0.3	−615
כיטר	134	שב				
כיטר אפ	51		606	−3	−4.7	−606
לודזיה 0.1	399			+2	+0.5	+448
לודזיה 0.4	430		1573	−8	−1.8	−1139
ליבנת 1.0	142.5		1000	−2	−1.4	−3654
עית 1.0	316		1000	+6	+1.9	+1470
עית 5.0	130		1502			−502
עית אפ	100		1000			
עית אגח	106.5		5000	−1	−0.9	−5000
עמק קרמיקה 1 ש	152.5	בה	991	+2	+1.3	+1580
עמק אפ	64		1008	−1	−1.5	−1000
פולגת א	776		500			−31
פולימן א 0.5	9500		81			−94
פרנר	1005		800	−5	−0.5	−500
גיבור ספורט	5900	תב	52	+500	+9.3	+82

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורדן 0.1	3849		115	−200	−4.9	−142
אורדן 0.5	3680					−13
אלומות 1.0	6495			−5	−0.1	−50
אלומות 5.0	4699	שב				
כבלים ש	285		550	+4	+1.4	+1216
כבלים אפ	77		8803			−4389
כבלים אג"ח	91		6827	−2	−2.2	−16640
כבלים אגח	95		14868	−5	−0.5	−4868
חוגוף 1.0	482			−17	−5.4	−583
חוגוף 5.0	294			+7	+2.4	+1000
חוגוף אפ	1950	בה	50	−140	−6.7	−92
דיקה 1.0	1578	שב				
דיקה 5.0	990	תב	70.5	−70	−6.6	−0.5
קסמתות-מה 5.0	2940	שב				
כבלי ציון 1.0	2210		350	+60	+2.8	+1560
כבלי ציון 5.0	1049		1200	+25	+2.4	+4090
קרמר 1.0	207		1785	+5	+2.5	+495
קרמר 5.0	113		5784			−6122
מחשמר 0.1	29000		24			−3
מחשמר 0.5	10680		15	+200	+1.9	+14
מקר פלזה 1.0	1745		1283	+55	+3.3	+738
קיגב 1.0	550	תב	97	−50	−8.5	−141
קיגב 5.0	305	שב				
קליל 1.0	2400		700			
קליל 5.0	1800		1200			
קליל אפ	900		1500			+93
קליל אגח	120.5			+5	+1.3	+5700
[illegible]	[illegible]			+100	+2.5	+29
תעשיות לכיש 1.0	516		300	+13	+2.6	+664
תעשיות לכיש 5.0	287	תב	800	−15	−5	−832

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	267000		20			+7
אלקו 0.1	8020			+100	+1.3	+15
אלקו 0.25 ש	3150	תב	554	−200	−6	−234
אלקטרה 0.1	1664		380	+6	+0.4	+1553
אלקטרה א 0.5	1190		1080	+30	+2.6	+1660
אמת 5	718		550	+30	+4.4	+550
אמת 3	127		40000			
אורית 1.0	12960		8	+60	+0.5	+92
אלקטרוניקה אפ	528		2190	+26	+5.3	+3097
כלל אלק אג"ח	98		9396			−15137
מקסטרוניקס 1.0	890		635			−524
מקסטרוניקס 5.0	669		1000	+8	+1.2	+6400
[illegible] 1.0	385		3800	+11	+2.9	+2800
[illegible] 5.0	315		2000	+8	+2.6	+3300
ציקלון 1.0	2050		51	+70	+3.5	+51
ציקלון 5.0	1821		170	−1	−0.1	−170
קונטרול אלוף 1.	2735		35			
קונטרול אלוף 5.	2149	שב				
ת.א.ת. 1.0	760		360	+5	+0.7	+303
ת.א.ת. 5.0	371		1606	+1	+0.3	+1300
תדאה	622		770			+507

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
א.ת. תעשיות 1.	157.5		15515	−5	−0.9	−11141
א.ת. אפ	571		300	+15	+2.7	+300
א.ת. אגח	131		6150			−6150
אקרשטיין 1.0	408		1425	+18	+4.6	+2217
אקרשטיין 5.0	265		750	+5	+1.9	+719
אקרשטיין אפ	330	שב				
אקרשטיין אגח	124.5		11000			−9000
אחים בלום	99		5389	+3	+3.1	+5361
בלום אפ	54.5		12000	−5	−2.7	−10300
מגדל השק בתעש	920	תב	900	+84	+10.1	+914
מוזאיקה ולפסון 1	1715	שב				
מוזאיקה ולפסון 5	1408	שב				
נגב קרמיקה	294		8425	+9	+3.2	+21215
נגב קרמיקה אפ	128		2831			

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אבן 5.0	1418		200	+10	+0.7	+190
אליאנס ב	549	בה	416	−40	−6.8	−567
גל תעשיות 1.0	338					
גל תעשיות 5.0	217			+6	+2.8	+1000
גל אפ	66		2250			+400
גל אגח	97		10000			−11961
דשנים 0.1	3850		165			+7
דשנים 0.5	1550		65	+15	+1	+66
חימה בכ 10.0	—		—	הפסקת מסחר		—
ליפסקי 1.0	1519					
מקסימה 1.0	565			−30	−5.1	−75
מקסימה 5.0	569		241			−241
נבו 1.0	19501		2	+156	+0.7	+68
נבו 5.0	16959		25	+500	+3	+55
פריקלאס	542		4911	+12	+2.3	+6784
פריקלאס אפ	155.5		5858	+5	+1.1	+2138
קים כימיקל 1.0	4700		308	+170	+3.8	+506
קים אפ	2684		530	+190	+7.9	+750
קים אגח	106.5	שב				
תיא 5.0	3953		155	+120	+3.1	+177
פרוטארום 10.0	507	בה	4018	+30	+6.5	+13168

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
כתר	121					
דפרון 1.0	5850					
דפרון 5.0	3750	שב				
ה.מ.ג. 1.0	6601		42			
יפה 1.0	2057		550	+30	+1.5	+482
לבידי אשקלון 1	810		1030	+20	+2.5	+828
מלט ב 0.5	25200	תב	51	+1600	+6.8	+66
קיזל	680		1400	−10	−1.5	−2900
קיזל אפ	350		1000	−12	−3.3	−2000
רים 0.1	341					
רים 0.4	161.5	שב				
חעל ב 0.2	15300		41			−4

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורין 1.0	174					
אורין 5.0	99.5	שב				
[illegible]	1960					
הגמלק 1.0	900		50	−20	−2.2	−50
הגמלק 5.0	817		203	−16	−1.9	−203

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
תרכיה	8467		72			+72
כור בכ ש	6130		18			−18
תעשיות אפ	128		37011	+6	+4.9	+35840
תעשיות אגח	104.5		15500			

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible] ש	5300	שב				

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אידיבי אפ	2600		500	+100	+4	+431
אידיבי אג"ח	98.5		28000			
אלבר ש	805		750			
אלגת 1.0	989					−1
גאות אפ	775	שב				
גאות אגח	104		2000			
דנבאר 1.0	476		1000			+400
דנבאר 5.0	424		495	+20	+5	+1495
הגרה לישראל 5.0	2956		658			−402
ולפסון 0.1	115980	שב				
ולפסון 1.0 ש	21000		2			−2
אמפא א 0.5	18100		19			−19
דיסקונט השק אפ	783		3295	−20	−2.5	−4647
דיסקונט השק אגח	107	שב				
מרכז השק ב	27600		20	+400	+1.5	+54
מור השקעות	13482	שב				
חירון 1.0	1356	בה	150	−14	−1	−187
חירון 5.0	500		500			−65
יצוא ש	12800		125			−125
ירדן א 0.1	1001		100			−100
כלל 50.0	999	תב	500	+50	+5.3	+647
מגור 0.1	505	שב				
מגור א 0.5	357					
מגור אפ	109.5	שב				
אגת 1	122.5	שב				
סוד ג 1.0	324		1056	+10	+3.2	+2104
פז השק ש	2200					
פזה א 0.1	5499		10			
פזה 0.5	5252					
פריון ב 2.5	10150		109			+11
קרדן 1.0	100.5		3088	+5	+1.5	+5401
קרדן 5.0	64		7116			−7116
קרדן אפ	45		9404	−5	−1.1	−10000
קרדן אגח	104		13140			−8140

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
בזית ם	255		150	−9	−3.4	−150

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
הראל 1.0	—		—	הפסקת מסחר		—
יסקל	334		300			
קונסורטיום 0.1	1091	בה	136	+10	+0.9	+12
קונסורטיום 0.5	262		350	−1	−0.4	−738
קונסורטיום אפ	59		2000			
קופל 1.0	600		78	+4	+0.7	+78
תבל	167		1966			−1466
גני הדר	187		14227			−2980
גני הדר אפ 1	75		150	+5	+0.7	+150
החרה הישראלית	52					
כבס מר 1 ש	1302					
איכות מחשבים	189	תב	870	−21	−10	−1712
רמה מיכון 1.0	318		1200	+3	+1	+8300
רמה אפ	686					−500
כלל מחשבים 1.0	4312		10	−1		−3
משוב מחשבים 1.0	152	בה	796	−17	−10.1	−2154
רקפ	358		2250	−2	−0.6	−1850

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אורן 1.0	—		—	הפסקת מסחר		—
אורן 5.0	—		—	הפסקת מסחר		—
אשטרום 1.0	411		350			
בן-יקר גת 1.0	2251					
רדוקר 1.0	—		—	הפסקת מסחר		—
רדוקר 5.0	—		—	הפסקת מסחר		—
שד 3.0	1000		149			−15
רסקו מבכל	902	בב		−48	−5.1	−425
רסקו רג	800	בה	85	+30	+3.9	+88
שגור 5.0	—		—	הפסקת מסחר		—
שגור אפ	—		—	הפסקת מסחר		—
אגמא	1153		750			−57
גלפרוסט 1.0	696					
גלפרוסט 5.0	367		180	+1	+0.3	+146

תעשייה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
יגודרס	198	קב		+9	+4.8	+1825
מקס 0.1	2214		23	+28	+1.3	+25
מקס 0.5	857			−10	−1.2	−108
תעש הנדסה 1.0	1400		50	−74	−5	−190
אקסטן 5.0	990	תב	639	+71	+7.7	+834
מודן 1.0	590		710	−29	−4.7	−864
משאבת סלע	79.5		437	−5	−0.6	−457
מתכת מרס 1.0	71		4505	+2	+2.9	+805
מתכת מרס אפ	24		14285	−1	−4	−11293
אלקל	—		—	הפסקת מסחר		—
אלקל אפ 2	—		—	הפסקת מסחר		—
בר-און 1.0	1900		170			−170
בר-און 5.0	1100		100			−800
פרומוסטס 1.0	3600	תב	20	−200	−5.5	−20
פרומוסטס 5.0	3050		173	+5	+0.5	+173
מ.ל.ה. 1.0	707	שב				
מ.ל.ה. 5.0	366					
אלון-נטק	144.5	בה	1200	+5	+1.1	+300
דקסטר 1.0	2300		20	+3	+0.1	+20
נקה כימיקל 1.0	3449			−101	−2.9	−60
ת.ג.ל. 1.0	1300		144			
ת.ג.ל. 5.0	1305	בב		−69	−5	−251
תרז א 5.0	4946	שב				
אורדע פרינט	592		300	−4	−0.7	−660
סקופרה 1.0	5350					
[illegible]	—		—	הפסקת מסחר		—
[illegible]	[illegible]		780	+9	[illegible]	+915
מאגרי טכנולוגיה	92.5		15			

השקעות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
אנקונה 0.1	38		4800	+1	+2.7	+8259
איזום	193	תב	2415	−21	−9.8	−2413
איזום אפ	38	תב	851	−1.5	−36.1	−1831
אמשר בכ	525		101	−2	−0.4	−1101
אמיק 1.0	321	תב	2500	−138	−30.1	−21094
אמיק 5.0	227	בב		−12	−5	−13531
בניין ב 5.0	10000		35	−400	−3.9	−15
יקום השקעות	54		6000			−3587
יקום אגח-אפ	63	תב	8000	−5	−7.4	−7500
לנדוק 0.1	1938	בה	114	+19	+1	+34
לנדוק 0.5	288	בה	750	−12	−4	−992
עץ השק ב 0.1	1510		20	+10	+0.7	+20
עץ השק ב 0.5	841	בה	100	−93	−10	−235

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי בנק'	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
דלק נפט 1	1664		185	+65	+4.1	+586
דלק נפט 5	761	בה	214	+16	+2.2	+2077
מ חיפושי נפט	19800		83			−87
יוגאל אפ	71.5		12228			
מ.ג.ג. 1.0	3300		100			−143
מ.ג.ג. 5.0	1751		850	+31	+1.8	+906
פרנאל ב 0.5	5151	בה	13	+51	+1	+7
נפטא ש	290		1694			−769

משתנים

שם נייר ערך	מחזור ע.נ.	שער קבע משתנים נקודות	שער ברב. נקודות	שינוי יומי כללי	מס' שקל במיליונים
בנק בינלאומי 65	2238	5950	5920	0.51	13
ט.ב.ע. 0.5	2348	7406	7351	875	12
הפנה ש	7620	149	148.5		2
שלמן אפ	2927	693	686	1.02	2
כלל סחר	13875	359	356	1.13	6
שופרסל ב 10.0	9553	824	820	1.48	5
דלק 3 ש	10836	1911	1902	1.97	16
אמריקה 1.0	632	28388	28249	2.25	9
אמרים 1.0	2240	769	760	1.45	3
נכסים ובנין	4380	2400	2394	2	12
הכשרת הישוב		54260	54360		
חברה לירושלים	23024	276	274	1.85	7
כלל מלון	8753	590	586	2.25	1
עלית	203	11476	11535	0.5	2
פלגת 4 ב	427	398	398		
קפסמות פז 1.0	956	3227	3211	1.51	4
כלל תעש אלק	1848	1888	1870	2	1
אלון 3.0	16	200981	198500	1.25	5
מבע ש	2055	8223	8121	1.26	11
ים המלח	11077	1965	1956	0.98	11
[illegible] 10.0	13731	849	836	1.56	9
מבעלי ניר 10.0	24	217357	214871	1.25	5
כלל תעש 1.0	218229	182.5	181.5	1.96	34
[illegible] 2.0	2285	5983	5868	1.5	9
אלון ק	1444	742	740	0.54	1
חברה לישראל 1.0	2050	3472	3464	2	3
פעלים השק ש	13124	628	634	1.45	8
דיסקונט השק ש	2369	1975	1968	0.25	4
כלל 10.0	9568	1826	1826	1.48	9
יגאל 5.0	9863	297	292	1.71	2

שף נאמנות
בטוחה
כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5219.27	5143.28	27.59	0.54
אבוקה	407.00	399.12	1.39	0.35
אגוז	267.86	262.76	−0.92	−0.35
אגם	104.05	102.03	0.13	0.13
אדיר	1780.18	1745.38	1.85	0.11
אדם	157.07	154.04	1.05	0.69
אופיר	165.28	164.14	−0.01	−0.01
אור	438.93	435.15	−0.41	−0.09
אורון	136.68	133.98	0.04	0.03
אוריה	295.04	292.90	0.31	0.11
אורן	819.44	803.52	1.48	0.18
אייל	5366.75	5272.07	0.85	0.02
איריס	5664.61	5545.31	5.84	0.11
איתן	795.11	779.36	1.73	0.22
אלון	653.88	640.58	−0.72	−0.11
אלמוג	690.65	677.14	0.29	0.04
אלנבי	98.29	95.99	0.14	0.15
אביה	104.72	103.33	−0.03	−0.03
מניות	86.53	84.43	0.65	0.78
ארז	298.96	293.12	3.47	1.20
אש	132.94	130.02	1.09	0.85
אשל	190.19	186.47	−0.09	−0.05
אתגר	84.46	82.87	0.96	1.17
אתרוג	263.27	260.73	0.12	0.05
ברזלה	154.66	151.69	0.75	0.50
ברוש	512.55	502.67	1.47	0.39
ברק	462.38	453.27	1.48	0.33
ברקת	326.28	323.95	−0.14	−0.04
גבים	1575.36	1545.01	3.11	0.20
גבע	117.06	115.36	0.15	0.13
גורן	464.66	455.83	1.05	0.23
גיא	105.72	104.15	0.04	0.04
[illegible]	3282.70	3218.29	8.91	0.28
גליל	664.78	656.76	0.09	0.01
דובדבן	346.58	337.34	1.12	0.33
דוכיפת	502.33	492.53	2.47	0.50
הלב	255.49	250.30	−0.07	−0.03
דרור	1615.71	1586.89	0.71	0.04

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
היתן	277.88	272.93	0.14	0.05
הייה	578.80	568.68	−0.01	−0.00
דרור	320.03	314.14	1.30	0.42
יהל	344.85	338.31	1.99	0.59
ים	380.11	378.47	1.12	0.30
ידיד	412.71	410.94	0.30	0.07
ורד	559.51	550.01	0.18	0.03
זהבית	2046.17	2006.05	0.00	0.00
זוהר	111.73	110.08	0.07	0.06
זית	137.74	135.70	0.03	0.02
זיוה	103.95	101.82	0.16	0.16
זמר	425.19	416.95	3.99	0.97
חרדית	168.70	165.00	−0.15	−0.09
חליפה	147.81	147.40	−0.20	−0.14
חלמיש	219.35	217.90	0.30	0.14
חן	154.06	153.45	−0.02	−0.01
חצב	118.03	115.46	−0.08	−0.07
טל	6444.09	6367.02	2.06	0.03
יובל	471.31	462.21	0.96	0.21
יהלום	164.40	161.23	0.71	0.44
יהודית	355.55	352.37	2.60	0.74
יערה	461.54	452.71	0.32	0.07
כוכב	290.26	284.68	2.96	1.05
כחל	134.41	131.79	0.01	0.01
כלנית	632.35	621.22	0.20	0.03
כספית	271.04	269.04	0.27	0.10
כרמל	141.22	139.02	−0.82	−0.59
כתר	1222.38	1205.18	0.71	0.06
להב	4780.33	4686.70	2.29	0.05
לכיש	131.53	129.96	0.06	0.05
לביא	332.36	325.93	0.55	0.17
לוטם	1973.43	1933.83	−0.10	−0.01
לשם	388.84	386.26	0.35	0.09
מבחר	1412.71	1386.04	−0.12	−0.01
מבטח	4066.59	4040.96	1.00	0.02
מגור	265.46	263.70	0.08	0.03
מגנון	3823.93	3790.56	−4.15	0.11
מור	1584.67	1573.89	11.49	0.74
מורן	855.65	851.61	1.85	0.22
[illegible]	25454.04	25063.11	24.72	0.10
מיתר	1074.52	1054.13	0.33	0.03
[illegible]	[illegible]	4482.68	12.30	[illegible]
מעיין	779.35	764.89	0.17	0.02
[illegible]	395.12	392.57	0.23	0.06
[illegible]	94.28	92.50	0.61	0.66
מרוה	129.22	128.76	0.14	0.11
מרום	1401.94	1375.78	0.41	0.03

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
נגה	149.32	147.11	0.11	0.07
נטיף	265.96	264.19	2.20	0.84
נחל	457.37	451.55	2.31	0.52
נילי	130.14	128.23	0.91	0.71
סביון	633.41	622.05	0.40	0.06
סגלית	142.28	139.47	−0.04	−0.03
סיב	385.10	382.52	−0.08	−0.02
סנונית	553.43	542.63	0.22	0.04
סער	380.58	373.42	2.58	0.70
ספיר	177.39	176.94	−0.11	−0.06
עדיה	360.33	353.60	2.60	0.74
עפרית	741.54	736.19	4.40	0.60
עידן	499.35	492.07	−0.62	−0.13
ענבר	117.12	114.64	−0.18	−0.16
ענת	2345.80	2327.87	5.58	0.24
עפרוני	519.03	508.90	0.42	0.08
ערמון	131.42	128.95	0.02	0.02
פ"א	1605.00	1573.71	6.53	0.42
צבר	559.72	548.54	0.64	0.12
צופית	472.90	463.65	1.21	0.26
צוק	128.76	128.25	0.05	0.04
צמיר	1163.97	1140.58	−0.16	−0.01
צמרת	517.04	509.66	−0.08	−0.02
צפרית	150.76	149.66	0.01	0.01
צריה	103.85	102.49	0.02	0.02
קלע	167.73	166.89	0.53	0.32
קשת	104.81	102.77	0.26	0.25
רונית	17560.71	17409.64	103.45	0.60
רימון	136.69	136.45	−0.04	−0.03
רקפת	846.22	832.03	4.12	0.50
רשף	432.26	423.41	0.44	0.10
שבים	466.94	457.97	0.87	0.19
שחם	355.85	352.65	−0.73	−0.21
שחף	104.52	102.49	0.03	0.03
שירה	448.33	445.11	1.57	0.35
שמיר	421.89	413.68	0.42	0.10
שנהב	665.08	655.45	3.45	0.53
שקד	672.76	659.87	6.41	0.98
שקמה	191.46	187.71	−0.18	−0.10
תאנה	240.65	238.65	0.85	0.36
תדהר	500.56	498.07	1.92	0.39
תירוש	563.49	556.69	−0.38	−0.07
תומר	105.54	103.42	0.17	0.16
תמר	257.78	252.80	−0.19	−0.08
תפוח	201.24	199.80	0.05	0.03
תרשיש	117.81	115.57	−0.02	−0.02
תשרי	544.98	540.45	0.96	0.18

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	415	+0.2
4102	167.5	+0.1
4103	160.9	+0.1
4104	155.9	— —
4301	155.9	— —
4302	148.1	— —
4303	147.2	— —
4304	145.1	+0.1
4105	129.7	— —
4106	126.4	−0.1
4107	122.7	— —
4108	120.6	— —
4109	117.2	−0.1
4110	115.9	−0.1
4201	145.6	+0.7
4204	139.6	+0.7
4205	137.1	+0.7
4206	133.8	−0.1
4207	133.5	−0.1
4208	131.8	−0.1
4209	129.1	— —
4210	125.8	— —
4211	122	−0.1
4212	120.2	+1.2
4213	117.4	+1.1

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	45395	−215
3602	41853	−199
3603	38957	−195
3604	34866	−934
3605	31839	−882
3606	30008	−857
3607	27874	−355
3608	26587	−347
3609	25140	−340
3610	22908	−179
3611	22573	−176
3612	21951	−177
3613	20425	−22
3614	19615	−22
3615	18116	−21
3616	16724	−60
3617	15782	−58
3618	14985	−57
3619	13613	+7
3620	12840	+7

סדרה	שער	שינוי
3621	12287	−8
3622	11025	+4
3623	10511	−19
3624	9953	−7
3625	9083	+4
3626	8463	−41
3627	7843	−3
3628	7251	−65
3629	6713	−37
3630	6395	+3
3631	5877	+3
3632	5511	−79
3633	5208	−75
3634	4594	−74
3635	4451	−72
3636	4296	+16
3637	4057	+16
3638	3721	−24
3639	3488	−22
3640	2842	+9
3641	2464	+8
3642	2208	+12
3643	1917	+10
3644	1725	+18
3645	1555	+16

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1348	+1
3702	1023	+17
3703	894.8	+3
3704	766.8	+2.6
3751	398.1	−1.5
3752	161.1	+0.1
3753	154.7	+0.1
3901	148.2	−0.7
3902	141.2	−0.7
3903	148.2	−0.7
3904	138	−0.7
3754	159.7	−0.7
3755	134.7	−0.7
3756	133.9	−0.6
3757	131.4	−0.7
3758	125.2	−0.5
3759	127.8	−0.5
3760	126.1	−0.5
3761	125.4	−0.5
3762	120.2	−0.5
3763	116.6	−0.4
3764	115.2	−0.2
3765	112.5	−0.2
3766	111.2	−0.2

סדרה	שער	שינוי
3791	118.8	−1.2
3792	116.7	−1.2
3826	138.7	−0.6
3827	136.1	−0.8
3828	135.3	−0.6
3829	132.8	−0.6
3830	130.7	+0.8
3831	130.4	+0.8
3832	128.7	+0.8
3833	125.9	+0.8
3834	122.7	+0.8

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3523	162955	— —
3524	160600	— —
3525	159300	— —
3526	158900	— —
3527	155600	— —
3528	150102	— —
3529	150600	— —
3530	145873	−2200
3531	147000	— —
3532	143600	— —
3533	142903	— —
3534	133600	−1000
3535	135255	— —
3536	134500	— —
3537	133500	— —
3538	127373	+1100
3539	126575	−1000
3540	127603	— —
3541	122800	— —
3542	123360	— —
3543	116673	+210
3544	117300	— —
3545	113600	−1000
3546	114601	— —
3547	113000	−1000
3548	114400	— —
3549	107880	−20
3550	110100	— —
3551	107890	−500
3552	100100	— —
3553	98000	−200
3554	104018	— —
3555	104050	— —
3556	99400	+300
3557	99600	— —
3558	98550	— —
3559	95075	— —
3560	90000	— —
3561	89400	+300
3571	89101	+201
3572	90601	— —
3573	89801	— —

סדרה	שער	שינוי
3574	83313	+713
3575	82501	+201
3576	82500	+400
3579	75950	+170
3577	83853	+203
3578	76758	— —
3580	71008	+300
3581	65400	+400
3582	60400	+390
3583	55753	+155
3584	52863	−24
3585	50166	−24
3586	45723	+466
3588	47672	+487
3589	45531	+445
3587	47824	−639
3591	43657	−609
3592	43618	−609
3593	43558	−611
3590	43584	+19
3595	41418	+18
3594	42122	+537

5% מלוה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2005	159900	— —
2006	160350	+1000
2007	156500	— —
2008	155400	— —
2009	156700	— —
2010	155400	— —
2011	153300	— —
2012	152211	+1100
2013	152600	— —
2014	149100	— —
2015	148900	— —
2016	150300	— —
2017	145480	— —
2018	145100	— —
2019	144600	— —
2020	140200	— —
2021	140900	— —
2022	130538	−4000
2023	134300	— —
2024	124000	— —
2025	125500	— —
2026	125700	— —
2027	121951	— —
2028	122835	— —
2029	113300	−3500
2030	118900	— —
2031	110350	−3400
2032	113050	−3500
2033	108738	— —
2034	108459	— —
2035	99395	— —

סדרה	שער	שינוי
2036	101550	— —
2037	107056	+5100
2038	95700	−2800
2039	95156	−2900
2040	97895	+2900
2041	90270	— —
2051	89300	— —
2052	82413	−2500
2053	81650	−2500
2055	77700	— —
2054	79606	— —
2056	73326	— —
2057	74899	— —
2058	75200	— —
2059	72993	— —
2060	89560	— —
2061	48414	−1416
2062	43890	−1278
2063	46761	+1377

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
יזר 5	110.7	+2.7

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	195.7	−0.7
7007	183.7	−0.2
7008	174.6	−0.1
7009	169.1	−0.1
7010	166.1	+0.4
7011	157.2	+0.3
7012	151.8	+0.4
7013	143.2	+0.3
7014	125.1	+0.6
7015	103.8	−0.1
7016	106.4	−0.1
7017	105.7	−0.1
7018	105.5	−0.1
7019	105.9	−0.2
7020	105.8	−0.1
7021	104.8	−0.1
7201	104.1	−0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	14058	+6
6102	8129	−252
6103	7629	−69
6104	7007	−8
6105	6648	−7
6106	6426	+51
6107	6178	+50
6108	4391	−70
6109	4174	−68
6110	4103	−67
6111	3480	+22
6112	3379	+21
6113	2268	+10
6151	884.1	+4.1

סדרה	שער	שינוי
6152	846.9	+4
6153	733.7	+1.7
6154	721	+1.7
6155	461	−6.1
6156	377.5	+4.6
6157	285.5	+0.1
6158	270.1	+0.1
6159	226	−4.5
6160	211.9	−1.1
6161	204.5	−1.1
6162	184.7	−0.2
6163	172.2	−1.3
6164	166.2	−1.3
6165	157.5	+2.4
6166	146.5	−1.2
6167	144.8	−1.2
6168	142.4	−1.1
6169	135.6	−0.6
6170	126.8	−1
6171	91.7	— —
6172	90.5	−0.1
6801	97.1	+0.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אפ	1395	+6
אלביט	234	+4
אלתא	1218	— —
אלסינט	2561	— —
מאיסקו	1196	— —
תור 84	108.2	+1.8
תור 85	391	— —
חב הים	261.1	−0.5
דיס הם	200	— —
כור	163.4	−0.1
כלל	497	+14
בימ ד	184.3	+2
בימ ב	260.7	+3
בימ י	294.8	+8.5
רן	148.2	+1
סול בנ	188.2	— —
תיעוס	357	+0.7

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
כ.ל.ת.	149.6	— —
דיס הם	154.3	+0.5
כור	148.6	−0.1
כלל	184.5	— —
צב דים	155.9	— —
כמא כו	150.8	— —
כמא כו	146	−0.8
כמא כו	137.6	— —
לאומי	141.5	— —

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 22.3.1988 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.8288/1.8290	ליש"ט שטרלינג
מרקים גרמניים	1.6900/1.6910	ל-1$ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	1.8985/1.8995	"
פרנקים שווייצריים	1.3970/1.3980	"
פרנקים בלגיים	35.3450/35.3600	"
פרנקים צרפתיים	5.7530/5.7560	"
לירטות איטלקיות	1250.50/1251.50	"
ינים יפאניים	127.13/127.23	"
$ ארצות הברית	1.3379/1.3384	ליס.ד.ר.

שער הזהב $ 449.40 ארה"ב אונקיה לפיקסינג לונדון

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.8250/1.8261	1.3906/1.3918	1.6849/1.6860
3 ח'	1.8201/1.8216	1.3788/1.3803	1.6753/1.6766
6 ח'	1.8127/1.8142	1.3625/1.3640	1.6600/1.6615

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אתה ורוטשילד בשולחן אחד
בחברת עוד 10 יינות נבחרים.
כבר היום אתה יכול להזמין את רוטשילד לשולחן ועוד 10 יינות מכובדים לא פחות, הנמנים על רשימת 11 מנחלצי מועדון היין החדשים. בין ה־11, ארבעה יינות חדשים בשוק מתוך שמפיין שרדונה, ירדן לבן יין הבית של הילטון, רוטשילד וכאמיי שבעה מה־11 משווקים בלעדית ע"י המועדון ■ להזמנות חייג לדיינרס 03־295858 מח' הזמנות יין, א־ה עד 15.00, קבל את הרשימה המלאה, הזמן ונשלח לביתך לחייסי
טלפן ונשלח לביתך
מועדון היין

صورة عن الأصل

מכתבים אין הלואה

מכתבים למערכת הארץ

לאן הולכת מערכת הבנקאות

ברוך כלל אין לי טענות ל"הארץ". עורכיו הכלכליים וכתביו התייחסו אלי גם בעת ביקורת בצורה הוגנת, תרבותית ואינטליגנטית.

הפעם ("הארץ" 15.3), בביקורתו על העלון שהוצאנו — "מאזן של ארבע שנות התייעלות — מגמש באופטימיות הזהירה ע"י איגוד הבנקים בישראל", סטה העורך מביקורתו ההוגנת ונתן לדברי פרשנות שלא מן העניין.

יש מעט מאוד לאומים בעולם, ומעט מאוד ענפים במשק, אשר יעשו כאשר יעשו, תמיד יבוקרו. איתרע מזלה של הבנקאות שהיא נופלת בקטגוריה זו. אם היא מפסידה — מתקיפים אותה. אם היא מרוויחה — מתקיפים אותה שבעתיים. והנה, לאחר שנה שבה הרוויחה כל המערכת 19 מיליון דולר, שנה שהיתה גרועה מאוד בענף הבנקאות — היתה השנה שחלפה, 1987, שנה טובה. אבל העיקר: הריבית ב־1987 היתה בכללותה נמוכה יותר מזו שבשנה הקודמת והמירווחים, שלדעתי אמנם השתפרו במקצת, היו לטענת שלושה בנקים — נמוכים מאשר אשתקד.

השיפור בבנקאות בעיקרו המכריע הוא תוצאה של התייעלות; של בלימת האינפלציה ושל הגאות במשק. התייעלות כזו לא קרתה בשום ענף, ואם כתוצאה מהתייעלות "הרווח של בנק לאומי יגיע לרמת הרווח של צ'ייס מנהטן", אני מקווה שלא הבנקאים, לא הממשלה, לא בעלי המניות, ואפילו לא העיתונאים, יבכו זאת.

ברצוני לכפור נחרצות בדעה הרווחת בציבור, שמירווחי הבנקים בממוצע גבוהים מדי, ושהריבית הממוצעת במשק גבוהה מדי. אני מוכן להודות שהמירווחים והריבית בתחום החח"ד גבוהים יחסית, אך הם מתייחסים רק לשיעור של פחות מ־10% מכלל האשראי העומד לזכות הפירמות.

בניגוד לתחזיתו "האפוקליפטית" של נחמיה שטרסלר, ש"ב־1993 יתברר שהמערכת גדולה מדי, שמספר העובדים בה רב מדי, שמספר הסניפים גדול מדי", אני רואה חזות אחרת ל־1993: מערכת יעילה ומתפקדת כהלכה, שהאפליות נגדה פסקו, שמספר העובדים בה (אשר בחמש השנים האחרונות ירד ב־12,000) לא השתנה — וגם לא מספר הסניפים (שירד ב־120), אלא במקרים שיש הכרח בתוספת סניפים; ואף מבעל אחד לא יפשטו את הרגל בגלל הריבית "המטורפת", שהיא מטורפת רק בדמיונם של אינטרסנטים.

ד"ר א. הלפרין
מנכ"ל איגוד הבנקים
תל אביב

להתאזר בסבלנות

בתגובה למאמר המערכת "המבקר קיים נגד המבקר" ("הארץ", 22.3), ברצוני להביע תמיהה על כי עיתון מכובד ורציני כעיתון "הארץ" מוצא לנכון להקדיש מאמר מערכת לנושא שהדיונים בו טרם הסתיימו, ועדיין לא ניתן להסיק את המסקנות המתבקשות לגביו.

אני רוצה להדגיש כי אין איש במשרד המשטרה או במשטרה הכופר בחשיבות הביקורת. עם זאת, איני מבין איך העיתון יכול לקבוע עמדה כאשר התמונה שבידיו אינה מלאה — לא דו"ח המבקר, לא התייחסות המשטרה — ועוד בטרם סוכמה השאלה לגבי הממצאים והמסקנות הכלליות שהועלו בדו"ח המבקר הפנימי.

ראוי היה להתאזר בסבלנות עד לתום הדיונים וסיכום של המשטרה בנושא, כמקובל בנוהל עבודה תקין, וכפי שנהגה גם הוועדה לביקורת המדינה, ולא לצאת בהכרזה או בקביעת עמדה בטרם עת.

נחום שקף (מגדל)
דובר משרד המשטרה
ירושלים

משמעות חברתית למדור כלכלה

ברצוני לברך את נחמיה שטרסלר על זכייתו בפרס העיתונאי הכלכלי המצטיין לשנת 1987. אכן, מה שהפך לעורך המוסף הכלכלי, הפך מוסף זה לאחד המעניינים והמרתקים בעיתון, כשהוא חורג מתבנית הכלכלי ההופך להיות מדור בעל משמעות ציבורית־חברתית ממדרגה ראשונה, ולא אחת גם בעל משמעות מוסרית. אכן התברכנו, אנו הקוראים ומערכת העיתון, בעיתונאי בעל אומץ ציבורי רב כל כך שאינו חת מפני לוחצים, והאמת והצדק הוד שיפוטם הם מטרתו.

רות גיל
חיפה

איוולת ברפת

קראתי חזור וקרוא את מאמרו של כאיר שלו במוסף "הארץ" (18/3), שבספתי את עיני ולא האמנתי למקרא הדברים: "חלבה של הפרה 'חמץ' הוא משום שבקיבתה מצוי מאכל חמץ"! קשה להבין מי כאן מטומטם יותר — הם, קובעי ההלכה האווילית, או אנו, המקבלים את האיוולת כהלכה למשה מסיני. הכל שמאיר שלו הסתפק בתיאור צחוקה הרם של עובדת המעבדה למשמע רעיון החלב ולא סיפר לקוראים כי אין כל קשר בין תוכן קיבתה של הפרה להלב המופרש מעטיניה: חלבה של הפרה, כחלבה של כל מינקת, הוא תוצר בלעדי של בלוטות החלב המצויה בעטין ובשר, והם בלבדו חומרי המזון, הנספגים אל הקיבה דרך הפה, נעכלים בקיבה ונספגים במחזור הדם. באנגרים במאגרים יחודיים (כבד, שומן, שרירים) ומנוצלים בעת הצורך ליצירת חלב בבלוטות חלב בעטין או בשר.

הרעיון המובע ע"י הרבנות הראשית, ואשר לפיו חלבה של הפרה "חמץ" הוא אלא אם חלפו שלושה ימים מהכשרת הרפת (!), לא זו בלבד שאיוולת מושלמת הוא, אלא שהוא מבטא גם את שיא הבערות והטיפשות אין פליאה בלבי על כך, שכן בישיבות החרדיות אין מלמדים מדעי הטבע, ואינני מצפה מהתנאים האמורים במוחו של רב ברבנות הראשית, שיכללו מדע ההורג במשהו מן המעגל הצר של התורה והתלמוד. צר לי עם זאת, על מוסדות מכובדים כ"תנובה" ומחלבות תל־יוקי, והתחום על מכתב המדבר לבות נושא בתואר "דוקטור" ו"פרופסור ראשי", שבשאיפתם העזה וחסרת המעצורים למלא, ללא כל היסוס, פקפוק, או מינימום של מחשבה עצמית, אחר כפיית הרבנות, לא השכילו להבחין בגבולה של האיוולת.

ד"ר י. הראל
תל־אביב

רבין משנה עורו

כאשר פרצו המהומות הביע שר הביטחון את דעתו הנחושה כי יש קודם כל לשים קץ להתפרעויות ואין לנהל שום מו"מ על הסדר מדיני עד שלא יוחזר השקט ושלטון החוק בשטחים.

לאחרונה שינה מר רבין את עמדתו: בראיון שנתן לכתבי ג'רוזלם פוסט (11.3.88) הוא טוען שיש צורך להתחיל במו"מ, בהיענות ליוזמת שולץ, גם כאשר הפרעות והאלימות ממשיכות להשתולל. כדי להצדיק שינוי עמדה כה מהותי וקיצוני, הוא מביא דוגמה ממלחמת התשה וממלחמת יום כיפור אשר במהלכן התנהלו שיחות דיפלומטיות אשר הביאו לסיום המלחמות הנ"ל.

האם באמת ובתמים רואה שר הביטחון מקום להשוואה בין המלחמות הסדירות האלה, בשלבי הצלחותינו הצבאיות בהן, עם הסכמתנו למו"מ במסגרת ועידה בינלאומית, בצל המהומות המתמשכות ברחובות ובסמטאות, שכם ומחנות הפליטים? כפי שמר רבין ציין פעמים אחדות בכנסת ובטלוויזיה, נכונותנו לנהל שיחות עם האויב בתנאים כאלה, מעמדת חולשה ובהלה, עלולה להזמין לחצים מבחוץ ולעודד את המסיתים והמתפרעים.

מגינה גולדנר
קריית חיים

לתקופת האבן

צבאות העולם מפגרים בטכניקות המלחמה. אפילו אלברט איינשטיין לא פילל שאחרי מלחמת הכוכבים תצעד האנושות צעד כביר קדימה — לעידן האבן. אל לנו להשתומם אם באחד הימים נשמע שהתותחים והטנקים הפכו לגרוטאות מיושנות ואת מקומם תפסו מיליוני רוגטקות ומלאי בלתי נדלה של אבנים.

נכון כי הדבר יכביד מאד על תקציבי הביטחון בכל העולם. ברם, שום מדינה לא תסכן את עצמה ועל כן לא תהסס לפגר לעומת יריבתה. הדבר בוודאי ייעשה בהדרגה. תחילה עדיין ישתמשו בכלים מיושנים, מטוסים וכלי־רכב אחרים להפצצת האויב באבנים. העולם שוב ניצב לפני איום נוראי על קיומו והוא יצטרך לתת דעתו על פירוק הדרגתי של אבנים.

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

נימוס המערך

מר מרדכי אות־יקר כותב במכתב למערכת בכותרת "הלשון המשתלחת של הליכוד" ("הארץ" 15.3), כי בליכוד, ובעיקר בחרות, עוסקים מזה זמן רב במלאכת ההכפשה וההוקעה. שמעון פרס משמש להם אובייקט ראשי לעבודת הניגוח, וכו'.

כמי שלשון ההכפשה וההוקעה זרה לו לחלוטין, הייתי ממליץ לליכוד ולחרות לנהוג את "לשון השוק והגידופים", כרבותיו של מר אות־יקר, ולאמץ לשון של נימוס וחינוך כשל קרבנם המסכן מר פרס, כגון: "שמיר רוצה השלום", "איש הנייטס, הנייטס הנייטס", "סרבן שלום", וכו'.

עזרא מרקוביץ
הוד השרון

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

יצרים לא לוהטים

תיאטרון בית לסין מציג את "בירוני אלטונה" מאת ז'אן פול סארטר. בימוי: יורם פאלק. תרגום: יצחק גורמזאנו גורן. תלבושות ותפאורה: מרים גורי־צקי. תאורה: ג'ודי קופרמן. מוסיקה: רביב גזית. משתתפים: מיכל בת אדם, שמואל וילוז'ני, קטיה זמבריס, יוסי ידין, עמית ליאור, מטיאנה קבליס־אליאור ותולי רשף.

התיאטרון הבימה מציג באולם מסקין את "ג'ון גבריאל בורקמן" מאת הנריק איבסן. עברית: גד קינר. בימוי: ג'ק כמנג'ר. תפאורה: אדריאן ווקס. תלבושות: ערגה סובול. מוסיקה: פולי שצמן. מוסיקה אלקטרונית: ריצ'רד פרבר. תאורה: מיכאל ליברמן. משתתפים: מישא אשרוב, ליאת גורן, עמי ויינברג, מרים זוהר, שמואל סגל, סיגי הומה ולאה קניג.

לכאורה אין סיבה לדון בשתי הצגות אלה יחד. שהרי מדובר בשני תיאטראות שונים, בשתי מערכות שונות של שיקולים אמנותיים ואף בשני מחזות שונים עד מאוד — גם אם אפשר להצביע על קווי דמיון ביניהם. ואף־על־פי־כן אני כורך אותם יחדיו, לא מפני שבכורותיהם התקיימה באותו שבוע, אלא מפני ששניהם חסרים את אותו הדבר שבלעדיו אין קיום לתיאטרון. בעת קריאת המחזות עולה המחשבה, שבעצם לא צריך אפילו לביימם. הם כתובים כאילו להצגה, ודומה שכל שצריך לעשות הוא לא להפריע לביצועם. אך בביצוע שניהם לא היה די להיוצרים שימירו אותם ממלים לחוויה אנושית.

אצל סארטר יש סיפור שיכול היה לפרנס כמה וכמה סדרות מלודרמטיות, על משפחה סבוכה המחזיקה סודות מן העבר בארון המשפחתי, כשלאבי המשפחה, התעשיין פון גרלך, יש שליטה על בני משפחתו, ואילו לסתו לני האוהבת את אחיה אהבה לא טהורה, יש אמצעי איום עליו. אולי מפני שהוא מעבר לכל פחד ורדיפת אשם. והסוד המשפחתי הוא הבן שחזר ממלחמת־העולם השנייה נושא על שכמו אשמה כבדה, שהוא גם אשמת דורו. וישנה גם הגיסה היפה, המוכנה לפתוח את הארון, ונסחפת למערבולת הרגשית שבתוכו.

אצל סארטר הסיפור הוא אמצעי להצגת שאלות על אחריות היחיד לחייו, ואחריותו לחברה שהוא חלק ממנה. הוא בוחר את פשעי גרמניה במלחמת־העולם השנייה והתכוון למעשיה של צרפת באלג'יריה. אבל אם המחזה אמור לשמור על חיוניותו במשך שנים, ולהיות מוצג גם על בימות אחרות במדינות אחרות, הרי זה מפני שהדילמות המוסריות שסארטר עוסק בהן תקפות לגבי כל חברה. לכן הן תקפות גם בישראל. לא מפני שמעשיה של ישראל דומים לאלה של גרמניה, או של צרפת. לא צריך להיות היסטוריון בקי כדי להצביע על ההבדלים, ולא צריך להיות בעל עמדה פוליטית מסוימת כדי לראות השוואות כאלה או לקבלן. כל כוחו של המחזה — אם אכן יש לו כוח — הוא ביכולתו להראות אדם מול דילמה.

וכאן: עלי להודות שאיני בטוח שהכוח הזה עדיין קיים. הדילמה הפילוסופית היא כבדת משקל, אך סיפודן של הרמויות מורכב דיו שיהיה בעיה בפני עצמה להגשמתו על הבימה. במלים אחרות: אם הסיפור המוצג לא יהיה אמין, אזי לא יקוב אם הדילמה הפילוסופית תקפה או לא. והאופן פרדוקסלי, דומה שככל שאתה מנסה להבהיר מה באמת מביע את הדמויות — ותראה שיורם פאלק ניסה לעשות זאת — כך הן נעשות תרדמטיות, שטוחות, מלודרמטיות, לא מעניינות מבחינה אנושית ופילוסופית כאחד. ומשום כך הצגת "בירוני אלטונה" אינה נושאת את עצמה.

ראשית, שמואל וילוז'ני בתפקיד פרנץ, הדמות שהיא ציר העלילה הדילמה המוסרית כאחד, הוא מבין ומסביר כשהוא מנסה לעצב את המעברים החריפים של הדמות, אבל הוא נעדר אותו כוח של טירוף — והצידוק לכך שגורלה של כל משפחת פון גרלך תלוי בו. טטיאנה קבליס־אליאור ומיכל בת אדם יפות מאוד, אבל משחקן אינו חורג מן הקונבנציות. לקבליס־אליאור נעשה גם עוול באחת מן החליפות שהיא לובשת, מבחינת הגיזרה והבחירה הצבע.

יוסי ידין מביא אוטוריטה לדמותו של פון גרלך הזקן, אבל בסיכומו של דבר זוהי הצגה שפויה ומרוסנת, שאינה מבארת את התסבוכת המשפחתית, ולכן גם אינה נושאת את הדילמה המוסרית. קטעי החבוקים מן העבר מקבלים מימד מגוחך, והבימה הקטנה של בית לסין כופה על ההצגה חילופי תפאורה ארוכים, שאינם מיטיבים עמה.

ריאליזם מטעה

אין זה סוד שאיבסן הוא מחזאי גדול, בקריאת מחזותיו נדמה לעתים שהכל כתוב בהם. חלק מן הדברים אפילו ברורים מדי. אך יש להקנות לדברים אמינות ולהפיח חיים ולמבנה המחזה לדבר. גם ב"ג'ון גבריאל בורקמן" — מחזהו האחרון — מדובר במאבק בין שתי נשים־אחיות על גבר, הגבר השמעל ברגשותיו ובכספים ועל כן עליו לשלם את המחיר, כי על מעילה ברגשות אין כפרה.

אבל הריאליזם הברור כל־כך מטעה ביותר. כי מתחת למסווה הדק של ריאליזם זה מחזה על שלושה עקרים, שלא ידעו ויכעסו שינוים זה בנואר זה עד שמישהו מהם יחד מטעם. מעבר לסביבה חברתית נתונה ברורה, זה מחזה על עוצמות אנושיות מפלצתיות, בסוף חייהן. הריאליזם של הנורקלין הבורגני אבד מפנה מקומו לפיוס של סגינת חוץ, על קרחוני ושלגי נורווגיה.

וגם כאן הילך הבימאי בזהירות בין הטקסט לשחקנים. ההצגה שהע־מיד ג'ק מנבג'ר כבדה, אטית, סטטית. כמעט פולחנית. אבל כשהיא חורג מן הכבדות המצמררי־ריאליסטית, היא פונה בצורה מסור־בלת לאיתו פורמליסטיקה תנועתית (כשבורקמן, אשתו ואחותה סובבים את הבן, ארהרט, במערכה השלישית) והתמונה נעשית מלאכותית עוד יותר.

במערכה הרביעית, האמורה להיות שיאו של המחזה, משהו שבעצמת יצריותו דומה לסצינות הסערה של ליר, כופים העיצוב הבימתי מעמדים מגוחכים שעושים לצחוק גם את הקודרות והשימטמן שקיימו להם.

דומה שלשלושת השחקנים בתפקידים הראשיים אין אותו להט יצרים המסוגל להפיח חיים בהצגה. מישא אשרוב נראה כפקיד בורגני שלקה בהתקפי מגלומניה, שהוא עצמו אינו משוכנע באמיתותה. מרים זוהר מגיעה יותר עוצמה רגשית בתפקיד אשתו; ואילו ליא קניג כופה על עצמה רכות סנטימנטלית. התוצאה היא שבסופו של דבר זהו התכתשות סנטימנטלית בין שלוש דמויות קטנות ועלובות. עמי ויינברג וליאת גורן מספקים ריגיאנאות לא משכנעות ושמואל סגל הוא אנתנתו קומית קטנה (אולי לא כל־כך מכוונת) במערכה הרביעית.

וכשמחזה כליבך יצרי מועלה כמלודרמה סנטימנטלית שבמערכה רמות חסרת עניין, קשה להבין מדוע נבחר בכלל להצגה. כדי להעלות את "בורקמן" נדרשים שחקנים המסוגלים לגלם דמויות "גדולות מן החיים". מושששי שגם בתפקידיו הטובים אין זה ממאפייניו של מישא אשרוב.

הפירוק הזיהותי החסר

בסופו של הסרט "רוקי 2" נמצא סילוסטר סטאלונה בזירה מול המתאגרף הכושי שהוא טוב ממנו. בסיבובים האחרונים של הקרב, שני המתאגרפים עומדים בקושי על רגליהם. שניהם זבים דם. אבל שניהם חוזרים למרכז הזירה ותופסים זה בזה, גם כשלא נותר בהם כוח.

אין ספק ש"בירוני אלטונה" חשוב יותר מסרט רע כמו "רוקי 2" ואין ספק שזה כמעט חילול קודש לדבר על "בורקמן" ועל הסרט הזה בנשימה אחת. אבל בדיוק אותה בחישה ואותה התגייסות, ואותו טירוף חייתי הגובל במוות, הן התכונות שנעדרו מן ההצגות האלה. כך "בירוני אלטונה" היא הצגה סתמית שלא נותר לה אלא להיאחז בפילוסופיה של סארטר ו"בורקמן" היא פחלץ תיאטרוני המתהדר בהיותו "קלאסיקה".

כל איש תיאטרון יודע שהצגות שבראו מעוררות ספק על הציר יכולות להיהפך לנס תיאטרוני, וליתוק שבראה מבטיח מאוד יכולה להכזיב. והששני שבשני המקרים היוצר מנהלי התיאטראות בשעה שסיכויהם להצליח היו פחות מטובים. ב"בירוני אלטונה" היו אולי הסיכויים שקולים, אם לשפוט על־פי הישגיהם של אותם יוצרים בהצגות קודמות. ב"ג'ון גבריאל בורקמן" נדמה שהסיכויים בבחירת הבימאי השחקנים היו מלכתחילה מעות טובים. אבל זה, כמובן, חכמה לאחר ראייה.

הארץ ממליץ

מרבת ירח (ת"א, ירושלים, חיפה) — ירח מלא בברוקלין משפיע באורח רומנטי על אלמנה איטלקיה ועל כל בני משפחתה. עם שר הנפלאה, ניקולאס קייג' ושחקני משנה מצוינים.

תופשה בכפר (ת"א) — ילד פריסאי בן 9 מבלה חופשה קצרה בכפר, בה הוא נפגש בכמה אמיתות חיים ורוכש ידידים אהובים. סרט אישי של הבמאי הצרפתי ז'אן לו הינר.

הזעקה לחופש (ת"א, חיפה) — מאבק הכושים בדרום אפריקה על זהות וכבוד עצמי, מתואר בדרך דרמטית ומותחת, ומעורר מחשבות קשות על המתרחש אצלנו. סרט של ריצ'רד אטנבורו ("גנדי"). מורים (ת"א) — אהבה הומוסקסואלית באנגליה בראשית המאה, מתוארת בחום ובבעיתות ע"י הבימאי ג'יימס אייבורי ("אבק להוט", "הבוסטונים", "חדר עם נוף"), עפ"י ספרו של א. מ. פורסטר ("המעבר להודו"). עיניים שחורות (ת"א) — סיפור אהבה אירוני ומריר המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב" אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב ע"י הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בכיכובו של מרצ'לו מסטרויאני, עם סילבנה מנגנו, אלנה סופונובה, ומארת קלר.

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מובטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טכסס").

תקווה ותהילה (ת"א, ירושלים) — מלחמת העולם השנייה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

הקיסר האחרון (ת"א) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון, משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפריז") כהזדמנות לעסוק בחוסר האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמטמופר (ת"א) — קומדיה יפנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

סרטי בידור

השער (ת"א, ירושלים) — מתח, דרמה של בית־משפט ופרשת שחיתות, בסרטו של פיטר ייטס ("בוליט", "המלביש"). עורכת־דין יפה ובעלת לב (שר) מגינה על נאשם ברצח, ובעזרתו של אחד המושבעים (דניס קווייד) חושפת שחיתות בבית־המשפט.

מעקב צמוד (ת"א) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

תרגילים בזיהוי (ת"א) — סרט נעורים חביב בבימויו של ג'יימס טובאק ("אצבעות"), על הורף שמגלות צעיר (רוברט דאוני) הנערה המשיבה מלחמה שערה (מולי רינגוולד).

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 23.3

התיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
מותו של סוכן: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
נבגע ומגדוה — בקאמרי: 20.30 .16.30
עלובי החיים —
ת' ירושלים: 20.00
נרצות — בכפר סבא

הבימה התיאטרון הלאומי

הארץ עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 26.3.88 ב־11.00
מוספשבת

בהשתתפות:

- **שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי**
- **עמוס אילון** עם צאת אוסף כתבותיו "הבט אחורה בבהלה מסוימת"
- **יהונתן גפן** – על ספרו "רוק בבית־הסוהר"
- **עמוס קינן** על ספרו "את והב בסופה"
- השחקן **גבי עמרני** והבימאי **יואל זילברג** על הצגתם החדשה "איפה הכסף" על פי "הקמצן"
- הזמרת **רבקה זוהר** בליווי **ניר ברנד** – קלידים, **איציק בדר** – גיטרה
- **אורה זיטנר ודוד ברגמן** – לפני מסע הופעות באירופה

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ד'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: –.10 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוע באדיבות
כתר בית הוצאה לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

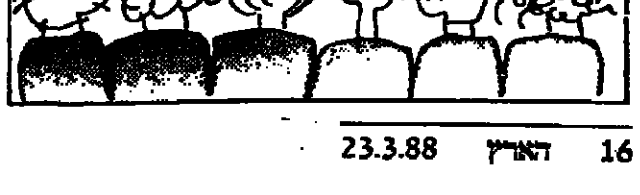

אוקי: שירותי רעיונות

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ"8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בחתנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793335, 5793334
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
טבריה 823333
רחובות 08־451333
נתניה 5511111
חולון 808183
להרסלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00–20.00
בימי ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־433500
"שח"ן" — שירות רפואי ביתי
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 669531, 660585
מוקד לילה — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון לב
"שקט" — שירות רפואי לקטן (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקט" מנוי 222
שלי"ה — שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24–19 ימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 8 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות בר כוכבא 49 טל: 284649־03 פתוחה בימים א'ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: כ"ח הדסה ע"כ — 22–16
קטב לבית —
שרות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
7549111 אינתרית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים תורנ' 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־385516
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־225958
מרכז סיוע לקרבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־582611
מרכז סיוע למכורי לחץ במקום "מגלים"
א' רה 11.00–13.00
ב' דד 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
"יד ביד" — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב: "לילד" 226027 24 ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00, 222732
ירושלים — 243558
חיפה והגליל — 229488 מ־11.00–20.00
הגליל המערבי — 04־922222
קו אליי — האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
261870 א'־ה' 16.00–20.00
ארגם לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שח"ל — שירותי גיהות מיסחל נטרין להתלי לב
338848 (טרס)
"ויצו" — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל' 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע טלפוני 24 שעות בטלפון: 290101, 203121, קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מדורות בטלפון — דוחות ת"א 611001, 246363, 239952
דוחות ירושלים 226335
דוחות חיפה 645554

תורנות בתי־חולים

תל אביב יפו — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג)
הדסה ה"צ — (כירורגיה, אורטופדיה)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: כול כול 25 5461886
בנה ישראל נגה ישראל 11 226545
ירושלים: מגד עמק רפאים 11 632780
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הפיין 52 889158
קופ"ה: עין יהב 2 חולון 884858
בת ים: גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן פינצי היכל ציון 43 782821
פתח תקוה כללית הים עזרי 905271
נתניה קרניאל קרית נורדאו מרכז מסחרי 51774
הקריות: אופיר העצמאות 80 ק' אתא 446765
חדרה נגבי ה. שמואל 74 334850
רחובות כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות — אנטבי מבינים. ימים ב' ג' ד' — 16.00–19.00, רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ר"ר 19.00–16.00 רח' הסהרה 14 טל' 881520

מרכזי מידע — אגד

02–304304 03–432777 04–549121

הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

09.00 עד כאן
09.05 שעת כושר
09.15 גברת פלפלת
09.25 רחוב סומסום
09.55 הרפתקאות בגן חיות
10.20 סוכן חשאי מ.ו.ל.
10.40 בעלי החיים המנצלאים
11.25 הצייר רפאל
14.00 עד כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 סוב סוב הגמר
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע, מבואות ים
15.55 גברת פלפלת
16.05 שביל באמצע שביל בצד, הר גריזים (ב)

כללית

16.20 פיצוחים
16.50 40 עד כאן
17.00 ערב חדש
17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מהדורת הערבית
19.00 (ע) בקו הבריאות
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משהו מהסרטים
20.30 בין הכסאות
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 משחקי הטורניר הקרם־אולימפי באוקיאניה
22.30 קאט באלו
00.10 פסוקו של יום חדשות

ערוץ 2

18.30 הרעמה הלבנה
19.00 צרפת עכשיו
19.25 שלושת המצביאים
19.40 האימפריה המקושטת
20.00 פסיכיאטריה
21.00 גלויות מפארים
21.15 שגעונים בריצועים של דאן פאם ומישל פרנר
21.30 ארים, סדרת מתח

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית בידור
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגאציון ספורט
20.00 חדשות בעברית
20.30 כניעה מתוקה (קומי)
20.55 בקו הבריאות (תיעודי)

21.35 סיפורים מרהיבים
22.00 חדשות באנגלית
22.20 נבסי וייק (דראמה)

לבנון ערוץ 12

15.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי התקווה (מצויר)
15.30 סופר־בוק (מצויר)
16.00 שובבי הסלעים
16.30 סרט
18.00 קוזסטו
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 ריצה במשיכת קולמוס
21.00 מלך הכיתה (סדרה)
21.30 גירהארט (קומי)
22.00 המשוה (בלש)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ניגונה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אבנים באולם
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויוזה
16.00 מתקלסות התזמורת הסימפונית ירושלים
18.00 שעה עם...
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 מבוא הלאה
23.30 מחוזי יצירות

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 מושגים — "תעלומת הצבע"
17.10 צבעי הקשת — שירי עמים
18.06 מנחת ערב
19.05 סיבוב השעה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שיחות לעולים
22.05 חבר מאחור מכבב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 צימוקים ושקדים
22.05 מחפשים את המטמון
08.05 יומן חדשות
08.15 בלאו ועוד

רשת ג'

18.06 הבעיה האהובה
20.05 בטוב באוזניים
21.05 שלום תקנה
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 יער משהור
18.45 מעבר לגבול
19.05 שירים מבען
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הכימאק
22.55 לא ספים
23.05 עשורים הארוכים, היום שהיה
23.55 שירות הצבת
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא יוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

מה לעשות?
הקשיבו היום בין השעות 2 עד 4 לתוכנית הרדיו
"בקול השלום" (אייבי)
קו פתוח לשואלים ומשיבים, מה לעשות בעניין השטחים, בעניין הפלשתינאים, בעניין השלום ובעתיד.
טלפון – 245560

קולנוע

תל־אביב

אורלי — מכת ירח 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — אבא רד מבאר 5.00, 7.30, 9.40
בן יהודה — חיזור גורלי 4.30—7, 9.30
בית לסין — בית הדיות 11.15
גורדון — יופיו של המוא 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — הוכתני כמ/תלי בארץ הפלאות 11.00, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00
דאן הקולנוע 19.15, 21.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — מורים 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — הערב אין הקרנת סרט
הוד — עבודה בעיניים 11.00, 5.00, 7.15, 9.30
דקל — חשוד 7.00, 9.30
דרייב אין — עבודה בעיניים 7.15, 9.30, סרט סקס 12.00
חן 1 — הנבלים הקטנים 10.30, 12.30, אמפריית השמש 3.15, 6.15, 9.15
חן 2 — מונה קיץ בחולל 10.30, 12.30, 14.30
מעקב צמוד 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 — הכלב בעל לב הזהב 10.30, 14.30
אי אפשר לקנות אהבה 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — ברוח שווה מליון 10.30, 12.30, 14.30
יום במלכודת 17.00, 7.25, 9.50
חן 5 — הנער שידע לעוף 10.30, 12.30, 14.30
תרגילים בזיהוי 5, 7.25, 9.50
לימוד — לאור היום 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — חופשה בכפר 2—5, 7.40, 9.55
לב 2 — שובו של מרטין גר 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 3 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 5.00, 7.15, 9.45
לב 4 — נערות עובדות 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מגדל הדיבורים
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים — שגעון בחולל 4.30, 7.30, 9.30
התיבה הישראלית — חיוג משפטים 10.00
סינמטק ישראלי — האוהבים 19.00, עשירות ומפוחסות 21.30
פאר — חיזור גורלי 5.00, 7.30, 9.40
פאר — רוזן טומו תל אביב לוס אנג'לס 5.00, 7.30, 9.30
פריז — יהושע יהושע 7.15, 9.30
פאר מבב הרבנים 11.30 בלילה
צפון המתחים — מאנן 4.30—7, 9.30
שחף — חבורת הזבל 11.00, 14.00, 16.00
העזקה לחופש 5.45, 9.15
תמר — קו וקוקיה 7.00, 9.30
תכלת — עשבי בר 5.00, 7.25, 9.45
ת"א — חבורת הזבל 10.45, 12.45, 14.45
לותני הזמש 5.00, 7.15, 9.30
פוקס (רמת־אביב) — לינה של אנג'ל 20.00
עכבר הבארים 22.00

חולון

סביו — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 16.30
חיזור גורלי 7.00, 9.30
רינה — עבודה בעיניים 7.15, 9.30
מגדל — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
ארמון — דוזו טופו תל אביב לוס אנג'לס 5.00, 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — תגובה קטלנית 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל — אימפריית השמש 5.30, 8.30
אורנע — אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 7.00, 9.30
בית אגרון — אבי 16.00, אקספרסו 18.15, בית האמיצים 22.00
כפיר — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 16.30
מוכת ירח 7.00, 9.30
מיטשל — חיזור גורלי 7.00, 9.15
רון — חשוד 4.30–7, 9.15
תיאטרון ירושלים — תקוה ותהילה 7.00, 9.30, ילדת גדולה+עורבים 19.00, 21.30
סינמטק 1 — קאטקון צרפתי 19.00, להבה מהבהבת 21.30
סינמטק 2 — מכתב מאשה אלמונית 19.00, תולדות
האוונגארד האמריקני — חלק ב' 21.00
עדן — עבודה בעיניים 10.30, 12.30, 4.30, 7, 9
סמדר — ריקוד בחשכה 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — תל אביב לוס אנג'לס 7.00, 9.15
מתפרנזן — עבודה בעיניים 15.00, 19.00

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 17.00
עבודה בעיניים 19.15, 21.30
ג.ג. רון 2 — עבודה בעיניים 10.30, 12.30, 17.00
חיזור גורלי 7.15, 9.40

רחובות

בית העם — התונה מעבר לפינה 8.30
הוד — חיזור גורלי 7.00, 9.30
חן — בנבני 5.00, עבודה בעיניים 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — עבודה בעיניים 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 17.00, חיזור גורלי 7.00, 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי — אלדין ומנורת הקסמים 16.30
פגישה עיוורת 18.30, 21.00

גדרה

הוד — ללא מוצא 7.00, 9.15
רון — נשק קטלני 7—9
היכל התרבות — עבודה בעיניים 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — עבודה בעיניים 7.00, 9.15
קסל — חבורת הזבל 11.00, 17.00, ללא מוצא 7.00, 9.15

באר שבע

חן — חבורת הזבל 10.00, 12.00, 16.00
חיזור גורלי 7.00, 9.15

נתניה

שרון — תל אביב לוס אנג'לס 5.00
סמדר — הוכתני כשת לי 11.00, 17.00
חופשה בכפר 7, 9.15

רמת־השרון

כוכב — הנסיך הקטן 16.15, אני זה הגברה 7.00, שרותים אישיים 9.30

חדרה

חדרה — אבא רד מבאר 7.00, 9.15
חוף — הנסיכה מגבולי הילס 7.00, 9.15

רמלה

היכל התרבות — שיזת הדרום 16.30
גבר מאוהב 19.30, 21.30

חיפה והסביבה

אורה — אורות הכרך 4.30—7, 9.15
אורלי — יופיו של המוא 6.45, 9.00
חן — אבא רד מבאר 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — בלכותה 17.00, עורבים + ילדה גדולה 19.00, הזמה המבני 21.30
בית העם — עבודה בעיניים 7.00, 9.15
עצמון 1 — עבודה בעיניים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — חיזור גורלי 4.15, 6.45, 9.15
עצמון 3 — זעקה לחופש 6.00, 9.00
כרמל — ריקוד בחשכה 4.30
פאר — אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המחודש — רודו טופו תל אביב לוס אנג'לס 4.30, 7.00, 9.15
ביגן — חיזור גורלי 7.00, 9.15
רון — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 16.30, מכת ירח 7.00, 9.15
רב גת 1 — אימפריית השמש 6.00, 9.00
רב גת 2 — הפרצת מגן פרנציסקו 4.30, 7.00, 9.15
אורות — תל אביב לוס אנג'לס 7, 9.15
סביון — משחק הלבנות 9.15
סביר — בארין 7.00
שביט — תל אביב לוס אנג'לס 7, 9
הדוכל — יופיו של המוא 9.15
רב אור 1 — החשוד 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 2 — הקיסר האחרון 5.00, 8.15
רב אור 3 — מעקב צמוד 4.30, 6.50, 9.15

הרצליה

דוד — תל אביב לוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — ללא מוצא 07.15, 9.0
דן אכדיה — השוטר מלוס אנג'לס 7.00, 9.30
היכל — חבורת הזבל 10.30, 12.30
עבודה בעיניים 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — שגעון בחולל 7.15, 9.15

רמת גן

ארמון — אימפריית השמש 6.00, 9.00
אורדע — עבודה בעיניים 4.30, 7.15, 9.30
הוד — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 16.30, חיזור גורלי 7.00, 9.30
לילי — תל אביב לוס אנג'לס 5.00, 7.15, 9.30
שבוע — הזעקה לחופש 6.30, 9.15
רב גן 1 — הנבלים הקטנים 10.30, 12.30, 16.45, מעקב צמוד 7.30, 9.50
רב גן 2 — הכלב בעל לב הזהב 10.30, 12.30, 14.30, 16.45, ללא מוצא 7.30, 9.50
רב גן 3 — מונה קיץ בחולל 10.30, 12.30, 16.30, ריקוד מושחת 19.25, 21.55
רב גן 4 — הקיסר האחרון 6.05, 9.00

בית שאן

מתנ"ס — ריקוד מושחת 9.15

צפת

בית אלון — עבודה בעיניים 5.00, 7.00, 21.15

פתח־תקוה

היכל 1 — חבורת הזבל 10.30, 12.30, 17.00, עבודה בעיניים 7.15, 9.30
היכל 2 — עבודה בעיניים 10.30, 12.30, 17.00, חיזור גורלי 7.00, 9.30
היכל 3 — אבא גנוב 10.30, 12.30
הזעקה לחופש 6.00, 9.00

אשקלון

אסתר — לא היית בגן 4.45, 7.30, 9.30

טבריה

יד שמונה — תל־אביב לוס אנג'לס 7.00, 9.15

היתרון הייחודי לנוסעים לחו"ל.
נוסע לחו"ל שמור על מכוניתך וחסוך כסף ודאגות

CAR-INN

לראשונה בישראל, יכולים בעלי רכב הנוסעים לחו"ל להנות משרות חדשני המאפשר להם לנסוע במכוניתם ולטוס בראש שקט, בידיעה שהמכונית שמורה ומוגנת מפני נזקים.

★ איחסון מכוניתך במגרש מקורה ובטוח מפני פריצות וגניבות.
★ הסעה ממשרדינו למטוס בלימוזין אמריקאי וחזרה.
★ ביטוח מקיף המאפשר לך "להקפיא" את הביטוח שלך ולחסוך כסף.
★ אחזקה שוטפת של מכוניתך.
★ שרות 24 שעות ביממה — הלימוזין תמתין לך בכל שעה משעות הלילה.

CAR-INN שרות בלעדי
מקבוצת שווקים חדשים, החברה לפיתוח שווקים בע"מ
נוסע לחו"ל-צלצל 03-9330833
או פנה לסוכן הנסיעות שלך.